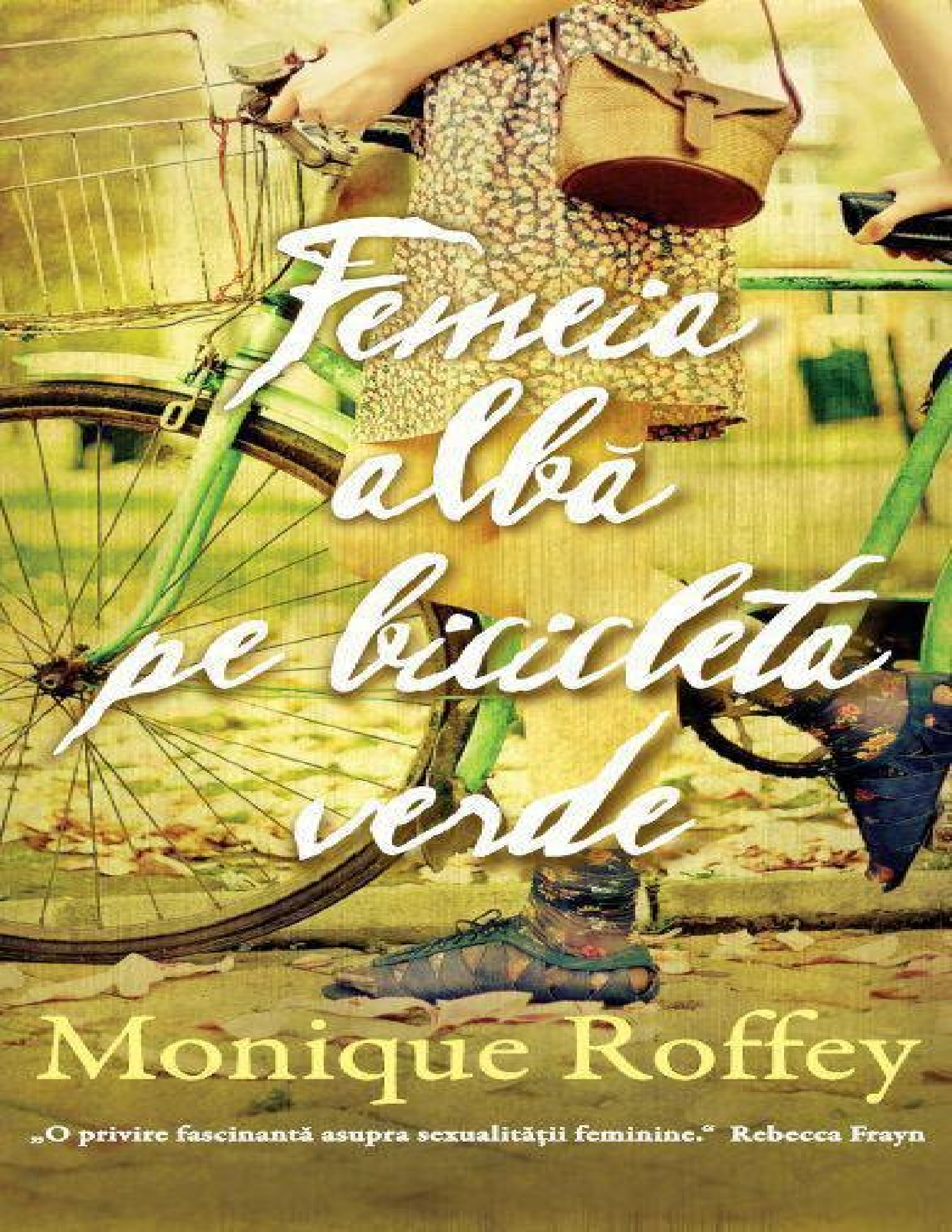

Monique Roffey

„O privire fascinantă asupra sexualității feminine.” Rebecca Frayn

Monique Roffey

Femeia albă pe bicicleta verde

Editura LITERA 2012
The White Woman on the Green Bicycle Monique Roffey

Monique Roffey s-a născut în Port of Spain, Trinidad, şi a crescut în Anglia. În 2002, a publicat primul ei roman, Sun Dog, care s-a bucurat de apreciere din partea criticii şi a publicului. De atunci, Roffey a lucrat ca director regional pentru Arvon Foundation (2002-2006) şi a deținut postul de fellow al Royal Literary Fund la universitățile Sussex şi Chichester (2006-2009). În 2010, Femeia albă pe bicicleta verde (The White Woman on the Green Bicycle), al doilea roman al scriitoarei, a intrat pe listă scurtă de nominalizări la Premiul Orange, iar în 2011 a fost nominalizat la Premiul Encore, care se acordă celui mai bun al doilea roman al unui scriitor. De atunci, cartea a fost publicată în Statele Unite ale Americii, în Australia şi în Europa. În iulie 2012 îi apare cel de-al treilea roman, Archipelago, lansat aproape în acelaşi timp în Marea Britanie, în Statele Unite şi în Trinidad.

Monique Roffey trăieşte în nordul Londrei şi îşi petrece cea mai mare parte a zilei în pijama, scriind, activitate pe care o vede mai degrabă ca pe un mod de viață decât ca pe un job.

Pentru mama mea, Yvette Roffey
„Dragostea pentru o insulă e cea mai aprigă pasiune… “
PHYLLIS SHAND ALLFREY1

1 Phyllis Shand Allfrey (1908-1986), nume de referință în literatura Indiilor de Vest, scriitoare, gazetar şi om politic din Dominica, stat insular din Marea Caraibilor (n.tr.)

URAGAN

L-au dus în vârful dealului Paramin. Chiar în vârful lui, acolo unde nu se mai afla nimeni, unde nu-l putea auzi nimeni cum strigă după ajutor. Erau patru. Patru care să facă o asemenea treabă. Voiau să-i dea o lecție. N-avea niciun drept să se plângă. Şi ce dacă polițiştii îi furaseră telefonul mobil? Pot al naibii de bine să ia ce vor. Şi bietul Talbot – ei bine, da. Se înhăitase cu bătăuşii din partea locului, cu băieții răi de pe dealul ăsta, cei care pricinuiau toate necazurile. Polițiştii îl ştiau deja pe Talbot. Şi acum voiau să-i dea o lecție ca să nu le mai facă probleme.

Talbot stătea în spatele maşinii de poliție, înghesuit între doi dintre ei, cu cătuşe la mâini. Îl loviseră deja atunci când îl săltaseră – îl pocniseră peste față, îi spuseseră să tacă, altfel aveau să se întoarcă după sora lui mai mică şi sexy, Chantal. Îi spuseseră să-şi țină afurisita-aia dă gură.

— Las-o pă sor-mea-n pace, strigase Talbot.

Dar ei îl plesniseră zdravăn peste față. Apoi Talbot tăcuse.

Au parcat şi au lăsat farurile aprinse. Era în amurg şi se lăsa întunericul. Cel mai solid dintre ei, un bărbat pe nume Johnny, râdea, ca şi cum ştia bine ce avea de făcut. Cu o săptămână în urmă îi aplicase acelaşi tratament altui bărbat, un biet nenorocit din Debe.

„Afurisiții dă oameni tre' s-arate şi ceva respect, frate ", spusese el atunci, şi vorbise serios. L-au tras afară pe Talbot, care tremura, bălmăjea şi implora, repetând că-i părea rău, rău că-i spusese prietenei lui despre telefonul mobil, rău că făcuse tam-tam. N-avea nevoie de el, nu-l voia. I-au scos cătuşele, şi Talbot şi-a frecat încheieturile.

Zdrang, a zbârnâit prima lovitură. Apoi Johnny s-a repezit la el cu o alta, trosc. De data asta, l-a izbit pe Talbot în stomac. Talbot s-a îndoit. A scuipat ceva în iarbă. S-a clătinat, ținându-se de coaste. A ridicat privirea.

— Arat' şi tu ceva afurisit dă respect, frate, a spus Johnny zâmbind.

Privirea lui era sălbatică şi întunecată.

El furase telefonul lui Talbot cu o săptămână în urmă, la fete2. Pe urmă, primise un perdaf de la şeful lui – nimic serios, dar Johnny fusese destul de stresat în ultimul timp. Prea multe plângeri.

— Ține-l, acu', a spus Johnny.

Doi dintre oameni l-au ținut pe Talbot de brațe, lipit de latura maşinii de poliție. Farurile stropeau cu lumină bambuşii de pe panta dealului.

Poc. O altă lovitură. Johnny avea ceva experiență cu pumnii. Şi-a scos cămaşa de la uniformă, şi muşchii lui au lucit în căldură. Şi-a flexat genunchii, aruncând în jur umbre dănțuitoare. A râs către ceilalți bărbați care îl țineau pe Talbot. Talbot n-a spus nimic. Ochii lui erau larg deschişi. Johnny şi prietenul lui Marco, un polițist din altă unitate, l-au lovit cu rândul pe Talbot. Zdrang. Trosc. Fiecare pumn făcea să-i iasă ochii din cap lui Talbot. Sângele a țâşnit. Picături de sudoare au zburat de pe pieptul lui. Poc, bum. Talbot încasa loviturile, dar plângea ca un băiețel. Fiecare

dintre ele îl făcea să salte de pe pământ şi îl lipsea de vlagă, într-un anume hal, că au fost nevoiți să-l țină ei drept. Apoi Talbot s-a lăsat moale, iar ei l-au tras în sus şi l-au țintuit de portieră. El strigă, striga la ei să se oprească.

Şi pe urmă Johnny a devenit cu adevărat nemilos. S-a dezlănțuit. Ochii îi sclipeau, ca şi cum s-ar fi distrat de minune, şi apoi s-a repezit ca un expert kung-fu, executând tot soiul de figuri. L-a lovit lateral cu piciorul, cu bocancii lui grei de polițist, şi s-a răsucit, pocnindu-l iar şi iar, în stomac, în gură. Poc, un sunet de parcă s-ar fi despicat ceva în pieptul lui Talbot. Poc. Oasele se frângeau. Talbot a gemut, şi un fir de sânge i s-a prelins din gură.

Apoi amândoi au început să dea în el cu picioarele: îşi luau avânt, țâşneau în aer şi izbeau cu bocancii sau loveau scurt, ca la karate. Talbot nu se mai putea ține pe picioare. Fața îi era zdrobită, pieptul îi sângera; era vânăt şi plin de sudoare. Ei au continuat să-l bată, cu pumnii şi cu picioarele. Când s-au oprit, pentru că obosiseră, au băut rom dintr-o sticlă de Vat 19. Johnny şi Marco erau şi ei năduşiți, de la toate loviturile date. Au scuipat nişte rom pe jos.

— Ie mort, a zis unul, uitându-se la Talbot.

— Nee, frate, a răspuns Johnny.

Nu terminase încă.

Johnny s-a repezit din nou la bietul Talbot, de data asta cu pumnii, şi l-a bumbăcit bine, trosc, bum, crac. O ploaie de lovituri peste fața lui Talbot. Sângele a țâşnit cu putere. Sângele a acoperit mâinile lui Johnny, care şi le-a şters pe pantalonii de la uniformă. Johnny a dislocat nasul omului şi l-a lăsat să-i atârne de-a curmezişul feței. Talbot îşi pierduse cunoştința.

— Ajunge, i-a spus lui Johnny unul acei dintre polițişti.

Dar Johnny l-a mai pocnit o dată.

Apoi Johnny şi Marco au făcut cu rândul. L-au lovit o dată, de două ori, de trei ori, în vreme ce capul lui Talbot zvâcnea înainte şi-napoi.

Când s-au oprit, Johnny s-a apropiat de Talbot. Fața lui era toată umflată, şi ochii îi erau închişi, cu pleoapele lipite. Johnny i-a şoptit lui Talbot la ureche. I-a spus că meritase bătaia.

— Tu eşti unu' din ăia răii din țara asta, i-a zis el. Ie vina ta c-ai 'ncasat-o. Stăm c-ochii pă tine. Ceai 'ncasat i-o avertizare, da, şi dac' te mai plângi vreodat' dă ceva cu poliția, ne-ntoarcem.

I-au dat drumul.

Talbot s-a prăbuşit la pământ.

Aşa l-au lăsat. Era întuneric. Nu se mai afla nimeni pe acolo. Au crezut că nu văzuse nimeni ce se întâmplase.

2 În limba franceză, în original, „festival, serbare, petrecere "(n.tr.)

TRINIDAD, 2006

1
BALONUL

În fiecare după-amiază, pe la patru, iguana cădea din cocotier. Poc! În vreme ce stătea la soare, adormea, şi ghearele i se desfăceau încet, iar ea pică de la o înălțime considerabilă. De fiecare dată ateriza asemenea unei pisici, pe cele patru labe, gata de luptă. Câinii îşi ieşeau întotdeauna din minți, scrâşnind din dinți şi fugărind creatura care țâşnea de acolo, strecurându-se prin iarbă, o dungă verde limetă care dispărea în tufăriş.

— Nu-şi aduce niciodată aminte de ziua de ieri, remarcă Sabine. Bănuiesc că nu-şi aduce aminte nici ce-a visat. Creier cât o alună.

Prăbuşirea zilnică a şopârlei acționa la fel ca un ceas deşteptător, amintindu-i lui pe Sabine să facă ceaiul de după-amiază. Se duse să pună ceainicul pe foc.

— Jennifer, spune-i băiatului tău, lui Talbot, să vină s-omoare afurisita aia de şopârlă.

Dar Jennifer doar îşi dădu ochii peste cap. Fusese toată ziua stăpână pe bucătărie, făcând prăjituri moi şi lipicioase şi momiţe şi lăsând la înăbuşit pui cu zahăr brun. Făcuse pelau3 pentru sfârşitul de săptămână. Pe masa din bucătărie, două jumătăţi de pandişpan, numai bun cu un pahar de Madeira, abia scoase din cuptor, se răceau pe un grătar.

— Dă ce?

— Necăjeşte câinii.

— Şi?

— Mă scoate din minţi.

— Las' s-o muşte câinii, eh, că p-ormă o să vază iei.

— Nu vreau să-i muşte pe câini.

— Câinii ie nărozi.

— Nu şi puiul meu, mă petite.

— Ia-i a mai rea.

— Oh, Jennifer, cum poţi spune asta?

— Dă pică şopârla aia pă ia, dă ortu' popii.

— Nu spune asta.

Jennifer chicoti, imaginându-şi încântată şopârla căzând pe capul lucios de pomeranian al Katinkăi.

— Vreau s-o omoare Talbot.

— N-o s-omoare.

— De ce nu?

— Lu' Talbot i-e frică dă şopârla aia, că-i cam rea.

— Nu fi caraghioasă. Poate s-o frigă sau să facă ce vrea cu ea.

— S-o vâre-ntr-o oală, o necăji Jennifer.

— Iac!

— S-o fiarbă 'năbuşit.

Sabine se înfioră, schimonosindu-se pe parcă mesteca o chestie scârboasă.

— Ie bună, frate, la gust, zise Jennifer şi îşi înăbuşi un hohot de râs.

— Nu, mulţumesc.

— N-ai gustat niciodat'?

— Sigur că nu, țț, țț. Sabine îşi supse dinții cu scârbă.

Jennifer râse, şi Sabine îi scoase limba drept răspuns.

Jennifer avea în cea mai mare parte sânge african, amestecat cu puțin sânge spaniol, sau cel puțin aşa pretindea. Brațele îi erau groase şi şoldurile late, dar se mândrea cu fața ei în formă de inimă, cu pomeții rotunzi şi netezi. Îşi dădea cu ceară pe părul creț şi şi-l prindea ridicat la spate. Jennifer mirosea minunat, a ulei de cocos şi a ierburi de pe muntele Paramin, a rozmarin proaspăt cules şi a cimbrişor, arome pe care ea le cunoştea bine. Şi da, în ultimul timp, Jennifer era mult prea obraznică, nu mai făcea niciodată ce i se cerea; făcea doar ce dorea şi când dorea, în ritmul ei. Jennifer dădea cu aspiratorul când avea chef, lustruia argintăria şi curăța cristalurile doar când binevoia. Jennifer preluase comanda. Bravo ei!

— Oh, Doamne, se plânse Sabine cu voce tare. Căldura asta! Jennifer, nu mai suport.

Îşi ridică halatul de casă voluminos şi îi flutură poalele, arătându-şi chiloții de bumbac roz.

— Pfuiii! Scoase un sunet şuierat puternic, făcându-şi vânt. C'est un fourneau! 4 Jennifer clătină din cap.

— Ia-l pe stăpânu' domnu' Harwood şi vino-năuntru, şi iubeşte-l nițel.

— Ha, ha, i-o retează Sabine.

De parcă George se mai uita la ea; de parcă mai voia să se uite.

— Tu vorbeşti!? Eşti aproape la fel de grasă ca mine.

Jennifer icni:

— Nu-s grasă.

— Pe vremuri, când ai venit la noi, erai o slăbănoagă, ca o macaroană. Şi-acu' uită-te la tine!

Jennifer îşi țuguie buzele.

— Io-s zdravănă.

— O să te faci şi mai grasă dacă n-ai grijă. Fii-ta Chantal deja a început să se îngraşe.

Jennifer se opri din amestecatul într-o oală pe sobă; se întoarse şi-şi aşează mâinile pe şoldurile ei late.

— Oh, 'mnezeule. Nu vreau să-ți văz chiloții.

Sabine continuă să-şi facă vânt.

— Oh, nu fi aşa ruşinoasă. Cui îi pasă?

— Păi mie-mi pas'.

— Oh! E prea cald ca să te mai îmbraci.

Jennifer se holbă la Sabine de parcă această şi-ar fi pierdut mințile.

Sabine zâmbi şi-şi coborî încet poalele halatului, continuând să-şi facă vânt. Termină ceaiul şi duse tava afară la George, care citea pe verandă, pregătindu-şi următorul articol pentru Trinidad Guardian. Citea, citea, citea întotdeauna, uneori fără să scoată un cuvânt ore în şir. Dar la ora patru punea cartea jos. Discutau despre ce urmau să facă a doua zi. Aproape doar asta le mai rămăsese în ultimul timp, aceste discuții de la ceai. Dar măcar soțul ei nu era plictisitor. Sau scund. Sabine detesta bărbații scunzi şi oamenii plictisitori. Într-un fel, George era încă minunat, în ciuda tuturor lucrurilor, sau poate cu atât mai mult. Încă se mai întorceau capetele după el, datorită pielii lui care căpătase nuanța roşcată a romului şi nasului acvilin. În ultima vreme, ajunsese să arate ca un stâlp totemic. Iar ochii îi străluceau mai puternic, ochii lui albaştri erau turcoaz acum, ca un lichior ciudat. Nu, în ciuda tuturor lucrurilor, ea tot mai voia să discute cu George.

— Jennifer face prăjituri în bucătărie, îi spuse.

— Oh, bun. De care?

— Cu banane.

— Cele mai bune.

— Ştiu că-ți place să mănânci prăjiturile cu banane fierbinți. O să le aducă afară.

— Mulțumesc. Asta vrea un englez, prăjituri, ceai şi iar prăjituri, în fiecare zi a vieții lui.

George îşi frecă mâinile încântat de ceea ce îl aştepta, încercând să-i prindă privirea, ferindu-şi totuşi ochii de ea.

Ceai. La ora patru după-amiaza, în fiecare zi, pe veranda din spatele casei. Ceai şi prăjituri, şi păsările kiskadee5 care coborau în picaj pentru a bea apă din piscină. Earl Grey. Zahăr alb cubic. Niciunul dintre vecinii lor nu mai bea ceaiul aşa, nimeni de pe insulă nu se dă în vânt după ceai, nu ca ei.

„Voi toţ' albii nebuni după ceaiu' ăsta ", aşa spunea întotdeauna Jennifer.

— Aşa deci. Cine urmează să dea un interviu? Insistă Sabine. De cele multe ori, George nu spunea nimic.

— Antrenorul.

Vocea lui era şovăitoare.

— Beenhakker6?

— Da. De ce nu?

Sabine se strâmbă.

— O să-l întreb pe Ray mai târziu.

— Au cheltuit o avere pe omul ăsta.

— Aşa e.

— Pe fotbal cheltuiesc milioane. Pe spitale, zero.

George rămase cu privirea ațintită la ceaiul lui.

Sabine amestecă în al ei. Şoca Warriors, echipa națională din Trinidad şi Tobago. O adunătură de jucători, unii abia ieşiți de pe băncile liceului. Doar doi profesionişti, amândoi apropiindu-se de patruzeci de ani.

Zâmbi sarcastic.

— E un eveniment important.

— Bineînțeles, dragă.

— Trinidadienii sunt buni la fotbal.

Sabine încuviință din cap.

— Ştiu. O gaşcă talentată. Sportivi desăvârşiți.

— Încearcă să vezi asta ca pe un lucru bun. Încearcă, dragă.

Sabine îşi miji ochii.

— Iac! Fotbal, fotbal. Toată lumea iubeşte fotbalul. Nişte bărbați care tot dau cu piciorul într-o minge de colo colo, aşa de mândri de țările lor, majoritatea conduse de nişte imbecili.

— Oh, Sabine!

— Lui Eric Williams7 îi plăcea fotbalul, nu-i aşa?
— Şi? Asta de unde ți-a venit?
— Nu contează, replică Sabine, ea însăşi surprinsă.
— Dă-mi prăjiturile, te rog.

Dar ea nu voia să-i dea prăjiturile. Privi păsările kiskadee care coborau din cer la piscină. Aerul era precum cleiul. Fața ei lucea. George se întinse înainte, îşi înfipse furculița într-o prăjitură cu banane şi o transferă pe farfuria lui; părul său lung era desfăcut. O şuviță îi atârna peste față. Ochii lui aveau o privire uşor pierdută. Iar îl înfuriase.

— Îmi pare rău, dragă. Mi-e aşa cald! Pfui!

Începu să-şi facă vânt. Păsările maronii-gălbui strigară Qu'est-ce qu'il dit – Ce spune? El nu spunea nimic; doar încerca să o înțeleagă, ca de obicei.

După ceai, George scăpă de Sabine şi de ideile ei de o falsă moralitate. O adevărată pacoste, cu întrebările ei îndreptățite: de parcă el nu ştia său nu-i păsa. Ei bine, de cele mai multe ori, chiar nu-i păsa: nu ajută la nimic dacă-ți pasă. Plecă de acasă cu maşina, către haosul din Port of Spain. Era martie. Anotimpul secetos. George se topea în camionetă. Petele maronii de pe dosul mâinilor păreau să se dubleze sub ochii lui, cu parbrizul acționând ca o lupă.

Ce mult iubea oraşul ăsta! Port of Spain. Bietul oraş bătrân, orb şi surd. Se întindea, ca o rețea, în spatele unui port şi al unui doc aglomerate; dărăpănat acum, ruinat şi ruinător, şi suferind, de-a pururi suferind. Supraviețuise invaziilor militare, marilor incendii, uraganelor blânde, răzmeriților şi răscoalelor, o jumătate de secol de dimineți de sărbătoare, de zile de luni şi de marți de carnaval. Nici nu era de mirare că arăta atât de obosit. Port of Spain: atacat iar şi iar, reclădit iar şi iar, de fiecare dată lăsând în urmă rămăşițele a ceea ce fusese cândva. Părți din oraş încă se reînnoiau, ridicându-se în pofida condițiilor vitrege. În prezent, era vorba despre clădiri de birouri de prost gust şi sclipitoare, ansambluri de locuințe de stat, showroomuri Honda. Dar, în alte zone,

balcoanele şi balustradele bogat ornamentate, vilele romantice şi foarte drăguțe şi căsuțele ca de turtă dulce, amintind de stilul britanic şi de cel creolo-francez, se transformau în mod vizibil în praf şi pulbere.

George se uită cu atenție în sus şi înjură. Era acolo. Holbându-se, la fel cum se holba cerul, o altă pereche de ochi. Ceva foarte nou se înălțase în ultimele luni. Nu ridicându-se din străzi, nu. Plutea sus, la mare înălțime, absurd, ca un spectru.

Balonul. Sau, cum i se spunea de obicei, grăsanu', căci mult haz se mai făcea pe seama lui.

— Und' era grăsanu', eh? Glumeau oamenii de fiecare dată când se anunța o nouă crimă.

În fiecare zi, balonul se rotea deasupra oraşului Port of Spain. Sabine îl ura, desigur. Costase patruzeci de milioane de dolari. De fapt, acesta era cel de-al doilea balon, căci primul avusese probleme cu menținerea în aer. Oficial, misiunea lui era de supraveghere. PNM8 informase țara că balonul făcea parte din măsurile luate pentru stăvilirea crimelor, fiind instalat acolo pentru a spiona mahalalele Laventille şi Belmont şi alte zone cu probleme, fiefurile bandelor.

Balonul plutea sus, deasupra oraşului care respira zgomotos. Un minizepelin solid, albastru, care lenevea în aer şi semăna cu un uger uriaş căzut de la o vacă dintr-o pantomimă. George îşi imaginase de multe ori cum ar fi să tragă în el şi să-l doboare. Dar nu era doar balonul. Uneori, aerul de deasupra oraşului bâzâia de zumzetul viespilor de metal. Elicoptere de atac. Acestea, conform rapoartelor oficiale, trebuiau să lovească mahalalele din cer, să prindă şi să sperie bandiții, să-i încolțească. Până acum, nici ele nu avuseseră noroc.

Redacția ziarului Trinidad Guardian se afla în St Vincent Street, la o aruncătură de băț de Casa Roşie9, în partea de vest a oraşului, aproape de clădirile coloniale care încă mai

supraviețuiau. Exista o atmosferă vag academică, dată de scandaloasa piață Woodford Square— şi de Biblioteca Națională. Două negrese, cu uniformele de paznic pocnind pe ele, mâncau nuci calde la recepție. Amândouă aveau ochi mari şi trişti şi îşi purtau părul răsucit în zulufi; îl trecură în registru fără să-l privească în ochi. El le ignoră în mod deliberat purtarea.

Redacția ziarului ocupa tot etajul întâi, o zonă deschisă, cu aer condiționat, într-o atmosferă generală de proastă dispoziție, mult prea tăcută, împrejmuită de geamuri fumurii.

Ray părea relaxat, revenindu-şi după o după-amiază agitată, mâncând dintr-o cutie pui de la KFC, cu picioarele cocoțate pe birou.

— George, care-i treaba?

Pe jumătate chinez, Ray era tânăr şi arătos. Cea mai mare parte a redacției de la Guardian plecase cu câțiva ani în urmă, după preluarea ziarului de către un trust, lăsându-l pe George cu un flux continuu de lucru, aducându-l şi mai mult în prim-plan. Noul proprietar era o supraputere economică a insulei. Oamenii erau convinşi că se afla în grațiile lui Patrick Manning—, conducătorul suprem.

— Interviu' lu' Tineke—, mare succes. Sexy, eh?

— Da, e o fată drăguță. Şi deşteaptă.

— Ş-acu', pă cine vrei?

Inima lui George se umplu de bucurie. Ray era binedispus.

— Antrenorul, Beenhakker.

— Ah! Ray râse apreciativ şi supse un cartof prăjit. M-am gândit io c-asta o să vrei. Warriors vin curând, mda. L-am mirosit dăja. Da'ncă nu dă interviuri personale, or chiar dăloc, din câte ştim. Şi, dac-o face, editoru'-l pasează la băieții dă la ştiri. Deja se bat pentru asta. O să fie o chestie tare, George.

— Înțeleg. Desigur.

George încercă să-şi ascundă dezamăgirea. Trinidad se calificase la Cupa Mondială din 2006. Mulțumită antrenorului lor olandez foarte costisitor, Şoca Warriors plecau în

Germania. Un subiect fantastic. Statutul lui la ziar îi convenea. Alb bătrân şi țăcănit; dar scria bine. Şi, în plus, îşi crease singur imaginea; interviul personal era punctul lui forte. George Harwood – Omul cu Ştiri Uşurele. Scria articole speciale, chestii frivole. Intervieva femei, copii, oameni în vârstă, câştigători de premii, preoți, călugărițe, călugări, comedianți, compozitori sau interpreți de calipso, oameni de afaceri, iubitori de păsări care le studiau în natură, iubitori de câini, locuitori ai pădurii, ceramişti, pictori, rastafarieni, baptişti spirituali13 şi, ocazional, membri ai guvernului. Intervievase aproape pe toată lumea din insulă şi

Îşi realiza interviurile cu pasiune şi cu mare grijă. El scria toate poveştile vesele, poveştile optimiste de care cei mai tineri din redacție refuzau să se ocupe.

— Vreau să scrii dă Boogsie-n locu' meu.

— Iar?

— I-au zis la un premiu după el.

— Un premiu Boogsie Sharpe—?

— Mda. Ray râse. La festivalu' dă muzică. Scrie ceva scurt. Pen' duminica viitoare.

— Şi altceva?

— Aud că Lara— vine-napoi după Noua Zeelandă.

— Brian Lara?

Ray încuviință din cap şi întrebă:

— L-ai cunoscut?

— De fapt, nu.

— Dacă vine aicea, te sun. Ştiu că eşti mort după crichet.

— Mersi.

George plecă din biroul lui Ray fluierând. Lara… Da, asta îl treabă.

Băieții de la ştiri se întorseseră de la o şedință de redacție, bocanci Clarks, cu părul pieptănat pe spate.

— Care-s poveştile pentru mâine, băieți? Întrebă George.

— Curcan acuzat dă crimă, citi Joel de pe ecranul monitorului său.

— Curcan acuzat dă trafic dă droguri, citi Ramesh de pe al lui.

— Polițist hăcuit când urmărea traficanți dă droguri, spuse şi Corey.

— Familie reclamă acte dă brutalitate ale poliției, adăugă Joel.

— Precis tre' să fie şi-un bebeluş salvat dintr-o casă în flăcări.

— Mda, chiar aşa.

Băieții îi zâmbiră compătimitor.

— Vrei să-i iei un interviu maică-mii? Replică amuzat Joel.

Joel era cel mai bun reporter, care îşi lua munca în serios, dar era, totodată, glumețul redacției.

— E la fel de urâtă ca tine?

— Mai urâtă. Da' se dă-n vânt după interviurile tale. Mă tot 'ntreabă dacă eşti singur. Io v-aş putea face lipeala.

George trecu pe lângă ei, clătinând din cap.

— La revedere, băieți.

— Pa, George, răspunseră în cor.

— Aiii, şi buzele meeele, strigă după el Joel.

George se întoarse, roşu la față şi zâmbind ruşinat.

— Dispari, mimă el.

Băieții se prăpădiră de râs.

La ultima petrecere de Crăciun a redacției, George se făcuse pulbere şi îi căzuse dintr-odată cu tronc o indiancă drăguță şi cam slăbănoagă din departamentul de corectori. Rămăsese până târziu, imaginându- şi că avea şanse, că şi ea îl plăcuse, că doar nu era chiar pe ducă, fir-ar să fie! Fata era cu cel puțin zece ani mai tânără decât propria lui fiică: sâni mici, rotunzi şi tari că merele, fund micuț, un tricou minuscul, jeanşi strâmți. Trezindu-se singur cu ea în lift, la coborâre, devenise confuz, simțind lipsa rotunjimilor soției sale, soția voluptuoasă a tinereții lui; ştiind că avusese întotdeauna noroc la femei. Se năpustise. Fata se ferise. Iar el sărutase peretele liftului.

Sabine fuma în dormitorul lor cu aer condiționat, cu draperiile trase, cu pledul peste genunchi. Îi plăcea să fumeze în aerul răcoros şi în obscuritate. Cel puțin nu mai lua pastile, nu mai dormea zile în şir fără să se trezească. Lucy… Lucrase mulți ani pentru ei, dar asta fusese demult; tonicele ei o mai calmaseră, băuturi plăcute, parfumate, făcute din petale de hibiscus. Văzu cum Cavina, vaporul care transporta banane şi care îi adusese pe insulă cu zeci de ani în urmă, plutea către doc. Păsările alea negre din cer, corbeaux— Tot le mai vedea şi pe ele rotindu-se deasupra capului. Le vedea în fiecare zi, ciugulind din carnea ei de stârv, carnea moartă care ajunsese trupul ei. Acum nu-şi mai aducea aminte cum putea să plece de pe insulă. Şi încotro? Pielea ei era neagră acum, la fel ca ele. Să fie în starea asta reprezenta o experiență dulce, ca şi cum se afla la un pas de moarte. Bineînțeles că aşa şi era. Dar cel puțin acum aparținea acestui loc, fie că-i plăcea, fie că nu. Făcea parte din lumea asta. Nu mai trăia în trecut şi nici nu mai visa la viitor, nimeni nu o putea acuza de aşa ceva. Trăia de la o zi la alta, gândindu- se doar la clipa de față. Evita ziarele, astfel că acum nu mai citea nici măcar articolele lui George. Viața era simplă, ca a unui eremit. Mânca foarte puțin. Dar bea mult. Nu conta. Îşi fumă țigara până la filtru şi o stinse, apoi se rostogoli pe o parte şi se ghemui sub aşternuturi. Eric Williams, fotbalul. Îşi aminti cum îl cuprinsese în brațe. Zilele alea cumplite, Port of Spain în flăcări. Şi le alungă din gând, dar ele se încăpățânau să revină. Scrisorile pe care le scrisese. Cu sutele. Aerul condiționat bâzâia. Sunetul o alina, cufundând-o într-o moțăială vagă, liniştitoare, şi încă o dată uită.

Pe drumul spre casă, în camionetă, George încetini pentru a da voie maşinilor să treacă la capătul lui Morne Cocoa Road, la intersecția în formă de T cu Saddie Road, lângă benzinărie, vizavi de stația de microbuze. La Pompey stătea în fața benzinăriei într-un şort zdrențuit şi o pereche de adidaşi de

un alb strălucitor, cu pieptul lui de culoarea mahonului lucind în căldura domolită a serii, cu sfârcurile lui ascuțite, ca de fetiță, întărite. Număra un teanc de bancnote roşii de un dolar17, banii pe care îi câştigase din spălatul maşinilor.

— Da, domnu' Harwood.

La Pompey îi rânji larg. Nu era nebun. Poate ceva mai sărac cu duhul. Dar nu era nebun.

— Bună seara, domnule.

George îi făcu semn cu mâna din cabina camionetei.

— Camioneta asta-i-ntr-un hal, frate! Parc'-ar fi trecut prin lacu' dă catran18.

— Da. Îmi pare rău.

— Cum dă mergi cu chestia aia şi nu ți-e jenă?

George ridică din umeri. Rugina o găurise atât de tare, încât părea împroşcată cu gloanțe de mitralieră, dar îi era foarte dragă.

— Trebe spălată, frate. O să viu s-o rezolv.

— Sigur. Vino când vrei.

— Ce face doamna Harwood?

— Foarte bine.

— O ții-n puf, careva'zică. Ştii ce să spune?

— Ce?

— În orice zi o pupătură ține doctoru' departe dă bătătură.

George se strâmbă. Pe jumătate amuzat, pe jumătate sictirit.

— Ar trebui să scrii felicitări.

— Da, frate. Pupă-ți femeia-n orice zi şi ține-o mulțumită, şi-o să te dăsfete mereu, 'ntr-o clipită.

— Eşti şi poet, domnule La Pompey.

— Doar La Pompey, La Pompey, îl corectă el. Da, frate, io scriu şi ceva poezie câteodat'.

— Şi spune-mi, care ți-e poetul preferat?

— William Shakespeare.

— Shakespeare?

— Da, frate. L-am 'nvățat bine-n şcoală.

— Şi ce poezii ai învățat?

La Pompey zâmbi, şi doar trei dinți se văzură înainte ca fața să îi devină calmă şi serioasă. Îl studie pe George atent, cu ochii uşor umeziți.

— Să te asamăn cu o zi dă vară?

George se holbă la el.

La Pompey se prefăcu a se da bine pe lângă George, prin geamul maşinii.

— Tu ieşti mai dulce, frate, da – şi su-râ-zi mai blând19!

Lui George îi venea să-l sărute.

La Pompey îi făcu încet cu ochiul.

— Drăguț, eh?

— Da.

— Poezia zice totu'.

— Poate.

— Vară, frate. La Pompey rânji. Ie vară tot timpu'-n Trinidad. Căldură mare p-aci. Căldură mare şi soare.

Radia, şi fața îi era ca un soare uriaş.

— Îmi place poezia asta.

— O ştii?

— Bineînțeles.

— Îi zici poezii lu' doamna Harwood?

— În ultimul timp, nu.

— Îmi pare rău s-aud asta. Ar trebui să-i zici mai multe poezii.

— Nu i-ar plăcea dacă aş face asta.

— Zău? N-ai da un' să ştii.

— Ba da, ştiu.

— Tre' să zici dă dragostea din tine, frate. Că al'fel un' să duce? Să putregăieşte, să face gâlmă-n tine. Să putregăieşte, şi să umflă, şi te betegeşte.

— De unde ştii că aşa simți?

— Io-s un iubăreț. Făcu din nou cu ochiul. Nu vezi? Io iubesc o mulțime dă femei. Asta mă ține

Zdravăn.

— Bravo ție, La Pompey.

— Da, frate. Ai grijă dă doamnă Harwood. Ține-o mulțumită. Doamna Harwood i-o femeie grozav dă bună, şi tu eşti norocos. Vâra-n orice zi, frate, în Trinidad.

O maşină claxonă în spatele lui George, şi el o luă la stânga, străbătând satul.

Satul Winderflet se întindea la poalele dealurilor verzi Paramin. În valea cu pământ mănos fuseseră pe vremuri nouă moşii înfloritoare, mai multe mori şi patru distilerii de rom. Un râu cafeniu, râul Winderflet, uneori doar cât un firişor, alteori lat, în funcție de anotimp, luneca prin vale, şi satul îi îmbrățişa meandrele puțin adânci. Biserica Fecioară din Lourdes domina aşezarea, un edificiu măreț, pătrățos, care privea în jos de pe o colină excavată; franceză, catolică, avea un aer carnavalesc, cu exteriorul ei țipător, roşu şi galben vanilie. Biserica arunca o umbră prelungă de acolo de sus, de pe movilă, o umbră care cădea direct pe postul de poliție din Winderflet, spre disprețul total al comisarului Bobby „Boaşe Mari “Comacho. Cele două, biserica şi postul de poliție, țineau lucrurile sub control. Winderflet era un loc liniştit. Biserica se lăuda cu un cor viguros, tenori, o soprană, toată gama de voci de gospel. Uneori, când trecea cu maşina prin sat în timpul repetițiilor corului, George asculta imnurile care răzbăteau din biserică, o muzică închinată Domnului, cântece care pluteau către înalturi, făcându-i inima să-i salte de bucurie. O anumită voce ieşea întotdeauna în evidență, mai deosebită, mai celestă decât celelalte, mai melancolică: vocea băiatului.

Era întuneric când ajunse acasă. Casa pe care el o construise se cuibărea la poalele aceloraşi dealuri verzi maiestuoase. Sabine văzuse întotdeauna dealurile astea ca pe o femeie, o uriaşă, adormită pe o parte, arătându-şi pe jumătate şalele. Casa avea structura unei fincă spaniole – cu bolți, curți şi verande largi de jur-împrejur. Ferestrele glisante stăteau deschise pentru că păsările colibri să poată pătrunde înăuntru, ca să culeagă nectarul din clopoțeii de fildeş20 din

vaze. O piscină în spatele casei, în care George se bălăcea ca o rață. Acum el se opri la poarta de fier forjat, înaltă de doi metri, şi se uită printre zăbrele.

Manghierul Julie— lipicios îl salută înclinându-se.

Nu mă privi aşa.

Aşa cum?

Ştii tu cum.

Nu, nu ştiu.

Într-o zi ea era fericită, eu o făceam fericită; în următoarea, nimic. Când s-a întâmplat asta? Nu-mi amintesc ziua.

Nu e vina ta.

Sabine avea dreptate cu țara asta. Şi acum mă pedepseşte.

Nu e vina ta. Oricum, eşti sigur că totul s-a întâmplat într-o singură zi? Gândeşte-te bine!

Ce? Să mă gândesc?

Eric Williams, ți-aduci aminte de el?

Da.

E numai vina lui. Mai mult decât ai vrea tu să ştii.

George pufni disprețuitor. Acum o să-mi citezi şi tu din Shakespeare?

O să-mi arunc ancora unde sunt, chiar aici cu voi, în Indiile de Vest Britanice.

Cine a zis asta?

Eric Williams.

Când?

Cu mult timp în urmă.

Da. Bietul amărât. Până la urmă, ce s-a ales de el?

Întreab-o pe soția ta.

Asta ce vrea să însemne?

Ştii tu.

Nu, nu ştiu.

Ba ştii, doar că nu vrei să-ți aduci aminte.

Mi-e dor de ea.

Da.

Noi supraviețuim din propria noastră glorie trecută.

Nu e vina ta.

Nu.

Ochii ei îmi ocolesc privirea, ăsta-i cel mai rău lucru. Ar trebui să o las să plece.

Poate chiar ar trebui.

Dar mi-ar lipsi atât de mult.

George apăsă pe telecomandă. Poarta se deschise, şi el trecu mai departe cu maşina. Câinii cei mari şi nisipii, Rhodesian Ridgeback, lătrau şi săreau pe portiere în semn de salut; dădeau încântați din coadă, mişcându-şi tot trupul, alergând în urma camionetei.

— Bună seara, băieți, îi salută el, apucând botul fiecăruia şi frecându-l, scărpinându-l pe fiecare în parte, mai ales pe preferatul lui, Henry, făcându-i să-şi arcuiască spatele şi să se târască, în extaz. Cuminte, cuminte, aşa.

Îl înconjurară, împingându-se în el, când intră în curtea din față.

Televizorul se auzea prea tare, ca de obicei, un post american zgomotos. Sabine stătea tolănită pe o canapea, cu ceafa către el. Se tunsese de curând, de trei centimetri, din cauza căldurii, spunea ea.

— Bună, dragă, strigă el.

Sabine se întoarse, tamponându-şi fața cu un şervețel de hârtie.

Când, oare când apăruse această Sabine? Cu fața ei atât de lipicioasă, cu pielea cu aspect bolnăvicios. Pete ciocolatii, erupții de melanină, îi împestrițau fruntea, obrajii, chiar şi umerii. Pete maronii mari pe o piele distrusă de soare. Umflăturile se adunaseră pe decolteul ei odinioară seducător. Fața şi pieptul îi erau osândite, străbătute de crevase adânci.

— Ai întârziat, spuse ea, întorcându-se la loc să se uite iar la televizor.

Fuma, sorbind alene dintr-un pahar cu rom şi sifon. Katinka se trânti cu o bufnitură lângă ea, cu capul îngropat în poala ei, dându-şi ochii peste cap în chip de salut.

— M-am văzut cu Ray, spuse el, băgându-i înăuntru eticheta de la rochie. O să-i iau un interviu lui Brian Lara.

— E incredibil ce se petrece!

— Ce anume?

— Vrei să fii milionar?

— Oh.

— Tipul ăsta mai are două întrebări şi câştigă un milion de dolari.

— Bun. El se uită la ceas. Şapte seara. Era ora ştirilor locale. Putem să dăm la ştiri?

Ea ridică din umeri.

— Te rog.

Sabine schimbă canalul fără tragere de inimă, mângâindu-şi cățeluşa. Animalul îşi înălță capul mic şi lucios şi căscă.

Ajunse la postul CNC. George se aşeză în fotoliul lui. Prezentatoarea ştirilor, Carla Foderington, vorbea cu accente creole şic. Era o negresă rigidă, bine îmbrăcată, pe care el o plăcea destul de mult.

Sabine se ridică şi dispăru în bucătărie. Cățeluşa sări de pe canapea şi o porni repede în urma ei, cu paşi mărunți, plictisită la rându-i de ceea ce se întâmpla în Trinidad.

George îşi apăsă degetele pe frunte, pe linia sprâncenelor. „Bună, dragostea mea “, spunea ea cândva. „Bună, dragostea mea, cupa mea plină de dragoste, inima mea iubită. Cum ți-ai petrecut ziua? “Cândva, fața ei se lumina atunci când îl vedea. Îl cuprindea cu brațele, se înălța să-l sărute pe obraz. Uneori îl trăgea direct în dormitor.

Sabine se întoarse cu un tub de mai bine de jumătate de metru de Flit, împrăştiind un nor gros de insecticid înaintea ei, aruncat asupra carpetelor spaniole cândva scumpe. Dacă soarele era cel mai mare duşman al său, țânțarii veneau pe-aproape, pe locul al doilea. George încercă să urmărească ştirile, dar ea îi stătea în cale, pulverizând. Ceață pretutindeni. În cealaltă mână avea o altă țigară, de-abia aprinsă.

— Dragă, într-o bună zi ai să provoci o explozie.

— Ce?

— Nu văd. Îndepărtă ceața cu mâna, tuşind. Poți să te dai puțin într-o parte?

Dar acum era şi ea atentă la ştirile locale, privind cu un aer de nerăbdare.

— Uff. Altă crimă, rosti ea scurt.

Chiar şi tonul i se schimbase. Îl făcea să se simtă ruşinat. Uneori, când vorbea cu Jennifer, o făcea în felul lui Jennifer. Îşi sugea dinții la fel că Jennifer şi scotea tot felul de eh, eh, oho-uri. A treia ei limbă, după franceză şi engleză. Sabine era o imitatoare desăvârşită. Franceza ei era pariziană, engleza – întocmai ca aceea vorbită de regină, iar dialectul ei trini, ori de câte ori îl folosea, era îndrăzneț şi cadențat.

Ştirile zilei:

Basdeo Panday, liderul opoziției, judecat pentru corupție.

Numărul crimelor a atins cifra de o sută în o sută de zile.

Treizeci şi nouă de polițişti de la Scotland Yard sosesc în insulă pentru a ajuta la epidemia de răpiri.

Conflict armat în Laventille, cartierul rău famat din Port of Spain. Imagini cu un bărbat mort zăcând într-un şanț, cu un şuvoi gros de sânge negru revărsându-i-se din stomac. Cu locuitori ai cartierului stând în jurul lui şi privindu-l.

Şoca Warriors la antrenament.

Sabine dispăru cu un aer scârbit, continuând să împrăştie Flit, urcând scările, hotărâtă să otrăvească toată casa.

Mai târziu, veni cu două tăvi pe care se aflau farfurii cu curry de capră rămas de la prânz şi încălzit în cuptorul cu microunde. Mâncară în poală, urmărind buletinul meteo. Apoi Sabine schimbă canalul pentru a se uita la patinaj artistic, continuând să-şi tamponeze fața umedă de sudoare şi hrănind-o cu bucățele gustoase de carne pe Katinka. După concursurile cu premii, care veneau pe primul loc, Sabine stătea cu ochii lipiți pe evenimentele străine, uitându-se ore în şir la patinaj artistic sau la tenis; întotdeauna exista vreo competiție, întotdeauna era un campionat important altundeva.

George auzi un fluierat familiar de pe canapeaua de vizavi.

— Iubito?

Sabine zăcea pe jumătate prăvălită, balastul stomacului împiedicând-o să se răstoarne cu totul. Buzele i se umflau, reverberând sunetul ca o mică locomotivă pufăitoare. El se ridică în tăcere şi se apropie de ea, îngenunchind lângă canapea. Îi plăcea să o privească atunci când dormea, aşa vulnerabilă. Ochii lui alunecară peste trupul ei, trecând în revistă umflăturile şi liniile căzute. Avusese imagini fugare ale acestui trup, în oglinzi, în baie. Pe sub capot, stomacul ei arăta ca o grămadă informă de lut roşu. Sânii i se puhăviseră, i se bălăbăneau, îi atârnau până la mijloc. Brațele erau mai groase, pielea de pe interiorul lor, odinioară albă şi moale, se îngălbenise şi devenise păstoasă. Picioarele ei erau acum grase, străbătute de vene albastre-purpurii. Unghiile de la picioare erau uscate şi se subțiaseră. Nu mai era nici urmă din vechea ei frumusețe; soarele i-o distrusese.

Sabine se mişcă. Pleoapele îi tresăriră leneş, apoi se deschiseră larg.

— Oh! Sări în sus, trează. Ce s-a mai întâmplat? Întrebă pe un ton acuzator, ca şi cum el era un oaspete nepoftit.

— Nimic, iubito.

— Ce faci?

— Mă uit la tine.

— M-ai speriat.

— Îmi pare rău.

— Visam despre Cavina.

— Chiar aşa?

— Ziua în care am sosit. Dealul Laventille, îți mai aduci aminte de el? Credeam că o să locuim acolo.

George încuviință din cap.

— Erai agitată, nu-i aşa?

— Mi-era_ rău de emoție.

George se uită la ea. Îi plăcea în continuare să se uite la ea, să-i privească nedumerit chipul – cum fusese odată, cum era acum. Zâmbi, îndrăznind să întindă mâna, să o privească în

ochi. Ea îi urmări mâna cum se aşază pe stomacul ei. În ultimul timp, era ca şi cum ar fi încercat să atingă un urs rănit, ceea ce, într-un anume fel, făcea ca mângâierea soției să fie şi mai incitantă. Ochii lui Sabine deveniră dintr-odată plini de viață, de speranță.

— La ce te gândeşti? Întrebă el.

— La bicicleta mea verde. Ți-aduci aminte de ea?

— Da, sigur.

— Când au adus-o din cală. Oamenii au râs când au văzut-o.

— Da.

— Am mers peste tot pe bicicleta aia – la început. Nu-i aşa?

— Mi-aduc bine aminte de ea.

Adeseori, Sabine mergea la docuri să-i iasă în întâmpinare când venea de la slujbă. Pantalonii ei scurți lăsau vederii picioarele lungi şi zvelte, de culoarea mierii. Un maiou prins pe după gât, ochelari de soare Dior. Bucle blonde. Fiecare bărbat din calea ei se oprea brusc şi o urmărea trecând.

— Să merg cu bicicleta prin savană, asta-mi plăcea.

— Să opreşti traficul cu picioarele alea ale tale.

— Am văzut Trinidadul pe bicicleta aia. Ştii tu_ am văzut priveliştile.

— Şi ai fost văzută, iubito. George zâmbi. Cred că mai avem vechitura aia pe undeva, nu?

Ea încuviință din cap cu grijă.

— Unde?

— Nu ştiu. Pe undeva.

3 Unul dintre felurile de mâncare trinidadiene naționale – pui marinat în usturoi, apoi rumenit în zahăr caramelizat şi pus pe foc în lapte cocos, cu orez şi o mulțime de condimente (n.tr.)

4 În limba franceză, în original, „e un cuptor “(n.tr.)

5 Great kiskadee sau bem-te-vi (Pitangus sulphuratus), pasăre răspândită în Texas, Mexic, Uruguay, Argentina,

Trinidad şi Tobago. La maturitate, atinge o lungime de 22 cm şi o greutate de 63 de grame. (n.tr.)

6 Leo Beenhakker (n. 1942), antrenor internațional de fotbal de origine olandeză. A antrenat echipa națională din Trinidad şi Tobago în anul premergător Cupei Mondiale FIFA 2006. (n.tr.)

7 Eric Eustace Williams (1911-1981), cel dintâi prim-ministru din Trinidad şi Tobago (1956-1981) şi un reputat istoric caraib (n.tr.)

8 People's Național Movement, partid din Trinidad şi Tobago, înființat de Eric Williams în 1956 şi aflat la putere în 2006. Din 2010 se află în opoziție. (n.tr.)

9 The Red House, sediul Parlamentului din Trinidad şi Tobago (n.tr.)

10 Piață aflată în centrul oraşului, loc plin de istorie, folosit în prezent pentru activități politice, religioase, comerciale şi artistice, numită „Parlamentul poporului "de către NJAC (The Național Joint Action Committee) (n.tr.)

11 Patrick Augustus Mervyn Manning (n. 1946), al patrulea (1991-1995) şi al şaselea (2001-2010) prim-ministru din Trinidad şi Tobago şi fost lider politic al PNM (n.tr.)

12 Tineke de Freitas, Miss Trinidad şi Tobago World 2006 (n.tr.)

13 Baptiştii spirituali sau aşa-numiții Shouter Baptists practică o religie sincretică afro-caraibă, care combină elemente ale religiilor vest- africane tradiționale cu cele creştine (n.tr.)

14 Lennox „Boogsie "Sharpe (n. 1953), compozitor trinidadian şi aranjor de succes de muzică steelpan (n.tr.)

15 Brian Charles Lara (n. 1969), jucător internațional de crichet, de origine trinidadiană (n.tr.)

16 Vulturi negri (Coragyps atratus) (n.tr.)

17 Dolarul din Trinidad şi Tobago (TTD) este divizat în o sută de cenți, iar rata de schimb este de aproximativ 1USD = 6,4 TTD. Bancnota are culoarea roşie. (n.tr.)

18 Pitch Lake, depozit de asfalt natural în partea de sud-vest a Trinidadului, care se întinde pe 46 de hectare (n.tr.)

19 Shakespeare, Sonetul XVIII (n.tr.)

20 Alpinia zerumbet, clopoțelul de fildeş sau fluturaşul de ghimbir, plantă sub forma unei tufe de până la 1,5 metri. Florile parfumate sunt grupate în ciorchini pendenți şi au forma unor clopoței de culoare albă, roz sau roşie cu mijlocul galben. (n.tr.)

21 Varietate pitică de manghier, specific jamaicană sau caraibă, care poate ajunge doar până la 3,5 metri înălțime (n.tr.)

2
SĂ ZBOR D-ACI

În dimineața următoare, Jennifer plângea în bucătărie. Era roşie la față, iar lacrimile sărate îi curgeau pe obraji. Revărsă fragmente de poveste, ceva despre fiul ei Talbot, despre un telefon mobil, despre cum l-au bătut polițiştii.

— Stai jos, stai jos, o linişti Sabine. O să-ți fac nişte ceai.

Jennifer încuviință din cap, orbită de lacrimi.

George îi ceru să o ia de la capăt, să încerce să povestească totul la rând.

— Săptămâna aialalt', începu Jennifer printre suspine, Talbot să duce la o fete. Pă drum i-un baraj dă poliție. Îl percheziționeaz' pă Talbot. Unu' din ei îi găseşte mobilu' şi-l ia pen' el.

— Ticăloşi, spuse scârbită Sabine.

— Şi pe urmă ce s-a întâmplat? Insistă George.

— Talbot are-o pretenă care e-n poliție. Îi zice ce s-a-ntâmplat, şi ea zice că-l ştie pă polițistu' ăla dă i-a luat telefonu'. Un bătăuş pă nume Johnny. Fața să duce la polițistu' ăsta, zice că să-i dea 'napoi lu' Talbot telefonu'.

— Şi?

Jennifer începu din nou să plângă.

— Tipu' ăsta Johnny dă la poliție vine după Talbot acu' două seri. Aduce cu el alți trei. Îl duc sus pă deal, pă dealu' Paramin, domnu' Harwood.

— Chiar acolo sus?

Jennifer se puse iar pe plâns.

— Da. Îi dau o ciomăgeală zdravănă. Îi fac praf fața, îi sparg nasu'. Îi frâng coastele. Polițistu' dă i-a luat telefonu'-i supărat pă el c-a zis ce-a făcut. L-amenință pă Talbot. Îi zice că odat' să-l vază pă Talbot singur, că-l face s-o mierlească.

— Unde este Talbot acum? Întrebă George, în vreme ce gândurile i se învârteau cu repeziciune prin cap.

— E la mine, acas'.

— A fost la doctor?

— Nu. Am venit aci mai întâi. Nu ştiu să merg cu maşina. Chantal nu ştie să meargă cu maşina. Microbuzu' nu trece pă la noi.

— Zace de două nopți cu nasul spart? Icni Sabine.

— Da.

— Oh, Jennifer! De ce?

— Patru nopți stă sus pă deal. Nu poa' să coboare, e prea slăbit. P-ormă, dă dimineață cineva-l găseşte, făcut zob. L-aduce jos acas' la mine. Io-l găsesc abia când ajung acas' după ce plec d-aci.

— Trebuie dus la spital, Jennifer. George îi strânse mâna. Imediat. Trebuie să-l ducem acolo acum, înainte că oasele să înceapă să i se sudeze. Haide, plecăm acum. O să-l duc eu.

— Vin şi eu, hotărî Sabine.

George se gândi că nu avea niciun rost să o contrazică.

— OK. Hai să luăm aparatul foto.

Muzica răsuna bubuitoare din casa de peste drum de a lui Jennifer, un reggae impetuos de genul pastoral şi sobru, muzică aşa-zis conştientă— Nepoții adolescenți ai lui Jennifer o puneau întruna, zi şi noapte, pace revărsată peste cel mai sărac dintre cartiere. Jennifer o ura. Nemernici care n-aveau stare, ei îşi pierdeau vremea pe stradă, învârtindu-se în cerc, cu pantalonii atârnându-le de fund. Aruncară căutături urâte

către George şi Sabine, căutături răutăcioase din ochii lor negri înceţoşaţi.

— Ce-aveţi? Îi certă Jennifer.

Ei îşi supseră dinţii în scârbă şi se îndepărtară, dar nu prea mult.

Casa lui Jennifer se ridica în mijlocul ierburilor înalte. O minune. Acolo locuise şi mătuşa ei Venus – de fapt, întreaga lor familie. Şapte generaţii. O veche casă de sclav, în întregime maro-ruginie şi cu un acoperiş din tablă galvanizată, reparat de nenumărate ori; chiar şi aşa, tot mai avea o urmă vagă de grandoare, cu înfăţişarea ei de căsuţă de turtă dulce. Se înălţa de sine stătătoare, cu pereţii rezemaţi unul de altul ca nişte mâini împreunate într-o rugăciune, căci cuiele căzuseră de mult. Găurile împestriţau lemnul, şi, în puţinele locuri unde mai rămăseseră totuşi, cuiele erau portocalii şi mâncate de vreme. Coliba se înălţa acolo sus pe deal, în partea stângă a unei curbe periculoase a drumului, înconjurată de un gard de sârmă. Stătea rezemată pe piloni de moloz, şi pe mobilă, şi pe coloane din pietre plate de râu. Întotdeauna îl privea pe George cu dispreţ – sau cel puţin aşa simţea el.

— Putem intra? Întrebă el într-o doară.

Jennifer dădu din cap a încuviinţare, continuând să se uite încruntată la nepoţii ei de peste drum.

Înăuntru era mai întuneric, şi George avu nevoie de câteva clipe pentru că privirea lui să se obişnuiască. Întotdeauna se simţea stânjenit când venea aici, ceea ce nu se întâmpla prea des. Încercă să nu se uite în jurul lui, să nu remarce obiectele familiare din casă, fotoliile pe care ei le aruncaseră, bufetul lor stând într-o rână, ustensilele de bucătărie. Sabine se cufundase într-o tăcere morbidă. O urmară pe Jennifer direct în camera din spatele casei.

Talbot zăcea într-un pat metalic, pe salteaua subţire acoperită cu o flanelă cu puful tocit, cu faţa la perete. Camera era neaerisită, pe pereţi se vedeau umbre maronii. Cearşafuri

pătate, cu dungi ca de pijama, erau atârnate în chip de perdea. Talbot gemu şi-şi întoarse capul.

— Dumnezeule, murmură George.

Sabine icni.

Jennifer începu din nou să plângă.

Vânătăile erau atât de cumplite, încât aveai senzația că un fluture se aşezase pe fața lui Talbot – un fluture ciudat, albastru-verzui, galben-purpuriu. Ochii îi plesniseră şi păreau vâscoşi şi lipicioşi, iar din

Ei se scurgea un lichid limpede, lucios. Unul dintre ei era tumefiat, deformat şi cu pleoapele lipite. Nasul era zdrobit şi umflat, şi osul spart şi crestat se ivea prin piele. Buza de sus a lui Talbot era încă incrustată cu sânge închegat.

— Jennifer, îmi pare atât de rău! Şopti Sabine abia auzit. Talbot, cine a făcut asta?

Talbot nici măcar nu încercă să răspundă. Privirea lui era goală; nu-i mai păsa. George simți cum bila îi urcă în gât, un şuvoi de ură pură țâşnindu-i afară dinspre măruntaie. Talbot zăcea acolo cu pieptul gol, cu coastele zdrelite; torsul lui părea mânjit, vânătaie peste vânătaie pe pielea lui tânără, maronie, netedă şi lucioasă. Fracturile erau evidente, acolo unde liniile oaselor de dedesubt nu se întâlneau. George se gândi îngrijorat că plămânii lui Talbot s-ar putea perfora dacă îl mişcau în pripă.

Sabine o cuprinse cu un braț pe Jennifer.

— Acum e OK, e OK. O să găsim ajutor. Şşşş.

Jennifer suspină.

— L-au bătut, mi-au bătut băiatu'. L-au bătut ca p-un câine. L-au bătut sus pă deal. Unde-i aşa dă linişte. Doi l-au ținut şi alți doi l-au bătut.

Sabine o strânse în brațe, şuşuind, cu buzele aproape de capul aplecat al lui Jennifer.

George chibzui iute: Talbot avea nevoie de îngrijire medicală urgentă, aşa că n-aveau să-l ducă la General Hospital din Port of Spain, unde câinii vagabonzi bântuiau prin saloane. Nu, nu, nu. Talbot avea să meargă la secția de urgențe de la

centrul medical privat din St Clair. Ca să ajungă acolo, era necesar să îl întindă pe bancheta din spate a maşinii, şi el să conducă foarte atent, pentru a-i salva plămânii. Pe urmă, avea să treacă pe la Guardian şi să ducă aparatul de fotografiat direct la Joel, în redacția de ştiri.

— Talbot, te superi dacă-ți facem nişte poze?

Talbot deschise brusc ochii, cu un aer alarmat.

— Ăăă?

— Stai liniştit. Asta n-o să înrăutățească lucrurile, îți promit. Oamenii ăştia trebuie pedepsiți, dați afară din poliție.

— Domnu' Harwood, au avut ei grijă să nu aibă martori. M-au dus sus pă deal.

— Da, ştiu.

Chipul lui Talbot se strâmbă.

— Talbot, asta e dovadă, interveni Sabine. Vânătăile astea spun o poveste. Asta e vătămare corporală gravă. Ai fost victima unui atac serios. Iar prietena ta din poliție o să-ți susțină povestea. Şi noi o să depunem mărturie.

— Oh, 'mnezeule, şopti Talbot printre buzele umflate. Nu ştiu, doamnă Harwood. Nimeni n-a văz't cea fost. Nu ştiu. Nu mai vreau necazuri.

George îşi făcu loc pe pat şi se aşează cu grijă.

— Talbot, unul dintre oamenii ăştia te-a amenințat cu moartea. Crezi că glumea?

Lacrimi apărură în ochii lipiți ai lui Talbot.

— Nu înțelegi?

— Nu ştiu.

— Eu cred că ştii. Au făcut asta pentru că pot, pentru că sunt convinşi că nu vei îndrăzni să spui nimic. Ne laşi să te-ajutăm?

Jennifer suspină mai tare.

— O, 'mnezeule!

— Lasă-ne să te-ajutăm.

Talbot încuviință din cap.

Sabine se îndepărtă de lângă Jennifer şi făcu câteva prim-planuri cu fața strivită a lui Talbot, cu coastele şi cu pieptul

lui. Pe crustele care se formau aterizară muşte, şi ea le goni cu mâna. Cu mare grijă, ajutaţi de Jennifer, îl ridicară pe Talbot din pat, îl sprijiniră să se urce în maşină, şi în tot acest timp Talbot gemea de durere, iar Jennifer gemea de suferință.

La centrul medical, infirmierele îl studiară pe Talbot cu priviri mohorâte. Îl conduseră într-o încăpere micuță, cu doar trei paturi, şi îl lăsară acolo cu Jennifer. Aveau să urmeze radiografii, analize.

— Jennifer, ne întoarcem repede, o asigură Sabine. Tu stai cu fiul tău. Noi ducem pozele astea la Guardian. Domnul Harwood ştie pe cineva care poate să scrie despre ce s-a întâmplat.

Jennifer dădu din cap, în semn de încuviințare. Părea cu totul diferită, o altă femeie, îmbătrânită şi tristă.

În maşină, George se uită la soția lui: dispoziția lui Sabine devenise letală. Pentru câteva minute, merseră în tăcere.

— O să-l bat pe tipul ăla cu mâna mea, declară Sabine.

— Pe cine?

— Idiotul ăla ar trebui împuşcat.

— Cine?

— Bobby ăla „Boaşe Mari “Comacho. O să-l omor chiar eu.

— Dragă, Bobby nu e omul care să fie tras la răspundere de poliție.

— Bobby e un bătăuş. Ar trebui închis. Oamenii lui sunt o ruşine. O să fac o plângere.

— Te rog, abține-te.

— Am de gând să mă duc la postul ăla de poliție şi să fac un scandal al naibii de mare.

— Te rog, Sabine. La ce bun?

— Nu-mi pasă.

— Guardian se poate ocupa de povestea lui Talbot. Pozele sunt dovezi concludente. Sunt de-ajuns.

— Nu cred că porcu’ ăla gras citeşte vreodată un ziar. De fapt, nici nu cred că ştie să citească. Porc analfabet.

— Sabine, te rog_

— Nu mă lua tu pe mine cu „Sabine “. Am de gând să-i spun eu vreo două – dacă tu n-o faci.

— Asta ce vrea să-nsemne?

Sabine se uită în sus, pe geam.

— Uite-l!

George ridică privirea. Balonul îi urmărea, pierzând vremea în înalturi deasupra lor.

— Te rog, nu mă distrage, Sabine. Conduc.

— O să trag în el şi o să-l dobor într-o zi.

— Bine. Du-te şi cumpără o puşcă.

— Poate-o s-o fac. O să-l împuşc şi pe domnul Manning, dacă tot am puşca.

— Dragă, te rog.

— Fața lui Talbot. Dacă ar fi fost fiul nostru. Dacă polițiştii l-ar fi bătut aşa pe Sebastian, atunci ar fi fost probleme. Ar fi fost scandal. Dar polițiştii nu-i bat pe albi. Ei se bat între ei.

— Vrei să mă duc să-l iau la bătaie pe Bobby Comacho, şeful poliției districtuale?

— Da.

— Am şaptezeci şi cinci de ani.

— Bun. Bătrânii sunt periculoşi. Nu poți pune la pământ un bătrân.

— Vrei să-mi iau mănuşile de box?

— Dacă n-o faci tu, o s-o fac eu.

— Şi tu ai tot şaptezeci şi cinci.

— Blestemăția aia ne urmăreşte.

— Hai, nu exagera!

— Eric Williams.

— Ce?

— Totul e din vina lui.

George tăcu. Nu mai voia să continue conversația asta. Vedea bine că Sabine se pregătea de o furtună.

— Lucrurile puteau fi cu totul altfel, spuse ea pe un ton ursuz.

Sabine îl urmă pe George prin labirintul de birouri. Redacția de ştiri avea aer condiționat şi era tăcută, dar totuşi dezordonată într-un fel potrivit, pe jumătate bibliotecă, pe jumătate sală de relaxare; oameni cu capetele plecate, vorbind la telefon, râsete şi pălăvrăgeală, un colectiv în majoritate tânăr. Sabine fusese dintotdeauna curioasă. Lui George i se îngăduise să pătrundă în această lume târziu în viață, când Ray îl rugase prima oară să scrie despre turneul de golf din Tobago. El se retrăsese cu mult timp în urmă din serviciu – şi Ray îi tot ceruse când şi când câte un articol. Se dovedise că George se pricepea să scrie. Era şi amuzant, fluent şi erudit – şi curând urmase un al doilea articol, apoi altele. Pe vremea aceea, ea îi bătea la maşină articolele pe care el le scria de mână; pe atunci, ea făcea parte din această a doua carieră a lui, înainte ca el să cumpere un computer şi să învețe să folosească tastatura.

— Dragă, el e Joel.

Se aflau în redacția de ştiri. Şase birouri aşezate față în față, în capătul îndepărtat al încăperii. Un poster cu Malcolm X23 pe perete, în spatele capului lui Joel. Lângă el, Fidel Castro muşca dintr-un trabuc.

— Joel, ea e soția mea, Sabine.

Tânărul se ridică şi dădu mâna cu ea. Ceilalți reporteri îşi înălțară privirea cu un interes fățiş.

— Oh, ce surpriză, bătrânu' vorbeşte dă 'mneața tot timpu'.

Joel îi făcu cu ochiul lui George, dar Sabine îşi dădu seama că băiatul o privea plin de curiozitate, măsurând-o din cap până-n picioare. Sabine îl lăsă să-i privească lung chipul răvăşit.

— Aş putea spune acelaşi lucru, replică ea şi zâmbi dulce.

Joel era arătos, un dougla— cu păr afro şi trăsături indiene. Ochii lui erau negri ca smoala, iar pielea avea culoarea pudrei de cacao.

— Ce v-aduce azi aci? Întrebă Joel, privind aparatul foto pe care Sabine îl ținea ca pe o grenadă.

— O problemă spinoasă, răspunse George.

Joel rânji la această afirmație reținută a englezului. Îşi frecă bărbia.

— Ticăloşii afurisiți l-au bătut măr pe băiatul menajerei noastre, izbucni Sabine.

Sprâncenele lui Joel se înălțară.

— Doamnă Harwood, cine-a bătut pă cine?

— Blestemații de polițişti. Au fost trei, aproape l-au omorât în bătaie. L-au lăsat acolo sus să se prăpădească. În vârful dealului Paramin, l-au lăsat ore în şir. Chiar zile. Ştii ce frig se face acolo sus. Frig. Laşi nenorociți! Cochons— E la centrul medical de la St Clair.

Joel fluieră. Ceilalți reporteri erau acum foarte atenți la femeia asta albă cu gură spurcată.

Sabine zâmbi, în chip de scuză.

— Scuzați-mi limbajul, băieți. Stați mai bine să vedeți pozele.

— Aveți poze?

— Nu bătaia în sine. Rănile.

— O să vorbească?

— Mă-ndoiesc, interveni George.

Sabine îşi dădea seama că el sperase să fie cel care le va expune problema.

— Martori? Insistă Joel.

— Nimeni, răspunse George.

— Doar dealurile alea, adăugă Sabine. Dealurile au fost martore la bătaie.

George tuşi, sperând să o întrerupă.

— Laşii ăia l-au amenințat că-l omoară, continuă Sabine. Pentru un telefon mobil.

— Polițiştii-s răi acu', doamnă Harwood. Dăm câte-o poveste c-asta-n fiecare zi.

— Mă tem că eu nu mai citesc ziarele. De ceva vreme, adăugă Sabine şi îi aruncă lui George o privire întunecată, conspirativă.

— Aruncăm un ochi pă poze, spuse Joel. Publicăm povestea, eh. Totdeauna o facem. Mica noas-tră campanie.

— Bravo vouă, spuse Sabine şi îi dădu camera foto.

— Mulțumesc, Joel, spuse George.

— Tre' neapărat să vorbim cu tipu' ăsta, să-i punem întrebări.

— O să-ți spun unde-l găseşti.

George se apropie de el, şi cei doi începură să scrie.

De pe peretele din spate, Malcolm X se holba direct la Sabine. Tinerii din redacția de ştiri ridicaseră privirea sub el, cu chipurile lor tinere, strălucitoare şi curate, mândri de ei înşişi. Toți se holbau la ea, ca şi cum ar fi fost o hologramă.

— Ce-i cu el?

Sabine arătă către poster.

Joel se întoarse ca să vadă la ce se uita ea. Ridică în aer un pumn. Chipul lui, la fel ca fețele celorlalți, era senin, copilăros.

— Puterea Neagră26, frate.

— Zău? Mă mir că zici asta.

George oftă.

— Iar începe.

Joel avea o expresie amuzată, căuta să se facă plăcut.

— Ce fel de putere are Talbot?

Fața lui Joel se lungi.

George păru stânjenit.

— Da, doamnă Harwood. Şefu' poliției e-n buzunaru' lu' domnu' Manning. Toți ştiu asta.

— Dar nu poți scrie nimic despre asta. Nu-i aşa?

Joel clătină din cap.

— Doamna Harwood, poate c-ar trebui să te-angajăm şi pe 'mneața. Am putea să-ți dăm o rubrică dă ştiri. Domnu' Harwood, eh, ce zici?

George părea îngrozit.

Sabine îşi flutură genele.

— Mi-ar plăcea, zise ea.

Joel deveni serios; coborî vocea, vorbind acum confidențial:

— Criticăm, chiar o facem. Încercăm s-o facem. Ştirile o dovedesc. Manning nu poa' să impună legea- n țara asta – să-

i bage pă toți pretenii lui acolo sus. Da' PNM nu poa' să conteste faptu'. Faptu'-i fapt, frate. Nimenea nu mă poate opri să scriu despre fapt.

— Bun.

Sabine simțea un uşor fior de plăcere.

— Idiotul ăla scârbos de Patrick Manning o să câştige la anu'?

Joel izbucni în râs. Băieții din spatele lui hohotiră şi ei.

— Bine'nțeles. Cu toate voturile alea pă care le cumpără.

— Puterea Neagră, spuse Sabine. Aşa a fost de când a preluat puterea PNM. Puterea Neagră pentru un singur om sau pentru câțiva.

— Sabine…

George îi dădu de înțeles să plece.

Joel păru sincer surprins de cuvintele ei. Îi făcu cu ochiul lui George.

— Vezi? George schiță un zâmbet. Vezi ce via-ță am?

Sabine se strâmbă, imperturbabilă. N-aveau decât să creadă ce voiau.

— Doamn', i-o plăcere să te cunosc 'n sfârşit, spuse Joel şi îi strânse mâna.

— Şi pentru mine a fost o plăcere să te cunosc.

— Io doar scriu ştirile.

— Mă bucur că o faci. Mulțumesc, şi mulțumesc mult că ne ajuți.

La centrul medical din St Clair, Talbot moțăia. Fusese pansat cu pricepere. Patru coaste rupte, nasul spart; două degete frânte erau puse în ațele. Dar nu exista hemoragie internă. Coastele erau bandajate, iar capul, înfăşurat cu atâtea rânduri de feşe, încât fața îi era aproape în întregime ascunsă sub toate acele straturi. Fusese spălat, şi pielea lui rămasă nevătămată lucea. Mirosea a curat, a substanțe medicale şi uşor a citrice de la Limacol— Jennifer îl avea din nou pe fiul ei, aproape întreg. Dacă în locul lui ar fi fost Sebastian, Dumnezeule mare, ce iad s-ar fi dezlănțuit. Ce-ar

zice de povestea asta bunica Seraphina, eh? S-ar răsuci în mormânt, în cutia ei de carton.

Talbot zăcea pe cearşafuri albe, curate, probabil cele mai curate şi mai albe cearşafuri pe care stătuse el vreodată. Jennifer era aşezată alături de el, pe unul dintre cele două scaune metalice. Sabine se aşeză lângă ea şi o prinse de mână. Jennifer, de obicei atât de comunicativă, gata întotdeauna să tachineze şi să răspundă cu aceeaşi monedă, să ia peste picior şi să pălăvrăgească, şi să chicotească, şi să fie zgomotoasă şi amuzantă de dragul lui Sabine şi al lui George, era acum mută. Părea îmbătrânită, dar într-un fel plin de demnitate, la fel ca bunică. O parte din hotărârea acelei bătrâne era întipărită pe chipul ei încremenit, trădată de rigiditatea umerilor. O parte din acea tăcere de sclavă.

— I-am spus domnului Harwood că am de gând să-i fac zile fripte lui Bobby Comacho.

Jennifer rămase nemişcată.

— Să-l împuşc în boaşe.

Umerii lui Jennifer săltară.

— Vorbesc serios.

— Mda, frate. Ai grijă, că p-ormă te-aruncă-ntr-o celulă.

— Ce? Atunci ar încurca-o zdravăn.

— Iisuse! Jennifer îşi apăsă palmele pe frunte. Îşi supse dinții prelung, plină de jale. Tare-aş vrea să pot să zbor d-aci, da. Ştii? În alt loc.

Sabine o cuprinse cu brațul. Lacrimile se revărsară din ochii lui Jennifer.

— Asta nu-i drept. Nu-i corect. L-a lăsat acol' sus, doamna Harwood. A-ncercat să se târască-n jos pă mâini şi genunchi, p-ormă un om l-a găsit şi l-a adus jos la noi. Şi când l-am văzut în casă, oh, 'mnezeule, nu mi-am recunoscut propriu' fiu.

Sabine o strânse de umeri.

— E mai bine acum. O să fie OK.

— Tare-aş vrea să po' să zbor departe d-aci.

— Ştiu.

— Departe, frate. În alt loc.

— Da, ştiu.

Jennifer înălță capul şi o privi cu asprime.

— Trebia să pleci, frate. Nu-nțeleg dă ce n-ai plecat niciodat'.

Sabine expiră.

— O dată, am fost cât pe ce.

— Ăsta zice domnu' Harwood. Asta a zis Venus 'nainte să plece.

— Nici măcar nu pot să-mi amintesc de zilele alea, Jennifer. Eram o altă femeie pe atunci. Tânără. Naivă.

— Voiai să pleci?

— Da. Mi-era dor de fiul meu. Şi pe urmă au fost probleme aici, în 1970. Firma domnului Harwood a fost arsă din temelii. Ne-au otrăvit câinii. Oh, şi chiar şi mai rău.

— Mai eşti supărată? Venus zice că i-e dor dă vremea când stătea cu 'mneața şi cu copiii.

— Da. Şi mie mi-e dor. Eram prietene bune.

— Mătuşa Venus zice că mergeai p-o bicicletă verde pă peste tot prin Port of Spain. Ți se dusese vestea cu mersu' pă bicicleta aia.

Jennifer chicoti.

— Da, cred că mi se dusese.

— Îi tot bicicleta aia ruginită din garaj?

— Încă o mai avem?

— Aia tre' să fie.

— Credeam c-am dat-o. N-am dat-o? Atâtea lucruri de care nu-mi mai aduc aminte!

Jennifer îşi supse dinții. Nu-i plăcea când Sabine nu spunea lucrurilor pe nume, ceva ce ea numea „vorbă englezească ". Deşi îi cunoştea bine pe cei din familia Harwood, condamna orice neclaritate; o vedea ca pe o laşitate, ba chiar ca pe ceva asemănător cu minciuna. Trinidadienii aveau tendința de a fi sinceri într-un mod explicit în legătură cu orice.

— Vorbesc serios, repetă Sabine. Am uitat cum eram.

— Şi pă Eric Williams l-ai uitat?

Sabine tresări.

— Eh, eh. De ce-ntrebi?

— Mătuşa Venus zice că-i scriai ’ntruna. Scrisori. Zice că-ți plăcea să le pui ’ntr-o cutie. Să-l pui pă Doc Williams ’ntr-o cutie.

— Oh. Venus ți-a spus asta?

— Dămult.

Sabine nu avu nicio tresărire. Nu simțea nimic din sentimentele ei de demult, nimic din acele zile de odinioară.

— Venus avea dreptate.

— Deci ai uitat dă el?

Sabine nu vorbise niciodată cu nimeni despre el, doar cu Venus. Se uită cu atenție la Jennifer, simțind că putea avea încredere în ea.

— Nu.

Ochii i se umplură de lacrimi.

— Nu. De fapt, ştii ceva? Eu îl visez pe Eric Williams. Când şi când.

— Uau.

— Ciudat, nu?

— Mda, frate.

Sabine râse de ea însăşi.

— Să nu-i spui domnului Harwood.

— S-ar supăra?

— Nu ştiu. Şi nici nu-mi pasă. Dar, ştii, uneori îl visez pe Eric Williams. În piața Woodford. Era impresionant pe atunci. O plăcere să-l vezi.

— L-ai văzut atunci?

— Da.

— Uau! Vremuri dă legendă, frate. Un bărbat vestit.

— Da.

Jennifer se uită la ea de parcă i se ivise brusc un gând în minte.

— Ai stat aci-n Trinidad pen’ că-l iubeai pă domnu’ Harwood?

Sabine îşi întoarse privirea şi rămase cu ochii pierduți în zare, înspre parcare, prin fereastra cu jaluzele. Să-l iubească pe domnul Harwood? Ce întrebare! Chiar îl iubea? Ce se întâmplase între ei? Nu mai putea fi sigură de nimic. Ştia că îl iubise cândva, cu mult timp în urmă, îl iubise năvalnic, cu forța unui uragan, chiar mai aprig. Dar acum? Greu de spus, greu să mai ştie ceva.

— Sincer?

— Da.

— Nu-mi amintesc, Jennifer.

22 Conscious hip hop sau socially conscious hip hop este un subgen al hip-hopului concentrat pe teme sociale, nu neapărat deschis politice – religie, aversiune față de violență, cultura afro-americană şi latino-americană, aspecte economice sau viața oamenilor simpli din ghetou (n.tr.)

23 Malcolm Little (1925-1965), activist afro-american musulman (n.tr.)

24 Termen folosit în Indiile de Vest pentru prima generație de origine afro-trinidadiană sau tobago-indo-trinidadiană (n.tr.)

25 În franceză, în original, „porci “(n.tr.)

26 Black Power, slogan politic şi un nume pentru diferite ideologii asociate, folosit în mişcarea populației de culoare de origine africană din toată lumea. Mişcarea a fost proeminentă la sfârşitul anilor 1960 şi începutul anilor 1970, luptând pentru afirmarea mândriei de rasă şi crearea unor instituții politice şi culturale ale oamenilor de culoare care să le susțină interesele. (n.tr.)

27 Loțiune cosmetică mentolată cu uleiuri aromatice, care poate fi folosită ca deodorant, aftershave sau demachiant (n.tr.)

3
RELAȚIA

Miezul nopții. Un ceas zgomotos în casa de sub şoldul femeii verzi. Temperatura scăzuse, făcând cicadele să sune ca nişte maracase— scuturate întruna. Broaşte micuțe de copac orăcăiau, neobrăzate. Greierii țârâiau cu putere, încercând să se ia la întrecere cu ele. Casa gemea, răceala umbrelor nopții mutându-se dintr-un ungher în altul. Sabine sforăia în patul lor din capătul coridorului. Câinii scânceau în somn, fugărind în cercuri iguana.

— Ei, unde o fi dosarul ăla cu Brian Lara? Mormăi George.

Sabine folosea biroul dimineața, pentru a scrie scrisori; el îl folosea după-amiaza. Înțelegerea funcționa destul de bine, cu excepția momentelor în care ea făcea ordine.

— Fir-ar să fie, înjură el, găsind o lanternă în sertarul biroului.

Se urcă pe scaunul de birou şi împinse chepengul care dădea în spațiul de depozitare de deasupra. Totul ajungea până la urmă acolo sus, dar el nu îndrăznise niciodată să scotocească, lăsa asta în grija lui Sabine; era ascunzătoarea ei.

— Iisuse, icni el când fasciculul de lumină al lanternei mătură spațiul de depozitare.

Cutii, în cea mai mare parte, înțesate cu scrisori, cărți poştale, ilustrate, ziare. Facturi vechi de ani de zile. Teancuri de reviste: TIME, Newsweek, Vogue. Maşina de scris Remington ruginită a lui Sabine.

Apoi, într-un colț, o grămadă diformă, acoperită cu ceea ce părea o față de masă veche. Îndreptă lanterna într-acolo. Țesătura era ca vai de ea, dantelată cu pânze de păianjen şi cu mucegai; grămada părea cocoşată, ca un vagabond ghemuit în țărână. Se împinse în mâini, astfel că jumătatea de sus a trupului său se afla în spațiul întunecat, şi trase de fața de masă. Pânza alunecă uşor, dând la iveală o stivă de cutii mici, cutii de pantofi, acoperite cu un strat gros de praf,

vreo douăzeci, fiecare având scrise pe ea, pe o latură, aceleaşi două cuvinte: „Eric Williams “.

— Dumnezeule mare!

Întinse mâna şi trase către el una dintre cutii. Pe capac era trecută o dată: 1958. Cu mulți ani în urmă. Cu decenii întregi.

— Oh, nu, şopti el, târând către sine alte cutii de pantofi.

Fiecare purta o dată diferită.

George trase tot mai multe înspre el, aruncându-le jos pe biroul de dedesubt, şi un praf cenuşiu ca de mătase se revărsă, acoperind cu o pudră podeaua. Trimise jos fiecare cutie din stivă, până când biroul deveni o epavă pe care se afla o pradă tainică, adunată într-o grămadă înaltă şi precară. Peste tot, praf. Mâinile îi erau înnegrite, în păr i se prinseseră pânze de păianjen. Se dădu jos şi alinie cutiile pe podea, în ordine cronologică. Fiecare cutie era înțesată, plină ochi cu hârtii. Fiecare era marcată cu grijă. Eric Williams. Douăzeci şi şase de ani, douăzeci şi şase de cutii. Williams guvernase timp de douăzeci şi şase de ani. Fiecare cutie era datată cu precizie. Sabine, ce naiba făcuse Sabine?

1956. Anul în care începeau cutiile. În acel an sosiseră ei în Trinidad. În ianuarie 1956, mai exact. În aceeaşi lună, Eric Williams lansase Mişcarea Națională Populară şi, în cursul aceluiaşi an, câştigase primele alegeri – un an faimos în istoria Trinidadului. Optzeci la sută din națiune votase pentru el şi pentru alungarea britanicilor.

George deschise cutia 1956.

Decupaje din ziare. Îngălbenite şi fragile. Sute de decupaje din Trinidad Guardian roase de vreme. Tăiate cu grijă. Fiecare datată de mâna lui Sabine.

Ridică dintr-o singură mişcare tot teancul. Îngenunchind, le răspândi pe podeaua biroului.

— Iisuse!

Un compendiu al lui Williams: comentarii, opinii personale exprimate în articole de ziar, rapoarte, fotografii cu el şi cu membrii cabinetului, cu Beatles-ii – pentru Dumnezeu! —, cu

Mighty Sparrow— Cu Harold Macmillan—, cu Gerald Ford. Fraze, comentarii subliniate cu cerneală albastră întinsă. Scrisul lui Sabine. Un asterisc pe margine. Un semn de exclamare.

George scoase un geamăt prelung şi sonor, eliberând o dezamăgire mare şi îndelung reprimată, o dezamăgire ținută înlăuntrul lui atâta vreme, încât aproape că uitase de ea. Idiot fără minte. Ştia. Sabine îl văzuse pe Eric Williams vorbind în piața Woodford, o dată, poate chiar de două ori, demult, când Eric Williams era în floarea vârstei; fusese copleşită. Sabine avea atât de multe teorii despre Eric Williams! Dar el i le reprimase după o vreme. Chiar îl întâlniseră o dată pe Williams la Hilton, o întâlnire ciudată. Pe urmă, se certaseră. Apoi, 1970, Puterea Neagră: Sabine n-a mai fost niciodată aceeaşi. Bunica Seraphina – nevasta lui luase ceva de la sclava aia bătrână.

Totul era în cutie. Nu doar cariera lui politică, dar şi fotografii cu fiica lui Williams, Erica. Cu soția lui moartă, Soy. Fotografii ale lui Soy împreună cu Williams.

George deschise cutia 1957. Din nou, teancuri de decupaje îngălbenite din ziare. Din nou, Eric Williams. Repede, deschise cutie după cutie: toate erau la fel. Fragmente din viața lui Eric Williams. Discursurile lui. Eseurile şi comentariile lui în Trinidad Guardian. Toate mişcările lui. Fotografii- portret. Eric Williams fusese un bărbat impresionant, la fel de impunător ca Churchill sau ca preşedintele Mao. Aparatul lui auditiv, ochelarii întunecați, grei.

Cutia 1962 părea mai uşoară. O deschise.

— Dumnezeule!

Scrisori! Legate cu o panglică roşie, vreo douăzeci. Câteva decupaje din ziare sub ele. Scrisori, scrisori. Toate adresate lui Eric Williams. George bâjbâi la nodul panglicii, cu degetele înțepenite.

„Dragă domnule Williams “, începea prima scrisoare.

George întoarse cutia şi o scutură, răsturnându-i conținutul. Căzură alte decupaje din ziare. Scrisori de la soția lui către Eric Williams, prim-ministrul Trinidadului. Se holbă îndelung la scrisul delicat al lui Sabine. Atât de nepăsător, evocând o altă femeie. Sabine, scriind aşa cum vorbea, liberă ca o şcolăriță. Ziua Independenței. Amintiri ale acelei zile. Văzuseră totul la televizor. Steagul roşu, negru şi alb înălțat,

Steagul britanic coborât. Sabine, aici în mâinile lui, scriindu-i lui Eric Williams pentru a-l felicita, spunând ceva răutăcios despre prințesa Margaret, ceva atât de tipic pentru Sabine. Prima lui soție aici, în mâinile lui. Soția pe care o pierduse.

George deschise cutia 1963.

Alte scrisori, un teanc mai mare. „Dragă domnule Williams. “Nu putea citi mai departe de primul rând. Ce se petrecuse? Asta era o nebunie! Scrisorile astea îi fuseseră trimise lui Williams? Apoi expediate înapoi? Fuseseră deschise? Nu fuseseră? Existase o corespondență? O relație? Se gândi intens. Anii aceia, cu atâta vreme în urmă; e greu să mai ştii. Ani proşti pentru ei doi, şi apoi fuseseră cât pe ce să plece din Trinidad. Şi pe urmă Williams murise. Oare Williams răspunsese la scrisori?

În patru labe, George se târî pe podeaua biroului, deschizând cutie după cutie. În fiecare, asemenea unui leş, un teanc de scrisori prinse cu o panglică. Sabine! Întrebările ei, vocea ei. Ce se întâmplase? Acum ştia. Se făcuse că nu vede. Pagini fragile, răsucite, cu scrisul lui Sabine pe hârtia ei preferată, subțire, translucidă. Scrisul lui Sabine. Răbufnirile soției lui către prim-ministrul Trinidadului.

George citi până la revărsatul zorilor. Aşezat pe podeaua biroului, cu spatele rezemat de perete. Citi fiecare scrisoare, formând cu buzele, în tăcere, fiecare cuvânt. Trei sute cincizeci şi opt de scrisori în total. „Dragă domnule Williams. “Nimic atât de fățiş că o aventură amoroasă: pasiune, vinovăție, trădare, tot acel du-te-vino obişnuit. Nu. Scrisorile

astea erau ceva mult mai rău. Se opri de câteva ori din citit ca să chibzuiască, pierdut în amintiri ale vieții lor împreună. Nu cunoştea decât jumătate din acea existență, doar jumătate din disperarea soției.

Scrisorile erau originale. Netrimise. Comunicate către sine, din unele puncte de vedere. Nu găsi niciun răspuns şi se întrebă dacă acestea erau în altă parte, alte cutii ascunse într-un alt loc din casă. Din ceea ce scrisese ea, el începu să înțeleagă.

Mi-e silă de George.

Mi-e silă de iubirea pentru el.

Nu reuşesc să văd dincolo de zăbrelele de la poarta casei ăsteia nenorocite. Mi se pare că sunt mii.

Unele dintre scrisori erau nişte tirade pline de elocință. Altele, doar rugăminți: gingaşe, emoționante, înduioşătoare, scrisori pe care numai o femeie le putea scrie unui politician. Ea fusese uneori îngrijorată pentru Williams – la început, chiar sincer neliniştită. Multe însă erau critici muşcătoare. Unele erau vorbărie dezlânată, Sabine pierzându-şi ideile ca un bețiv care pierde şirul cuvintelor. Erau şi conversații, însemnări de jurnal. Fiecare scrisoare era personală.

Stârneau, toate, o durere a pierderii, a suferinței. Când, oare când îşi pierduse el soția?

George a înnebunit. Se culcă cu alte femei, îşi etalează farmecele. Toată povestea asta i s-a urcat la cap. Are pământ acum, conduce compania. Oamenii de aici râd de George pe la spate. Un grand blanc, ca ăia din Haiti odinioară, înnebuniți după putere cu regatele lor minuscule. Da, acum e la fel ca ei. Nu era aşa când am venit aici. S-a schimbat, şi-a pierdut din valoare, s-a scrântit. Prea mult rom. Prea multe femei frumoase pe insula asta blestemată.

George încă mai stătea acolo când se trezi Sabine. Ridică privirea şi o văzu în pragul biroului, cu părul ei scurt în

smocuri cărunte, cu cămaşa de noapte albastră, de bumbac, lipită de silueta ei umflată.

Tremura vizibil, cu capul în jos, sprijinindu-şi-l cu o mână. Era prea ruşinată ca să îl poată privi. Podeaua biroului, masa de lucru, totul era acoperit cu un strat moale de praf cenuşiu.

— Îmi căutam dosarul cu Lara, explică el, cu o voce blândă. Ai făcut ordine.

— Cutiile alea sunt chestii personale! Nu te privesc.

— Da, aşa e.

Scrisorile erau răspândite în jurul lui.

Sabine îşi acoperi faţa cu palmele, privind printre degete.

— Lasă-le! Sunt ale mele.

Bombe, erau nişte scrisori-bombă. O privi lung pe soţia lui, cu uimire şi respect.

— Toate scrisorile astea, Sabine?

— Am încetat să le mai scriu cu mulţi ani în urmă, când_ a murit.

— Sabine, de ce?

— Am început într-o zi, şi pe urmă pur şi simplu am continuat. Au ajutat.

— Au ajutat?

— Ca să înţeleg ţara asta tâmpită.

George se uită lung la ea, la soţia de care nu se mai atingea, cu care nu mai făcea dragoste.

— Sabine, toate celelalte femei cu care_ am fost. N-au însemnat nimic pentru mine.

Chipul lui Sabine se crispă.

— Vrei să mă părăseşti?

Din ochii ei căzură lacrimi.

— Poţi să pleci acum, dacă vrei. Putem să vindem casa. Ţi-aş da jumătate din tot. Poţi să te întorci în Anglia, să locuieşti lângă Sebastian, oriunde vrei.

— E prea târziu.

— Îmi pare rău.

— Şi cu asta ai venit prea târziu.

— Dar toate astea?

Ridică un pumn de scrisori.

— Țineam la el.

— Țineai?

— Da. Țineam la el cândva.

— Țineai la cineva pe care nu-l cunoşteai, pe care l-ai văzut doar o dată, la Hilton?

— Îl cunoşteam.

— Ce?

— Ne-am întâlnit din nou.

— Ce?

— O dată sau de două ori. Am_ vorbit.

— Ați vorbit?

— Da.

— Te-ai întâlnit cu prim-ministrul Trinidadului ca să vorbiți, pentru numele lui Dumnezeu?

— Da.

George se holbă la ea.

— Când?

— Nu contează... Nu-mi mai aduc aminte nimic din toate astea.

— A fost_?

— Nu. Nimic de genul ăsta.

— Atunci, ce?

— Nu vreau să explic nimic. Ce mai contează acum? Este în trecut.

— Dar toate scrisorile astea... tu nu le-ai trimis niciodată?

— Nu.

— Nici măcar una?

— Da. Am trimis una.

— E_ absurd.

Sabine îl privi furioasă, cu ochii injectați.

— Pentru tine. Tu n-ai ținut niciodată la nimic aici. Te-ai îndrăgostit, ți-ai pierdut mințile.

George se sui grăbit în camioneta lui ruginită şi se învârti cu ea ore în şir, ajungând în cele din urmă pe Paramin, în

vârful dealului. Norii atârnau în aer ca nişte explozii mărunte amuțite. Aerul era înmiresmat cu chadon beni— şi cimbrişor de câmp, aroma lui preferată. Dar el era din nou obosit, întotdeauna obosit. O altă durere de cap se anunța, o furtună în partea din spate a craniului. Aici, sus era linişte. Linişte şi nemişcare. Venea adeseori aici. În locul ăsta. Ca să admire munții cu contururi frumoase, să se minuneze de coastele lor povârnite. Coama lanțului de nord se profila dincolo de o vale atât de arcuită şi de adâncă, încât era ca şi cum privea în gura unei moluşte uriaşe. Locul ăsta – unde fusese bătut Talbot.

— Rahat, spuse cu voce tare.

Lumea contase cândva. Cu ani în urmă, înainte ca el să bea atâta rom, suficient cât să omoare un elefant. Femeile. Puteau să facă asta unui bărbat. Să îi ia totul într-o clipă. Mult prea al naibii de serios, mult prea al naibii de sincer. Tot ce voia era să înoate în piscina lui. Să citească nişte cărți. Să se gândească la Şoca Warriors.

— Afurisitul de Eric Williams, strigă el către munți.

Ieşi din camionetă şi trânti portiera.

Departe, în golful Paria, un vas de croazieră plutea cu pânzele întinse, ieşind din port, o lebădă albă uriaşă îndepărtându-se înot. Se crispă. Adevărul era că prefera Trinidadul – întotdeauna îl preferase. Prefera dealurile astea sălbatice de smarald, pădurile impetuoase, peisajul luxuriant şi imprevizibil din Trinidad păşunilor cețoase şi sclivisite din țara lui, Anglia. El voia acest pământ îndrăzneț. Nu burnița cenuşie din Harrow on the Hill— Îi plăceau oamenii extrovertiți, nu cuplurile docile şi pudice printre care se învârtiseră părinții lui. Se simțea viu aici; spre deosebire de Sabine. Dar acum ar trebui să spună ceva, să facă ceva, într-un final. Să-şi mulțumească soția, măcar de data asta. Să se ducă să stea de vorbă cu Bobby Comacho în drum spre casă, să se plângă. Să-i arate lui Bobby pozele cu chipul lui Talbot; să-i spună că povestea avea să apară a doua zi dimineață în ziare. Ar trebui să se ducă şi să-l sperie pe ticălos.

Mi-e silă de tine.

George se răsuci.

Ce?

Egoistule.

Se holbă la dealuri.

Mi-e silă de tine. Silă de iubire.

Ce-ai spus?

Ai auzit.

George se holbă. Dealurile gemură. Gemetele unui bărbat bătut, răstignit pe o portieră de maşină, lovit în stomac. Trosc. Coaste rupte. Poc. Fluturele de vânătăi pe fața tânără şi îngrozită a lui Talbot.

Nu e vina mea.

Sabine începu să adune conținutul cutiilor. O să le ardă, şi atunci n-o să mai existe. Femeie proastă. Mai tânără şi mai proastă pe vremea aceea. Idiote! Să ardă dovezile. Ce juvenil să ai idealuri! George spusese asta odată şi avusese dreptate. George percepea mai limpede lucrurile astea. Era mai înțelegător în fața slăbiciunii omeneşti. Totul cu mult timp în urmă. Bunica Seraphina, cu ochii ăia galbeni limpezi. Şi bunica scrisese scrisori. Aproape că uitase de scrisorile alea blestemate. Aproape. Ce scrisese despre George? Nu ştia; plângeri haotice, stupide, pe care le înşirase în acele seri lungi, sufocată de căldură. Simțea deja nevoia unei băuturi, un rom zdravăn. Rom şi lapte la micul dejun. Mai întâi o să facă o grămadă afară, într-un colț al grădinii. O să caute nişte kerosen.

Apăru Jennifer. Veni să-i aducă o ceaşcă de ceai.

— Ce face Talbot? Întrebă Sabine.

— Acu' îi bine. Jennifer se uită la dezordinea prăfoasă din jur. Eh, eh, ce-a fost aci?

— Nimic. Domnul Harwood a găsit nişte vechituri în atic.

Jennifer n-o crezu; îi observă ochii roşii.

— Dă ce plâns-ai?

Sabine îşi apăsă pleoapele cu degetele, silin-du-şi lacrimile să se retragă. Curând, degetele ei erau ude şi alunecoase. Jennifer o văzuse de multe ori plângând.

— Oh, ’mnezeule.

Jennifer rămase nemişcată, aşteptând-o să-şi descarce sufletul. Tavanul biroului era deschis, ca un coş mare de fum care îşi vărsase conținutul pe podeaua biroului. Fața lui Sabine era mânjită de funingine.

— Ar trebui să pleci din locu’ ăsta blestemat, spuse Jennifer.

— Şi unde să mă duc?

— ’Napoi în Anglia.

— Nu pot.

— De ce?

— Sunt prea bătrână. Ce să fac? Să trăiesc singură? Într-o căsuță cu un etaj?

— Să trăieşti lângă fiu’-tău.

— El e ocupat. Nu vrea s-o aibă pe maică-sa-n coasta lui.

— Am crezut că-ți place Anglia.

— Şi eu credeam că-mi place. E_ diferită.

— Cum?

— E scumpă. Murdară… e_ Of, n-o mai ştiu. Sunt o străină acolo. O călătorie pentru cumpărături, o dată pe an. Harrods. Harvey Nicks33. Apartamentul unei prietene din Chelsea. Mă joc de-a turista.

— Şi pământu’ franțuz?

— Frații mei au murit. Sora mea locuieşte în altă parte. Acum nu mai am la cine să mă duc.

— Domnu’ Harwood crede c-ar trebui să te trimeată-napoi.

— Ştiu.

Sabine râse în sinea ei; nu existau secrete între ei trei.

— Nu-ți face griji, Jennifer.

Jennifer îşi supse dinții.

— Griji pentru fiul tău.

— Îmi fac dăstule griji pentru el.

Sabine voia să rămână singură, dar Jennifer nu se lăsa cu una, cu două.

— Astea-s scrisorile alea de le-ai scris lu' Eric Williams? Întrebă ea, dând din cap către cutiile deschise.

— Da.

Jennifer deveni posacă.

— Avem acas' câteva de-ale lu' bunica. Unele de nu le-a trimes niciodat'.

— Biata femeie!

— Bunica-i moartă, frate.

— Da.

— Domnu' Harwood îi supărat?

— Da. Cred că da. Nedumerit. Bărbații…

Colțurile gurii lui Jennifer coborâră, şi ea clătină din cap, ca şi cum n-ar mai fi vrut să audă nimic despre bărbați, despre scrisorile prosteşti. Ca şi cum nu mai voia să ştie nimic despre nimic.

George o porni înapoi în jos, apropiindu-se de intersecția în formă de T de lângă benzinărie, în satul Winderflet. Un şir de femei aşteptau un microbuz, cu mâinile întinse. Priviră prin el. Asta era cea mai rea dintre priviri, ca şi cum el chiar era invizibil, ca şi cum era deja mort, dispărut. O luă la dreapta şi zări în față, pe stânga, silueta neagră şi slăbănoagă, în pantaloni scurți kaki şi cămaşă albă de şcoală. Băiatul mergea împleticit pe trotuarul prăfuit, cu un braț mai lung decât celălalt; brațul cel lung atârna flasc, răsucit la încheietură. De aici îşi căpătase şi poreclă, Ceas.

George încetini.

— Un' te duci?

Fața băiatului se lumină.

— Boissiere.

— Urcă. Te duc eu acolo.

Băiatul era o legendă locală. Invitat să cânte la Queen's Hall — George îi luase odată un interviu. Pe urmă, George se oprea de multe ori să-l ia cu maşina, ducându-l din sat la casa

mătuşii lui şi înapoi. Băiatul nu voia niciodată să-şi irosească banii de buzunar pe microbuz, aşa că o pornea pe jos. Avea har, spuneau oamenii. „Ie băiatu' lu' Sparrow. "Cânta ca o pasăre. Mai talentat chiar decât Sparrow însuşi, cu o voce mai curată. Se vorbea cum că faimosul cântăreț de calipso avusese cândva o iubită aici, într-una dintre casele de dincolo de drum.

— Ai fost la repetiție la cor?

Băiatul încuviință din cap.

— Sus la biserică?

— Mda.

— Ce-ai cântat?

— Cântece sfinte.

George avea nevoie de un cântec. Pentru sufletul lui. Dar nu îndrăznea să ceară. Merseră mai departe, într-o tăcere de băiat şi bărbat, de negru şi alb. Ceas stătea țeapăn, cu spatele drept, uitându-se afară prin parbriz. Aproape cinci kilometri până în satul Boissiere; băiatul i-ar fi străbătut pe jos. Picioarele îi erau mai jalnice decât brațele, răsucite la glezne.

— Domnu' Harwood. Nu te văz niciodat' în biserică.

— Nu vin.

— Nu-l iubeşti pă Dumnezeu?

— Nu cred în Dumnezeu.

— Oamenii zic ei aşa. Da' tot îi strigă numele când îs supărați.

— Da, le mai scapă uneori.

— Io-l iubesc pă Dumnezeu.

— Ştiu.

— Mi-a dat brațe proaste, da' plămâni buni. Picioare proaste, da' creier bun.

— Felul în care cânți e magnific.

Băiatul rânji. Avea zece sau unsprezece ani şi era la fel de negru precum universul necuprins; avea fața blândă şi senină datorită tuturor acelor cântece de slavă. Ochii erau imenşi şi

trişti, plini de ştiință. „O să fiu tatăl tău “- gândul răsări de niciunde. George schimbă subiectul.

— Ce crezi de Brian Lara?

— Lara? Îi un om al lu’ Dumnezeu.

— De ce spui asta?

— Îi dăruit.

— E posibil să mă întâlnesc în curând cu el, să scriu despre el pentru ziar.

Ochii băiatului scânteiară. Încuviință din cap.

— Dacă ai putea să-i pui o întrebare lui Lara, care-ar fi?

— Io?

— Da.

Băiatul rămase pe gânduri pentru o clipă, privind în sus prin parbriz.

— Iote! Exclamă el.

Balonul plutea în înalturi, umflat.

— E ciudat cum uneori nu-l vezi, spuse George, ridicând privirea.

— Cum dă face-aşa? Întrebă Ceas. Te face să te simți de parc’ se ține după tine.

— Dumnezeu ştie. E o şmecherie. Sus acolo e un omuleț cu un binoclu. Stă tot timpul şi se uită în jos, dibuindu-ne.

Băiatul pufni disprețuitor, fiindcă bărbatul luase în deşert numele Domnului.

— OK. Eu zic de multe ori „Dumnezeu “.

— N-ar trebui.

— Îmi pare rău. N-o s-o mai fac.

— Mai vedem noi, spuse râzând Ceas.

— Deci? Ce l-ai întreba pe Brian Lara?

— Io l-aş mai ’ntreba pă domnu’ Lara despre grăsanu’.

— Zău?

— Mda, frate. Lara-i vestit în toată lumea. Să duce peste tot. A văzut că-l urmăreşte grăsanu’?

— Bună întrebare, spuse cântat George, cu o umbră de vinovăție alunecându-i pe spate. Nici măcar nu ştia de ce.

Se foi şi rămase cu privirea ațintită asupra drumului accidentat.

Când George ajunse acasă, La Pompey era pe alee, umplând maşina lui Sabine cu clăbuci de săpun. Câinii erau în spate, legați. La Pompey se temea de ei. Poarta cea mare alunecă într-o parte, şi George trecu mai departe, vrând să-l invite pe om înăuntru, să bea ceva; orice, numai să nu dea ochii cu Sabine. La Pompey fluiera o melodie. Ridică mâna, zâmbind, un rânjet fără dinți.

Lui George nu-i trecuse durerea de cap. Îşi frecă viguros ceafa. Simțea nevoia acută de-a face o baie. Parcă şi se strecură în vârful picioarelor prin garaj în casă. Ceva ardea undeva, ceva ardea afară. Un foc? Se opri, se uită în grădină. Valuri de fum negru se ridicau dintr-un colț al grădinii. Sabine stătea în picioare, cu cutiile de pantofi prăfuite adunate grămadă lângă ea. O urmări cum întețea focul cu foi de hârtie.

Prea târziu. Şi le putea aminti când voia, vii, proaspete. Dansau în mintea lui. Lucrurile pe care le spusese despre el, lucrurile pe care lui nu i le mărturisise niciodată. „Îl urăsc, pute. Câteodată sudoarea lui miroase a acru. Nu se spală destul. Sau, şi mai rău, uneori miroase a ele, a colonie ieftină, a păsărică de femeie ieftină. Un egoiste! O pacoste. Sunt prinsă aici şi nu pot să mă duc înapoi. “Erau conversații pe care el nu voise niciodată să le poarte.

Eric Williams? Tot timpul Sabine ținuse la un alt bărbat. Propria ei legătură amoroasă, ca să-i zicem aşa – poate mai rău. Ăsta era un tip de iubire. Şi ce treabă proastă făcuse cu asta. Să iubească un bărbat pe care nu-l cunoştea. Doamne, unde ajunseseră? Da, era prea târziu acum să ardă dovezile. Dădu drumul la apă în cadă şi, când se umplu, îşi aruncă de pe el hainele pline de praf şi se cufundă cu totul în apa caldă şi limpede, frecându-şi scalpul dureros.

Desigur, şi el îl văzuse pe Williams vorbind. O dată, în piața Woodford. Eric Williams era un orator de dimensiuni

ateniene, un bărbat cultivat care putea să vorbească, totodată, şi că ei. Williams era un om al cuvintelor. Predica politică vânzătorilor de fructe din Charlotte Street. Punea istoria lumii în câteva vorbe pentru mamele singure din Laventille, condamna sclavia alături de barcagiii din docuri, blama cu vehemență relele colonialismului cu absolut oricine. Accepta orice oponent şi întotdeauna câştiga. Vorbea la fel cum vorbeau şi ei. Ăsta era harul lui: Eric Williams era un dascăl.

Şi Williams era scund. Un om mărunt. Oare de-asta nu-i putea ea suferi pe bărbații scunzi? Deloc arătos. Dar un mare erudit: Oxford, iar mai târziu profesor la Universitatea Harvard, în State. Istoric. Williams scria cărți, cărți despre istoria caraibă. Sclavi. Sclavia: asta era specialitatea lui.

Lui Williams îi plăceau maşinile americane mari şi bătătoare la ochi. Îi plăcea să amestece băuturile.

Williams mai era şi paranoic, suspicios, înclinat să asculte bârfele din jurul lui.

Toată lumea ştia asta.

Toată lumea îl cunoştea pe individ.

Era el, George Harwood, gelos?

„Nu “, îşi spuse. „Nu. “

Apa din cadă începuse să se răcească. Scoase dopul şi lăsă să se scurgă o parte din ea, apoi umplu cadă la loc, până la acelaşi nivel, cu apă fierbinte. Pielea i se încreținse, dar nu voia să iasă. Eric Williams o stârnise pe soția lui. O convertise la politică, la posibilități, blestemat să fie în iad; ea absorbise totul, pusese prea multe întrebări. Pe de altă parte însă, Williams emoționa pe toată lumea. Făcuse dragoste cu națiunea. Un om strălucit. Şi un ratat. Ăsta era genul lui Sabine? George se holbă la picioarele lui. Deveni conştient de prezența lui Sabine, rămasă în prag în spatele lui.

— O să-ți tai părul când ieşi, spuse ea.

Părul lui George era lung şi cam rebel. Încerca să-l țină pieptănat într-o direcție, dar întotdeauna flutura în direcția

opusă. De cele mai multe ori, arăta ca şi cum un uragan îi trecuse prin creştetul capului. Roşcat-închis cândva, părul lui era acum decolorat de soare şi căpătase nuanța nedefinită a tutunului atins de rugină. Dar era încă un păr bun, nu se rărise; bucle rezistente care, când erau ude, îi atârnau până la umeri.

Se şterse şi-şi înfăşură un prosop mare în jurul mijlocului. Sabine stătea în bucătărie, lângă sobă. El se aşeză, obosit, în spatele ei, pe scaunul rezemat de perete. Când se întoarse, ochii ei erau lipsiți de expresie. Acum, chiar şi soția lui avea acea privire, privirea care îi era mereu aruncată. Era detestat, detestat. Afară, La Pompey cânta, fals, un calipso de-al lui Kitchener—, muncind cu plăcere, acoperind cu clăbuci camioneta parcată la câțiva metri de bucătărie.

Sabine dispăru şi se întoarse cu o foarfecă şi un pieptăn. Începu să tragă cu pieptănul prin părul lui lung, ud.

— Auuu, strigă George. Auu, doare.

Trupul voluptuos al soției sale era atât de aproape. Voia să-şi apropie capul de stomacul ei, să spună ceva. „Să te asemăn cu o zi de vară? “

Sabine îi pieptănă tot părul; cădea în jurul feței lui asemenea unei perdele. Foarfecă trecea rece şi curată peste nasul lui. Hârş, hârş. Lame ascuțite de oțel, fulgerând. Bărbia lui era în mâinile ei. La Pompey cânta mai tare şi mai fals încă.

— O să-l rog să-ți curețe bicicleta cea verde, spuse George, surprinzându-se şi pe el.

— De ce?

— Ca s-o văd din nou.

Ea tăie cu foarfecă.

— Bravo ție.

Hârş.

— Cine era omulețul ăla îngrozitor care ne-a aşteptat în ziua aia, omul de la firmă care ne-a dus la hotel? Nu l-am mai văzut de-atunci, nu?

Hârş.

— Nu, nu l-am mai văzut.

George oftă. Îi era teamă pentru urechile lui.

— Eric Williams a devenit un dictator, spuse.

— Da.

Hârş.

— Am rămas cu greşelile lui.

Hârş.

— Ştii, e greu pentru un bărbat să facă mereu ceea ce trebuie, spuse el şi îndrăzni să ridice privirea.

Ea îi trase bărbia în jos.

— Cândva, avea în jurul lui oameni buni, replică Sabine cu prudență.

Hârş.

— Toți au fost concediați, continuă ea.

Ridică un pumn de păr.

— Auu. Doare. Auu. De ce_ Auu_ Ne aşteptăm ca oamenii aflați la putere să fie altfel? Îi tratăm pe politicieni ca pe nişte părinți, e aceeaşi relație. Nu-i iertăm niciodată dacă o dau în bară.

— El chiar a dat-o în bară.

Hârş.

— A fost un simplu om.

Hârş.

— Bănuiesc că tu-l înțelegi mai bine decât am făcut-o eu vreodată, spuse Sabine pe un ton rece.

— Suntem slabi.

Hârş.

Sabine se opri din tăiat şi închise lamele cu un clănțănit sec.

— Dumnezeu, politicienii, soții, toți au primit sarcina de a zămisli. Dumnezeule mare, insulele astea şi tații lor!

— Insulele erau copii.

— Rahat!

— Bărbații conduc prost lumea. Aşa e peste tot.

— Şi ție nu-ți pasă.

— Mă tem că nu.

— Poate sunt eu proastă.

— Atunci, te-am dezamăgit amândoi.

Hârş.

Ea făcu un pas înapoi, cercetându-şi opera, evitându-i privirea.

— Aşa. Eşti gata.

George voia să cadă în genunchi. Voia respectul ei. Voia să se poată respecta el însuşi.

La Pompey apăru în cadrul uşii deschise a bucătăriei, cu pieptul gol plin de săpun.

— Două maşini noi, anunță el rânjind. Curate ca doi prunci. Chicoti către George. Văz că şi domnu' Harwood făcu o baie. Îi proaspăt ca un prunc. Eşti un om norocos c-ai o femeie aşa bună, şi-are grijă dă tine aşa frumos.

— Sunt norocos, da, fu de acord George.

Dar Sabine dispăruse.

Târfa stătea aşezată pe trotuar, cu picioarele depărtate. Beată sau drogată, cu ochii sticloşi. George încetini maşina, şi ea îi aruncă o privire tulbure, insolentă. Străzile dosnice din St James, în primele ore ale dimineții. Era beat, băuse rom alb încă de la începutul serii. Băuse până nu mai ştiuse de el şi apoi o luase de la capăt. Plecase de acasă, când Sabine se dusese la culcare. Era limpede că târfa asta era terminată, că nu se mai putea ține pe picioare. Burta îi atârna peste fustă mini, şi bretelele camizolului ei negru de mătase îi alunecaseră de pe umeri. Părul îi era răvăşit şi îi stătea ridicat în jurul capului ca o

Stea.

George opri, dar lăsă motorul să meargă. Ea se ridică clătinându-se şi urcă în maşină, trântind portiera. Rămase cu privirea înainte. George dădu aprobator din cap, uitându-se la bretelele ei căzute.

— Cum te cheamă?

— Luna, şopti ea cu un sughiț, şi răsuflarea îi mirosea a rom.

— Ca luna de pe cer.

— Chiar aşa.

— Foarte frumos.

Ea ignoră comentariul.

Pielea Lunei nu avea strălucire. Era de un negru mat, ca smoala, plină de bubițe, cu umerii marcați de semne de vaccin. Se rezemă cocârjată de spătarul scaunului, mormăind, cu picioarele desfăcute, trăgând de chiloți, supărată de o mâncărime sau excitată. Din buzunarul de la spate al fustei mini scoase la iveală o sticluță de parfum, cu care se pulverizã între picioare.

— Te rog, nu face asta, spuse George, strâmbându-se. Îmi placi aşa cum eşti.

Ea trase cu zgomot aer pe nas şi se uită afară pe fereastră.

— Un' vrei s-opreşti?

— La docuri.

George merse mai departe prin noapte. Oraşul zăcea tăcut, odihnindu-se după ziua trecută. Hurducăiau pe străzile cu asfaltul spart, uitându-se fiecare pe geamul din dreptul lui. Era agitat. Agitat, de fiecare dată. Ce era în mintea lui? La ce se gândea de fiecare dată? Că îi plăcea sexul, că încă mai simțea nevoia de sex, indiferent cum, indiferent cu cine. Luna era o lumină. Razele lunii pe sufletul lui pârjolit.

Se îndreptă către locul unde amarase Cavina. Un şuierat ciudat veni dinspre Luna, de alături. Oare adormise? George aruncă o privire. Nu. Doar răsufla greu, cu pieptul săltându-i. Tuşi, adunând flegmă, pe care o scuipă afară pe fereastră. Se şterse la gură, îşi trase mucii şi tuşi iar, scuipându-i şi pe ei. Îşi desfăcu şi mai mult picioarele, se întinse, îi luă mâna şi i-o puse pe coapsa ei.

— Asta-i ce cumperi.

Şi îi conduse degetele înăuntrul ei.

Oh, Iisuse, Doamne! Fierbinte şi uscată ca naiba, uscată şi imposibil de pătruns. Ce făcuse? Îi era ruşine. Ruşine să i-o tragă unei femei fără nicio strălucire. Simțămintele făceau femeile să strălucească şi să se umezească, iar el ştia

diferența dintre uscat şi umed când venea vorba despre femei. Ce dracu' făcea? Nu-i păsa. Putea să o iubească pe Luna? Să o aducă la orgasm? Asta voia să facă. Voia să i-o tragă şi să o aducă la orgasm, să se elibereze de moartea pe care o provocase în soția lui. Voia să i-o tragă unei femei şi să o aducă la viață.

Docurile erau închise. Vapoare ancorate, containere pe chei. Ştia un loc. Acceleră. Luna se freca între picioare, şi coapsele ei erau acum larg depărtate, iar o talpă i se sprijinea pe bord.

Opri brusc într-o parcare goală. Nu mai era nimeni acolo, paznicul de noapte dormea în baraca lui. Stele sus pe cer, luna ca o lampă. Briza sărată a mării pătrundea dinspre golful Paria în camionetă, şi Luna se freca între picioare, cu sânii ei grei revărsați din camizolul negru, şi acum el îi simțea mirosul, acru şi mai sărat decât marea. Luna frecându-şi păsărica uscată, cu o privire rece, lipsită de expresie. Era beată, atât de beată, încât curând avea să adoarmă sau să devină violentă.

Cu mâinile tremurându-i, el îşi desfăcu cureaua şi îşi trase în jos fermoarul pantalonilor. Era moale.

Membrul bătrân zăcea flasc între coapsele lui, doar o umbră din ceea ce fusese odată. Luna stătea întinsă pe spate, cu capul proptit de portieră, cu picioarele larg desfăcute, cu chiloții traşi într-o parte. El vedea înăuntrul ei, un loc unde îşi putea culcuşi mâna, ca o pungă, sau o crăpătură tainică din perete. „George e un bețiv, un specimen inferior." Acolo putea să-şi îngroape suferința. Să-şi ascundă păcatele chiar acolo: înăuntru, în Lună.

Ochii Lunei erau la fel de goi că ai lui Sabine.

Se aruncă pe ea, împingând, împingând, până când se pierdu şi i se tăie răsuflarea. Dar era tot moale, nu avea nimic în el, nimic pentru nimeni. Împinse şi împinse, asudând furios. Împinse până când fu aproape sigur că o să facă o criză de inimă, cu sudoarea picurându-i de pe tâmple, din păr. Se opri, cu inima bubuindu-i, cu pieptu-i săltând anevoie.

— Sunt prea bătrân, spuse el, în chip de scuză. Prea bătrân pentru tine.

Şi era prea bătrân. Avea să moară curând, ştia bine.

— Eşti foarte frumoasă, murmură.

Luna îşi supse dinţii şi îi aruncă o privire care spunea că mai auzise şi mai văzuse aşa ceva. Îi aruncă o privire aspră.

— Ie tot o sută dă dolari, eh?

28 Instrument muzical de percuţie sud-american, realizat dintr-o nucă de cocos care conţine pietricele şi nisip (n.tr.)

29 Mighty Sparrow sau Bârdie (pe numele său adevărat Slinger Francisco, n. 1935, în Grenada), cântăreţ şi compozitor de calipso şi chitarist (am)

30 Maurice Harold Macmilan, primul conte de Stockton (1894-1986), prim-ministrul conservator al Marii Britanii în perioada 1957-1963 (n.tr.)

31 În creolă, în original, „iarbă binecuvântată” sau coriandru mexican, o plantă cu aromă puternică, folosită pe scară largă în gastronomia caraibă (n.tr.)

32 Zonă din partea de nord-vest a Londrei (n.tr.)

33 Lanţ de magazine universale de lux, fondat în 1813 la Londra, aflat într-o veşnică rivalitate cu Harrods (n.tr.)

34 Sală de concerte din Port of Spain, construită în 1959 (n.tr.)

35 Aldwyn Roberts, cu numele de scenă Lord Kitchener (1922-2000), faimos compozitor şi cântăreţ trinidadian de calipso (n.tr.)

4
BUNĂ ÎNCERCARE!

Începea să se lase seara, iar cerul era rozaliu, asemenea seminţelor de rodie. Păsările kiskadee se ciorovăiau deasupra

piscinei, în eterna lor ceartă de familie. Un claxon răsună în fața porții.

— Lasă-mă să intru, lasă-mă să intru. Taatiii, strigă Pascale, în vreme ce farurile ei împroşcau aleea cu o lumină gălbuie.

Câinii se repeziră afară, lătrând şi sărind, dând din coadă. George se grăbi să iasă cu telecomanda ca să-i deschidă. Sabine stătea în bucătărie, ținându-şi răsuflarea, numărând: unu, doi, trei. Luă o farfurie curată de pe etajeră şi începu să o spele din nou, încet, ascultând.

— Tati, eh, eh.

Portiera se trânti. Sărutările zgomotoase şi entuziaste ale lui Pascale pe obrajii tatălui ei.

— Ce faci? Nimic în ziaru' dă săptămân-asta? Ce s-a-ntâmplat? Eh, eh, câinii ăştia afurisiți. Jos! Jos! Henry, jos, frate. Iisuse, câinii ăştia! Iar sapă afurisitele dă drumuri. Exact cum ai zis. Le-aranjează, pă urmă iar le sapă naibii. Scrie ceva despre asta, tati. I-o groapă mare ş-afurisită în mijlocu' drumului, chiar 'naintea casei lu' Linda. Era cât p-aci să intru-n ea. Jos, câini prostovani! Iisuse! Unde-i mami?

Lacrimile umplură ochii lui Sabine. Fața ei cea frumoasă. Vocea cântată, profundă a fiicei ei, acum parte din insulă. Scrisorile alea pe care le-a găsit George, toți anii ăia când ea crezuse că se pregăteau să plece. Alți trei ani, şi încă trei, şi apoi, şi apoi. Acum, fiica ei vorbea ca toți ceilalți.

— Mami e înăuntru. Asta e o plăcere neaşteptată. Ce surpriză! E grozav să te văd. Şi pe copii.

Bucurie în vocea lui George. O vibrație în ea.

— Sunt aici, strigă Sabine, prefăcându-se că spală vasele.

Rămase locului. Era mai bine să-i lase să se bucure singuri la început.

Se mutaseră în living, îşi dădu seama Sabine. George, ştia bine, pregătea deja băuturi, măsuri de trei degete. Pascale ținea la băutură, la fel ca tatăl ei. Sabine îşi şterse mâinile pe un şervet, îşi tamponă fruntea de sudoare. „Dragă domnule

Williams.” Ce făcuse? Se înroşi, ruşinată că era atât de naivă. Li se alătură.

— Ce faci, iubire? Întrebă ea.

Pascale domina livingul. Înaltă, blondă, cu părul ei buclat îndreptat şi tuns băieţeşte; întotdeauna purta tocuri înalte, întotdeauna era machiată. Vorbea neîncetat şi spunea glume. Pascale stătea în picioare, cu un pahar de rom în mână, aruncând către tavan un jet de fum de ţigară.

— Eh, eh, mami, ce mai faci?

Zâmbi într-un fel pe jumătate îngheţat.

— Arăţi bine, reuşi Sabine să spună.

Femeile se sărutară în aer.

— Bună, Zack, Tabitha, îşi salută Sabine nepo-ţii, care se strânseră lângă picioarele lungi ale mamei lor.

Se holbară în sus către Sabine, fără să spună nimic.

— Haideţi, haideţi, veniţi aici, îi îndemnă Pascale.

Ei rămaseră agăţaţi de Pascale, căţărându-se peste ea când se aşeză. Amândoi aveau pielea precum ciocolata cu lapte. Amândoi se culcuşiră în poala lui Pascale în vreme ce ea vorbea, un şuvoi neîntrerupt de noutăţi, întrebări şi hohote de râs la propriile ei glume. Pascale îşi plimbă degetele prin buclele sârmoase ale copiilor ei în vreme ce râdea. George stătea aşezat pe unul dintre scaunele de bar, Sabine – pe canapeaua din faţă. Se uitau lung la fiica lor, ca şi cum n-ar mai fi văzut-o niciodată până atunci.

— Hei, tati, pă cine mai intervievezi acu’?

— Pe Brian Lara.

— Uau! Po’ să viu şi io? Să ţiu reportofonu’-n locu’ tău?

— Se întoarce curând din Noua Zeelandă. Încă nu e confirmat.

— Oare când se retrage?

— Oh, la un moment dat, în viitorul apropiat. Poate după Cupa Mondială din 2007.

— N-o să mai fie la fel după ce pleacă. O să-mi fie dor dă el.

— Poate că n-o să plece niciodată. Poate că este indispensabil.

— Nu poa’ să dispară.
— Doamnele îl plac pe Lara, eh?
— Şi lui îi place dă ele.
— Şi copiilor le place Lara, sublinie George rânjind.
— Şi la bătrâni le place.
— Omu’ i-un erou național.
— Păi, sigur.
— Asta o să facă interviul lui mai greu de obținut.

Uită-te la ei. Fiecare strălucind în prezența celuilalt. Strălucind şi râzând ca nişte vechi prieteni. Bucățică ruptă din el, fata lui tata. Ceva în felul în care stăteau amândoi jos sau în picioare, ceva în postura lor… atât de asemănători, amândoi atât de încrezători. Pascale bea mult şi fuma, şi lenevea, şi petrecea până în zori ori de câte ori putea.

— Fratele tău vine peste câteva zile, interveni Sabine.
— Oh, asta o să fie distractiv, spuse Pascale şi făcu cu ochiul.
— O să stea aici două săptămâni. Sabine îi ignoră sarcasmul. Ştii doar, ți-am spus acum câteva luni. Vine de Paşte.
— Şi-aduce vreunu’ din pretenii lui fițoşi?
— Nu sunt fițoşi.

Pascale expiră un jet prelung de fum.

— Mami, oricine urăşte calipsoul e un fițos.
— Eu urăsc calipsoul.

Pascale râse.

— Eu nu sunt fițoasă.

George pufni. Sabine îi aruncă o privire.

— Io nu ştiu dă ce vine. Adevăru’ e că nu se simte bine-aci.
— Ba da, se simte.
— Oh, Doamne, mami, eşti oarbă când îi vorba dă el.
— Ba nu sunt.
— El crede că toată lumea dă p-aci îi proastă.
— Păi, cei mai mulți de-aici sunt proşti.

Pascale îşi încordă maxilarul, țuguindu-şi buzele.

— Fiul meu e un bărbat foarte educat.

— Şi? Sebastian îi ruşinos şi britanic când vine-acas'. Trinidadu' îi prea-ndrăzneț pentru el. Se uită cu dispreț la toți. Io crez că nu e dăstul de dăştept.

— Ține foarte mult la tine.

— Şi io țiu la el. Doar că-i al naibii dă scorțos.

— Elegant, ar zice unii.

— Plicticos, zic io.

George se ridică şi se duse să-şi mai pregătească o băutură.

— Tati, vreau şi io una.

Pascale studie mişcările tatălui ei în vreme ce traversa încăperea.

Sabine privi pielea neagră a nepoților săi. Erau negri, cu adevărat negri. Nu bronzați, nu măslinii. Nepoții ei aveau sânge african. Se holbau în acel fel neîncrezător în care o făceau toți africanii.

— Oricum, continuă Sabine, vine de Paşte. Singur.

Pascale încuviință din cap. Sabine ştia că lui Pascale îi plăcea de fratele ei, în ciuda diferențelor dintre ei. Sebastian nu era deloc scorțos; îşi cucerea sora la fel cum cucerea pe toată lumea cu felul lui încântător de a fi, cu ideile lui civilizate. Sebastian, cufața lui deschisă şi chipeşă! Sabine făcuse nişte copii frumoşi, nimeni nu putea să conteste asta. Tabitha adormise pe canapea. Zack se scobea în nas, continuând încă să se holbeze. Sabine scoase limba la el, şi Zack îi zâmbi slab, nesigur.

Pascale se aplecă şi scărpină unul dintre câini în spatele urechii. Privea în gol.

— Tati, eşti OK?

— Da. De ce?

— Pari nițel… tras la față.

— Mă doare capul.

— Vrei o aspirină?

— Nu. Am luat deja una.

Sabine voia să mai vorbească, dar pe Pascale nu o interesa. Nimeni nu voia să vorbească despre lucrurile pe care le făcea ea.

— Aşa deci, Brian Lara, eh? Vreau o fotografie cu autograf. Şi număru' lui dă telefon.

— E luat deja.

— Şi?

Măcar de-ar fi plecat şi Pascale, de s-ar fi dus la Colegiul de Modă din Londra, aşa cum plănuise cândva. De nu s-ar fi măritat cu piticul ăla creol francez, molâu şi plin de el. Când era copil, Pascale acoperea pereții casei cu desene şi cu graffiti, floricele, bondari, toate pe o fâşie de un metru de la pământ; la fiecare două luni frecau pereții camerei ei. Acum, Pascale se îngrăşa şi se ocupa de copii toată ziua, ajutată de servitoare. Pielea întunecată a copiilor ei îi surprinsese pe toți. Ieşiseră mult mai întunecați decât tatăl lor, care nu voia să admită că ar avea în el vreun strop de sânge african.

Pascale plecă tot plină de efuziune, amețită, dispărând ca o cometă, lăsând în urma ei o coadă de praf de conversație. George se duse la culcare clătinându-se, amețit. Sabine ieşi alene afară, pe iarbă, privind lung către dealul de deasupra casei, şoldul femeii verzi, o femeie culcată pe o parte, nu exista nicio îndoială în privința asta. O femeie prinsă în noroi, pe jumătate sculptată din rocă lipicioasă înfundată în petrol, pe jumătate creată. Şi ea era prinsă. Pe jumătate înăuntru, pe jumătate afară. Un şold, un sân, un braț lung, călător. Jumătate din fața ei, jumătate din părul ei încâlcit, stufos. De obicei, ea avea un somn greu, şi pământul vibra odată cu timbrul sforăiturilor sale. Serile puteau fi răcoroase. Un aer proaspăt şi rece, răsuflarea femeii-munte. Clipe de tihnă, uneori, aici.

Tu, i se adresă Sabine dealului. Tot ce faci e să priveşti. Asta-i tot ce-ai făcut vreodată. Să stai cu mâinile încrucişate şi să priveşti cum se petre-ce dezastrul.

E privilegiul meu.

Nici măcar drumurile nu le pot repara. Le termină, şi pe urmă iar le sapă. În tot timpul ăsta, niciun uragan ca lumea. Toate slăbesc aici şi-şi schimbă direcția.

Eu nu aduc vânturile.

George mi-a găsit scrisorile către Eric Williams.

Oh.

Mă bucur.

Zău?

Da. După toții anii ăştia, mă bucur. Chiar mă face să mă simt bine. Aşadar, asta este. N-are decât să creadă ce vrea. Să mă considere nebună. Poate-am fost. Tot ce ştiu este că tu, tu nu te-ai schimbat.

Nu, eu nu mă schimb.

Eu m-am schimbat. Cu greu îmi mai recunosc chipul în oglindă. O altă versiune a mea, a acelei femei care mergea atât de lipsită de griji pe bicicleta ei. Credeam că dacă îl iubesc pe George o să fie suficient. Dar el te iubeşte pe tine.

Toți mă iubesc.

Da. Dar ție nu-ți pasă.

Eşti liberă să pleci. Pleacă!

Ştii că n-o s-o fac, nu atâta timp cât el e aici.

Fiul tău vine în curând.

Da, Sebastian. Pentru scurt timp, el o să facă lucrurile să pară mai bune.

Spre sfârşitul dimineții, George o porni la plimbare, cu câinii cei mari alături, pe fâşia lui de Trinidad. Cu un Carib— în mână, cu părul fluturându-i într-o parte. La Blanchisseuse – spălătoreasa – aşa se numea această parte din coasta de nord a Trinidadului. Pe vremuri, femeile din sat îşi spălau rufele în râul din apropiere, şi această linie de coastă fusese numită după ele. Era dimineață devreme, şi marea se retrăgea şi revenea în valuri blânde, cumpătate; nisipul alb de sub talazuri lumina apa, dându-i o nuanță

De un verde-albăstrui pal, strălucitor. Peşti mărunți, iridescenți o străbăteau, fugăriți de peşti argintii mai mari. Din noiembrie până în martie, marea era agitată, brizanți mari se spărgeau pe țărm. Astăzi, era o piscină între țărm şi stânca întunecată ce-şi scotea botul din apă. În stâncă se formase o baltă plină de peştişori tropicali carnivori, peşti-

balon şi alge asemănătoare cu penele. Un stol de pelicani bătrâni stătea pe partea plată a stâncii şi, când îşi luară cu toții zborul, în grupuri de trei sau patru, planând cu o grație aerodinamică la o palmă de suprafața mării, câinii săriră în valuri, înotând după ei, lătrând.

Plaja asta, plaja lui, era o fâşie îngustă de țărm. El deținea, de la cel mai înalt nivel atins de ape, un pogon de pământ între coastă şi drum. Aici sus, dincolo de plaja turistică aglomerată Maracas, drumul se îngusta, iar dealurile lanțului de nord, cu păduri dese, se adunau, protejând coasta. Satul îndepărtat apăruse după Cedulă din 1783—, în dezordine, lângă mare, când spaniolii lăsaseră noi imigranți creoli francezi să se aşeze aici. Încă mai existau câteva case creole din lemn, colorate, cocoțate în echilibru precar pe faleza neagră şi colțuroasă, deasupra valurilor, cu spumă plutind în sus până în bucătăriile lor. Pescăruşii planau în dreptul ferestrelor. Grădinile erau împestrițate cu cochilii de scoici. Un drum îngust, foarte înghesuit trecea pe acolo; fără prăvălii, fără apă proaspătă în cea mai mare parte a timpului. În ultimii ani, coasta devenise o zonă imobiliară de primă mână, cu condominiumuri imense în stil Miami şi case care blocau vederea către mare. Un complex de apartamente de un galben canar, care se vindeau acum la un milion de dolari fiecare.

George nu construise niciodată o casă pe plajă. Mergea pe pământul lui o dată sau de două ori pe lună, ca să se uite la mare, să-şi plimbe câinii, să facă baie în pielea goală atunci când marea era calmă, să umble prin apă mică de la țărm. O limbă îngustă de pământ se întindea de la un capăt al plajei până la o stâncă abruptă acoperită cu cactuşi, migdal indian şi mancinella. Limba lui Harwood, aşa îi zicea el. Când era reflux, putea să meargă către insulă de-a lungul fâşiei de nisip, să privească fregatele plonjând şi coborând în picaj, ca să fure ceea ce prinseseră păsările mai mici, sau să urmărească rândunicile-de- mare legănându-se pe curenții de aer. Apa de deasupra limbii de pământ era transparentă – era

ca şi cum ar fi stat într-un bazin cu gin. Crabi translucizi se foiau încolo şi-ncoace deasupra fundului de nisip. Peşti minusculi îl ciupeau de degetele de la picioare.

Scrisorile alea… Era el oare supărat? La naiba, da. La început, fusese un şoc, descoperirea unui fapt ciudat şi stupid. Dar acum era furios, un bătrân neputincios de şaptezeci şi cinci de ani. „George nu e aici în seara asta, Dumnezeu ştie pe unde e. Mă gândesc la tine tot timpul, la fetița ta. Ştiu cum te simți acum, după ce ți-ai pierdut soția. Ştiu cum e. Mă întreb dacă o să ne mai întâlnim vreodată. Noapte bună. “

Dacă ar fi ştiut atunci. Eric Williams – tocmai el, dintre toți oamenii! Iisuse Hristoase! Williams murise distrus. Stricase totul. Dar George era asemenea ei, putea recunoaşte asta; la fel ca Sabine, un impostor. O înşelase tot timpul pe Sabine, chiar din acea primă zi, ziua în care sosiseră, păşind pe țărm de pe Cavina. Fusese o atracție imediată, o atracție fizică puternică. Se îndrăgostise, şi asta fusese totul. Îndrăgostit până peste cap, de sunetele şi mirosurile, de zâmbetele şi formele, de toate calitățile fascinante ale unei alte femei numite Trinidad.

George intră cu maşina în curtea din față a postului de poliție din Winderflet. Toată lumea îi ştia hârbul de camionetă, halul în care era. Nu te poți ascunde într-un loc mic, nu poți comite un păcat într-un sat, nu poți trage un vânt fără să te audă cineva şi să ştie ce-ai mâncat la prânz. Şeful de poliție Bobby Comacho apărea în Winderflet o dată pe lună, şi George ştia, din întâmplare, că Bobby venea în primul rând să-şi viziteze iubita. Bobby trecea să-i vadă pe băieții de la post după sex, după prânz. Îi plăcea să-

Şi bea cafeaua la postul de poliție, pe la patru. George intră şi îl găsi acolo, stând la primul birou, relaxat şi binedispus, pălăvrăgind cu ofițerul de serviciu.

— Hei, Bobby, spuse George şi zâmbi larg.

Bobby se întoarse. Îl recunoscu imediat pe George şi îl privi cu răutate. Bobby era un bărbat gras, cu ochii ca nişte caraşi aurii, cu pete de sudoare la subsuori. În picioare purta nişte papuci lucioşi de culoarea caramelului, mărimea 50 cel puțin. Avea boaşele cât ale unui elan, aşa auzise George.

Bobby îl măsură pe George din cap până-n picioare.

— Ce cauț' aci? Mârâi el.

— Ai citit ziarele în ultimul timp?

— D-asta ta ții după mine?

— Da.

— Du-te-acas' acu', domnu' Harwood. Du-te-acas' la nevastă-ta grasă ş-urâtă. Bobby râse zgomotos. Dă când nu i-ai mai tras-o, eh? Ai scris dă fiece alt lucru rău d-aci. Ş-acu' vii să mă-ntrebi de-am citit afurisitu' dă ziar?

George rămase ferm pe poziție. „Dragă domnule Williams" dansa în capul lui.

— Un prieten de-al meu a fost bătut rău de curând.

— Ah, da?

Privirea lui Bobby era inexpresivă, atitudinea – rece.

— Da. Zice că patru polițişti l-au dus în vârful dealului Paramin. Săptămâna trecută. L-au snopit în bătaie.

Bobby îşi ridică sprâncenele.

— Asta-i o-acuzație serioasă.

— Da.

— Care-s ăia?

— Prietenul meu i-ar putea identifica. Spune că sunt din Winderflet.

— Oho. Şi cine, în afar' dă pretenul tău, a văzut când s-a petrecut asta? Eh?

— Nimeni.

— Nimeni n-a văzut cum s-a petrecut lucru' ăsta serios în afară dă netrebnicu' ăla mincinos şi puturos dă Talbot, acolo sus pă deal?

— N-am spus că era Talbot. George zâmbi încântat. Dar acum, că l-ai pomenit, da, despre Talbot vorbeam. Patru

coaste rupte. Nasul spart. A stat zile în şir în centrul medical St Clair.

— Netrebnicu' ăla are-o groaz' dă duşmani.

— Nu fi caraghios! Izbucni George. Talbot nu e un criminal. E doar un băiat, un amărât de băiat analfabet; e prea prost ca să aibă duşmani. A riscat şi s-a plâns. Unul dintre bătăuşii tăi i-a luat telefonul mobil. El îl voia înapoi. Şi l-a primit cu vârf şi îndesat.

Bobby se ridică de pe scaun şi rămase în picioare, la cei un metru nouăzeci ai lui, uitându-se cu atenție în jos către George.

— Şi tu te duci direct la afurisitu' dă ziar, fără să verifici faptele, ca să publici o grămadă d-aiureli?

— Nu eu am scris articolul. Sunt convins că băieții au încercat să verifice faptele, să stea de vorbă cu cineva de-aici. Dar aici nu e niciodată nimeni.

Chipul lui Bobby se înăspri. În ochi i se ivi acea privire, veche de secole, arogantă, puternică.

Bobby, un negru uriaş care privea furios, gata parcă să ucidă, doar cu ochii.

— Talbot nu-i chiar aşa dă nevinovat, rosti el încet. I-un blestemat dă hoț afurisit. La fel dă rău ca toți ăialalți. E-n cârdăşie cu unii din ticăloşii ăia dă pă deal. L-am prins cu tot soiu' dă nelegiuiri. Face servicii, conduce maşina pen' bandiții ăia. Noi stăm c-ochii pă iei toți, şi tu vii aci să-mi zici mie cum să-mi fac treaba, eh? Tu, cu-accentu' ăla caraghios dă englez, s-aştepți să fac drepți în fața ta, eh? Să mă iei pă neaşteptate?

Bobby îşi supse dinții prelung şi zgomotos, uitându-se în jur.

Ofițerul de serviciu dădu din cap, în chip de încuviințare pasivă. Mirosul de usturoi plutea în încăpere: răsuflarea lui Bobby, prânzul lui Bobby.

— Om alb prost ş-ignorant. Talbot ăla şi-a luat-o. 'Ndrăzneşte să se plângă? Acu' stă acolo şi să râde dă noi toți.

Te-a pus dăgeaba pă drumuri. Tâmpitule! Dă câtă vreme eşti în Trinidad?

— De suficient de mult timp, se răsti George. Sunt aici de suficient de mult timp. Eşti o ruşine. Insigna ta e o jucărie de copil. Pălăria ta e pălăria unui clovn. Eşti ridicol. Dreptate? Serveşte şi apără? Te serveşti pe tine. Ăsta e jocul tău, la fel ca domnul Manning. Eşti jalnic. Îngust la minte. Şi ce dacă Talbot umblă cu nişte ticăloşi? Oamenii tăi nu au niciun drept să-l ciomăgească. Niciun drept. Tu şi bătăuşii ăia! Forța ta polițienească! Putea să moară acolo sus pe deal. Oamenii ăia ar trebui dați în judecată.

Bobby îl privea furios, stârnit. Se postă în fața lui George, bătăios, şi îl privi în ochi. Îşi ținea mâinile uriaşe ridicate, ca şi cum îi demonstra lui George că are mâini, îl lăsa să le vadă bine. Îşi răsfiră degetele lungi, ca un evantai, în dreptul nasului lui George, zâmbind, înainte de a şi le strecura la subsuorile lui, strângându-i cu putere coşul pieptului. Îl apucă strâns, ridicându-l cu spatele proptit de perete, cu tălpile abia atingând podeaua.

— Dă ce nu te-ai cărat dracu ', eh?

George simți cum sângele îi năvăleşte în cap. Nu putea rosti niciun cuvânt.

Bobby părea atât de însuflețit, strălucind de dorința de a ucide. George simțea nevoia acută de a urină, mult.

— Eh? Domnu' Harwood. DOMNU'. Dă ce n-ai plecat dă mult? Cu toți ăialalți? Eh? Să mă laşi pă mine să fiu stăpân aci. Eh?

George îl privi lung. Auzea un sunet interior periculos, fisurarea poroasă a coastelor. Aerul nu-i mai intra cum trebuia în plămâni; plămânii lui de-abia mai puteau respira. Izul de usturoi îi pătrundea în nări. Ochii lui Bobby erau dilatați, buzele – umflate şi desfăcute.

— Crez' că voi toți oamenii albi ați fost mai buni? Eh? Când ați fost voi stăpâni, n-ați bătut oamenii negri? Eh? Toți superiori? Mai buni? Mai albi? M-am săturat să tot auz asta dăspre polițiştii negri. Să mă pupi în curu' meu negru. Să-mi

pupi şi afurisitele dă boaşe negre, să pupi ş-afurisitu' dă pământ pă care calc.

Se uită cu asprime în ochii lui George, ca şi cum în clipa următoare putea să-l sărute sălbatic sau să-i smulgă coardele vocale. George încercă să se zbată, dar era inutil. Era ramolit, bătrân şi fragil, iar trupul lui îşi pierduse vlagă.

— Du-te dracului, icni el.

O umezeală fierbinte se întinse din vârful membrului său, şi o duhoare puternică de amoniac se răspândi odată cu ea, sfâşiind aerul.

Bobby se uită în jos şi râse, iar ochii îi străluciră.

— Bietu' om, spuse el, dând drumul strânsorii.

George alunecă în jos de-a lungul peretelui.

Pentru o clipă, rămaseră la doar o palmă depărtare. Fața lui Bobby era senină, şi pleoapele lui grele, de caras auriu, clipiră uşor, ca la ceva neînsemnat.

— Ieşi d-aci, şopti el. 'Nainte să pun să t-aresteze că m-ai deranjat.

Afară, în curte, George scoase o folie de aspirină din buzunarul de la piept al cămăşii, scoase două pastile şi le înghiți cu dificultate. O durere de cap ca un uragan în capul lui. Un ghem de durere în partea din spate a țestei. Soarele ardea, şi biserica, Fecioară din Lourdes, de sus, de pe movilă, privea în jos. „Căieşte-te ", spunea. „Bună încercare."

36 Băutură alcoolică răcoritoare, făcută din: rom de zmeură, rom de pepene, bitter Angostura, suc de merişor, suc de portocale, suc de ananas, sirop de fructul pasiunii (n.tr.)

37 Edict dat de regele Spaniei, Jose de Galvez, prin care Trinidadul era deschis imigrației, în primul rând din insulele caraibe franceze (n.tr.)

5

SEBASTIAN

Aeroportul Piarco, după-amiaza târziu. Terminalul din Tobago era mult prea tăcut. Portrete pe pânză, în stilul comunist, ale celor cinci prim-miniştri ai Trinidadului dominau curtea din fața clădirii: Eric Williams, A.N.R. Robinson38, Chambers—, Panday40, Patrick Manning. Deasupra ieşirii, un Sparrow îmbătrânit, Calypso Roşe41 în floare, cu caftanul ei tremurând parcă în reluare odată cu trupul ei cu sâni plini. O friză de costume de carnaval împăiate din anul anterior se îngrămădeau pe o plat-formă centrală.

Era puțin cam mult, ținând seama că numai o mână de turişti din avioanele mari către Tobago se îndreptau acum către Trinidad. Lui George îi plăcea aşa, faptul că insula asta nu făcea compromisuri, şi turiştilor nu le era prea uşor aici. Nu se vedeau doar zâmbete de bun venit şi bărbați negri în cămăşi hawaiiene jucând pan42 lângă piscină. Nu erau plaje întinse, limpezi precum cristalul, nici hoteluri cu buticuri. Trinidadul era bogat în petrol, nu avea nevoie de turism. Trinidadienii îşi băteau joc pe față de americancele bronzate care hoinăreau pe trotuare în şorturi şi în sutienele de la costumele de baie. Acesta era Trinidadul; îl accepți că atare sau pleci.

George se ascundea în cafenea, cufundat în Newsweek. Sabine exagera, ca de obicei, cu ochelari de soare cât nişte suporturi pentru pahare lipiți pe față, zăbovind lângă ieşirea de la bagaje, sudând țigările, tamponându-şi întruna bărbia umedă cu un şervețel de hârtie.

George îşi îngropă capul în ziar. Nu voia să fie antrenat într-o ceartă cu fiul lui. Nu de data asta. Unicul lui fiu renunțase la Trinidad pentru metropolă, pentru luminile mai strălucitoare; în regulă. Dar Pascale avea dreptate, putea fi un atoateştiutor nesuferit. George jură pe scrisorile pe care le găsise că o să fie bun. Un om mai bun. Un tată mai bun pentru fiul lui. Nu invidios sau potrivnic. Vizita asta o să fie

diferită; de data asta, o să fie grijuliu, atent. O să aibă grijă cât bea.

— Uite-l! Icni Sabine.

George se ridică încet, împăturindu-şi ziarul.

Sabine se repezi înainte când uşile fumurii alunecară în spate, lăsând vederii un bărbat înalt, cu trăsături colţuroase şi nebărbierit, la vreo patruzeci şi ceva de ani, dar cu un aer încă tânăr. Ochi verzi limpezi, piele măslinie cu o vagă nuanţă de miere. Bucle întunecate, păr de fată, şi încă fără niciun fir alb. O gravură a tinerei Sabine, nasul drept al lui Sabine, sprâncenele ei puternice, arcuite, felul ei deschis şi direct de a privi. Totul sprijinit de o reţinere rece pe care George o cunoştea şi o înţelegea; asta venea din stilul lui de viaţă britanic.

— Bună, mamă.

Sebastian îşi cuprinse mama în braţe, strângând-o cu putere. Sabine se topi, faţa îi lucea. George rămase în spate, privind.

— Tată!

Sebastian se întinse spre el, şi cei doi bărbaţi se ciocniră, pe jumătate strângându-şi stângaci mâna, pe jumătate îmbrăţişându-se şi bătându-se pe spate.

— Mă duc să aduc maşina, răspunse George băţos.

O lăsă pe Sabine să-l drăgălească şi să se agite şi se îndreptă către parcare, străbătut de valuri de nelinişte. N-avea rost să se prefacă naibii. Fiul lui provoca o reacţie, şi asta era doar vina lui Sabine; făcea ca totul să fie atât de dificil, cu ochii ăia umezi şi cu încordarea ei. Îl făcea pe el să se simtă încordat.

George aduse maşina la punctul de îmbarcare, ajutându-şi fiul cu valiza. Sabine urcă şi se aşeză pe bancheta din spate.

— Sebastian, tu stai în faţă cu tatăl tău, îl îndemnă Sabine.

— Nu, mamă, stai tu în faţă. Mie mi-e bine în spate.

— Nu, nu, nu, insistă ea. Voi, bărbaţii, puteţi să vă puneţi la curent cu ultimele noutăţi.

— Eşti sigură, mamă?

George încercă să-şi ascundă jena şi urcă în maşină. Sebastian se aşeză pe locul din față.

Cuvintele îl abandonaseră, stomacul i se strângea ghem. Dar avea să încerce, măcar de data asta. Se strădui să găsească totuşi ceva de spus.

— Ai luat deja bilete?

— Da, am luat.

Şi Sebastian zâmbi, un zâmbet fără efort, plin de farmec.

— La ce meci?

— Cel între Trinidad şi Anglia, bineînțeles.

— Oh.

— Dar tu?

— Echipa vine curând pentru o partidă amicală cu Peru. O să mă duc s-o văd.

— O să fie amuzant.

— O poveste pe cinste.

— Sunt convins. Şi o să-i iei un interviu antrenorului olandez, cum îi zice, Beenhakker?

— Bineînțeles, minți George.

— Cum a fost mâncarea din avion? Îi întrerupse Sabine.

— În regulă, mamă.

— Şi Tony Blair?

— Ce-i cu el?

— Cât o să mai reziste?

— Nu prea mult, mamă.

— Şi George Brown ăla?

— Gordon Brown.

— Da, el. Cum e?

— Nu m-am întâlnit niciodată cu el!

— Ştiu, fiule.

Sabine râse şi îl trase de păr, ciupindu-l de obraz.

— Aau!

— Ai dormit?

— Nu.

— Şi cum e vremea în Londra?

— Plouă.

— Nu ne-ar strica nişte ploaie aici, la căldura asta! Ptiu! Cel mai călduros anotimp uscat de mulți ani. E o zăpuşeală ca-n iad.

— Aici e întotdeauna la fel, mamă.

— Nu, nu e. Se face tot mai cald cu fiecare an.

— Încălzirea globală, probabil.

— Da. Oricum, Jennifer ți-a făcut mâncarea ta preferată. Callaloo—, crab în carapace.

— Ce face Jennifer?

George strânse cu putere de volan; încă nu voia să vorbească despre asta.

— Îngrozitor. Fiul ei a fost bătut de nişte polițişti. Aproape omorât.

— Cine? Talbot?

— Da.

— Groaznic. Acum e bine?

— Nu. L-au lăsat lat, învinețit tot. Ca pe-un câine, în vârful dealului Paramin. Pentru un telefon mobil. O ceartă.

— Am scris despre asta în ziar, adăugă George.

— Talbot fură telefoane?

— Oh, Doamne! Cine ştie? Nu ştim exact ce s-a întâmplat. Dar blestemații de polițişti bat pe cine vor ei în ultimul timp.

George se uită afară către întunecimea cerului nopții. Grozav. Nici măcar nu ieşiseră încă din parcare. Merseră în tăcere preț de câteva minute.

— Pardonnes-moi, spuse Sabine, de pe bancheta din spate.

— E-n regulă, mamă.

— Jennifer ți-a făcut mâncarea preferată.

— Da, mi-ai spus. Drăguț din partea ei.

— Bine ai venit acasă, mon fils, spuse Sabine, cu o voce sarcastică. Bine ai venit în Paradis!

Ajunşi acasă, George simțea nevoia acută să bea ceva. „Dragă domnule Williams” bubuia în pereții țestei lui. Mâinile îi tremurară când se forță să îşi toarne jumătate din măsura lui obişnuită de rom. Câinii cei mari ezitau în fața lui

Sebastian, adulmecându-l şi învârtindu-se în jurul lui. Katinka, cea mică, fugi de acolo.

— George, aprinde luminile de-afară, îi ceru Sabine.

Cu jumătatea lui de rom, George dispăru să aprindă luminile care scoteau la iveală piscină şi luminau partea din spate a grădinii. „Aprinde luminile. A venit Domnul Înfumurat."

Reveni, supus, zăbovind la capătul livingului.

— Fiule, vrei o băuturică? Întrebă Sabine, cu faţa strălucind. O bere, un rom, un pahar de vin?

— Un Carib ar fi grozav.

Cânta un CD cu David Rudder44, prea tare. Sabine îşi turnă un pahar de vin, revărsând un şuvoi constant de vorbe. Era jenant. George îşi muşcă limba, prefăcându-se că uitase ceva, răzgândindu-se, întorcându-se pe lângă grădina din spate în bucătărie, unde se cocoţă pe masă, contemplând vasul cu callaloo al lui Jennifer. Lumini, muzică. Se uită lung în paharul lui. Era jalnic, golit pe jumătate. Apărură câinii, vrând să stea de vorbă cu el, cu nasurile lor umede, dând din coadă. Nu-l înveseliră.

Dumnezeule mare! Sebastian, ei doi. Fiul lor, cu purtarea lui impecabilă, cu moralitatea lui impecabilă; fiul lor care era blând şi răbdător cu Sabine. „George a devenit egoist, lacom, cumpără tot pământul ăsta, îi dă numele lui. Asta a lui Harwood, aia a lui Harwood." Cumpărase pământ în Trinidad aproape pe nimic, cu ani în urmă, şi ce dacă? Pe urmă fusese toată nebunia aia cu petrolul în Trinidad – era asta vina lui? Preţul pământului explodase. Era un om bogat, şi nu muncise prea mult pentru asta. Şi ce dacă? Despre asta era vorba în toată povestea asta cu scrisorile? Marea ei îmbufnare: scrisori către prim-ministru. „Soţul meu e la fel ca toţi ceilalţi, lacom. Un beţivan. Bea şi face pe stăpânul." Ăsta era refrenul ei, asta era ceea ce spunea în cel puţin o scrisoare. „George e nebun." Paharul lui era gol.

O maşină claxonă la poartă.

— Slavă Domnului! Ieşi să vadă cine era, recunoscând imediat maşina. Eşti o adevărată salvare! Strigă el, bătând din palme.

— E un moment prost? Strigă Irit, intrând pe poartă. M-am oprit doar să-i las ceva soției tale.

— Deloc.

George se aplecă peste geam ca să o sărute pe obraz. Irit. Musafirul lui preferat.

— Vino să bei ceva. Finul tău tocmai a ajuns.

Irit acceptă un rom, apoi o păcăliră şi rămase la cină. Dragă, minunata, superba Irit. Irit înfăşurată în parfumul de santal, cu încheieturile degetelor împodobite cu inele cu piatra lunii, topaz şi turmalină. Irit, printre primii lor prieteni din Trinidad. În toți aceşti ani, se păstrase radioasă, se ferise de privirea ucigătoare a soarelui. Accentul ei unguresc nu se îndulcise, dragostea ei pentru Trinidad nu se atenuase.

George se relaxă. Îşi turnă un alt rom. Se simțea din nou el însuşi. Cina era zgomotoasă, veselă, plină de bârfe, mulțumită lui Irit. Stătură pe veranda din spate, mâncând callaloo şi crab în carapace, banane prăjite, cremă de zahăr ars, înghețată de cocos, o cutie cu bomboane de ciocolată cu mentă Benedick pe care Sebastian o adusese din Anglia. George era copleşit de un sentiment de îmbufnare-iritare; Sebastian, fir-ar să fie, încă mai avea privirea aceea sceptică, privind atent totul. Judecându-i pe ei toți. Cine se credea? Nenorocitul de James Bond?

— Sebastian, băiatul meu chipeş, ai vreo veste despre Venus? Întrebă Irit.

— Nu, n-am mai văzut-o de câțiva ani.

— Nu te duci să o vizitezi?

— Nu, adevărul e că nu.

— Locuieşte în Londra, nu?

— În Peckham, răspunse Sebastian din cap.

— Este o femeie bătrână acum, explică Sabine. Ca mine. O bunică. De ce s-ar duce s-o viziteze?

— S-o viziteze! Râse Irit.

Sebastian se foi pe scaunul lui.

— Nu te vezi cu fiii ei?

— În Londra? Nu.

— Zău? Mi-aduc aminte de voi trei, ca nişte mici gangsteri. Cei mai buni prieteni ai tăi. Tot timpul vă cățărați în copaci, săreați peste ziduri. Le dădeați numai bătăi de cap mamei tale şi lui Venus.

Sebastian încuviință din cap, amintindu-şi.

— Ştiu, spuse.

— Erau nişte băieței isteți. Ce fac acum în Londra?

— Bernard lucrează la metroul londonez, interveni Sabine. Asta e ultima slujbă despre care am auzit. Celălalt, Clive, are probleme cu poliția.

— Păcat!

— Sebastian n-o să se vadă cu ei acum.

— De ce nu?

— Ei, haide, Irit, fac parte din lumi diferite. Ei erau copiii servitoarei mele. Da, au crescut împreună, dar acum nu mai au nimic în comun. Păi, ce-ar putea el să discute cu ei?

— „Bună. Ce mai faceți?" glumi Irit.

— Am pierdut legătura, interveni Sebastian. Am pierdut legătura cu mulți dintre prietenii mei din copilărie.

Irit ridică din sprâncene şi-şi împinse bărbia înainte.

— Irit, nu mai face aşa, o certă Sabine.

— Şi, pe urmă, adăugă Sebastian, probabil că n-ar vrea să fie văzuți nici morți cu un alb sclivisit ca mine. De fapt, m-am întâlnit o dată cu Clive. Ne-am întâlnit să bem ceva, cu ani în urmă, în Brixton. A devenit foarte… britanic.

— La fel ca tine, spuse Sabine.

— Suntem englezi în feluri diferite. Clive arată ca unul dintre starurile alea rap – numai lanțuri de aur şi pantaloni scumpi. M-a privit cu dispreț.

— Clive te-a privit cu dispreț pe tine? Întrebă Sabine uluită.

— Da. Şi de ce n-ar face-o? Eu lucrez la program, pentru altcineva. El e propriul lui patron. Făcând tot soiul de înşelătorii, una, alta. Eu am, când şi când, câte o prietenă. El

are un harem de frumuseți. Bea şampanie în fiecare seară. Sunt convins că mă crede plicticos.

George râse.

— Nu eşti plicticos. Cum îndrăzneşte?

— Îmi închipui că viața mea în Londra e insipidă prin comparație cu a lui Clive, mamă.

— Mare păcat, spuse tărăgănat Irit. Voi trei erați prieteni la cataramă, ca o gaşcă de hoți.

— El încă mai e hoț, după câte se pare, bolborosi George, chicotind.

Băuse prea mult. Asta îi dădea un sentiment plăcut. Uită-te la fiul lui, atât de adorat, atât de iubit, atât de venerat. Un alt val de iritare urcă în el.

— Aşa! Şi cum mai e viața ta amoroasă, eh? Cine e ultima nefericită?

— George! Se răsti Sabine.

— Glumeam doar.

George zâmbi, încântat de sine. Fiul lui avea mare succes la femei – toate blonde, toate cu cel puțin zece ani mai tinere decât el, niciuna la nivelul lui intelectual.

— Păsăricile tale, care-i ultima? N-ai mai venit cu vreuna de multă vreme.

Sebastian se holbă la el, cu un zâmbet abia schițat.

— Nu, spuse el pe un ton înghețat. Nu de la ultima pe care ai pipăit-o şi pe care ți-ai vărsat băutura.

— Ajunge! Interveni Sabine.

— Oh, lasă-i să se certe, spuse Irit. Nu era deloc afectată; făcea parte din familie. Le prinde bine.

— Ea m-a pipăit prima, spuse George zâmbind.

Nimeni nu-i întoarse zâmbetul.

— George!

— E imposibil, tată.

— Oh, la dracu', nu face figura asta. Oare cum o chema?

— Roşie.

— Atunci îmi cer scuze. Pentru orice am zis sau am făcut.

— Ai zis: „Drăguț curuleț".

— Aşa am zis? George zâmbi, plin de mândrie. Da, chiar că avea un curuleț drăgălaş.

— Tată, du-te şi te culcă.

Sabine îl privea furioasă. Irit zâmbea.

George expiră lung, exasperat. Să-i ia dracu' pe toți. Să-i ia dracu' pe toți ipocriții ăştia. Nu reuşea să-şi amintească de nicio Roşie. Nu-i revenea în minte niciun chip, niciun miros sau cuvânt. Îl priveau cu toții ca şi cum ar fi fost complet depăşit.

În dimineața următoare, Sabine şi Sebastian porniră cu maşină, către savană.

— E foarte ciudat, mamă.

— Ce?

Copii, sute de copii, blocaseră traficul; copii mici, de şcoală primară, grupuri-grupuri, cu codițe legate cu funde. Ținându-se de mâini, arborând pancarte, bannere; însoțiți de profesori, mergând în rânduri ordonate, strigând, intonând sloganuri. Sabine se aplecă în față ca să citească ce scria pe pancarte.

OPRIȚI CRIMELE ACUM ASCULTĂ-NE PREMIERULE
OPRIȚI CRIMELE E TIMPUL SĂ ACȚIONĂM DREPTATE PENTRU SEAN LUKE

— Cine e Sean Luke?

— Oh! Recent a avut loc o crimă oribilă, explică Sabine. Un băiețel indian de şase ani. A dispărut într-o seară, şi mama lui s-a dus la poliție, dar nu au băgat-o în seamă. I-au găsit trupul două zile mai târziu, pe o plantație de trestie-de-zahăr, cu o tulpină de trestie băgată prin anus şi ieşindu-i prin gură.

— Ce îngrozitor!

— Da. Cu toate mațele sfârtecate.

— Dumnezeule mare!

— Au arestat trei copii mai mari pentru crima asta. Ziarele şi canalele de ştiri n-au vorbit decât despre asta acum câteva săptămâni.

— La fel ca în cazul Bulger—.

— Asta ce e?

— Copii care omoară copii, ceva asemănător.

— Da, groaznic. Uite, toată lumea a aprins farurile.

— De ce?

— Ca să protesteze pentru omoru'.

— Omoru '?

— Da.

— Eu vin aici în fiecare an. Întotdeauna cred că e acelaşi loc. Dar nu mai e, nu-i aşa? Uneori chiar citesc despre Trinidad în The Guardian, în Anglia.

— O crimă pe zi.

— Tata nu e niciodată speriat sau îngrijorat?

— Tatăl tău? Nee. Nimeni n-o să-i facă niciun rău. A devenit o celebritate aici, ştii?

Sebastian pufni, compătimitor.

— Aşa am auzit.

— Oamenii îl iubesc. Scrie bine. Nu vede absolut nimic în neregulă. Împărtăşeşte tuturor veştile bune. E o Forță a Binelui.

— Tata? Băşinosul ăsta bătrân de taică-meu?

— Nu fi grosolan!

— Mamă, chiar e-un băşinos bătrân. Roşie. Am in-ventat numele ăsta. De fapt, era Lucy. Nici măcar nu-şi mai aduce aminte căreia dintre prietenele mele i-a făcut ochi dulci sau la care s-a dat. Nu-ți pasă?

— Nu.

— Tu n-ai avut nicio aventură?

— Nu.

— Nici măcar una? Nici măcar cu unchiul Frank?

Sabine râse.

— De fapt, Frank chiar mă plăcea. S-a dat la mine o dată. Şi pe urmă, Jules. Ți-aduci aminte de el? Mă iubea. Ce prieten grozav! Şi, bineînțeles, Sebastian Baker era foarte spilcuit.

— Tizul meu. Încă mai e destul de spilcuit. Tu erai frumoasă.

— La fel ca fiul şi că fiica mea.

— Mi-aduc aminte de tine, mamă. Pe bicicleta aia verde. Mai ştii?

Sabine expiră zgomotos şi se uită pe partea cealaltă a drumului, la copii.

— Da.

— Pun pariu că arătai grozav. Făceai să se ciocnească maşinile.

Sabine zâmbi. Copiii îşi fluturau pancartele şi scandau. Bebeluşi, bebeluşi care stăteau acolo în soarele fierbinte.

— Eric Williams cred că m-a văzut o dată, pe bicicleta aia.

— Nu!

— Ba da.

— Zău? Ha ha. Exact genul lui, pun pariu că te plăcea. A coborât geamul, te-a ciupit de fund?

— Nu fi caraghios!

— Atunci, ce?

— Nimic.

— L-ai întâlnit vreodată?

— Da.

— Şi?

— Şi. Era foarte scund.

— Şi?

— Ultrasensibil şi uşor complexat. Sfidător. Ştii tu. Apucături de bărbat superior.

Merseră de-a lungul savanei către banca din Ellerslie Plaza, învârtindu-se de câteva ori în parcare până să găsească un loc. Mii de maşini pe carosabil acum, cele mai multe aproape noi, importate din Japonia; mii de maşini, şi drumurile tot cu câte o singură bandă pe fiecare sens. Traficul era întotdeauna îngrozitor, şi parcarea era aproape imposibilă peste tot. Sebastian aruncă o privire prin librărie, în vreme ce Sabine se duse la bancă. Înăuntru, douăsprezece persoane la coadă,

majoritatea albe sau cu pielea deschisă la culoare. O tânără angajată a băncii le ajuta. Trei dintre clienți stăteau aşezați în şir pe nişte scaune din apropiere. Femeia de la ghişeu era atrăgătoare, cu o piele de un negru-roşcat, cu părul ei lung îndreptat cu placa. Vorbea cu glas aproape şoptit.

Trecură douăzeci de minute. Sabine aştepta la coadă. Dar coada nu se mişca. Tânăra dispăru. Alți funcționari ai băncii erau cufundați în discuții în spatele ghişeelor, absolut nepăsători.

Sabine începu să fiarbă. Voia să țipe, să se îndrepte urlând către ghişeu. Dar aşteptă la rând, la fel ca toți ceilalți. Oameni albi care stau la coadă şi aşteaptă răbdători în Banca Republicii din Trinidad. Oameni albi care nu îndrăznesc să se plângă sau să protesteze. Un bărbat îşi termină treaba. Coada înaintă câțiva centimetri. Alte douăzeci de minute trecură. Sebastian ar veni înăuntru dacă s-ar plictisi. Ar veni şi s-ar aşeza şi el la coadă. Sabine făcu un calcul: la douăzeci de minute pentru o singură persoană, ar dura patru ore până să ajungă în față. Patru ore, o dată pe lună, o viață întreagă, ca să plătească. Să plătească pentru ce? Pentru păcatele ei, pentru păcatele tuturor oamenilor albi care au trăit vreodată în Caraibe.

George se trezi mult mai târziu decât de obicei şi găsi un mesaj de la Ray pe robot. Sună imediat la Guardian.

— George. Ray părea agitat. S-a ivit ceva. Am nevoie dă cineva să facă ceva mâine.

— Ah, bine. Sunt liber.

— Mâine după-mas'. Unu' din oamenii mei ie bolnav. I-o fată, nu poa' s-ajungă. I-o chestie mare. Nu ştiu când o publicăm. Nu-i nimic sigur. Da' avem şansa să luăm un interviu lu' omul' ăsta. Pleacă la New York mâine. Voiam să trimit pă cineva din redacție.

— Cine e?

— Sparrow.

— Glumeşti!

— L-ai cunoscut?

— Nu.

— Ei, nu-i p-aci prea des. Tot vine şi pleacă una-ntruna. Aşteaptă un reporter să se ducă la el acas' în Diego Martin.

— La ce oră?

— În jur dă patru.

— O fac.

Puse jos telefonul. Câinii cei mari se apropiară dând din coadă. El îi mângâie.

— Căței cuminți.

Mighty Sparrow, tatăl băiețelului din sat? Dacă da, băiatul avea, totuşi, o voce mai cultivată. Sparrow era un Părinte al Națiunii, Naşul calipsoului, adept al PNM devenit ulterior critic. George îşi spuse să nu uite să-l întrebe pe Sparrow ce credea despre balon.

La Pompey era în grădină când Sabine şi Sebastian se întoarseră acasă şi se învârtea în jurul aleii pe bicicleta verde Raleigh a lui Sabine.

— Dumnezeule. Uite, mamă! Nu este aia ve-chea ta.

— Bicicletă. Da. Ce-a mai făcut taică-tău de data asta?

La Pompey râdea, făcând pe prostul. La vederea bicicletei, pe Sabine o apucă amețeala. Gemu într-un mod cu totul exagerat. Jennifer şi George stăteau şi îl priveau pe La Pompey, râzând şi ei. Bicicleta strălucea ca nouă. Până şi soneria era reparată. La Pompey sună din ea, amuzat de clinchetul subțirel. Katinka, cățelul ca un ghemotoc de blană al lui Sabine, stătea în vârful unei movilițe din grădină, privind dezaprobatoare.

— Eh, eh, a venit, spuse Jennifer, şi fața i se umplu de încântare.

Sabine coborî din maşină şi înaintă prudentă, ridicând în brațe cățeluşul.

— Fetiță cuminte, îi şopti la ureche.

— Doamna Harwood, vino şi-ncearc-o acu'. Am dres-o dă minune, o anunță La Pompey şi trecu vâjâind pe lângă ea.

George o privi cu expresia lui de îmi pare rău.

— George, ce-ai făcut?

— Jennifer a găsit-o. Sub nişte vechituri, în garaj. Am curățat-o amândoi.

— Şi te aştepți ca eu să merg din nou pe chestia asta?

— Am crezut c-o să-ți facă plăcere s-o vezi.

George părea încântat.

La Pompey râse.

— Da, frate. Încearc-o, acu'.

Jennifer chicoti, şi pielea ei neagră se înroşi.

— Doamna Harwood, încearc-o, hai. Nu po' să crez c-ai mers pă ea cândva.

Toată lumea se întoarse să se uite la Sabine.

Sabine se dădu înapoi, ținând strâns cățeluşul.

— Ați înnebunit? Jennifer, dă-i-o lui Chantal.

— Cum să meargă pă ea-n sus pă dealu' ăla? Replică Jennifer.

Sabine se uită lung la George: se făcuse roşu, chipul i se încinsese. Se simțea jignit?

— Atunci, dă-i-o prietenei tale care are prăvălia aia cu donații de la biserică. Ia-o de-aici! Nici nu-mi vine să cred că o mai aveam. Dă-o cuiva, pentru numele lui Dumnezeu!

Sabine se uită la fețele lor nerăbdătoare, care păreau să se strângă dintr-odată în jurul ei. Amintirile o năpădiră. Eric Williams în maşina lui americană ostentativă, trecând pe lângă ea. Privirea pe care i-o aruncase, prin fereastră, întrebările din ochii lui. Se simțise moale, ametită, cu vântul fluturându-i prin păr.

La Pompey încetă să mai facă pe bufonul, nedumerit.

— N-o vrea?

Sebastian se încruntă.

— Nu.

— O să meargă pă ea, îi asigură Jennifer. O să dea o raită.

— Poa' s-o-ncerce mâine, completă La Pompey. Când nu-i nimenea p-aci. I-o fi ruşine să urce pă ea acu'. Domnu' Harwood, tre' s-o-ncurajezi. Dă ce pari aşa trist?

Sabine nu aştepta în mod deosebit cina; se îmbrăcase în negru pentru a se potrivi cu starea de spirit în care se afla de când fusese curățată bicicleta. Pascale şi soțul ei sosiră devreme, Pascale îmbrăcată parcă de carnaval, ca de obicei, într-o rochie în stil indian, despicată pe părți, pantofi cu toc înalt, cu un luciu de buze trandafiriu şi genele strălucitoare, ca aripile unei păsări colibri.

— 'Eiiii, frate-mio, ce faci? Izbucni Pascale, nemaicontrolându-şi accentul, astfel că vorbea ca o băştinaşă.

Îl sărută zgomotos pe obraji pe Sebastian, cu ochii aprinşi.

— Sunt foarte vesel. Iar tu arăți îngrozitor de minunat.

Pascale râse.

Soțul său, Jacques, venea şovăind în spatele ei, ca un prostănac, făcând un gest scurt de salut. Era cu cel puțin treizeci de centimetri mai scund decât Pascale. De ce se măritase fata ei cu un bărbat scund? Pas-cale era atât de înaltă, cu picioare ca ale unei dansatoare. Jacques era aproape orb, ochii lui spălăciți privind mijiți prin lentile rotunde, colorate. Părea bolnav, de parcă se hrănea doar cu semințe pentru păsări. Chelia rotundă din partea din spate a capului era exact de aceeaşi mărime ca țăcălia lui. Omul vorbea puțin; nu avea nimic de spus. Era cel mai pipernicit din marea şi bogată lui familie creolă franceză. Sabine îi auzise odată pe alți creoli francezi bârfindu-l, spunându-i Bobo—.

— Bei ceva? Îi sugeră Sebastian.

— Sigur.

Pascale trase un scaun de bar şi se cocoță pe el, încolăcindu-şi un picior lung peste celălalt. Jacques rămase nehotărât în spatele ei. Pascale muşcă din țigară şi îl cercetă pe frumosul ei frate.

— Deci cât stai p-aci?

— Doar două săptămâni.

— Una din vizitele tale rapide?

— Doar două săptămâni pot să-mi iau liber.

— Şi dă câte ori ai mâncat „felu' tău preferat"?

Îi făcu cu ochiul.

— O singură dată.

— Doar o dată?

Sabine îşi păstră calmul.

— Pascale, nu fi rea, vino să mă saluți!

Femeile îşi atinseră obrajii. Sabine de-abia îi aruncă o privire lui Jacques.

— Unde-i taică-tău? Întrebă Sabine.

— Tatiii! Strigă Pascale.

— E afară, se-ocupă de grătar.

— Tatiii! Țipă din nou Pascale, de pe scaunul ei de bar.

George intră bălăbănindu-se, cu mâinile negre de cărbuni, cu părul răvăşit, o masă de bucle ciufulite. Paharul lui era gol.

— Oh, iată-te! Spuse şi se duse la Pascale să o sărute.

— Nu cu mâinile alea! Ripostă Pascale.

— George, du-te şi fă ceva cu părul ăla al tău, cu hainele, țâțâi Sabine.

Jacques stătea ca un stâlp scund de piatră, fără să audă, fără să se mişte.

— Jacques, ce mai faci? Întrebă Sabine, rostind cuvintele distinct.

— Oh, Doamne, acu' nu-l sperie pă bietu' om, spuse Pascale.

— Doar l-am salutat, replică Sabine.

Jacques zâmbi.

— E bine.

— Păi, nu prea pare să fie. Arată ca şi cum ar fi împăiat.

Sebastian izbucni în râs.

— Mamăăă! Răcni Pascale.

— Păi aşa arată.

Jacques nu avu nicio reacție.

— Dumnezeule mare, femeie, strigă furioasă Pascale. Cum poți spune asta?

— Pentru că asta am avut chef să spun.

— Eşti beată? Îi aruncă Pascale.

George se întoarse şi ieşi, ducându-se direct către grătar. Sabine zâmbi sarcastic: nu, nu era beată.

Încă.

— Cum mama naibii ți s-ar părea dacă aş spune eu tot ce am chef? Izbucni Pascale şi o pironi cu privirea.

— Te rog, Pascale, încetează. Mama este obosită, interveni Sebastian. Haideți. Împăcați-vă! Mama nu vrea să jignească pe nimeni. Nu-i aşa, mamă?

— Oh, ce ştii tu despre mama? Tu nu eşti niciodat' aci. Tot ce face e să stea-mbufnată şi s-aştepte emailurile tale. Şi p-ormă toți tre' să auzim despre ele. Mamă, tu eşti împăiată. Pari moartă. Uneori, mamă, doar ochii ți se mişcă.

— Pascale, cum de-ai devenit atât de vulgară?

— Eu?

— Da. Erai un copil tare inteligent.

— Când te-ai privit ultima oară-n oglindă?

— Am şaptezeci şi cinci de ani.

— Şi nu-mi aduc aminte să te fi văzut fericită vreodat'. Nu te ştiu dăcât plângându-ți dă milă fără să-ți pese dă restu'. Cum de-ndrăzneşti să-ți verşi nefericirea pă Jacques? Cere-ți scuze!

— Nu vreau.

Jacques ridică din umeri. Dădea impresia că ar fi vrut să se facă nevăzut.

— Bun, plecăm! Spuse scurt Pascale. Sebastian, sună-mă dacă vrei să mergi la plajă sau prin insule. Ar fi drăguț să mai stăm de vorbă. Mersi pentru băutură, eh?

Îi făcu cu ochiul lui Sebastian, dar privirea îi era sticloasă.

— Oh, Pascale, faci din țânțar armăsar. Te rog, nu pleca. Îmi pare rău. Îmi pare rău, Jacques.

— Nu, bătrâno! Te porți de parc-alți oameni n-ar avea sentimente. Plecăm. Spune-i lui tati că n-am putut rămâne la cină. La revedere.

Pascale tremura, împingându-l pe Jacques înaintea ei pe covoraş.

Sabine se înfioră.
— Oh, mamă, spuse Sebastian, clătinând din cap.
— Ce?

Sunetul maşinii lor pornind, farurile care se aprindeau, măturând aleea, câinii însoțindu-i cu lătrături până la poartă.

— Ce-am spus aiurea? De ce-ar trebui să-mi cer scuze? Îl urăsc pe piticul ăla.

Sabine ieşi pe pajiştea din fața casei, ca să fumeze, să privească în sus către dealuri.

— Mamă.

Se întoarse. Fiul ei stătea acolo.

— Iar vorbeşti cu dealul?

— Da.

— Ştii că există un cuvânt pentru vorbitul cu dealurile?

— Nu, chicoti ea.

— Începe cu vorbitul cu plantele. Pe urmă, cu copacii. Pe urmă, ştii, cu dealurile, cu munții.

— Şi pe urmă?

— Dealul începe să-ți răspundă. Şi apoi ai dat de belea.

— Oh, ea îmi răspunde. Nu întotdeauna. Dar uneori o face.

— Ea?

— Femeia, de acolo de sus. Din jur. N-o vezi?

Sebastian ridică privirea.

— Da, acum că ai pomenit despre asta.

— Mă bucur.

— Eşti bine, mamă?

— Da, sigur. M-am purtat oribil cu Jacques?

— Da.

— Nu-mi pare rău.

— Ştiu. Pascale o să devină alcoolică, la fel ca noi toți, dacă n-are grijă. Îl iubeşte. Mi-a spus că-l iubeşte.

— Nu, a luat o decizie financiară. Fetei mele îi plac banii. A iubit un bărbat înainte; i-a frânt inima. Să măritat cu Jacques pentru contul lui din bancă.

— Poate că are sulă mare.

Sabine râse zgomotos.

— Poate. Sper că o are.

— Poate totuşi vorbeşte, poate doar nu-i place de noi.

— Poate e un om cumsecade. Ştiu. De fapt, sunt sigură că e. Doar că-i plicticos.

— E asta o nenorocire?

— Nu.

— Ba este, nu-i aşa?

— Oh, Doamne, doar am sperat. Mai mult pentru ea.

— Mamă, Pascale este fericită. E măritată, are doi copii grozavi. Sunt bogați. O duce mult mai bine ca mine. Eu sunt singur. Trăiesc dintr-un salariu. Îmi place mult ce fac, dar asta-i tot.

— Tu eşti altfel.

— Nu, nu sunt.

— Tu lucrezi pentru o editură, într-un oraş mare. Viața ta e plină de cărți, de oameni interesanți.

— Mulți dintre oamenii ăştia pot fi snobi şi aroganți.

— Cel puțin, citesc.

— Trinidadul are nişte scriitori foarte buni. Multă poezie şi proză minunate vin din această regiune. Cei din Caraibe sunt artişti şi scriitori de o mare bogăție spirituală.

— Oh, uite ce-i, nu mă mai contrazice. Tu trăieşti în lumea reală.

— Şi tu unde trăieşti?

— Într-o ruină de țară de care lumea a uitat. Cui îi pasă de punctişorul ăsta de pe hartă?

— Mamă, te rog. Nu vrei să intri? Îți fac nişte ceai.

— Într-o clipă, da.

— Sigur?

— O să stau puțin aici.

— Ne vedem înăuntru, doamnă țăcănită.

Sabine se întoarse repede.

— Să nu-i spui tatălui tău.

— Ce?

— Că vorbesc cu dealul.

38 Arthur Napoleon Raymond Robinson (n. 1926), al treilea prim-ministru din Trinidad şi Tobago (1986-1991) şi al treilea preşedinte al țării (1997-2003) (n.tr.)

39 George Michael Chambers (1928-1997), al doilea prim-ministru din Trinidad şi Tobago (1981-1986) (n.tr.)

40 Basdeo Panday (n. 1933), al cincilea prim-ministru din Trinidad şi Tobago (n.tr.)

41 Meartha Linda Sandy-Lewis, cunoscută sub numele de Calypso Roşe (n. 1940), cântăreață şi compozitoare de calipso din Tobago (n.tr.)

42 Panguingue sau pan, joc de cărți originar din Filipine, asemănător cu rummy (n.tr.)

43 Supă sau tocană făcută din frunze de colocasia, bame şi carne de crab, cu multe condimente (n.tr.)

44 David Michael Rudder (n. 1953), compozitor şi interpret trinidadian de calipso (n.tr.)

45 Caz petrecut în Marea Britanie în 1993, în care un băiețel de doi ani, James Patrick Bulger, a fost răpit şi omorât de doi băieți de zece ani (mtt.)

46 Bobo sau Bobolee, „prostovan” (n.tr.)

6
SFATURILE LUI MIGHTY SPARROW

De dimineață, George se trezi şi se răsuci în pat ca să poată privi colinele soției sale adormite. În somn, părea liniştită, toate cutele dispăreau de pe fața ei, şi el o putea vedea aşa cum fusese odinioară. Uneori se uita la ea mult timp, şi doar atunci, în zori, înainte să se trezească ea, îşi putea recupera amintirile care se strânseseră între ei. Putea să privească fața ei adormită cu aceeaşi dragoste deschisă pe care o simțise din clipa în care o văzuse. Încă mai era conştient de un vag val de bine atunci când se uita la ea; încă îl mai afecta într-un fel pe care nu îl înțelesese niciodată. Îşi întinse mâna la câțiva centimetri de ea, mângâind aerul de deasupra umărului ei, a

stomacului, a coapsei. Se aplecă înainte şi îşi lipi uşor buzele de interiorul coapsei, acea parte mătăsoasă pe care o sărutase de mii de ori, locul lui preferat din întrea-ga lume, vintrea arcuită, acest loc moale, ascuns, locul lui din lume.

— Eric Williams nu te-a iubit niciodată, şopti el în carnea ei.

Se trezi şi plecă de acasă în zori şi, în vreme ce Sabine şi fiul ei dormeau, el porni cu maşina pe Morne către casa lui Jennifer. De-abia se luminase de ziuă; aerul era rece, cartierul situat pe coasta dealului era tăcut. Nu se mai vedeau alte maşini pe acest drum plin de serpentine strânse până sus. Iarba de pe acostament era udă de rouă. Jennifer stătea pe ultima treaptă a cocioabei dărăpănate, ținând în brațe un bebeluş, fetița lui Chantal; păru surprinsă să vadă camioneta. El parcă şi intră în curte.

— Cum se simte?

— Mai bine, da' tot îl mai doare-n pept.

— Pot să intru?

Ea încuviință din cap, sprijinind bebeluşul pe un şold, şi se întoarse pentru a-l conduce înăuntru.

De data asta, George îşi îngădui să privească în jur. Totul era ordonat – sărăcăcios şi mohorât, dar aranjat cu grijă. Interiorul casei arăta la fel că exteriorul, totul era atât de obosit, încât părea moale, ca făcut din mătase. Obiectele stăteau expuse, odihnindu-se. Erau mai multe dintre lucrurile pe care ei le aruncaseră decât îşi dăduse seama prima oară: patul dublu cu arcurile rupte la care el şi Sabine renunțaseră cu mulți ani în urmă; un scrin dezmembrat, acum chiar şi mai dezmembrat. Perne de toate felurile, storcătorul lor de citrice manual.

În camera din spate, Talbot sorbea alene dintr-o ceaşcă de cafea. Fața i se mai limpezise, începuse să i se dezumfle. Avea pieptul în continuare bandajat, dar putea să stea puțin în capul oaselor. George se aşeză pe un scăunel lângă el.

— Talbot, cum te simți?

— Mi-i mult mai bine, doar că mă dor coastele.

— Mă bucur. Vreau să nu ieşi din casă. Vreau să nu scoți capul în lume.

Talbot îşi supse dinții.

— Io fac dăja asta.

— Oamenii ăştia. Polițiştii n-o să se întoarcă. I-am dat în vileag acum.

— Domnu' Harwood, tipii ăia-s răi.

— Ştiu. George îl privi drept în ochi. Talbot, dacă mai este ceva despre care nu ştiu, o să-mi spui, nu- i aşa?

Talbot îşi întoarse privirea.

— Nu-i aşa?

— Io ştiu ce zici. Domnu' Harwood, ie greu să nu mă bag cu unii din tipii ăia d-acolo dă sus.

— Unii dintre ei locuiesc peste drum, verii tăi?

— Nee, ei nu-s răi.

— Atunci cine?

— Nimic şi nimenea. Io am termenat cu asta. M-am băgat în asta acu' ceva timp. Da' am termenat, dă mult. N-am făcut nica rău, domnu' Harwood. Nica.

— Bun. Pentru că vreau să angajez un avocat să te reprezinte la tribunal.

Ochii lui Talbot se deschiseră mari, cu albul lor strălucind.

Jennifer scoase un sunet scurt şi ascuțit din gât:

— Ce?

— Da. Asta-nseamnă că va trebui să fii puternic. Va trebui să depui mărturie, va trebui să-i identifici pe oamenii ăştia. Nu acum. La un moment dat. Poate că va trebui chiar să te muți de-aici pentru o vreme. Dar eu cred că e timpul să mergem la tribunal cu povestea asta şi să cerem dreptate. Asta e o infracțiune gravă. Oamenii ăştia ar trebui scoşi din poliție. Ei fac lucrurile astea doar celor săraci. N-ar îndrăzni niciodată să-l bată pe fiul meu, pentru că eu am bani. Eu pot să plătesc pentru apărarea ta, Talbot. Vrei să mă laşi să te ajut?

Jennifer era tot acolo, ținând-o în brațe pe fetița lui Chantal. O sărută pe frunte, tulburată.

Ochii lui Talbot se mişcau încoace şi-ncolo, încercând să înțeleagă.

Jennifer mormăia.

— Prietenii mei de la ziar o să ne sprijine, insistă George. O să scrie despre tot. Pas cu pas. O să ai presa şi legea de partea ta. În țara asta, greşelile încă se mai îndreaptă prin lege, pentru cei bogați. Iar tu vei avea şi sprijinul meu. Nimeni n-o să-ți facă rău, Talbot. Îți dau cuvântul meu pentru asta.

Lacrimile alunecau pe obrajii lui Jennifer.

Lui George îi era ruşine. Ruşine de ce? Nu prea ştia. Poate ruşine de el însuşi.

Talbot încuviință din cap, încet. Trase adânc aer în piept, şi George văzu că până şi respirația îi provoca durere. Talbot plănuise să se dea la fund. Asta era cea mai bună tactică. Să încasezi bătaia şi să nu spui nimic. Simți din nou în nări răsuflarea lui Bobby, duhnind a usturoi. Îşi aminti de propriile-i coaste pocnind.

— Talbot, n-o să îngădui să ți se mai facă rău.

Ochii lui Talbot se umplură de lacrimi.

— Îți dau cuvântul meu.

Tânărul se foi. Suferința părea să i se târască pe față.

— Dacă e cazul, o să angajez un bodyguard pentru tine.

— N-am nevoie d-aşa ceva.

— O să am grijă să fii în siguranță. Ai încredere în mine.

— OK, spuse el, dar în ochi nu i se vedea încrederea. Pentru mama, da. Pentru mama, io fac tot ce trebe.

— Eşti un băiat bun. Mă bucur. Ştiu exact la cine să apelez. Omul potrivit. O să dau nişte telefoane acum, azi. Şi, Jennifer.

— Ce?

— Te rog, nu-i spune nimic din toate astea doamnei Harwood. Asta e singura mea condiție. Nu vreau să ştie despre asta. Încă nu. O să-i explic eu totul când o să cred de cuviință.

— Da, domnu' Harwood.

George plecă din colibă de pe dealul Paramin chiar după ce răsărise soarele. Pe când se îndrepta către maşină, o cățea costelivă se strecură de sub casa vecinilor lui Jennifer, ca să se întindă şi să caşte. Patru pui costelivi stăteau atârnați de țâțele ei. Sugeau întruna.

— Cânele ăla-i rău, spuse Jennifer, încruntându-se la animal, continuând să-şi sugă dinții.

— De ce?

— A fost mult mai mulți pui.

— Da?

— I-a mâncat după ce i-a fătat. Jennifer clămpăni din dinți şi mestecă. I-a mâncat.

— Dumnezeule mare!

— Marş! Strigă Jennifer şi bătu din palme către cățea, speriind-o şi alungând-o în praf, înapoi sub casă.

George se îndreptă către casa faimosului cântăreț de calipso cu un nod imens în stomac. Mighty Sparrow. Slinger Francisco. Regele Mondial al Ca-lipsoului. Şef al populației Yoruba. Deținător a numeroase doctorate universitare onorifice şi premii ale unor guverne străine. Câştigător a unsprezece competiții Calypso Monarch. Peste şaptezeci de albume scoase. În New York, 18 martie era Ziua lui Mighty Sparrow. În Trinidad, Sparrow era zeu în fiecare zi.

George îşi aminti de tânărul lipsit de scrupule din anii ’50: chiar şi atunci era un uragan, măturând alți cântăreți de pe scenă. Vocea lui sonoră de bariton, personalitatea charismatică. Sparrow putea face totul: improviza, satiriza, cânta cu grandoarea muzicii de operă, cu vulgaritatea vodevilului. Calipsourile lui erau adesea politice, toate originale. Toate atrăgeau voturi. Încă de la început, PNM-ul l-a curtat pe Sparrow, şi el a devenit aducătorul de voturi numărul unu, singurul negru de pe insulă în afară de Eric Williams care putea strânge în jurul lui mulțimile. Sparrow a compus multe calipsouri în sprijinul PNM, dar până şi el s-a întors împotriva lor. Pleacă dracu’ d-aci a fost cântecul care l-a terminat pe Eric Williams.

George simțea o durere de cap zvâcnindu-i la ceafă. Durerile astea îl apucau la două zile, în valuri fierbinți, acide. Ajunse devreme şi rămase câteva minute în cabina maşinii, masându-şi capul, simțind cum durerea i se mai domolea. Se privi în oglinda retrovizoare. Avea ochii injectați. Arăta ca naiba. Ca şi cum ar fi fost mort. Pielea îi era lividă. Umedă. Îşi şterse obrajii. Era bolnav? În sfârşit?

Coborî din camionetă şi sună. O femeie tânără, cu pielea cafenie, de vreo douăzeci şi cinci de ani, apăru cu mers de gazelă la poartă.

— Sunt de la Trinidad Guardian. Am venit să-i iau un interviu domnului Francisco.

Ea ridică din sprâncene, fățiş surprinsă.

— Veniți pe aici. Tatiii, strigă ea.

Casa lui Sparrow, Ascunzătoarea lui Sparrow, era şi ea faimoasă. Uriaşă, țipătoare, o adunătură întinsă de clădiri, mai degrabă un conac transformat în parc memorial decât un cămin. Casa era Gracelandul Trinidadului. Fiica lui Sparrow îl conduse pe George către o grădină din spate, unde se aflau o masă rotundă şi scaune din fier forjat.

— Doriți ceva de băut? Întrebă ea.

— O ceaşcă de ceai ar fi grozavă.

Ea se strâmbă şi dispăru.

George îşi dădu seama că nu era doar agitat. Să-l aştepte pe Sparrow era ca şi cum aştepta o panteră să se repeadă asupra lui.

— Eh, eh!

Vocea. Dumnezeule, vocea era suficientă ca să-l omoare.

— Pă tine te-au trimes?

George era în picioare, fără ca măcar să-şi dea seama că se ridicase, cu mâna strivită în încleştarea de fier a lui Sparrow. Sparrow râse prelung, tare şi sonor. Şapcă de baseball, ochelari de soare de tip wrap around, pantaloni scurți, o cămaşă în carouri în stil american, şlapi Nike. Elvis Presley combinat cu Idi Amin.

— Unde-i gagica tânără? Me-au zis că-mi trimet o femeie tânără şi drăguță să-mi ia interviu azi.

— E răcită.

— Io te ştiu.

— Da?

— Da, frate. Eşti faimos. George Harwood, frate. Mi-au trimes pă număru' unu. Ăl mai bun reporter.

— Cu linguşeala obții tot.

— Bun.

Fiica lui Sparrow veni cu o tavă pe care se aflau o cană de ceai, un pahar de suc de portocale şi o cutiuță cu pastile.

— Ahhh, da.

Sparrow gemu când se aşeză, eliberându-şi picioarele de greutatea propriului corp şi frecându-şi un genunchi. Împlinise de curând şaptezeci de ani. Era un om bătrân acum.

— Scuză-mă cât iau drăguțele ăstea mici pen' oasele mele.

George zâmbi.

— De fapt, cred că o să fac şi eu acelaşi lucru.

Scotoci în buzunarul de la piept după o folie cu aspirină.

— Hai noroc, frate!

Sparrow ridică paharul cu suc de portocale şi aruncă pastilele pe gât.

— Noroc!

George închină cu ceaşca de ceai şi înghiți o aspirină.

Sparrow îşi linse buzele şi scutură din cap, iar obrajii lui se cutremurară ca fălcile unui pisici mari. Pielea lui neagră era lipsită de păr, lucioasă. Omul era imens, cu brațe şi picioare subțiri. Chiar şi burta părea suptă. George se trezi holbându-se şi îşi dădu seama că Sparrow îl lăsa să o facă, pentru a termina odată cu studiatul. Chipul era familiar, în mai multe feluri. Băiatul din sat, Ceas… Oare distingea o asemănare?

— Eşti tată, începu George.

— Da.

— Fiica ta este minunată. Câți copii, dacă nu te superi că întreb?

— Două fete.

— Ai fost un tată bun?

Cuvintele îi scăpară fără să-şi dea seama.

Sparrow păru surprins.

— Iisuse, da' ştiu că intri repede-n subect, frate.

Trase brusc aer în piept. George se foi.

— Sunt un om faimos. Tu ce crezi?

— Oamenii faimoşi sunt nişte părinți faimos de răi, îndrăzni George.

— Hmm. Nu ştiu io asta. Du-te ş-ntreabă-le pă fetele mele.

— Copiii tăi trebuie să fie foarte mândri de tine.

— Ar face bine să fie.

— Ai mii de copii.

— Ce vrei să zici adicătelea?

— Eşti unul dintre Părinții Națiunii.

Sparrow râse.

— Aiurea! Io-s un cântăreț care distrează.

— Clovnul e un personaj serios. Întotdeauna, un om cinstit deghizat.

— Calipso i-a dat lu' omu' sărac o voce. Omu' sărac n-are d-obicei niciun motiv ca să râdă.

— Dar tu eşti bogat.

— M-am născut sărac.

— Eu am un prieten care cântă ca o pasăre. Cântă în corul din biserica locală.

— Şi io am fost băiat dă cor.

— Zău?

— Mda, frate. Latină şi toate ălea. Am condus coru' dă băieți dă la biserica St Patrick din New Town.

— Prietenul meu e un băiat la vreo unsprezece ani. Şi el conduce corul. La biserica din Winderflet. Sparrow încremeni pentru o clipă, privindu-l cu asprime pe George. George era sigur că avea să fie

Dat afară. Aruncat peste zid.

Apoi, pe un ton obosit, zise:

— Ştiu băiatu’ dă care zici. Băiatu’ ăla mic şi schilod din satu’ ăla de-acolo, din Winderflet? Uite cei. Frate, mi-o pui în cârcă. Ăla dă să zice că-i al meu?

— Asta-i mică bârfă locală.

Sparrow se aplecă în față.

— Ştii câte femei zice c-are-un plod cu mine?

George clătină din cap.

— O mulțime.

— Una-n fiecare sat?

— Cel puțin.

— Vezi, eşti un Părinte al Națiunii. Tu şi Eric Williams.

Sparrow îşi supse dinții.

— Oooo, ’mnezeule. Presiune, frate. Nu po’ să crez că mi te-a trimes pă tine. Vreau fata aia. Fătuca aia tânără şi frumuşică.

— De ce te-ai dus la festivitatea PNM în ianuarie, cea din piața Woodford, care sărbătorea cea de-a cincizecea lor aniversare?

Sparrow tăcu, privindu-l pe George cu un început de prudență.

— Io-s parte din istoria lor. Istoria lu’ PNM. Am fost invitat, eh.

— Dar te-ai întors împotriva lor.

— Toți am făcut-o.

— Nu l-ai iubit cândva pe Eric Williams?

— Da, frate. Toată lumea l-a iubit pă Eric Williams cândva. Toți l-am venerat. Eram încântați dă ce- ar putea să facă. Sigur. A fost un om mare.

— Şi pe urmă a dat greş.

— Da.

— L-am cunoscut odată. Împreună cu soția mea.

— Eric avea trecere la cucoane. L-a plăcut?

— Da şi nu.

— Adicătelea?

— Soția mea. I-a scris lui Eric Williams.

— Ce?

— Ani la rândul. Sute de scrisori, de fapt. Le-am găsit de curând. Cred că avea. Sentimente pentru Eric Williams.

— Sentimente?

Sprâncenele lui Sparrow dansară.

— La fel ca tine. L-a văzut vorbind o dată, poate de două ori. În piața Woodford. A fost prinsă. Cred că ea. L-a respectat.

— Nevastă-ta l-a iubit pă Eric Williams?

— Avea sentimente.

— Ce soi dă sentimente?

George expiră zgomotos.

— Compasiune.

Sparrow fluieră.

— Sminteală. Lu' Eric nu-i plăceau albii.

— Ştiu.

— S-a dus vremea lu' Massa—, eh?

Sparrow chicoti.

— Da. Chiar aşa.

George simți un nod în gât. Până acum, rezistase chiar bine. Dar, de când găsise scrisorile, nu se mai gândise la altceva. Ce spusese ea, ce se petrecuse fără ştiința lui. Ei îi păsase. La fel ca lui Sparrow, la fel că tuturor celorlalți. Existase o relație amoroasă care durase puțin, pe vremea când Williams fusese în viață. Williams şi întreaga insulă blestemată.

O umbră de regret apăru în ochii lui Sparrow.

— Eric a adus suferință oricui l-a iubit.

— De ce?

— Era foarte. Schimbător.

— Spune-mi mai multe.

— Eric era un om cu toane. Lumini şi umbre. Fericit, glumeț şi p-ormă supărat. N-avea încredere-n nimenea.

— Şi dumneata l-ai făcut să sufere.

Ochii lui Sparrow se întunecară.

— Da.

George încuviință din cap.

— N-ai prins-o niciodat’ pă nevastă-ta când scria scrisorile-alea?

— Nu.

— N-ai bănuit niciodat’ că se petrece ceva?

— Nu.

— Io crez că-nțeleg dă ce i-a scris lu’ Williams. Eric era genial, frate.

— Soția mea era foarte naivă când a venit în Trinidad.

— Eşti gelos?

— Nu, minți George.

Sparrow îi observă stânjeneala. Zâmbi.

— Eşti un om bătrân, domnu’ Harwood. Zici acu’ că nevastă-ta l-a plăcut pă Eric acu’ multă vreme şi eşti gelos? Mai eşti cu ea?

— Sigur.

Sparrow râse.

— Dumneata îți faci vreodată griji că ți-ai putea pierde soția, domnule Francisco?

Sparrow râse atât de tare, că George simți cum i se ridică firele de păr de pe brațe.

— Ce?! Dacă-mi prind nevasta că-i scrie scrisori lu’ Eric Williams, frate. Păi, asta ar fi o poveste. Sigur, io-s un bărbat gelos. Să-i scrie lu’ Eric? Frate, păi chiar ar da dă belea.

— Ce-ai face dacă ai găsi scrisorile soției către un alt bărbat?

— Aş cânta pen’ ea, frate. S-o câştig din nou.

— Şi dacă n-ai şti să cânți?

— Ei, frate, aş câştiga-o.

— Dar eu nu ştiu să cânt.

— Nici să dansezi?

— Ştiu să dansez.

— Atunci pornim un atac. Io mă duc să cânt pen’ ia, sub geamu’ tău, şi p-ormă tu o iei în brațe,

Dansezi cu ia. O să-i placă la nebunie.

— Ca Cyrano de Bergerac. E ridicol.

— Ie romantic.

— Am fost romantic odinioară.

— ’Ncă mai ieşti. Scrii că un om c-o inimă romantică. Io te citesc.

— Serios?

— Da, frate. Scrie poezie pen’ ia. Că William Shakespeare şi toate ălea. Ştii tu.

— Da, ştiu. Poezia nu e genul meu.

— Femeile iubesc poezia. Trandafirii roşii. Ochii lui Sparrow străluceau. Era un artist până în măduva oaselor, convingător, cu un farmec copleşitor, un bărbat plin de iubire. Ascultă-mi sfatu’. Zici c-a scris scrisori pentru Eric. Scrie tu scrisori pen’ ia. Scrie-i şi tu.

— Cred că aş putea să încerc. În felul meu.

— Da, frate. Scrie pen’ ia.

Sparrow chicoti.

— Când o să scrii un calipso despre balon? Întrebă George.

Sparrow râse din nou, prelung şi sonor.

— Chestia aia afurisită. Am scris unu’ deja. Îl înregistrez acu’.

— Poți să mi-l cânți?

George îşi scoase casetofonul din servietă şi îl puse pe masă.

— Vrei exclusivitate?

— Bineînțeles.

George porni casetofonul, şi Sparrow începu să cânte o melodie plăcută şi uşor de reținut, cu ochii închişi. Vocea de bariton îi făcu lui George pielea de găină şi se simți cuprins încet de un sentiment de vină. Ochii îi fură inundați de lacrimi. Marele om îşi îngâna cuvintele caustice, cu ochii gravi şi strălucitori ca nişte stele. Vocea, bineînțeles, era înrudită: tată al vocii mai pure, mai înalte, a copilului. El, George Harwood, se simțea şi el într-un fel înrudit. Sparrow cânta. George îl putea auzi pe băiețel cântând alături. Sabine scrisese cândva scrisori, nebuneşti, aiurite, disperate, sincere, chiar pline de dragoste către Eric Williams; scrisese gânduri şi lucruri intime pe care lui nu i le împărtăşise niciodată. Era

tânără, frumoasă şi se întâlnise cu Eric Williams într-o după-amiază toridă, când el era în plin avânt, când lansa un partid politic, un bărbat de culoare furios aflat în floarea vârstei, într-un moment al istoriei când bărbații de culoare din întreaga lume se ridicau şi spuneau acelaşi lucru. „S-a dus vremea lu' Massa. "Eric Williams. Doar unul dintr-o generație de conducători negri care voiau să trezească lumea. Bătea cu pumnul în pupitru, cerea cu voce tunătoare schimbarea. Sabine întâlnise un erudit, un jucător, un bărbat pregătit să însemne ceva şi să fie cineva. Ea văzuse acel puternic potențial, şi încă mai deplângea eşecul lui.

Sabine se trezi cu capul cât o baniță, amețită. Dormise prea mult, ceva destul de frecvent în ultimul timp. O ceaşcă de ceai care se răcise deja stătea pe noptieră. George îi adusese o ceaşcă de ceai înainte să plece; îi adusese o ceaşcă de ceai în fiecare dimineață a vieții lor împreună. Duse ceaşca la gură şi se strâmbă, sorbind întâi, apoi golind-o din câteva înghițituri. Îşi cercetă trupul pe sub cămaşa de noapte, rotunjimile lăsate şi umflăturile generoase; împunse cu un deget în sâni şi în şolduri, făcându-l să-i intre în carne.

— Mon Dieu! Icni, şi simți un spasm de dezgust şi de tristețe pentru tinerețea ei, pentru pierderea dragostei bărbatului ei.

Încercă să sară din pat. Muşchii spatelui gemură, genunchii pocniră. Încercă din nou, de data asta ridicându-se din pat într-un fel mai optimist, avântându-se în sus. Ochii îi erau umezi de la ceea ce visase. Oare ce visase? Nu reuşea să-şi amintească, doar că se trezise cu sentimentul acela de rătăcire, de cap greu. Îşi vârî picioarele în papuci şi trase draperiile. Grădina tremura sub o lumină albă pură. Două libelule, battimamzelle—, cu trupurile lor zvelte încleştate într-o bătălie sexuală, trecură abia atingând suprafața piscinei. Păsările kiskadee se ciorovăiau. Purpuriu, galben şofran, ocru, stacojiu – o dureau ochii la vederea florilor lascive şi nesățioase, clopoței de fildeş, tărtăcuță, heliconia, anthurium, moussianda. Iguana cea curajoasă urca deja

încet pe creanga cocotierului. În fiecare dimineață, Sabine îşi recunoştea rivală. Insula asta îşi flutura farmecele, îi râdea în nas, pe măsură ce ea se ofilea.

Un zgomot de mers grăbit răsună pe pardoseala din mozaic de piatră. Gheare de câine pe o suprafață tare, alunecoasă; unul dintre câinii mari alergând pe-acolo?

Clic, clic, clic.

Apoi, Sabine refuză să accepte ceea ce vedea. Henry, unul dintre câinii mari Ridgeback, câinele lui George, trecu în fugă, cu o bucată mare de pandişpan între fălci. Prăjitura fusese furată de pe masa din bucătărie; se potrivea perfect în botul lui, ca o monedă într-o fantă. Jennifer începuse deja să facă prăjituri pentru weekend.

— Henryyy, câine afurisit! Tună vocea ei dinspre bucătărie.

— Henry, lasă prăjitura aia! Ordonă Sabine.

Dar câinele nu-i dădu nicio atenție. Henry alerga direct către ea. Din nou, paşi iuți, ghearele câinelui alunecând, nereuşind să adere la suprafața netedă.

— Henry!

Sabine încercă să îl încolțească, întinzând brațele. Henry o evită fără probleme. Apoi dispăru, cu coada în sus, cu prăjitura strânsă între fălci.

— Animal prost! Strigă Sabine şi se repezi după el, cu cămaşa de noapte fluturând.

Câinele galopă mai departe, dând colțul casei, iar Sabine îl urmă.

— O să te omor de data asta. Iisuse Hristoase! Câinele ăsta afurisit şi prăjiturile alea tâmpite! Ad-o înapoi!

Văzu bucăți din prăjitura abandonată sub un manghier şi o dâră de firimituri împrăştiate pe pământ.

Urmă firimiturile prin grădina din față şi înapoi în casă.

— Câinele ăla tâmpit!

Se opri în living, gâfâind, încercând să-şi recapete răsuflarea. Oasele-i pocniră, toate odată.

Apăru Jennifer.

— Oh, 'mnezeule, frate, las' blestematu' dă câine-n pace.

— O să-l omor de data asta.

În sus pe scări – firimituri de prăjitură pe trepte. Labele uriaşe ale câinelui se iveau de sub marginea de jos a draperiei din birou.

Jennifer râse.

— Henry s-ascunde dă tine.

— Laş parşiv, bombăni Sabine.

Câinele îşi lipi botul de perete, şi draperia se umflă peste trupul lui.

Sabine îşi scoase un papuc.

— Oh, ’mnezeule, lasă bietu’ câine, se tângui Jennifer.

Picăturile de sudoare picurau de pe fața lui Sabine ca o ploaie.

— O să te omor de data asta, jură ea, urcând scările în vârful picioarelor.

Intră în birou. Câinele se înfioră, lipindu-se şi mai tare de perete.

Sabine rămase lângă el, dominându-l.

— Animal tâmpit!

Câinele scheună.

Jennifer se apropie în spatele ei.

Sabine smuci de draperie. Ochii lui Henry erau strâns închişi, cu genele lungi ca picioruşele unui păianjen tremurând. Genele alea, ca ale unei fete frumoase, amintindu-i de dans, de acele zile când doctorul Baker se lipea de ea. Sabine ezită, cu brațul ridicat.

— Animal tâmpit, şopti ea, coborând papucul pe capul neted al câinelui.

Poc.

Câinele îşi lăsă în jos capul, speriat, prăbuşindu-se pe podea.

— Oh, ’mnezeule, lasă câinele, o imploră Jennifer. Nu bate pă bietu’ animal tâmpit.

— Câinele ăsta fură mereu de pe masa din bucătărie. De câte ori trebuie să i se spună? Strigă Sabine. Poc.

Câinele îşi lăsă în jos capul, ascunzându-şi botul între labele din față.

— O să te omor, spuse gâlgâind Sabine.

Jennifer tăcu şi ieşi din cameră.

Lacrimi în ochii lui Sabine. Răsuflarea i se acceleră, şi buzele i se strâmbară. Continuă să-l bată pe câine. Voia să-l omoare şi să-l vadă mort, să se vadă pe ea însăşi moartă.

George îl zări pe băiatul negru costeliv mergând împiedicat pe trotuar, o păsăruică mică şi fragilă, o vrăbiuță în praf. Mişcările lui erau smucite, brațul lui mai lung legănându-se ca limba unui ceas. Numele lui real era Joshua Pierre. Mama lui era Lavinia Pierre, o femeie frumoasă, cu pielea foarte neagră, care locuia într-o casă de beton nevăruită, de cealaltă parte a râului Winderflet, lângă cotul din apropierea tarabei cu fructe. Băiețelul se poticnea înainte, cu capul sus, cu privirea ațintită drept în față, cu un mic rucsac în spate. George încetini, oprind lângă el.

— Hopa sus, strigă el prin fereastră, deschizând încet uşa camionetei.

Băiatul zâmbi, ca şi cum se aşteptase să-l vadă pe George. Pe scaun se foi, dându-şi jos rucsacul şi trăgându-şi-l în poală, lărgind şnurul.

— Ce-ai acolo? Întrebă George.

— Ț-am adus ceva.

— Oh, ce drăguț din partea ta.

— I-un cadou.

— Dar nu e ziua mea.

— Nu-i genu' ăla dă cadou.

— Dar ce gen e?

— E ceva să te-ajute când rosteşti numele lu' Tatăl nostru în Ceruri.

— Da? Ce?

Băiatul scoase din rucsac o mică figurină, făcută din ipsos. Maria, Mama lui Iisus.

George roşi, uluit.

— Are un lipici mic dedesubt, explică băiatul, dezlipindu-l şi aplecându-se în față. Aşa că poți s-o vezi.

Lipi statueta Fecioarei pe bordul camionetei.

— Vezi? Acu' i-acolo tot timpu'. O femeie dă treabă. Po' să vorbeşti cu ea. Vorbeşte cu ea când eşti supărat.

Mâinile Mariei erau întinse înainte, cu palmele deschise; un gest sfânt, dar cumva oribil, ridicol. George se simțea stânjenit chiar şi să o privească, atâta sfințenie în camioneta lui. Camioneta lui, în care le-o trăsese la o duzină de femei pe banchetă, cel puțin una dintre ele virgină.

Băiatul radia.

„Cine este tatăl tău? "voia George să-l întrebe pe băiețel. Mighty Sparrow? Patrick Manning? Eric Williams? Toți îi trădaseră încrederea. Nu-i de mirare că băiatul Îl iubea pe Dumnezeu, marele Tătic din Ceruri.

George conduse mai departe. Ceas începu să cânte, încet la început, ca pentru sine. George aruncă o privire către pieptul lui, colivia lui de pasăre, ca să se asigure că vedea bine, că sunetul acela chiar ieşea dintr-un spațiu aşa mic. „Slavă Domnului în înalturi, /Pace pentru cei de pe pământ. "Vocea băiatului crescu pe măsură ce cânta, pe când treceau pe Saddle Road, pe lângă Country Club. Vocea lui Ceas deveni de două ori mai puternică, apoi de trei ori, sunând ca nişte alămuri, fierbinte şi fluidă. Cabina camionetei se umplu cu sunetele sfințeniei, şi firele de păr de pe ceafa lui George se ridicară. Joshua, fiul lui Sparrow – sau poate nu. Fiul lui Patrick Manning? Băiatul îşi dădu capul pe spate, cu un zâmbet plin de beatitudine, cu chipul înconjurat de un halou; da, băiatul strălucea ca o afurisită de apariție divină. Cântă un cor de osanale, cu ochii închişi, în extaz. George era şi el cufundat în extaz. O sută de amintiri ieşiră fluturând din capul lui, femei ca nişte păsări, toate infidelitățile lui, zburară din el şi se ridicară către cer şi dispărură, pe o fâşie cutezătoare de cântec, departe, în sus, în cer, deasupra drumului care ducea în satul Winderflet.

Când ajunse acasă, George se apucă imediat să scrie interviul cu Sparrow. Henry veni la uşa biroului, părând să-şi plângă de milă.

— Ce s-a-ntâmplat, eh? Întrebă el şi mângâie capul lucios al câinelui. Ce-i?

Câinele se lăsă pe podea şi îşi împinse nasul în gambele lui. Îl certase oare Sabine, iar furase o prăjitură?

— O să mergem imediat pe plajă, îi spuse George câinelui.

Nu obținuse o poveste nemaipomenită de la Sparrow. Dar dăduse lovitura, da. Avea pe bandă noul calipso. Îl ascultă din nou pe casetofonul lui. Era un Sparrow de primă clasă, nu obişnuitele lui cântecele de petrecere din ultimul timp; calipso de şcoală veche, critic, politic. „Doborâț' Grăsanu'. "Omul încă mai era un pericol pentru cei de la putere. Poate că îl scrisese în secret cu Sabine – nimic nu-l mai putea surprinde acum pe George. Durerea de cap îi revenise şi îi zvâcnea toată țeasta, ca şi cum înăuntrul ei se afla o altă persoană, care bătea cu putere, disperată să iasă.

— Bună, tată.

Sebastian băgă capul pe uşă.

— Credeam că eşti pe plajă.

— Am fost. Dar n-am stat mult. A fost cât pe ce să mi se fure portofelul la Maracas. Un pungaş mic, de vreo zece ani, l-am fugărit prin toată parcarea.

— Ai făcut plângere? E o circă de poliție pe deal, chiar în spatele plajei.

— Sigur că nu.

— Nu-i spune mamei tale.

— De ce?

— Aş prefera să nu-i spui. Ştii tu. O să fie. Aşa cum este întotdeauna.

— Cum e, tată?

— Obosită.

Sebastian râse.

— Aşa spui tu.

— Tu cum ai zice?

— Deprimată.

— Nu e deprimată.

— Fața ei e întotdeauna umedă. Lipicioasă. Este un chin pentru ea doar să fie aici. Să treacă prin fiecare zi.

— Oh, tuturor ne e prea cald uneori.

— Ție nu. Mama arată de parcă ar fi gata să se topească.

— Nu se plânge.

— N-o auzi tu. Sau preferi să n-o auzi.

— Asta e casa mea. E treaba mea ce prefer.

— Exact.

— Dacă nu-ți place aici, de ce te tot întorci?

— M-am născut aici.

— Da, am fost şi eu de față în ziua aia.

— Mama te iubeşte, tată. Mai mult decât urăşte Trinidadul.

George îl privi în ochi.

— Tu judeci căsnicia mea, dar tu n-ai fost niciodată însurat, eh, Părinte Sebastian?

Sebastian îl privi furios.

— Nu mai există poveşti de dragoste ca a ta, tată.

— Ah, nu? Asta este o remarcă interesantă. De ce nu?

— Majoritatea femeilor din generația mea te-ar fi părăsit cu ani în urmă.

— Ah, bun. Toate feministele alea, şi câte şi mai câte. Bravo lor! Căsnicia-i cam pe ducă, din câte-am auzit, nu-i aşa?

— Femeile s-au schimbat.

— Iar eu sunt un dinozaur.

— De fapt, tată, nici n-ai habar. V-am urmărit pe tine şi pe mama de mulți ani, de când eram mic. Întotdeauna v-am invidiat, tată.

George se holbă la el.

— Ce-ai invidiat?

— Pe tine şi pe mama. Mi-aduc aminte de voi.

Încet, cu grijă, George frecă locul de la ceafă unde se adunase durerea.

— Erați nemaipomeniți. Modelele mele în viață. Am încercat să găsesc şi eu ceea ce aveați voi, dar am eşuat. Încă mă mai

gândesc la voi ca la cel mai strălucitor cuplu pe care l-am cunoscut vreodată.

— Mă-ndoiesc de asta. Toți prietenii tăi par foarte şic.

— Puțini au iubit ca tine şi ca mama.

— Dar tu?

— Am iubit şi am pierdut, replică Sebastian. De mai multe ori. Aş fi vrut.

— Oh, nu-mi ține predici.

— OK, tată, rămâi neştiutor.

George voia să scuipe. Privi lung versiunea mai tânără, mai frumoasă, a propriului eu. Sebastian putea să se ducă dracului. De ce părăsise insula? Aşa-zişii lui prieteni fermecători din Londra erau mult mai puțin interesanți.

— Sunt neştiutor. Iar tu nu. Asta e ideea argumentării tale? Eu sunt prost, şi tu nu?

Sabine apăru în hol, cu ochi somnoroşi după moțăiala de după-amiază.

— Voi doi m-ați trezit, le-o trânti ea.

George o privi lung. Pentru o clipă, nimeni nu zise nimic.

— Lui Sebastian a fost cât pe ce să i se fure portofelul, spuse George pe un ton rece.

— Unde?

— În Maracas.

— Am auzit ce spuneai.

George nu încercă să-şi ascundă iritarea.

— Oh, bine.

— Aş vrea să nu vă mai certați. Sunteți amândoi la fel de proşti şi de caraghioşi. Terminați cu cearta asta! Sau vă ard una în cap.

— Noi. Doar vedem lucrurile în moduri diferite. Nu ne certam, încercă Sebastian să îndulceas-că situația.

— Tăceți amândoi! Sabine îi privi ciudat de calmă. Am auzit cumva şi noul calipso al domnu-lui Sparrow?

— Da.

— I-ai luat interviu?

— Da, în după-masa asta.

— E iar în formă, aşadar.

— Aşa se pare.

— Întotdeauna mi-a plăcut domnul Sparrow. Era timpul să compună din nou.

— Sparrow l-a cunoscut bine pe Eric Williams. Am vorbit despre el.

— Ah, da? Atunci ar trebui să-l inviți pe domnul Sparrow la ceai.

George zâmbi.

Zâmbi şi Sabine, pentru prima oară după mult timp. „Câştig-o! “

Sabine ieşi din încăpere. Sebastian se uită la George cu o privire vicleană şi tristă, în care se vedea fulgerarea unei scuze. George se întoarse la treburile lui, gândindu-se la Mighty Sparrow, bărbatul plin

De iubire, gândindu-se la cuvintele lui. „Câştig-o. “E posibil să reuşească. Nu cu cântecele lui, cu dansul sau cu poeziile, nu, astea sunt nişte aiureli. El o să scrie, o să scrie. O să scrie ceva care ar putea cu adevărat să conteze, măcar o dată.

47 Formă derivată de la Master, stăpân, şi felul în care sclavii negri li se adresau stăpânilor (n.tr.)

48 Termenul trinidadian pentru libelulă; în subdialectul francez, „doamnă nebună “(n.tr.)

7
BRIAN LARA ŞI IDEILE LUI CIUDATE

Duminica Paştelui. Şiruri lungi de maşini, oameni pe jos, familii, cupluri, bătrâni, tineri, oameni de culoare, oameni albi, şiruri lungi şi tăcute cu cei grațiați, cei penitenți, cei mahmuri, cei care o luau de la capăt, cei mântuiți. Toți păşind fără să rostească niciun cuvânt, urcând dealul către

biserica de un roşu cu galben vanilie din satul Winderflet. Ora nouă dimineața, şi căldura încă se lăsa aşteptată.

— Să ne aşezăm lângă una dintre ieşirile laterale, îi spuse Sabine lui Sebastian pe când opreau maşina în vârful dealului. Ca să simțim briză.

O statuie în mărime naturală a lui Iosif se ruga, cu privirea în jos către ei, într-o scenă a ieslei săpată în stânca dealului. Iosif şi Maria, făcuți din ipsos, se rugau acolo tot anul.

— Se uită direct la mine, glumi Sebastian. Ştie ceva ce eu nu ştiu.

— Ha, el. El ştie totul. Eu credeam că la mine se uită. La naiba cu toată pocăirea asta! Ştii, am putea pur şi simplu să ne ducem pe plajă, în loc să rămânem aici. Să ne aşezăm la umbră. Să luăm o sticlă de şampanie. O să fie pustiu azi. Toată plaja Maracas doar pentru noi. Jumătate de țară e la biserică.

— Nu. Îmi place să vin la biserică aici, mamă.

— Serios?

— Da. De fapt, numai aici.

— De ce?

— Am fost botezat aici. La fel ca Pascale. Ea s-a măritat aici.

— Pascale s-a născut de Paşte. În curând, o să fie ziua ei.

— Vreau să mă însor şi eu aici, într-o bună zi. Şi, dacă n-o să mă-nsor niciodată, vreau să am aici slujba de înmormântare.

— Ce lucruri mai spui şi tu!

— Vorbesc serios.

— Ei bine, eu o să fiu de mult dusă. N-o să fiu îngropată aici.

— Nu?

— Nu. Trimite-mă înapoi într-o cutie. Îngroapă-mă oriunde, dar nu aici.

— O să-ncerc să nu uit asta.

— Tu nu te duci la biserică în Londra?

— Nu. Niciunul dintre cunoscuții mei nu se duce vreodată la biserică. Eu nu merg decât aici.

— De ce?

— Mă simt mai conştient aici.

— Conştient de ce?

— De mine însumi. De păcatele mele.

— Dumnezeule mare!

— E atâta pace aici sus pe deal, nu crezi?

— Nu.

— Mie mi se pare greu să te rogi, ție nu?

— Da. Câteodată.

— E un şpil în chestia asta, nu? E o artă. Se presupune că ştii cum s-o faci.

Sabine încuviință din cap. Iosif o privea atent, peste mâinile împreunate în rugăciune, mâini asemănătoare cu pereții colibei sfinte a lui Jennifer. Iosif cel răbdător. Colibă răbdătoare, bunica Seraphina cea răbdătoare. Bunica, cea care aşteptase atâta vreme ca să nu se schimbe nimic, care, atunci când timpul se scursese, luptase alături de ceilalți. Dumnezeu s-o binecuvânteze!

— De câte ori încerc să mă rog, mi se goleşte mintea.

— Uneori te rogi din întâmplare. În trecere. O dorință, o speranță. Un gând, spuse Sabine, zâmbindu-i fiului ei şi înroşindu-se.

Voia să-l țină pe fiul ei aici, cu ea, în Trinidad, fiul ei cel bun şi frumos, şi deştept; ca el să-i îmbogățească viața, să facă lucrurile mai bune, la fel cum făcuse odinioară George.

— Iosif ăla începe să ne enerveze, mamă, glumi Sebastian.

— Da. Hai să terminăm odată cu asta!

Fecioară din Lourdes era luminoasă şi diafană. Biserica avea un tavan înalt de lemn, boltit, la fel ca interiorul unei pirogi răsturnate. Pardoseala era un mozaic de plăci. Ferestrele înguste, arcuite, erau despărțite de xilogravuri cu patimile lui Hristos; Popasurile de pe Drumul Crucii. Imaginile erau granulare, cioplite grosolan în lemn. O făceau

pe Sabine să se simtă mai tristă decât de obicei, cumva ruşinată de ea însăşi. Ruşinată de ce? Nu era prea sigură. Se aşezară şi priviră cum băncile se umpleau încet. Fetițe de culoare intrară în şir, purtând dresuri albe de nailon şi funde roşii ca nişte fluturi aşezați în părul lor. Băieți adolescenți cu părul ud şi netezit pe spate, cu salopete de jeanşi prea mari pentru ei şi cu bocanci uriaşi, cu talpa groasă şi zimțată. Negrese bătrâne şi slabe, cu pălării noi pline de volane, de culoarea şerbetului. Albi bătrâni şi slabi, presărați cu pete ciocolatii de melanină, cu pielea ca într-o stare avansată de lepră. Toată lumea stând în picioare. Cu spatele drept, cu ochii îndreptați înainte, aşteptând.

În fața enoriaşilor se aflau două rânduri de bănci pentru cor. Şase sau şapte femei şi bărbați negri stăteau acolo în picioare, uitându-se în cărțile lor cu imnuri. Printre ei se afla un băiețel, cu o cămaşă albă curată băgată în pantalonii negri bine călcați. Strângea la piept o tamburină, cu ochii mari, plini de îndrăzneală şi serioşi. Băiatul părea cunoscut, da. George îl luase la un moment dat în camionetă; erau în drum spre oraş. Ea călătorea foarte rar cu George în vechitura aia ruginită, dar maşina ei fusese la reparat; George oprise brusc. „Hopa sus “, îi strigase băiatului. Exista între ei doi o familiaritate la care ea nu se aşteptase, o mică prietenie. Sabine se simțise jignită. George nici măcar nu pomenise vreodată despre băiețelul ăsta, şi totuşi păreau să fie prieteni. Poate că George avea o mulțime de prieteni despre care ei nu-i spusese niciodată. Băiețelul şi George se simțiseră în largul lor unul cu celălalt în acea zi; vorbiseră nestingheriți. Ea se simțise invidioasă.

„Îngerul meu păzitor “, remarcase George, nonşalant, când opriseră să coboare băiatul.

Corul începu să cânte primele acorduri din imnul de deschidere, iar adulții se lăsară conduşi de băiat, vocea lui curată, înaltă ținând celelalte voci intense. Organistul li se alătură, urmat de un bărbat cu chitară. Băiatul îşi scutura

tamburina, cântând cu patos, şi vocea lui umplea toată biserica, până sus la căpriori. Părea să o umple şi pe Sabine, pătrunzând în ea prin şira spinării şi umplându-i coşul pieptului, încălzindu-i măruntaiele. Vocea băiatului îi făcea pielea de găină, îi dădea furnicături pe scalp; o făcea să nu se simtă în largul ei.

O ceată de preoți îmbrăcați în verdele pastoral îşi făcu apariția pe culoar, cu steagurile ținute sus. Băieții de altar legănau în stânga şi-n dreapta cădelnițe fumegânde pline cu tămâie.

— Bună!

Era Frank Farfan. Unchiul Frank, patriarhul unei mari familii locale de albi pe care o cunoşteau bine. Dragul de Frank.

— Pot să mă aşez lângă voi?

Frank avea un metru optzeci şi era atât de ars de soare, încât pielea lui era un fel de papier mâche lipit pe oase. Ochii păreau nişte biluțe maro bine lustruite, sclipind poznaş. Sabine îi strânse mâna şi se mută ca să-i facă loc.

Frank stătea drept, uitându-se la preot, absorbind fiecare cuvânt. Acesta era modul în care se purtau trinidadienii în biserică: atenți, calmi, privind respectuos altarul, aşteptând un miracol. Carnaval şi postul Paştelui. Bacanală şi vinovăție. Trinidadul în două cuvinte. Asta era o națiune de oameni iubitori de păcat care îşi puneau toată încrederea în rugăciunile pentru iertare.

— Nu-mi place cum arată ăla, îi şopti Sabine lui Sebastian.

Un bărbat intrase agale în biserică. Zăbovi lângă uşa laterală deschisă, la un metru şi ceva de ei. Avea trupul puternic, musculos, negru ca pământul. Purta dreaduri roşcovane scurte, iar ochii lui erau înceţoşați de droguri şi roşii. Se uita în jur, privind enoriaşii.

— Eh, eh, cine se crede?

— Un mardeiaş local, răspunse tot în şoaptă Frank.

Mardeiaşul rămase pe poziție, şi slujba continuă. Părintele Andrew predica despre pace. Pacea trimisă de sus, pace şi

iubire pentru aproapele nostru. Pace pentru Paşte. Omul avea ochi de țap, dreadurile lui semănând cu nişte cioturi de coarne. O sută de enoriaşi îl ignorau şi se rugau pentru păcatele lui. Sabine se holbă la el cu dispreț. El se holbă la rându-i. De ce venise?

Omul rămase lângă uşă toată slujba, fără să asculte un cuvânt, cercetând din priviri băncile. Minutele se scurseră. Sebastian stătea cu ochii închişi, încercând să se roage. Apoi începu foiala pe culoare, căci enoriaşii se pregăteau de colectă. Negrese bătrâne cu pălării pe cap, cu chipuri aspre, se împrăştiară prin biserică, zăbovind pe fiecare culoar cu un coş de colectă fixat pe o prăjină lungă. Pe culoarul central, la câțiva metri de mardeiaş, un coş mare şi plat stătea aşezat pe o masă, aşteptând întreaga sumă adunată.

Încet, bătrânele îşi goliră coşurile de colectă în coşul cel mare, până când acesta se umplu cu bancnote roşii, albastre şi purpurii.

Mardeiaşul se uită urât la movilă de bani.

Biserica se uită urât la mardeiaş.

Mardeiaşul îşi frecă bărbia.

Femeia care păzea coşul îl privi disprețuitor. Ca să pună mâna pe bani, ar fi trebuit să o trântească pe ea la pământ. Dar ea avea de gând să urle, să-l lovească din răsputeri cu picioarele şi să-l muşte de glezne. Apoi omul urma să aibă de-a face cu durul Frank Farfan, de şaptezeci şi doi de ani, îndârjit şi pătimaş pentru Dumnezeul lui, şi cu negrul din fața lui Frank, cel cu muşchi zdraveni şi cu bebeluşul în brațe.

Mardeiaşul se holba la bani. Sabine îşi simți stomacul ghem; era convinsă că urma o bătaie urâtă.

Cu un aer demn, femeia întoarse încet capul şi îşi îndreptă ochii neînduplecați în direcția lui. Privindu-l în față, întrebându-l, cu o hotărâre rece şi furioasă, ce avea de gând.

Mardeiaşul nu se mişcă.

Sabine simți că i se face rău. Se revăzu în acea zi, alături de bărbatul pe care întreaga țară îl respinsese. Un bărbat

distrus, străzile în flăcări. Un bărbat care ajunsese la capătul capătului. Eric Williams, cu capul plecat din pricina unei ruşini amarnice. Oare ea greşise atunci când îi păsase, când îşi lipise buzele de gâtul lui?

Femeia luă coşul în mâini.

Mardeiaşul privi furios.

Femeia îl provocă să încerce să fure banii. Îşi supse dinții şi scoase un păcănit din gât.

Restul enoriaşilor îşi întoarseră privirile.

Mardeiaşul îşi linse buzele, cu gâtul uscat, cu sufletul pârjolit.

Femeia duse banii la altar cu paşi mărunți, măsurați.

Era timpul să se ofere pacea. Frank se întinse şi apucă mâna lui Sabine, ținând-o în sus ca pe un trofeu, în vreme ce părintele Andrew începea binecuvântarea. Toți enoriaşii îşi ridicară mâinile ca o formă de salut, cu brațele întinse în biserică într-un şir lung de W-uri. Sabine aruncă o pri-vire către uşă. Mardeiaşul stătea acolo, în mod clar nedumerit.

— Haideți să ne oferim unii altora semnul păcii, intonă părintele Andrew.

Enoriaşii începură să se mişte, strângându-şi mâinile, oferindu-şi pacea, schimbând salutări şi urări de Paşte. Îmbrățişări, sărutări. Strângeri de mână. Binecuvântări. „Ce mai faci? “Toată lumea era conştientă de omul ăsta din mijlocul lor. Individul era copleşit de numărul celorlalți, de pacea lor. Întreaga biserică se mişcă, toți deplasându-se asemenea unui banc de peşti.

O negresă tânără, cu un prunc în brațe, se apropie cu mâna întinsă de bărbatul cu ochi de țap.

Sabine voi să strige: „Pleacă de lângă el! “

— Pacea fie cu tine, spuse femeia, oferindu-i mardeiaşului mâna ei.

Bebeluşul gânguri.

Mardeiaşul şopti ceva drept răspuns. Scutură prudent mâna femeii. Tânăra se îndepărtă.

Mardeiaşul se uită în jur.

Unchiul Frank îl privea fix.

Sabine îl privea fix.

Mardeiaşul dispăru.

Sabine se lăsă în genunchi. Se închină şi se rugă: Marie, pleine de grâce— Îi părea rău, rău pentru păcatele ei, mai ales pentru felul în care se purta de atâta vreme cu George, pentru cât de distantă era cu el, pentru felul în care ajunsese să se uite la el la fel cum se uitase la omul cu ochi de țap. Când îi dispăruse inocența? În anii aceia în care îi scrisese lui Eric Williams, când era insistentă şi tânără şi confuză, la fel ca mardeiaşul? Pe atunci, avusese speranțe. Uite la băiețelul de acolo, cu ochii lui mari şi negri plini de credință, plini de dragoste. Unde dispăruse acea Sabine? Ura să vină la biserică; de ce venise iarăşi? Ca să-i facă pe plac fiului ei. Fiului ei care nu putea să se roage. Ea renunțase să mai încerce să se roage cu mulți ani în urmă. Ar fi vrut ca băiețelul să nu se mai uite la ea, de parcă ar fi ştiut ceva. „Pleacă de-aici! “Cel puțin fiul ei era aici, slavă Domnului. O să încerce, o să încerce să se poarte din nou frumos, o să încerce să-şi regăsească vechiul fel de-a fi – cum, unde? Păsările alea negre, corbeaux, care dădeau roată deasupra. Ziua în care au aruncat în ea cu pietre. Oare atunci a murit?

Lui Ray nu numai că îi plăcuse la nebunie interviul cu Sparrow, dar îl lungise, tipărindu-l pe două pagini. Îi plăcea nespus exclusivitatea calipsoului. Pe neaşteptate, în dimineața duminicii de Paşte, îl sună din nou pe George.

— Lara tocma’ ce deveni din nou căpitan al echipei, frate! Ray părea entuziasmat. Mai vrem o bombă! Lara vine-n două zile. Marți dimineaț’. Vreau să faci tu interviu’. Pune-l să zică despre ce-o să facă el altfel, pentru numele lu’ Dumnezeu, cum o să facă iar din echipă nişte campioni. Sau ie doar o slujbă de PR înainte de Cupă Mondială dă crichet din 2007? Pune-i niscaiva întrebări dure, frate.

— Sigur.

— Nica din obijnuitele bla-bla-uri.

— Nu.

— Avem nevoie dă poveste pân' vineri.

— O s-o ai.

În birou, George văzu că dosarul lui despre Lara fusese recent extras din grămada cu alte dosare şi lăsat la îndemână pe masa de lucru. Brian Lara – atât de faimos pe insulă, încât devenise ceva obişnuit, toți se identificau cu el. Lara avea treizeci şi şapte de ani. În sfârşit, pregătit pentru a deveni căpitan. La optsprezece, fusese mult prea tânăr, dar acum se afla pe culmea maiestuoasă a carierei sale, gata să se aşeze în frunte. Toată lumea cunoştea poveştile: Bunty şi Pearl Lara, părinții lui, aveau unsprezece copii, o casă într-un sat în Santa Cruz. Fratele lui, Rudolph, îi făcuse lui Brian primul baston de crichet. Când era mic, Brian jucase crichet cu o portocală.

În dosar, George văzu o notă, un plic alb cu numele lui scris de mâna lui Sabine. Trecuseră mulți ani de când nu-i mai lăsase vreun bilețel. Se simți copleşit de sentimentul că era ridicol şi depăşit; acesta era simțământul pe care îl avea de ceva timp încoace, legat de soția sa. Îl învinsese mereu, de-a lungul anilor. Deschise plicul şi despături singură foaie albă de hârtie dinăuntru, sperând că ar putea conține ceva drăgăstos. Pe ea apărea, cu scrisul înclinat, inconfundabil, al lui Sabine: „Poți să-l întrebi pe domnul Lara ce crede despre balon? “

Cincisprezece minute cu maşina din Paramin până la hotelul Hilton, atârnat pe dealul Belmont. Hotelul avea vedere către savană şi către cartierul Laventille. Cândva, în locul lui se aflase o casă mare, ocupată de primii guvernatori ai Trinidadului; guvernatorii se întreținеau cu admiratorii lor, controlau oraşul şi discutau prețul la cacao. Din mai multe puncte de vedere, hotelul era încă un fort, cocoțat deasupra întregului oraş. George ajunse devreme. Se îndreptă către zona piscinei. În spatele ei se afla un balcon de sticlă, de unde se deschidea o vedere panoramică a oraşului. Xxx

George îl recunoscu imediat pe Brian Lara, chiar dacă acesta era întors cu spatele. Lara stătea pe balcon, vorbind la telefonul mobil, privind către Port of Spain. Hainele cu croială elegantă, vocea. Lara avea cel mult un metru şaptezeci şi opt. El era, într-adevăr. George simți un val de uşurare: excelent,

Excelent, ăsta era un cadru prietenos pentru un interviu.

George tuşi. Brian Lara se întoarse.

— Bună ziua, domnule Lara, spuse George, înaintând încet. Se pare că am avut acelaşi gând. Sunt George Harwood, de la Guardian.

Fața lui Lara se relaxă. Un spiriduş, un Puck, cu zâmbetul larg, impulsiv al unui băiat de zece ani. Şi totuşi, ochii lui aveau ceva ezitant, sclipeau cu seriozitate, atenți, responsabili.

George veni alături de el lângă balustradă, pornind reportofonul din buzunar.

— Grozavă privelişte, eh? Se aventură el.

Port of Spain se desfăşura înaintea lor, până în golful Paria. Savana era uscată, amenințând să se aprindă. Cerul era alb. Balonul atârna pe el.

— În afară de chestia aia, arătă Lara în sus.

— Da. Ce părere ai de el?

— Aud că are un bar acolo sus. Că fac nişte cocktailuri grozave.

George râse.

— Are camere ş-un ring de dans, ş-o mulțime de femei frumoase, frate. Şi cele mai bune locuri la toate meciurile dă la arenă şi stadion. Ăl mai bun loc să vezi meciu' cu Peru când vin Şoca Warriors.

— Cine-i acolo sus?

— Manning. Guvernu'. Acolo-şi petrec ei ziua.

— Poate că o să fii invitat sus.

— Am fost deja!

— Am un prieten care ar vrea să meargă sus. Un băiețel. Poți să rezolvi chestia asta?

Ochii lui Lara sclipiră.

— Sigur, frate.

George privi lung dealurile care înconjurau oraşul, dealurile verzi, voluptuoase.

— Soția mea… Roşi. Soția mea ar vrea să te în-treb ceva.

— Oh, da? Ce?

— Ce crezi cu adevărat despre el?

— Nevastă-ta-ntreabă asta?

— Da.

Lara îşi muşcă buza de sus, tăcând pentru o clipă. O umbră îi căzu pe față, şi el deveni serios, chiar mai fermecător, într-un anume fel.

— Nu-i ce cred oamenii.

George încuviință din cap.

— Nu pândeşte bandiții.

— Nu.

Se uitară amândoi către Port of Spain. Balonul atârna apatic, caraghios.

— Şi-atunci ce?

— Veghează coasta, frate. Veghează instalațiile dă petrol.

— Da.

— Dacă balonu' vede ceva ce nu-i place. Atuncea cheamă elicopterele.

— Americanii sunt speriați de Châvez, de influența lui, comentă George.

— Mda, frate. Asta-i treaba. Ei cred că-i nou' Castro din Caraibe; nu le place dăloc ce preteni sunt Castro şi Châvez. Ia-nchipuie-ți că Manning şi Châvez se-mpretenesc şi ei, eh? Atunci, probleme pentru State. Două țări bogate-n petrol ş-un criminal comunist bătrân ca Fidel – asta ar fi ceva dă care să ți se facă frică.

Lara îşi supse dinții şi zâmbi răutăcios.

— Crezi că americanii i-au cerut lui Manning – sau poate chiar l-au forțat – să-l cumpere?

Lara ridică din umeri, dar ochii îi licăriră.

— E posibil să fi dat banii chiar americanii, sugeră George.

— Poate.

— George Bush tre' să fie furios rău. Un nebun socialist delirant atât de aproape de tot petrolul ăsta din Trinidad!

— Exactement, chicoti Lara. Să zice c-au luat elicopterele din Israel, frate. Israel! Se zice chiar că au Mossadu' şi toţi băieţii ăia în junglă acia. Arătă către dealurile care înconjurau oraşul. Aşteptând să pună la cale vreun soi d-atac.

— Uau! De unde ai auzit asta?

— Am sursele mele, replică Lara şi rânji.

Reportofonul apăsa pe şoldul lui George.

— Nu-i doar asta, frate. Lara arătă din nou cu mâna. Balonu' schimbă priveliştea, frate. Îţi sare-n ochi şi-ţi stă-n gât. Copii care cresc cu soiu' ăsta d-aiureală atârnând d'asupra lor? Dă parcă problema asta a infracţiunilor îi vina lor. A lu' tata lor. Cum o să-i ajute asta pă iei? Cum o să-i facă să fie mândri, să scape d-aci?

— Cum ai făcut dumneata?

— Mda, frate.

— Ce face un băiat dintr-un sat sărac dacă nu ştie să joace crichet?

— Pleac-afară. Face-o călătorie.

— Sau o tuleşte cu forţa.

— Ori doboară balonu'.

— Chiar aşa.

— Aeru' fierbinte. Asta-l ţine acolo sus.

— Te mai întorci vreodată în satul în care te-ai născut?

— Câteodat'.

— Când vezi un joc de crichet în stradă sau pe un teren viran, cu băieţei, toţi talentaţi, ce gândeşti?

— Mă rog să aibă şi ei un tată ca al meu.

— Ştim bine că nu există decât un singur Brian Lara. Dar, de fapt, ar putea fi mult mai mulţi. Sper să nu mă înţelegi greşit, domnule Lara, dar în viaţa mea am văzut mulţi la fel de talentaţi ca dumneata, băieţei jucându-se în stradă. Insula asta e plină de băieţi aşa cum erai dumneata odată. Imaginează-ţi cum ţi-ar fi fost viaţa dacă tatăl dumitale n-ar fi avut îndrăzneala să te împingă înainte.

— Aş fi enervat, zise el şi încuviinţă din cap.

— Dezamăgit, adăugă George.

— Soiu' dă om pă care balonu' cică-l pândeş-te-acu'.

Lara îşi strânse degetele ca un pistol, aţintindu-l către balon, şi apăsă pe trăgaci.

— Poc!

Acasă, Sabine curăţa cu furtunul rahatul de câine din iarbă. Jennifer luă cu aspiratorul o şopârlă vie de pe perete. Câinii se holbau la cocotier, aşteptând iguană să cadă. Sebastian era la computer, scriind un e-mail către un coleg din Londra. Prânzul urma să fie curând gata, şi, după prânz, George avea să-şi scrie interviul cu Lara. Uită de Cupă Mondială la crichet, de scopurile echipei Indiilor de Vest. Balonul – Brian Lara şi ideile lui ciudate! Cât se poate de corect. Bravo! George avea şi el propriile surse; o să verifice datele. Dar, dacă Lara avea dreptate. Uau!

Brian Lara: adevărul despre balon.

Agenţi Mossad în junglă.

Un balon-spion pentru americani.

Sabine avea impresia că George se purta ciudat. Slăbise; pantalonii scurţi îi atârnau puţin pe fund. Era mai secretos decât de obicei când venea vorba despre munca lui. Dar lăsase ziarul cu interviul lui Sparrow deschis la paginile respective pe masa din bucătărie, ca şi cum ar fi vrut să se dea mare. Se petrecea ceva. Şi îi părea rău pentru câine. Să-l bată în halul ăla – pentru ce? Încă o mai durea braţul. Se duse la garaj şi se holbă la bicicleta ei verde Raleigh proaspăt curăţată; începuseră să se adune iarăşi tot soiul de lucruri pe ea, un teanc de ziare în coş, rufărie împăturită şi lăsată pe şa. George o iubise când mergea pe bicicleta aia, coborând la docuri ca să-i iasă în întâmpinare după slujbă, croindu-şi drum pe străzile arse de soare şi prăfuite din Port of Spain. Charlotte Street, marea piaţă în aer liber, zumzăind de viaţă, munţi de fructe. Nu mai mergeau la piaţă acum. În ultimul timp, nu-şi mai permiteau să cumpere peşte. Fusese

îndrăzneață şi liberă pe bicicleta aia. Dar ceva se întâmpla cu George. George fusese întotdeauna atât de sigur pe el; nu suferise niciodată criza masculină clasică a vârstei mijlocii. Nu se îndoise niciodată de sine. Poate că acum avea unele îndoieli? Oare scrisorile îi provocaseră un şoc? Îşi jură să se poarte frumos. Să încerce. Să găsească un limbaj comun. Zarva se porni în partea cealaltă a casei: câinii lătrau şi scrâşneau din dinți, tulpini mari căzeau din cocotier.

— Oh, 'mnezeule, afurisita aia dă şopârlă, strigă Jennifer.

George îşi scoase hainele şi îşi trase slipul. Ieşi pe balcon şi îşi privi oază. La vederea piscinei, simți nevoia păcii pe care o promitea apa ei şi coborî repede scările. Rămase drept, nemişcat, pe marginea piscinei, cu brațele ridicate deasupra capului, în V. Ezitând pentru o clipă, aşa cum îi era obiceiul, trase adânc aer în piept înainte de a se lansa, cu grația unui hipopotam, înspre suprafața albastră, lovind-o cu un pleosc puternic, lovind brusc apa, stârnind valuri trimise cu forță către laturile piscinei. Katinka zbură afară ca să se năpustească asupra tsunamiului. Păsările kiskadee se adunară într-o escadră de avioane de luptă ca să coboare în picaj şi să atace. George ieşi la suprafață, cu şuvițe lungi de păr răvăşit lipite pe față.

O să existe apă în rai, îşi promise el.

49 În limba franceză, în original, „Marie cea plină de har "(n.tr.)

8
ŞOCA WARRIORS

Gabriel Chowdry era un bun avocat şi un vechi prieten. Ascultă cu atenție povestea despre Talbot şi mardeiaşii din poliție care îl snopiseră în bătaie sus pe deal, despre Bobby Comacho cu respirația duhnind a usturoi şi despre

amenințările lui. Când George îşi termină relatarea, Gabriel se lăsă pe spate în fotoliul lui mare, cu rezemătoare pentru cap, şi îşi întrepătrunse degetele.

— Îți pierzi vremea, George.

— De ce?

— Nu-s martori.

— Şi pozele pe care le-am făcut?

— Nu-s martori la rănire. Fără martori, nu există niciun caz.

— Ticăloşii! Ştiau bine ce făceau.

— Mă tem că da.

— Tot vreau să merg înainte. E important ca măcar să încerc să aduc dovezi împotriva lor.

— George, te sfătuiesc să n-o faci. Nu eşti singur în treaba asta. Au mai încercat câțiva. Nu mulți, doi, trei. Şi, ştii ceva? Uneori poliția nici măcar nu răspunde la scrisorile trimise de avocați. Scrisorile se pierd, se rătăcesc. Este ca o joacă de-a şoarecele şi pisica. Nimeni nu se poate atinge de poliție. Plângerile astea privind bătăile poliției nu ajung nicăieri. Îmi ceri să preiau un caz închis. Şi, în plus, o să te coste o groază de bani. Chiar sute de mii de dolari. O să găsească ei căi să tărăgăneze dosarul. Pe urmă, o să pierzi. Talbot nu are niciun caz. Nicio dovadă. Sigur, dacă ai avea martori, fotografii, te-aş putea ajuta. Dar chiar şi atunci.

— Dar aş putea să mă asigur că povestea apare în toate ziarele.

— Şi ce? Crezi că le pasă? George, chiar şi aşa. Ar putea dura ani în şir.

— Tot vreau s-o fac. Ar putea încuraja dezbaterile. I-ar putea stânjeni pe nenorociții ăia.

— George Harwood versus şeful poliției. Harwood versus guvernul PNM aflat acum la putere şi ales de către popor? De ce?

George tuşi. El ştia de ce. Poate nu era un motiv tocmai bun sau poate era – ori poate doar voia să facă un lucru aşa cum trebuia. Un ultim lucru.

— Să o impresionez pe nevastă-mea.

Gabriel râse.

— Ce?

— Ceva de genul ăsta.

— George. Du-te acasă şi bea un rom.

George îl privi lung pe prietenul său; vecinul lor când ajunseseră prima oară în Trinidad. Soția lui Gabriel, Helena, fusese o femeie cultivată, şi ea indiancă, tot avocată, calmă şi distantă; nu rezistase mult în Trinidad, nu era un loc pentru femei ca ea. Îl părăsise, dispăruse fără să lase în urmă nici măcar un bilet.

— Sunt norocos că Sabine. Nu m-a părăsit niciodată.

Gabriel încuviință din cap.

— Ai primit vreo veste?

— Nu.

— Sabine a avut întru totul dreptate. Am vrut să rămân aici, sunt egoist. Acum de-abia mai vorbeşte cu mine. Şi fața lui Talbot... Aproape că l-au omorât acolo sus, pe dealul ăla. L-au lăsat să zacă. Chestiile de genul ăsta sunt ceva obişnuit acum.

Gabriel îşi strânse buzele.

— Deci tu crezi că eşti un alb cu bani şi cu relații, că l-ai putea ajuta?

— Da.

— George, impresionarea nevestei nu e motivul potrivit pentru care să te bagi în aşa ceva.

— Că e pentru Sabine sau nu, vreau să fac asta. Cineva ar trebui s-o facă. Am bani în bancă. Pe ce altceva să-i cheltuiesc?

— Vreau să ştii că, în calitate de prieten, te sfătuiesc din suflet să n-o faci.

— Vreau să ştii că tot îmi doresc să preiei cazul. Te rog.

Gabriel reuşi să-şi arate în acelaşi timp pe chip nedumerirea, dezaprobarea, amuzamentul şi bucuria. Clătină din cap.

— OK, spuse el, încet. OK.

Sus pe deal, Talbot se ridicase din pat şi se mişca de colo colo, cu coastele încă bandajate. Ochii îi erau mai strălucitori, vânătăile deveneau tot mai puțin vizibile. Jennifer era în bucătărie, făcând callaloo. De peste drum, muzica bubuia, conscious hip hop. George rămase în pragul uşii, în spatele lui Jennifer. Talbot se aşează la masa din bucătărie.

— Am vorbit cu un avocat în dimineața asta, Talbot. Putem merge mai departe cu cazul tău. Am vrut doar să vin până aici să-ți spun. Dar poți să te relaxezi. O să dureze ceva timp.

— Mama zice c-a văzut o maşină dă poliție trecând pă lângă casă acu' două nopți. Zice c-a oprit ş-a parcat mai jos pă drum, că ne-a urmărit.

— Aşa e? Întrebă George, întorcându-se către Jennifer.

Jennifer ridică din umeri.

— Maşina dă poliție a parcat vreo oră sau cam aşa, nu departe d-aci. Nu viu niciodat' aci sus făr' dă motiv.

— Spune-mi, Talbot, eşti sigur că nimeni n-a văzut ce ți s-a întâmplat? Ar fi cu totul altceva dacă ar exista un martor.

— Nimenea, domnu' Harwood. Numa' dealurile d-acolo dă sus.

— Dealurile, murmură George gânditor.

Şi Sabine spusese acelaşi lucru. Colibe pe dealurile alea. Oameni oploşiți acolo ilegal, rastafarieni, oameni simpli erau răspândiți peste tot pe dealurile alea. Unele dintre colibe erau foarte departe, peste vale, dar sunetele ar fi putut ajunge până la ei.

— Talbot, există colibe, oameni care locuiesc pe dealurile alea.

Talbot încuviință din cap.

— E posibil? Ştii măcar să fi auzit cineva?

Talbot scutură din cap.

— Chiar de-a auzit ceva, nimeni n-o să zică nica.

Jennifer se apropie.

— Tre' că s-a gândit şi ei la asta şi s-a dus pă la oamenii ăştia să-i bage-n sperieți.

— Ştii pe careva dintre oamenii ăştia?

Talbot clătină din cap.

— Ie oameni făr' dă casă, spuse Jennifer. Oameni simpli din savană. Ei nu zice nica.

— Posibili martori, insistă George.

Jennifer îl privi cu ochi mari, liniştiți.

— Domnu' Harwood. Ăsta ie un loc mic, eh; ai grijă un' te duci şi la cine. Toți ştie tot ce se-ntâmplă aci sus. Crezi că oamenii nu vorbeşte că vii tot timpu' să-l vezi pă Talbot?

— O să stau deoparte de-acum.

— Ăsta-i cel mai bine acu'.

— Sau poate ar trebui să-l luăm de-aici pe Talbot?

— Nu, insistă Jennifer. Rămâne chiar aci, în casa un' s-a născut.

— OK, OK.

— Domnu' Harwood, stai să afle oamenii d-avocat şi toate ălea. Dă proces. P-ormă.

— Pe urmă ce?

Jennifer îşi supse dinții.

— P-ormă o să afle ei. Nica nu mă sperie pă mine. Şi pă ăi da peste drum. Dădu din cap către fereastră, către nepoții de vizavi. Ei o să fie bodyguarzii familiei noastre. Avem propria noastră poliție.

Sabine stătea întinsă pe canapea, fumând țigară de la țigară, holbându-se în gol. Sebastian se întorsese la Londra cu o zi în urmă. Ea fuma şi se holba, voluminoasă în jalea ei, în veşmântul ei de martiră. Fiul ei avea dreptate: Sabine se prelingea, se topea.

George tot nu ştia ce să spună. Ieşi în grădină, unde oftaturile ei nu ajunseseră, şi culese un hibiscus dintr-un strat de flori. În pământ zăceau oasele a doi câini morți, câinii care fuseseră otrăviți de vecinii sclavei aceleia bătrâne. Sabine avea dreptate; nu fuseseră niciodată în siguranță aici. Acum era mai rău. Aşeză floarea într-o îndoitură a manghierului de deasupra, aşa cum făcuse şi Pascale când era mică.

Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat cu vaporul, îi spuse el copacului.

Nu e vina ta.

Vina lui Pascale. L-am pierdut.

Nu e vina ta.

Ar fi putut să plece. Cu următorul vapor.

Te iubea.

Eu o iubesc.

Ea încă te mai iubeşte.

Oare?

E bolnavă de iubirea ta. Du-te la ea!

Mă refuză.

Ia-o în braţe.

Imposibil.

Văzu din nou vaporul alunecând prin Prima Boca, pe lângă toată verdeaţa şi stâncăria.

Nu mă vrea.

Du-te la ea!

George se întoarse. Sabine zăcea, ca pe catafalc, jelind. Ochii ei erau plini de lacrimi. El zăbovi şovăitor lângă ea. Ceva mărunt, ar putea spune ceva mărunt: dramatic şi la obiect.

— Vrei să încălzesc ceva rămas de la prânz? Întrebă el.

— Nu mi-e foame.

— Ar trebui să mănânci ceva.

— Lasă-mă-n pace!

Vocea ei era ca de plumb.

În bucătărie, el deschise frigiderul, scoase un vas plin de curry de la prânz şi îl băgă în cuptorul cu microunde. Câinii apărură la uşa bucătăriei dând din coadă, ca să vadă ce făcea.

— Bună, băieţi, şopti.

Ei continuară să dea din coadă, mişcându-şi tot trupul. Şi îşi lipiră botul de picioarele lui. Dar nu-l înveseliră. Ieşi din bucătărie aducând curry-ul fierbinte pe o tavă, deschise televizorul la ştirile CNC, şi o privi pe Carla Foderingham

prezentând ultimele ştiri despre Şoca Warriors. Marele meci avea loc a doua zi. Trinidad şi Tobago versus Peru, meciul amical. Avea bilete, dar nu îi pomenise despre ele lui Sabine. Aruncă o privire către soția lui, întinsă pe canapea. Poate ar trebui să-i spună despre avocat. Articolele lui, faptul că-i curățase bicicleta verde, nimic nu părea să o mulțumească. Sunetul familiar, cu reverberații, porni din nou, un pufăit uşor, când Sabine începu să sforăie.

Ceas şi George îşi puseseră cămăşi roşii pentru meci. Ajunseră devreme şi lăsară maşina în parcarea de la Movie Town, aflat vizavi de stadion. George îl ajută pe băiețel să traverseze drumul principal aglomerat, pe care se scurgea un şuvoi continuu de microbişti.

Toată lumea purta roşu. Steaguri atârnau de umeri, fețele erau vopsite în culorile Trinidadului. Corni făcuți din scoici mari vuiau. Vânzătorii ambulanți îi întâmpinau pe spectatori cu mult înaintea intrării, îmbiindu-i cu manşete elastice, tricouri, fluiere, abțibilduri pentru maşini. George şi Ceas îi ocoliră, luând-o pe coridorul principal către intrarea în stadion, oprindu-se ca să cumpere cornete de înghețată cu sirop de vişine. Era patru după-amiaza, şi soarele îşi revărsa căldura pe pământ. Urcară scările către balcoane şi, de sus, se uitară spre terenul cu iarbă galbenă şi aspră.

Stadionul înconjura terenul într-un oval leneş, cu scaune turcoaz.

— Uau! Ie ca un şarpe mare, spuse cu răsuflarea tăiată băiatul.

— Hai să găsim un loc să ne-aşezăm, sugeră George.

Gradenele se umpleau. Suporterii care se adunaseră deja erau efervescenți, aruncându-şi vorbe în trini, vorbe deocheate, de bărbați. Ironiile şi zeflemelele zburau prin aer, se simțeau nervi şi amuzament, pe când fanii discutau despre meci: şansele de victorie pentru Trinidad în acea zi, ca să nu mai vorbim

Despre Germania. Umbrelele se deschideau peste tot, pentru a ține departe soarele. Gradenele se umplură cu

vânzători ambulanți. Rastafarieni aruncau punguțe mici, maronii cu alune de-a lungul şirurilor de scaune, şi bancnote roşii de un dolar se întorceau la ei, pe un lanț de brațe. Bărbați umblau de colo, colo cu găleți de plastic cu bere la gheață. Aerul era o cacofonie de strigăte.

George şi Ceas îşi croiră drum pe un culoar şi apoi pe un rând cu scaune. George îşi deschise umbrela uriaşă de golf, şi cei doi se aşezară sub ea, mâncându-şi cornetele cu înghețată şi alunele calde, uitându-se la un bărbat gras, într-un costum roşu de satin şi cu o pălărie roşie de cowboy, cum se legăna cu paşi de rață în jurul terenului.

Ceas nu ştia prea multe despre fotbal, aşa că George îi explică regulile. Apoi îi dădu amănunte despre antrenorul olandez, cum adusese echipă până aici. Îi vorbi despre fiecare jucător şi despre trecutul lui: Shaka Hislop în poartă; uluitorul Russell Latapy; cum băiatul alb, Chris Burchill, încerca adesea să înscrie din mijlocul terenului. Cum Latapy şi Dwight Yorke plânseseră chiar pe terenul ăsta când pierduseră în fața americanilor într-un meci de calificare pentru Cupa Mondială, cu şaisprezece ani în urmă, cum Trinidadul era cea mai mică țară care se calificase la Cupa Mondială.

— Putem să câştigăm? Întrebă Ceas.
— Nu, nu putem.
— De ce nu?
— Pentru că multe echipe de acolo sunt uriaşe.
— David l-a doborât pă Goliat.
— Dar noi nu suntem David.
— Cine suntem noi?
— Şoca Warriors.
— Ei luptă şi petrec?
— Da. Asta e strategia noastră de bază.

Soarele începu să coboare, şi cerul se îmblânzi, căpătând o culoare trandafirie ca de ibis, cu norii festonați cu auriu celest. Şi mai mulți spectatori sosiră, mulțimi în roşu. Calipsonieni cântau şi țopăiau pe o estradă improvizată.

Dansatori indieni îşi scuturau trupurile în dans, copii în costume de carnaval defilau în jurul terenului de joc. Un bărbat îmbrăcat ca un pui sărea primprejur. Majoretele alergau pe un traseu haotic, agitându-şi pompoanele, renunțând la mişcările obişnuite. Fanfara Cadeților mărşăluia, scoțând un cântec chinuit de trompete şi tube. Echipa din Peru apăru în fugă în echipamentul ei alb. Fiecare jucător era anunțat cu numele şi poziția pe care evolua. Apoi apăru echipa Trinidadului.

Mulțimea urlă, sărind în picioare. Prim-ministrul, Patrick Manning, conduse un mic grup de demnitari pe teren, pentru a da mâna cu fiecare jucător.

— Ticălos!

— Huooo!

Prezența lui Manning stârni glume răutăcioase din partea celor din jurul lor. Apoi, o umbră uriaşă căzu peste teren, peste întregul stadion.

— Iisuse Hristoase, murmură George.

Deasupra lor, nu foarte sus, se vedea burta ca de dragon a balonului.

— Cum dracu' a reuşit să se strecoare deasupra întregului stadion?

— Arată ca o navă cosmică, spuse Ceas cu răsuflarea tăiată, uitându-se în sus.

Balonul era uriaş, plutind pe cer pe furiş, cu grație, nu mai era umflatul caraghios din cer văzut de departe. Uriaş, zăbovea acolo sus, punând ceva la cale în aer; făcea să i se răspândească prin vene un sentiment de vinovăție.

— Du-te dracu', ticălosule, strigă George în sus.

Râsete aprobatoare se auziră în jurul lor.

Apoi întregul stadion se ridică pentru a intona imnul național. „Una lângă alta stăm, insule-ale mării de azur caraibe. “

Luminile stadionului se aprinseră. Fluierul de început răsună ascuțit. Spectatorii se aşezară.

Strigătele ironice se porniră din nou.

— Bagă viteză! Bagă viteză, urlau oamenii.

— Presing. Presing.

— Nee, frate, uite, jucătorii ăştia din Peru nu ştie să dea cu piciorul. Aia-i Macarena.

— Omoară-l!

Un indian foarte beat, aşezat în fața lor, cu un tricou cu Latapy, striga:

— Ole, ole, ole, barbeque! Ole, ole, ole, pudră!

Gaşca Pudrei50 răspândi talc în aer. Un val mexican luă naştere, o umflătură roşie care trecea de-a lungul gradenelor. George şi Ceas săriră în picioare, ridicându-şi brațele pe când trecea.

— Iară, iară! Strigă Ceas.

Fete negre slăbănoage, în bustierele lor roşii minuscule, îşi scuturară maracasele.

Şoca Warriors erau groaznici.

— O să ne facă fundu' praf în Germania, spuse George cu inima strânsă.

Era un meci amical, dar Şoca Warriors jucau ca nişte novici, învârtindu-se prosteşte. Nici măcar nu încercau să se facă remarcați. Alergau încoace şi-ncolo pe teren ca nişte furnici atta sâcâite, în vreme ce jucătorii peruani era profesionişti, disciplinați. Când echipa peruană marcă cel dintâi gol, întregul stadion amuți.

Se auzi fluierul care anunța sfârşitul primei reprize.

George scoase o folie de aspirine din buzunarul de la piept.

— Te doare capu', domnu' Harwood?

— O durere enervantă.

Dădu pe gât două pastile cu resturile topite din cornetul lui de înghețată. Dealurile din spatele oraşului Diego Martin scânteiară.

— Ie drăguț acoloşa, se minună Ceas. Ca o galaxie.

Jucătorii apărură din nou pe teren.

— Bagă viteză! Strigară fanii.

— Ole, ole, ole, grisine cu brânză, urlă indianul beat.

Talcul se revărsă din nou, plutind în aer. Întregul stadion era în picioare. Şoca Warriors plimbau mingea de colo, colo ca o adunătură de idioți.

— Fă ceva, acu', frate!

— Ăştia dansează pă voi!

George se uită în partea cealaltă a stadionului, în secțiunea VIP. Patrick Manning privea şi el. Acelaşi loc, acelaşi moment. Manning, fiul lui Williams, fiu al PNM-ului. Nimeni nu ştia prea multe

Despre Patrick Manning. Studiase geologia la universitate, devenise un politician de carieră. Intrase în PNM şi o pornise de jos, croindu-şi drum în sus. Nu impresiona cu nimic când vorbea, avea ceva prostesc în privire, în rânjetul lui strâmb. Urechile erau ca nişte toarte la o halbă de bere. La fel că Williams, Manning se înconjurase de apropiați.

Se lăsă tăcerea. Privirea lui George se înceţoşă. Nu văzu încăierarea de pe teren. Capul îi bubuia. Îşi frecă viguros ceafa. „Dragă domnule Williams "răsuna sacadat, lovindu-se de pereții țestei. Jucătorii peruani se aliniară în fața porții trinidadiene. O lovitură de pedeapsă. Cine bătea? Nu-şi dădea seama. Şirul de jucători se rupse.

Gradenele izbucniră.

Un gol pentru Trinidad şi Tobago.

Oamenii țopăiau, îmbrățişându-se, fluierând, strigând, gradenele se scuturau de bucurie. Se auziră corni. Oamenii urlau. Talcul umplea aerul. Indianul beat flutură deasupra capului o sticlă de apă fără dop, şi apă se vărsă peste mulțime. Ceas dansa, sărind în sus şi-n jos pe scaunul lui. George îl îmbrățişă; tot zgomotul cânta în capul lui. Fluierele țiuiau. Din nou, i se înceţoşă vederea.

Când mulțimea se mai linişti, se aşeză.

— Eşti OK, domnu' Harwood?

— Da. Sunt bine. Am stat prea mult în soare.

Nu văzu sfârşitul meciului.

Toată lumea din jur era în picioare, blocându-i vederea. „Dragă domnule Williams ", ciocănindu-i în pereții țestei.

„Dragă domnule Williams “- cuvintele erau un zdrăngănit neîntrerupt. George îşi cuprinse capul cu mâinile. Un val de greață îi urcă din măruntaie. Se chinui să-l oprească.

Fluierul de final se auzi ascuțit. Unu la unu. Imediat, gradenele începură să se golească. Ceas se aşează lângă George.

— O să-mi revin într-un minut, îl asigură George.

Ceas îi făcu vânt cu o tăviță de polistiren pe care o găsi pe jos.

— Hai să mergem, spuse George şi se forță să se ridice.

Rămase în picioare, nesigur, uitându-se în jur. Privirea i se limpezi. Încet, urcară înapoi scările către balcon. Apoi coborâră alte scări. George se agăța de balustradă, cu palmele umede. Se duse clătinându- se către un vânzător ambulant, ceru o sticlă de apă şi bău din ea, apoi îşi turnă nişte apă pe față.

— Nu-ți face griji pentru mine, spuse George, zâmbind.

Chipul băiatului era grav.

— Sunt bine. Hai să ieşim de aici.

Coborâră al doilea rând de trepte şi trecură de turnichete. Râul roşu se mişca încet, curgând către drum.

George tresări auzind o explozie puternică în cer. Ridică privirea. Cerul se luminase cu flori verzi, galbene şi roz, scânteile se revărsau în cascadă. O bătălie de artificii în aer, bubuituri şi scăpărări precum focul de mitralieră. Aerul se învârtejea, scuipând fum şi sulf. George îşi lipi palmele peste urechi şi închise ochii. Mâna mică a lui Ceas era pe spatele lui, sprijinindu-l. Băiețelul se agăță de el, întinzându-i materialul tricoului, chinuindu-se să-l țină drept. George ştia că se prăbuşea. Picioarele îi cedară.

— Domnu’ Harwood, domnu’ Harwood!

Auzi strigătele de ajutor ale băiatului, bombele şuierătoare care erupeau în cer. Băiatul se încleştase de el şi-l trăgea de tricou. George căzu încet şi greoi la pământ, prăbuşindu-se cu un zgomot înfundat.

— Domnu’ Harwood, domnu’ Harwood, trezeşte-te! Trezeşte-te, te rog!

Vocea băieţelului era rugătoare, disperată. George voia să îl ia de mână.

— Domnu’ Harwood, domnu’ Harwood!

O altă voce, a unei femei, mai aproape de urechea lui. Faţa ei era neclară. Doi bărbaţi în uniformă se fâţâiau prin apropiere.

— Tre’ să-l luăm din drum, dădu indicaţii vocea de femeie.

— ’Ncetişor, acu’. Un’, doi, trei.

Nişte mâini îl ridicară în picioare.

George gemu:

— Eric Williams. O să vorbesc eu cu.

— Domnu’ Harwood, ai leşinat.

— Da?

Miji ochii, ameţit. O recunoscu pe femeie, o prietenă a lui Pascale. Drăguţă. Maureen Boos.

Cu grijă, îşi trecu mâna peste partea din spate a capului.

— Mi-a dat cineva cu un ciomag în cap?

— Ai căzut, îl lămuri Ceas.

Îl aşezară pe bordură, cu capul între genunchi.

— Domnu’ Harwood, mă cunoşti. Sunt o prietenă a fiicei dumitale. Po’ s-o sun pe Pascale?

— Oh, nu, te rog.

— Poa’ să vină să te ia.

— O să fiu bine. Doar că am stat prea mult în soare. Am băut pe stomacul gol.

— Unde ţi-e maşina?

— Foarte aproape. Te rog, nu-ţi face griji. George se chinui să se ridice. Acum sunt bine. Te rog. Nu mai fi atât de îngrijorat, îi spuse lui Ceas. Maureen, el e prietenul meu.

Maureen se uită cu suspiciune la băieţelul negru.

— O să fim bine.

Ceas îşi trecu braţul pe sub al lui, şi împreună se îndepărtară cu paşi şovăitori şi pătrunseră în valul roşu mişcător.

George opri camioneta în locul ei obişnuit, acoperit, de lângă bucătărie. Nu coborî imediat din ea. Îşi sprijini capul în mâini, cu coatele pe volan. Bum, bum, bum în capul lui. Nu-şi amintea nimic din drumul spre casă, doar că înaintase încetişor, şi băiatul nu spusese nimic. Micuța Fecioară îl privea întrebător, cu palmele întinse.

— George?

Sabine stătea lângă uşa camionetei.

— Te-am privit de la fereastra bucătăriei.

— Oh! Tocmai mă gândeam la tine.

— Ce s-a-ntâmplat? A sunat Pascale. O prietenă de-a ei a zis că ai leşinat la meci. Nici măcar nu mi- ai spus că te duci.

— Sunt bine.

— A zis că te-ai prăbuşit la pământ.

— Am alunecat.

— Erai cu băieţelul ăla din corul bisericii. George. Te duci la un meci de fotbal şi nu-mi spui. Leşini. Ce-ar trebui să cred?

— Crezi ce vrei.

Era obosit. Voia să se culce.

— Pascale vine încoace.

— Ei, eu mă duc să mă culc.

Deschise portiera şi încercă să-şi mişte picioarele.

— George?

— Sunt bine.

— Eşti alb ca varul.

— Trebuie doar să mă odihnesc puțin.

Sabine îşi băgă capul pe sub brațul lui, ajutându-l să coboare.

— Vai, dragă, nu poți să mergi.

— Ba pot.

Picioarele lui erau moi. Sabine se clătină cu el pe treptele către bucătărie, şi împreună străbătură în zigzag livingul şi apoi o luară în sus pe scări către dormitor, unde se prăbuşiră pe pat.

— George, nu-mi place deloc asta. Îl sun pe doctorul Baker.

George închise ochii. Durerea de cap sfârâia. Voia să spună ceva, dar cuvintele nu se lăsau rostite. Se întinse pe pat, reuşind să se sucească pe o parte, cu capul pe pernă. Voia să se facă ghem, să doarmă mult.

Sabine veni din baie cu un prosop de față rece şi i-l apăsă pe frunte.

— Oh, icni el.

Era plăcut. Dar prosopul se încălzi în câteva minute, absorbind căldura.

O auzi pe Sabine coborând şi apoi revenind, de data asta cu un castron cu cuburi de gheață.

George închise ochii. Mâinile soției lui pe capul său, soția lui țâțâind şi agitându-se pe lângă el. Voia să-i spună că o iubea, dar îşi simțea limba încleiată. Ea lipi pânza udă şi rece de fruntea lui. Se aşează lângă el pe pat, şi el îi simțea căldura şi greutatea, voia să o atingă. După un minut sau două, ea luă pânza de pe fruntea lui, o înmuie în apă cu gheață, o stoarse şi îi puse la loc compresa. El mormăi ceva, doar pe jumătate conştient.

— Ce e, dragă?

— Chiar îmi pasă, ştii. De oameni.

— Da.

— Nu sunt o bestie fără suflet.

— Nu te mai gândi la asta acum!

— Chiar îmi pasă. Nu ştiam. Că erai aşa nefericită.

— Nu eram.

— Am pierdut vaporul.

— Da.

— N-am vrut niciodată să urc pe el.

— Nu.

— Sunt cineva aici.

— Da.

— În Anglia, aş fi fost la fel de nefericit cum eşti tu aici. Gemu. Sunt egoist.

— Da.

— Îmi pare rău.

Sabine luă prosopul de pe fruntea lui, îl înmuie din nou în apă şi îl puse la loc. George se întinse după mâna soției sale şi o strânse cu putere.

A doua zi, George stătea îmbufnat afară, pe verandă. Refuzase să-l cheme pe doctor. Doctorul ăla Baker era un şarlatan. Îi dăduse lui Sabine pilulele alea atâția amar de ani. O să termine definitiv cu Sebastian Baker. N-avea de gând să-l mai vadă. Impostor nenorocit. Donjuan. Şi pe el îl iubea Sabine? Care erau ceilalți bărbați din fanteziile ei? Îl iubea pe doctorul Baker, voia să şi-o tragă şi cu el? Nu, George Harwood se simțea foarte bine, mersi frumos. N-aveau decât să se care cu toții. Se simțea mult mai bine, avea mult mai multă încredere în sine. Câinii cei mari se instalaseră lângă el: câinii lui.

— Câini cuminți.

Îi mângâie pe urechi.

Când Pascale veni, îşi sărută tatăl pe frunte şi se aşează lângă el pe unul dintre scaunele de rattan.

— Aşa. Mami-mi zice că nu vrei să te duci să-l vezi pă doctoru' Baker.

— Nu sunt bolnav.

— Dacă nu te duci, o să-l aduc aci, să te vadă el pă tine.

— Voi, femeile, vă agitați atâta pentru nimic.

— Bătrân prostovan! Ai leşinat! Maureen zice c-ai fost perdut câteva minute, mort d-a binelea. Ai fost al naibii dă norocos că te-ai lovit doar la cap. Noroc c-a fost ea acolo. Eşti îndărătnic, da, şi, dacă nu te duci să-ți faci un control, o să te-oblig eu să-ți faci. Po' să fac asta.

George îşi feri privirea.

Pascale îşi aprinse o țigară şi inhală o pană albastră de fum.

— Arăți ca dracu'.

— Mersi.

— Nu vreau să mori.

— Nu fi caraghioasă!

— Am nevoie dă tine pen' totdeauna.

— Eşti melodramatică. La fel ca mama ta.

— Am nevoie dă tine ca să-mi spui secretu' cum să rămâi căs'torit mult timp.

George oftă din rărunchi.

— Dă ce te-ai însurat cu mami?

George rămase cu gura căscată. Îşi privi lung picioarele.

— Pentru că era o bucățică pe cinste, spuse el în cele din urmă.

— Lumea e plină de femei frumoase. De ce ea?

— Ea era pentru mine.

— Cum adică?

— Mama ta mi se potrivea perfect. Nu mai vedeam pe nimeni în afară de ea care s-o facă, nimeni ca

Ea sau mai bun decât ea.

— Ş-asta s-a dus în timp?

— Nu, a devenit mai rău.

— Cum?

— Păi, pe urmă vine dragostea. E posibil să-ți placă o mulțime de alți oameni. Dar inima e mică şi pretențioasă: ştie exact pe cine vrea. În ea nu e loc să iubeşti decât unul sau doi oameni într-o viață.

— Dragostea ți se întâmplă, zise Pascale, încuviințând din cap.

— Da.

— Dragostea-i o nemernică dură, nu-i aşa, tati?

— Ha, ha. Da. Şi durează ani la rând.

— Spiritu' celuilalt pătrunde-n tine. Pascale oftă. Eşti alături dă el în tot ce simte. Dacă-i rănit, te doare pă tine. De-l răneşti tu, te răneşti pă tine.

— Asta ai simțit pentru bărbatul dinaintea lui Jacques?

Ochii lui Pascale se înceţoşară.

— Da, tati.

Mai. Luna preferată a lui George. Măi, vremea copacilor. Eugenii51 în rod. Crengile se legănau pline de fructe în formă

de clopot, în formă de femeie, colorate într-o magenta obscenă, ca buzele unei târfe. Sub copaci se întindea un covor fin de stamine magenta, aşternut peste acoperişuri, culmea zidurilor, trotuare, pajişti. Păsările se ospătau cu ele, iar cei care erau suficient de proşti încât să-şi lase maşina sub o eugenie în mai şi-o găseau stropită cu vopsea magenta. Tabebuia rosea era şi ea înflorită, copaci înalți şi subțiri ca nişte manechine pline de strălucire, cu ciorchini ca o coafură afro de culoarea căpşunelor, explodând de-a lungul savanei, anunțând venirea ploilor. Poinciana era scundă şi îndesată; trunchiuri negre şi crenguțe orizontale cu flori stacojii. Copacii ăştia erau nişte dansatori, cu brațele în aer, arătându-şi mânecile învolănate. În mai, manghierii erau încărcați de fructe ce se înroşeau. Fructele arborelui de pâine se umflau într-un fel obscen. Bougainvillea se revărsa murmurătoare pe balcoane şi pe ziduri. Dacă înfigeai un băț în pământ, cu siguranță înflorea, atât de fertilă era căldura asta umedă. Tremura în valuri deasupra drumului încins. Peste tot, iarba devenea maronie, praful, precum cenuşa, pământul de sub ea se făcea uscat şi sfărâmicios.

În mai, negrii erau înțelepți şi luau cu ei umbrele atunci când umblau pe afară, ținându-le cât mai sus. Albii circulau în maşini cu aer condiționat. Alergau între maşină şi magazine. Se temeau de ce-ar putea veni. Câteodată, noaptea, Sabine îl trezea pe George.

— Auzi?

— Nu, ce?

— Femeia verde e agitată. O să se rostogolească.

— Bine. Poate o să strivească vilele alea de peste drum.

Uraganele amenințau departe în larg. Măi, lună dinaintea avertizărilor oficiale de furtună. Măi, sfârşitul anotimpului uscat, cu trompete sunând, cu ploaie de confetti revărsându-se din copaci. Aerul bătea din palme şi ovaționa. La sfârşitul lunii, numărul crimelor ajunsese la o sută şaizeci.

În ziua următoare, Jennifer era evazivă. Sabine ieşise să joace bridge. Jennifer îl evită pe George, ceea ce era cu totul

neobişnuit. Era vorba despre proces? O deranja că nu-i spusese nimic despre asta lui Sabine? Se mai iviseră şi alte maşini de poliție? Când veni timpul să plece acasă, Jennifer apăru pe

Verandă. Era trasă la față, cu privirea întunecată. Ținea în mână o pungă maro de hârtie, mototolită.

— Ai mai făcut o prăjitură? Şi-ai ascuns-o de câini? Glumi el.

Dar chipul lui Jennifer era grav. Foarte grav. Asta nu-i plăcu lui George.

— Jennifer, ce s-a întâmplat? Nu pari deloc în largul tău. Ce s-a întâmplat? Ce e?

Jennifer traversă verandă şi veni foarte aproape. Niciodată nu se apropia atât de mult. Îl privi lung, într-un fel mohorât, afectuos. George avea sentimentul că ea urma să spună ceva de neînchipuit.

— Jennifer?

Ea îi puse în mâini punga de hârtie. Era grea, cu ceva de metal înăuntru.

— Ce nai.?

Ochii lui Jennifer erau uriaşi.

— Talbot îl ține sub pat, domnu' Harwood. Nu ştiu dă unde-l are. Da'-l are dă mult. Îi dă când s-a înhăitat. Îl ține. Nu vrea să-l arunce, nu poa' să scape dă el. Io nu-l vreau în casă. O să ne-aducă mai mult năcaz. Ține-l 'mneața, domnu' Harwood. Dă-l lu' avocatu' ăla. Ține-l în loc sigur, departe dă noi.

Ochii lui Jennifer erau umezi şi rugători.

— Da, sigur.

Se uită în punga de hârtie. În ea se afla o legătură grea, în hârtie cerată, dar ştiu ce era înainte să înceapă să o desfacă încet, clătinând din cap, conştient în adâncul sufletului că o armă era ultimul lucru pe care îl voia în casa lui. Mai ales acum. Era un lucru rău. Unde să o ascundă? Unde? Şi pe urmă îşi dădu seama.

— Bineînțeles, Jennifer. O să-l țin la loc sigur

.

50 Un grup de fani entuziaşti ai cântărețului şi compozitorului trinidadian de şoca Machel Montano (n. 1974), care aruncă pudră în mulțime la concerte (n.tr.)

51 Eugenia malaccensis, copac din familia mirtaceelor, foarte răspândit în India. I se mai spune şi măr de Malaysia. (n.tr.)

9
MANNING

Ray sună mai târziu, în cursul aceleiaşi zile.

— Eh, eh, am veşti pen' tine, George.

Vocea îi era încordată.

— Oh, nu, am probleme?

— Încă nu. Ne-au sunat de la birou' lu' Manning. Are dă gând să amâne alegerile locale. Ne-oferă un interviu. Prima dată când fac asta, frate. El dă foarte rar interviuri în presă. Asta-i o chestie grozavă. Te-a cerut pă tine 'nadins. Îi place cum scrii. Crede că eşti poet.

George fluieră.

— Mi-a citit ultimele două interviuri?

— Io aşa crez. Băieții d-acia-s supărați. Toți vor să-i zică vreo două. El nu vrea să vorbească decât cu tine.

— Mă vrea pe mine? Un alb?

— Mda, frate. Îl faci?

— Cât îmi dai?

— Zi cât vrei.

— Nu fi prost. O să-l fac pe gratis. Sigur că-l fac. Când mă vrea?

— Mâine după-masă.

— Unde?

— La Casa Albă.

— Oh, Casa lui Bobo.
— Ce?
— Nimic.
Sabine era furioasă.
— Nu te duci nicăieri să iei interviu nimănui.
— Nu fi caraghioasă!
— Nu trebuie să te oboseşti.
— O să stau pe-un scaun şi o să vorbesc cu prim-ministrul.
— Nu eşti încă bine. Şi dacă leşini?
— N-o să leşin.
— Şi dacă o faci?
— N-o s-o fac.
— Nu poți să conduci până acolo. Va trebui să te duc eu.
— Sabine, sunt bine.
Ea îi aruncă o privire plină de reproş.
— O să-i iau un interviu prim-ministrului din Trinidad. Asta e şansa ta. Ce-ai vrea să întrebi?
— Întreabă-l aşa: Cât de mult ține la boaşele lui?
— Domnule Manning, cât de mult ții la boaşe-le tale?
— Anunță-l că nevastă-ta vrea să i le taie.
— O să pun chestia asta pe listă.
— Bun. Ce-ți mai face capul?
— Bine, minți el.

Patrick Augustus Mervyn Manning voia să-l folosească, George ştia asta. În ciuda ultimelor sale două interviuri, în care avusese un limbaj aspru şi jignitor, punând întrebări dure despre balon, Manning îl considera pe George inofensiv. Prim-ministrul voia o treabă de PR. Alb nebun şi prost, îndrăgostit de Trinidad. Nu scrisese niciodată ceva rău despre nimeni. Dar George îl ştia deja pe Patrick Manning, îl cunoştea îndeaproape. Un ticălos egoist; nu un animal politic. Manning gândea în termeni economici, se gândea la bani. George auzise ce se vorbea. Oamenii spuneau că Manning îl idolatrizase pe Eric Williams, îl venera. Oamenii spuneau că

ori de câte ori era Manning într-o situație dificilă, se întreba: „Ce-ar fi făcut Eric Williams? “

George ajunse devreme la Casa Albă, o clădire ca un tort de nuntă țipător, făcută din coral de Barbados. Era una dintre casele baronilor de cacao aflate în preajma savanei, cândva căminul familiei ginerelui său prostovan Jacques: Bobo Bufonul.

Oamenilor de pază de la poartă, cu priviri goale, nu le plăcu felul în care arăta camioneta ruginită a lui George.

— Cine eşti? Întrebară, mângâindu-şi bastoanele.

— Presa, răspunse George şi-şi flutură legitimația.

Paznicii semănau cu nişte troli. Purtau toci de lână minuscule în vârful capetelor lor bulboase, pulovere de lână aspră şi ghete tip comando. Unul avea o mitralieră. Îi făcură în silă semn să intre.

George parcă la umbra unui minunat copac Albizia şaman. Scoase din torpedou o sticlă mică de rom şi o cutie de Panadol Extra şi luă două pastile cu două guri de tărie. Mai luă o a treia înghițitură pentru noroc, o a patra pentru curaj. Apoi o a cincea, ceva mai zdravănă. Imediat se simți mult mai vesel. Se şterse la gură, se privi în oglinda retrovizoare. Părul încă îi mai era lipit de țeastă. Ochii îi ardeau, cu foc în ei. Încă mai era un nenorocit de bărbat arătos.

George se întoarse pe jos la intrare, iar copacii din savană îl salutară cu nori de fum: violet, galben lămâie, alb ca neaua. Un paznic îl conduse în sus pe trepte, într-un vestibul din tec lustruit. Se aşeză, învârtindu-şi policarii.

— Domnule Harwood?

O tânără apăruse, îmbrăcată într-un taior şi cu tocuri înalte, care țăcăneau pe podea.

— Pe aici, vă rog.

O urmă în sus pe o scară de lemn, către un salon mare cu un balcon lung, cu vedere spre parcul cel mare al oraşului. Podeaua era din lemn de esență tare, bine lustruit, iar mobila veche, răspândită stingher de-a lungul pereților. Ferestrele

erau închise, ochiurile mari de geam intensificând căldura soarelui. George recunoscu tăcerea acțiunii de a fi ținut sub observație: camere de supraveghere, paznici, servitori care se furişau pe acolo.

— Luați loc, vă rog, spuse tânăra. Pot să vă servesc cu ceva?

— Un pahar cu apă, vă rog.

George începu să transpire în costumul lui uzat, mult prea strâmt. Părul începea să se desprindă din capcana lipicioasă. Îşi trecu mâinile peste cap de câteva ori, netezindu-şi şuvițele rebele.

— La naiba, şopti el, văzând că-şi pătase pantalonii cu loțiune de păr.

Femeia se întoarse cu paharul cu apă. În clipa în care ea dispăru, George luă două înghițituri lungi, lacome. Îşi scoase sticluța din buzunar şi şi-o trecu pe sub nas; vaporii astringenți de rom acționară ca o palmă peste față, trezindu-l. Luă o duşcă zdravănă. Bineînțeles, aşa făceau şmecherii. Lasă-i să năduşească. Asta se întâmpla în toate marile case ale puterii din lume: aşteptarea. Îşi lărgi cravata. Umezeala i se întinsese în pete la subsuori, şi un miros puternic de sare se înălța în jurul lui, amestecat cu izul de naftalină. Îşi verifică ambele reportofoane din servietă, le scoase şi le aşează pe masă, fără să-şi dea seama că Patrick Manning intrase în cameră, în spatele lui.

— Bună ziua, domnule Harwood.

George tresări şi țâşni în sus, trimițând pe podea, cu zgomot, unul dintre aparate. Un zgomot de material sfâşiat se auzi undeva în costumul lui şi, când se aplecă să-i strângă mâna prim-ministrului, răsturnă paharul, şi apă se vărsă pe toată masa.

— Oh, Doamne, îmi pare rău.

Se abținu cu greu să nu tragă un vânt.

Manning îşi înăbuşi rânjetul.

— Maxine, strigă el.

O femeie intră repede cu o cârpă şi şterse apa, apoi luă cu ea paharul.

Manning întinse din nou mâna.

— Mă bucur să vă cunosc, zise George, strângându-i-o, cu un fior.

Manning era înalt şi bine făcut, cu pielea de culoarea caramelului. Un corp de fotbalist. Zâmbea cu gura până la urechi, ceea ce nu însemna nimic; ăsta era obiceiul lui. Rânjetul ăsta pieziş. Prim-ministrul se aşează cu spatele la geam, iar căldura pătrundea arzătoare, căzând pe umerii lui.

— Sunt un mare fan al scrierilor dumitale, spuse Manning.

— Mulţumesc, răspunse George ţeapăn, cu ura înflorindu-i în măruntaie.

Asta era o surpriză pentru el; nu-şi cunoscuse propriile sentimente.

— Mi-a plăcut interviul recent cu Lara. Agenţi Mossad în junglă!

Manning râse, sincer încântat.

Gogomanul se dovedea deja mai bun ca el. Manning era relaxat, în largul lui, iar George – atât de încins, că de-abia putea vorbi.

Ăsta nu era Eric Williams. În primul rând, Williams era mai bine îmbrăcat. George se aplecă în faţă şi porni reportofonul.

— Da… balonul. Ce e?

— Eh, eh, făcu Manning, părând luat prin surprindere. Cum adică?

— E un aerostat, spion finanţat de State?

Manning râse zgomotos.

— Ei, este?

Manning îşi ascunse un zâmbet atotştiutor şi îl privi cu asprime.

— Châvez, insistă George. Noua ameninţare. Noul Castro din Caraibe. Nu este o idee prea de-plasată. Instalaţiile petroliere din larg ale Trinidadului. Tre' să-l facă destul de nervos pe George Bush, nu?

Manning îşi întoarse privirea şi continuă să zâmbească, de parcă întrebările aveau, pur şi simplu, să dispară.

George îl studie.

— Ai o imaginație bogată, spuse în cele din urmă Manning.

— Am sursele mele.

Manning oftă. Dar nu voia să se lase provocat. George ştia că balonul era folosit şi ca să se facă paradă, să se demonstreze ceva, ca la meci, alaltăieri.

— V-a plăcut meciul de fotbal? Încercă George.

— Oh, da, mult. Ai fost şi dumneata acolo?

— M-am dus cu un prieten. De fapt, stăteam chiar vizavi de dumneavoastră. A fost plăcut. Păcat de fotbal.

— Ei. Manning îşi supse dinții. A fost un meci amical, eh.

— Eric Williams a fost un bun jucător de fotbal. Ce credeți c-ar zice de Trindad şi Tobago în Cupa Mondială din 2006?

— Ah. Eric? Mândru nevoie-mare!

— Cincizeci de ani de PNM. Un an grozav, eh?

— Un an excepțional.

Manning zâmbi larg. Asta se apropia mai mult de lucrurile pe care voia el să discute. Fotbalul în 2006, Cupa Mondială la crichet în 2007, economia care înflorea. Panday, liderul opoziției, arestat pentru corupție. Prim-ministrul radia, încântat de toate aceste întâmplări fericite.

— Cred că aveați – cât?

— Vreo zece ani când PNM-ul a venit la putere, nu?

— Mda, frate. Un băiețel.

— Un fiu al PNM-ului, ați zice?

— Da, chiar aşa.

— Şi totuşi, în trecut v-ați numit Tatăl Națiunii.

Manning îl privi lung, rânjind.

— Eric Williams.

— Vocea lui George deveni de oțel – dacă stau să mă gândesc, şi el şi-a luat titlul ăsta, nu?

Rânjetul lui Manning dispăru.

— Băiețelul pe care l-am luat cu mine la meci are nevoie de un tată.

— Îmi pare rău să aud asta.

George citi din notițele lui:

— „Între 1991 şi 1995, PNM-ul nu a acordat suficient timp grijii față de propriii săi copii. “Apoi îşi ridică privirea. Ştiți cine a spus asta?

— Acum nu-mi aduc aminte.

— Dumneavoastră ați spus.

Manning îi aruncă o privire furioasă.

— „Vă asigur că asta nu se va mai întâmpla “, citi George.

Fruntea lui Manning lucea. Reportofonul bâzâia. Îşi luă o expresie prudentă, studiată.

— Au trecut zece ani. Băiețelul ăla. Născut sărac. Tot sărac o să rămână.

Manning pufăi enervat.

— Economia Trinidadului e în plin avânt, recită. Trindadul e mai prosper grație tuturor investițiilor străine. Plus că avem un Plan Social de Perspectivă pentru 2020. Trebuie să fi auzit de el.

— Am citit despre planul ăsta pe site-ul PNM-ului. Pagina Planului de Perspectivă pentru 2020 e goală.

Manning se uită la ceas.

George îşi scoase ochelarii de citit.

— Nici eu nu am fost un tată prea grozav. Am fost egoist. Ştiți, am devenit bogat aici. E uşor să te îmbogățeşti în Trinidad – pentru unii oameni.

— Te-au iertat copiii?

— Oh, unul mă urăşte, altul mă adoră. Dar soția mea mă disprețuieşte.

Manning păru nedumerit. Privirea fierbinte a soarelui, prin geam, începea să-l deranjeze.

— Vă disprețuieşte şi pe dumneavoastră, desigur. Şi pe Williams. Eric Williams i-a frânt inima.

— L-a cunoscut pe Eric?

— Toți l-am cunoscut pe Eric. Spuneți-mi, insistă George, nu vă simțiți uneori stânjenit în casa asta?

— De ce?

— E casa unui proprietar de sclavi. De fapt, fosta casă a familiei ginerelui meu. Şi totuşi, o folosiți ca sediu al guvernului.

Prim-ministrul îşi supse dinții, iritat.

— A existat un moment, domnule Manning, cu mult timp în urmă, continuă George, când totul putea fi regândit.

— Asta-i o naivitate.

— Sau ceva revoluționar.

— Revoluționar! Ptiu! Uite ce s-a-ntâmplat în Haiti. Cuba. Oricum, noi n-a trebuit să luptăm pentru putere. Ni s-a oferit.

— N-am nevoie de o lecție de istorie.

— Atunci ce vrei să spui? Se răsti Manning.

— Trinidadul are nevoie de un guvern bun. Nu de un tată prost. De fapt, n-are absolut deloc nevoie de un tată. Lăsați asta în seama omului de rând. Nu-i mai priviți de sus pe oamenii din Trinidad.

Ochii lui Manning scânteiau. George îşi dădu seama că interviul avea să se încheie în curând. Nu-i păsa; acum era momentul. „Câştig-o! “

— Nu vreau să spun ce nu se cuvine, insistă George. Dar, dacă nu vă supărați, domnule prim-ministru, lucrurile ar putea fi cu totul altfel.

— Atunci de ce nu-ți înființezi dumneata propriul partid politic?

— Asta am întrebat-o pe soția mea demult.

— Se pare că are o mare influență.

— Şi a dumneavoastră, nu?

— N-o băga pe soția mea în asta! Manning se ridică şi se uită în jos către George. Duhneşti a rom, şi totuşi îmi vorbeşti de sus, mie?

— N-aş prea putea să vă vorbesc astfel, nu? Glumi George. În principiu.

Privirea prim-ministrului era aspră, periculoasă, buzele – strânse. Reportofoanele rânjeau.

— Dictator, izbucni George.

— Ce?

— Oportunist!

— Interviul s-a încheiat, se răsti Manning.

— Te cunosc eu, bolborosi George. Îți ştiu soiul. Colonist. Lacom, egoist!

Durerea de cap străpunse scutul de rom şi de pastile, năvălind în valuri fierbinți, în partea din spate a țestei.

— Dar tu eşti unul dintre ei, spuse el pe un ton disprețuitor. Poliția, care bate oameni în fiecare zi. Nimeni important nu se plânge vreodată. Sunt o trupă de bătăuşi.

Manning se aplecă, la acelaşi nivel cu capul lui George: ochi în ochi. Dinții îi erau dezgoliți.

— Dar tu? Scrâşni el, uitându-se la reportofoane. Şi eu te cunosc. Am văzut cu toții soiul tău. Un alb în Indiile de Vest. Mediocru, eh? Niciodată stofă de conducător în Regat. Aici, mare mahăr. Şef. Nu puteai să te-ntorci. Ai stat prea mult, eh? Prea mult în soare. Ai băut prea mult rom. Ai venit aici cu ani în urmă ca să clădeşti şi să iei. Să iei, să iei, să iei. Nu eşti cu nimic special, domnule Harwood. Eşti un tip obişnuit. Reprezinți trecutul şi n-ai decât să iei criticile la adresa guvernului meu, ales de popor, pentru popor, şi să ți le bagi în fundu' ăla alb, bătrân şi patetic al tău.

Afară, soarele era atât de arzător, încât lui George îi era teamă să se aventureze dincolo de scări. Lumina îi ardea ochii şi îi dădură lacrimile. Se ascunse în umbra verandei lungi şi arcuite. Paznicii îl priveau cu un scop bine definit. Unul se îndreptă către el, dar deveni dintr-odată doar o umbră. George se frecă la ochi şi clipi. Nu mai vedea nimic, doar pete şi lumină. Se prinse de perete, în vreme ce un ciocan îi bătea cu putere în cap.

— Domnule.

George încercă să vorbească. Durerea de cap râcâia în partea din spate a țestei. Lacrimi de durere izbucniră, durere şi oboseală. Voia să doarmă. Picioarele i se topeau, se topeau din oase; o senzație de amorțeală se revărsă peste el, peste trupul lui obosit. Simți cum alunecă în jos pe perete, căzând,

şi nu reuşi să se oprească în vreme ce îşi pierdea cunoştința, prăbuşindu-se lângă o ferigă mare, în ghiveci.

Sabine strânse mâna fiicei sale. Încăperea în care se afla tomograful era cufundată în linişte, podeaua era rece, de un roz-maroniu de spital. O făcea să se simtă agitată; atmosfera aceea distantă, sterilă, specifică tuturor instituțiilor medicale.

Scannerul de RMN se afla la câțiva metri depărtare, un tub alb concav. George zăcea pe un pat, gata să dispară înăuntrul tubului. Halat alb, o brățară de identificare prinsă la încheietura mâinii. Fața lui era palidă, fruntea – umedă.

— Nu e nimic în neregulă cu mine, insistă el. Este ridicol.

Se auzi un bâzâit; patul se mişcă înainte, ducându-l pe George în tunelul maşinăriei.

— Nu înțeleg de ce-ar trebui să fiu aici, se plânse George.

Vocea îi era înăbuşită.

Ecranul scannerului se găsea pe o latură a tubului. Tehnicianul îl aprinse. Clic, clic. Arăta imagini granulare în alb şi negru ale craniului lui George. Din față, din spate. Lateral.

Sabine icni.

Tumoarea deveni imediat vizibilă, chiar şi de către un ochi neavizat.

— Mami, asta e, spuse Pascale suspinând.

Clar definită, cuibărită bine în partea stângă a creierului lui, o tumoare. Densă, cărnoasă. Cum putea să se afle acolo? Ceva atât de mare, fără să formeze, totuşi, o umflătură?

— Biata mea iubire, plânse Sabine.

Pascale îşi şterse lacrimile.

Maşinăria clincăia, luând instantanee; imagini macabre, pătate cu negru, ale unui craniu, ale conținutului său, ale prezenței tumorii parazite. Era înfățişată din toate unghiurile.

— Cum putem s-o scoatem de-acolo? Întrebă Sabine, cu o voce insinuantă.

— Haide, mami.

Pascale o conduse afară din camera de examinare.

Sabine se aşeză. Mâinile îi tremurau de nervi, la fel şi picioarele. Simțea durere în gât, în coaste, în încheieturile mâinilor. Ce era chestia aia care creştea în capul bărbatului ei? Oare văzuse bine?

Chirurgul veni să discute cu ele în vreme ce George se îmbrăca.

— E acolo de mulți ani, spuse el. Trebuie să vă hotărâți repede ce vreți să faceți. Dacă nu recurgem imediat la operație, n-o să supraviețuiască.

Iguana căzu din cocotier. Câinii lătrară şi se repeziră după ea. Sabine se duse să pună ceainicul pe foc.

Jennifer îşi supse dinții.

— Du-te şi stai afar', ordonă ea. O s-aduc io tava.

Sabine li se alătură pe verandă lui Pascale şi lui George. Ochii lui Pascale erau sticloşi, visători; ascultă doar pe jumătate ce spunea George despre prim-ministru.

— Prost caraghios. I-am citit un fragment dintr-un discurs de-al lui! Nici nu l-a recunoscut. Dar mi-a fost teamă. Casa Albă e-o clădire mare. Cât pe ce să trag un vânt.

Pascale râse.

George scoase cele două reportofoane şi le aşeză pe masa de lângă el, mângâindu-le uşor.

— Ray o să fie mulțumit.

Sabine se uită la fiica ei, care arăta exact ca George. Era îndrăzneață ca el, deşteaptă ca el. O trinidadiană, ca el.

Katinka îşi flutură coada pufoasă. Sabine se aplecă şi o ridică, aşezând-o în poală. George continua să vorbească despre Manning. Soarele cobora, cufundându-se în crema de mandarine din cer. Păsările kiskadee sporovăiau şi se avântau deasupra piscinei. Jennifer aduse un ceainic cu ceai şi felii de prăjitură cu ghimbir.

— Ce s-a-ntâmplat? Îi certă ea. Locu' ăsta-i ca un salon dă pompe funebre. Mâncați, acu', nu vreau să văz că nu-mi mâncați prăjitura. Io acu' am făcut-o. Mă duc acas'.

— OK, Jennifer.

Jennifer dispăru, sugându-şi dinții.

Sabine îl privi pe George cum vorbea, strângând din ochi. Radioactiv de viață. Plăcerea de a-l cunoaşte, de a fi cu el în tot acest timp. Certitudinea de a-l iubi; n-ar putea vorbi niciodată despre asta. De ce rămăsese cu George? Nu ştia. Încă nu se hotărâse dacă îl plăcea, ăsta era adevărul.

După toți aceşti ani, George şi ea, un mister; o poveste de dragoste ale cărei dimensiuni nu le înțelesese niciodată pe deplin. Oare ce gândea el? Ea înțelegea: George nu voia să ştie ce văzuseră în camera de RMN. Pentru el, nu avea nicio importanță.

George spuse că se duce să tragă un pui de somn. Dispăru în dormitor, dormi neîntors câteva ore. Sabine vorbi cu Pascale. Hotărâră că operația să fie făcută în Trinidad. N-ar trebui dus în Anglia; nu l-ar convinge niciodată să se suie în avion.

— Vrei să stau aici? Întrebă Pascale.

— Nu, sunt bine. O să fiu în regulă. O să vorbesc cu tatăl tău mai târziu.

Sabine umblă fără țintă prin casă, apoi ieşi alene pe veranda din spate. Cele două reportofoane erau în continuare pe masă. Să apese oare pe play? Să asculte? Cincizeci de ani.

Încă îşi mai punea întrebări despre el, despre ce făcea George atunci când nu era cu ea. Băiețelul negru – prietenul lui. Relația lor fusese plină de secrete. Puteau chirurgii să scoată gâlma? Puteau ei să îndepărteze vina pe care o ascunsese el în toți aceşti ani?

În acea după-amiază sosiră ploile. Tabebuia galbenă explodase pe dealuri de câteva săptămâni, şi asta însemna, cu siguranță, ploaie. Şi totuşi, când ploaia sosi, Sabine fu surprinsă: uitase de ea. Ploaia către seară era o raritate. Aducea cu ea un miros amestecat de pământ. Grădina oftă. Îşi aminti de Hoțul de la Miezul Nopții, din urmă cu mulți ani. „Te trimete-acas' în lanțuri. "Exact ca un sclav. Şi totuşi, ea rămăsese. Venus, mătuşa lui Jennifer, o luase peste picior pentru articolele pe care le decupase. „Ie un om bun ",

spusese despre Williams, cu atâția ani în urmă. Acum, Venus locuia în Peckham. Zilele alea din viața ei, cu Lucy şi cu Venus, când copiii erau mici şi atât de drăgălaşi. Pascale, cu coafura ei afro de bucle mărunte, Sebastian dințos şi plin de pistrui. Când nu mai avea răbdare să-l vadă pe George abia seara şi pleca pe bicicleta ei verde să-i iasă înainte. Mergea la docuri. Mâncând înghețată la cornet cu lapte condensat. Căutând păstăile lungi şi tari căzute din poinciana: se prefăceau că se duelează. Sfârşitul anotimpului secetos, şi pe atunci. Uitase tot ce se întâmplase între acele zile şi ziua în care văzuse tumoarea cea rea din capul lui George.

Şi dacă George dispărea? Soțul ei de jumătate de secol. Dus. Mort. Într-o clipă aici, pentru ca în clipa următoare să nu mai fie. Ce-ar face ea? Numai gândul stârni un început de agitație nervoasă, un ghem în stomac. Un sentiment mohorât, mort înăuntrul ei, ca şi cum părți din ea, miezul ei, profunzimile sale ar înceta şi ele să funcționeze. Unghiile ei, părul ar putea să se usuce. Zumzetul vieții s-ar stinge înlăuntrul ei. Ar putea înceta să mai meargă; s-ar putea opri în mijlocul unei fraze sau chiar în mijlocul unui pas. Într-o zi, Jennifer avea s-o găsească pur şi simplu oprită, ca un ceas, aşezată pe podea sau poate sub un copac, în grădină. Dacă George murea, poate că şi ea ar înceta să mai trăiască. Asta se întâmpla în cuplurile care trăiseră împreună atâta vreme. Unul moare, şi celălalt nu reuşeşte să meargă mai departe. Era foarte simplu. Oare asta avea să se întâmple? Era sigură că da. Câteva săptămâni mai târziu, avea să fie găsită stând, dreaptă, cu ochii închişi, sub un manghier.

Jennifer şedea îmbufnată în bucătărie. Câinii cei mari zăboveau în prag, contractându-şi nările, dornici să fie băgați în seamă.

— Jennifer, nu mai sta îmbufnată.

— Nu-s ’mbufnată.

— Trebuie lustruit argintul.

— Nu lustruiesc niciun argint.

— Atunci, du-te acasă! Ai zis că pleci.

— Eh, eh, ce-i cu tine?

Sabine pufăi şi se aşează pe unul dintre scăunelele din jurul mesei din bucătărie. Îşi frecă ochii. Erau uscați şi roşii.

— Ce face Talbot?

— Umblă şi îi ie mai bine.

— Şi bătăuşii ăia încă mai poartă uniforma.

— Îşi vede de-ale lui. Nu-şi cată singur beleaua.

— Să nu faci copii.

Jennifer râse.

— Simt nevoia unui scotch zdravăn.

— Când ai luat 'mneața şi domnu' Harwood o vacanță?

— Nu ştiu.

— Plecați, acu'.

— Unde? În insule? Alte plaje? Nee.

— Du-te-n Anglia.

— George n-ar veni niciodată.

— Fă un circuit. V-ar face bine.

— E prea târziu.

— Adicătelea cum?

— Nu mai am chef de-aşa ceva.

— Io n-am avut niciodat' vacanță.

Sabine se uită la Jennifer; avea o privire visătoare.

— Unde te-ai duce?

— În Germania.

— Iac! Urăsc Germania.

— Să-i văz pă Şoca Warriors. Iau toată familia cu mine. Chantal şi Nathalie-Anne, şi Talbot. Stau la un hotel. Văz toate trei jocuri.

— Domnul Harwood tocmai i-a văzut. A zis că o să luăm bătaie.

— Nu-mi pas'. Ar fi grozav să-i văz.

— E o chestie mare, cred.

— Îi a mai mare chestie de-o ştiu.

— Aş vrea să am bani să vă trimit pe toți. Mă tem că este prea târziu pentru bilete.

— Po’ s-aduc copiii aci să vază meciurile la televizor?

— Sigur.

— Putem să zicem că-i Germania.

— Asta o să-i placă domnului Harwood.

Sabine se trezi în timpul visului. Germania: Stern John, înaintaş în echipa de fotbal a Trinidadului,

Alerga scoțând aburi pe teren, jucătorii englezi cădeau şi se împiedicau pe margine atunci când îl placau. El trecu precum o furtună, dar nu reuşi să ajungă suficient de departe pe teren pentru a marca. Pământul alunecă sub el, scuturându-se, trântindu-l pe spate. Se trezi speriată, cu ochii larg deschişi. Patul tremura.

— Iisuse Hristoase! George!

Îl strânse de mână.

— George, e cutremur.

Patul sălta. Pământul vâjâia, zumzetul crescând până la un sunet puternic, un mârâit. Era vag conştientă de gemetele de afară, copacii, pereții casei scârțâind, iarba înfiorându-se. Sunete amenințătoare, ca şi cum ceva avea să pocnească. Câinii scânceau şi chelălăiau, apucându-se cu ghearele de uşile culisante de sticlă, încercând să intre în casă. Pământul se ridica şi se umfla, un uriaş val al oceanului.

— Se mişcă din nou! Strigă Sabine.

George era treaz, strângând-o cu putere de mână. Erau țintuiți în pat de o forță care îi apăsa de sus.

— Se rostogoleşte în somn.

— Hristoase, Sabine, nu încerca să te mişti.

— Nu pot.

O fotografie înrămată căzu, şi geamul ei se sparse cu zgomot. Sticluțe de parfum săltau pe măsuța de toaletă a lui Sabine. Patul se legăna, aruncându-i unul către celălalt, aşa că se îmbrățişară strâns.

— Opreşte-te! Opreşte-te! Ordonă Sabine.

Fiecare clipă era un minut, în fiecare secundă se aştepta ca femeia verde să se oprească din mişcarea şoldurilor ei. Dar tremurul nu se opri. Afară, foşnetul palmierilor. Buf. Un

copac se prăbuşi la pământ. Câinii se agățau cu ghearele şi lătrau. Aveau senzația că pământul urma să se despice, că întreaga casă avea să se prăbuşească între fălcile pământului. Marie, pleine de grâce, se rugă Sabine. Protegez-nous, gardez-nous—.

Apoi, tăcere.

Rămaseră agățați unul de celălalt. Sabine plângea. George o ținu în brațe, şoptindu-i cuvinte alinătoare: cât de mult o iubea, cum o iubise din clipa în care o văzuse prima dată, cât de mult iubea viața lor împreună, cum totul avea să fie bine.

— Nu mori, nu-i aşa? Spuse Sabine, şi lacrimile luceau pe obrajii ei.

— Nu.

Rămaseră câteva minute întinşi în patul care se îndepărtase cu două palme de la perete. Sticluțe de parfum zăceau sparte pe podea; mirosurile de Chanel şi de Dior pluteau în aer într-un nor dens. Sabine şi George se priviră, aşa cum făcuseră de o mie de ori până atunci.

— Sunt încă a ta, şopti Sabine.

Câinii lătrară şi zgâriară cu ghearele afară.

George o sărută pe obraz şi se ridică. Sabine rămase întinsă în pat, închizând ochii, amintindu-şi de Stern John. De data asta lovi puternic mingea şi marcă. Roşu peste tot, o explozie. Jennifer țopăind de bucurie. Femeia verde şi curbele ei rotunde şi voluptuoase săltând şi vibrând. N-ar putea niciodată să o înfrângă, să câştige din nou inima bărbatului ei de la această țară care îl vrăjise, nu acum.

Câinii se cocoțară peste George, şi el nu putu face nimic până nu-i hrăni şi îi linişti. În casă, tablourile şi desenele picaseră pe podea. Paharele săriseră de pe etajere, farfuriile căzuseră şi se spărseseră. Afară, stricăciunile erau şi mai mari. Un cocotier se prăbuşise; coroana lui zăcea în piscină, cu frunzele lui lungi asemenea unor şuvițe de păr. Câinii păşiră încet, pe pernuțele lor moi, să se uite la el. Katinka adulmecă şi lătră, cu coada ei pufoasă ridicată drept în sus,

ca un steag. Cei trei câini îl însoțiră în turul grădinii şi al zidurilor ei, şi da, două dintre ziduri aveau crăpături prelungi, ramificate. La unul, crăpătura era atât de mare, încât putu băga vârfurile degetelor, trasându-i lungimea de la pământ până la coama zidului. Un alt copac se prăbuşise în grădina din față, un lămâi verde bătrân; limete ca nişte mingi galbene de golf erau împrăştiate pe pajişte. Dincolo de ziduri, cablurile de electricitate zăceau la pământ. Dar condominiumurile de prost gust, greoaie erau încă în picioare.

— Iisuse, rosti George, holbându-se la ele.

Casa lui Jennifer.

George alergă la camioneta lui şi ieşi pe poartă în câteva clipe, gonind pe drumul pustiu. Peste tot se vedeau copaci căzuți, şi în drum se căscau crăpături. Asfaltul se înălțase în răni deschise; stâlpii de telegraf stăteau într-o rână, cu sârmele moi. Acceleră. Talbot, Chantal, fetița, spera că nimeni nu fusese rănit, că nimeni nu dormea atunci când lovise cutremurul. Gonind pe drum, coti la benzinărie, cu cauciucurile scârțâind. La Pompey stătea în față, singur. Râse când văzu camioneta lui George scoțând fum din cauciucuri şi flutură un pumn de bancnote roşii de un dolar. George apăsă pe accelerație până la podea, urcând cu zgomot drumul abrupt, plin de serpentine, pe Paramin. Nicio maşină nu cobora. Nu se vedea nimeni. Oamenii erau încă în case, prea speriați ca să se aventureze afară. De multe ori urmau replici. În sus, în sus, în sus şi pe urmă drum drept, apoi din nou în sus, până când ajunse la cotitură unde se înălța casa ei de vreo sută de ani sau mai bine, de când luaseră sfârşit zilele de sclavie. Aici sus veneau sclavii să se liniştească după acele vremuri, să cultive cartofi dulci şi manioc, să-şi petreacă zilele contemplând fericiți norii, privind iarba cum înfloreşte, cum copiii lor se împlinesc.

Casa râdea către el. Jennifer stătea pe treapta de sus. Râse şi ea când îl văzu apărând, atât de îngrijorat. Fetița Nathalie-Anne îşi sugea degetul mare, aşezată în poala bunicii ei. Talbot apăru în prag, holbându-se.

— Ce cauți acilea, domnu' Harwood?

Chipul lui Jennifer se lumină, triumfător.

— Ț-am zis deja. Nica n-o să pună la pământ casa asta. Nici uragan. Nici cutremur. Nica. Îi tare ca o stâncă.

52 În franceză, în original: „Marie, cea plină de har/Apără-ne, veghează asupra noastră. "(n.tr.)

10
PLECAREA

În bucătărie, Sabine înmuia nişte stafide în rom. Voia să le presare peste înghețata de cocos de la desert, împreună cu nişte bucăți de ananas proaspăt. În mod incredibil, cutremurul nu dărâmase coliba de pe dealul Paramin. Închipuie-ți, patruzeci sau mai bine de colibe aruncate în valea aceea mare, largă; imaginează-ți dezastrul dacă ar lovi un cutremur cu adevărat monstruos. Într-o zi, într-o zi s-ar putea, pur şi simplu, întâmpla. Închipuie-ți tenacitatea acelor obiecte de lemn, a acelor sălaşe ridicate pentru a fi temporare. Sclavi ca nişte bunuri personale, ca nişte vite. Bunica Seraphina. Binecuvântat fie-i sufletul! Ce-o să facă cu George? Lui George nu-i plăcuse niciodată prea mult de bunica, se temuse de ochii ăia galbeni şi ursuzi. Biata bunica! Bietul George.

Pleosc. Sunetul venea de afară: George care se arunca în piscină.

Câinii lătrară şi o luară la fugă.

Doctorii îi spuseseră să înoate, dar nu să plonjeze. Nebun fără minte. Operația era programată pentru weekend. Opt ore avea să dureze să-i scoată tumoarea. În acea dimineață, George vorbise despre plecarea în vacanță, după ce se recupera, o excursie la Londra sau la Pariş.

Stafidele țineau multe săptămâni. Irit o învățase pe Sabine cum să le pregătească. Erau grozave în salatele de fructe, în prăjituri. Întotdeauna avea un borcan cu rom şi stafide în frigider. Erau bune cu aproape orice.

Se opri.

— George?

Un sentiment de certitudine chiar acolo, între omoplați. Grădina era prea tăcută. Nu se auzeau plescăiturile obişnuite.

— George? George, spuse mai tare, ştergându-şi mâinile pe rochie. Eşti acolo?

Puse jos borcanul cu rom şi stafide, şi ieşi cu paşi mari din bucătărie, străbătând casa, strigându-i numele, văzând câinii purtându-se ciudat, cu cozile în jos, ghemuindu-se, temători, în jurul piscinei. Apoi începu să fugă, strigând „George! “Nu era în piscină. Unde, unde era? În grădină? Ieşise? Îşi făcea de lucru cu grătarul? S-ar fi putut duce la uşa din spate?

— George!

Câinii scheunară, şi în clipa următoare ea încremeni, imobilă, la câțiva metri de piscină, cu picioarele țintuite de pământ. Câinii puteau vedea, ei ştiau. Sabine se forță să înainteze, să se apropie de

Bazin.

George era acolo, la fund. Brațele lui erau întinse în V, în poziția de plonjare, ca şi cum ar fi murit, în aer, ca şi cum s-ar fi aruncat în apă şi ar fi murit, şi ar fi căzut la fundul piscinei. Sabine nu se auzi țipând. Apoi, în clipa următoare, era înăuntru, încercând să ajungă la George, ținându-se de nas şi lăsându-se la fund, încercând să-l apuce şi apoi ieşind la suprafață pentru a respira şi țipând, după care câinii cei mari, de frică şi de agitație, săriră în piscină, bătând apa în cercuri şi lătrând. Katinka sări şi ea, împroşcând apa. Păsările kiskadee zburară în ceată, prăvălindu-se către apă, țipând strident şi năpustindu-se spre câini, care lătrară mai tare şi se zbătură la margini, incapabili să iasă. Sabine reuşi să se salte afară, cu rochia fleaşcă. Țipă după ajutor şi sări din nou în apă, ținându-se de nas, de data asta ajungând la

fundul bazinului, suficient ca să-şi înfigă mâna în părul lui George şi să-l tragă puțin înainte de a țâşni în sus după aer. Se săltă din nou peste margine, căută plasă pentru impurități, încercă să îl agațe cu ea, să îl ridice, în tot acest timp țipând, iar câinii lătrând şi înotând în cerc, şi apoi în sfârşit vecinii îşi dădură seama că se întâmplase ceva îngrozitor. Veniră în fugă.

Floris şi Edmund Knags sosiră primii. Auziră agitația şi o văzură pe Sabine în rochia ei udă fleaşcă, stând în picioare pe marginea piscinei cu plasa în mână, şi câinii lătrând, încercând să iasă din apă.

Edmund sări înăuntru, se lăsă la fund. Îl aduse pe George la suprafață.

— Iubirea mea, iubirea mea, plângea Sabine, îngenunchind pe marginea piscinei, întinzându-se către trupul soțului ei.

Edmund împinse şi Sabine trase, şi trupul lui George se ridică dintr-o singură mişcare şi căzu în poala lui Sabine. Se aplecă deasupra lui, sărutându-l.

— Nu, nu, nu. Adu-i o pătură!

Părul cel lung al lui George îi acoperea fața asemenea unor alge. Avea ochii închişi şi părea că pur şi simplu adormise. Împăcat.

— Nu, nu, nu, se jeluia Sabine.

Aduseră o pătură şi îl înfăşurară în ea cât putură de bine. Alți vecini apărură, câte doi sau câte trei, dar Sabine nu-i vedea prin uraganul ei de lacrimi. Stăteau şi se uitau, consternați, spunând: „Oh, Sabine, Sabine “. Nimeni nu ştia, de fapt, ce să spună sau să facă. Sabine se jelea şi legăna trupul ud al bărbatului ei.

În scurt timp, casa se umplu şi aleea deveni ticsită, maşini pe alee, pe iarbă, pe trotuarul din fața casei. Trecătorii puteau presupune că acolo, înăuntru, era o petrecere. Sabine stătea aşezată pe marginea piscinei, cu George în poală, înfăşurat într-o pătură, ca şi cum căldura avea să-l aducă din nou la viață, avea să-i încălzească oasele. Nu voia să se mişte sau să

lase pe cineva să îl ia de lângă ea. Plângea şi se legăna, şi se sufocă, şi îl săruta pe cap.

— Iubirea mea, iubirea mea, iubirea mea, striga şi se legăna.

În casă era agitație. Se dădeau telefoane magistratului districtual, serviciului de pompe funebre. Cineva o sună pe Pascale. Altcineva îi telefonă lui Sebastian în Londra. Cineva îl chemă pe docto-rul Baker.

Doctorul Baker veni imediat, păşind grăbit pe alee şi intrând în casă. Icni când îi văzu pe Sabine şi pe George lângă piscină. Îngenunche lângă ei şi îşi aşează mâna pe capul plecat al lui Sabine.

— Îmi pare atât de rău, spuse el, sărutând-o pe frunte.

Sabine îl lăsă să îl examineze pe George şi să-l declare mort, susținând că inima îi cedase, spunând

Că avea să întocmească toate actele, că avea să pregătească el certificatul de deces. Că era nevoit să se întoarcă la cabinet, dar avea să revi-nă repede.

În suferința ei, Sabine nu-l vedea pe doctorul Baker. Îşi amintea doar de dansurile de la Country Club, cu atâția ani în urmă, cum o ținuse lipită de el, cum lucrurile erau atât de diferite pe atunci, o viață diferită pentru ea şi pentru George. Doctorul Baker se aplecă mai aproape de ea şi o strânse în brațe cu putere pentru câteva clipe, dar nu găsea niciun cuvânt, nimic să-i spună.

— N-o să rezist mult fără el, îi şopti Sabine la ureche, cu vocea îngroşată. N-o să rezist prea mult aici.

Pascale se năpusti în casă şi îl văzu pe tatăl ei zăcând acolo, înfăşurat ca o mumie. Alergă la Sabine, şi doar atunci putu Sabine să-i dea drumul bărbatului ei şi să se ridice, clătinându-se.

— A murit, s-a dus, hohoti ea, şi cele două femei se încleştară într-o îmbrățişare, strângându-se cu putere.

Pascale plângea, şi Sabine gemea ca un animal. Nimeni nu ştia ce să spună, aşa că oamenii le lăsară pe cele două femei

lângă piscină, cu bărbatul solid mort şi înfăşurat într-o pătură, cu părul lung fluturându-i peste chipul calm. Se strânseră în braţe şi vorbiră cu el, şi aşteptară să vină cei de la pompele funebre. Câinii erau uzi şi epuizaţi, scheunau şi stăteau întinşi pe iarbă, nu departe de George. Scânceau, un sunet nervos, disperat, vrând să ştie ce se întâmplase. Cineva se apropie de ei să-i mângâie şi îi duse în grădina din faţă.

Sabine stătea pe treptele bisericii colorate în galben vanilie şi roşu, în soarele arzător, cu ochelarii de soare lipiţi pe faţă. Frumosul ei fiu Sebastian venise înapoi de la Londra a doua zi. Casa era în continuare plină de lume când ajunsese el: vecini, prieteni, prieteni de-ai lui Pascale. Oamenii aduseseră mâncare, supă şi hamei, şi şuncă, şi pelau. Jennifer era şocată; continua să repete „O, ’mnezeule “şi să scape din mână tot felul de lucruri. Câinii erau tăcuţi. Se uitau mereu în piscină. Sabine nu mai dormise de multe zile. Povestea întruna, oricui voia să asculte, cum îl găsise pe George mort în piscină, ca şi cum ar fi încercat să se convingă singură că asta se întâmplase cu adevărat. Pascale refuza să mai vorbească şi stătea tot timpul privind în gol, privind înspre viitorul ei. Cum putea George să fie mort? Era mult prea tânăr. Cu siguranţă, mai avea timp, nu? Ea mai avea încă atât de multe să-i spună. Nu era drept. Cum putea George să moară? Gâlma aia din capul lui… Nu-şi terminaseră cearta.

Apăru dricul. Purtătorii sicriului, cu feţe mohorâte, veniră lângă uşile din spate, printre ei şi fiul lui Sabine. Sebastian voia să o facă, voia să ţină trupul tatălui său în biserică. Aceeaşi biserică unde fusese el botezat, unde voia să aibă loc propria lui slujbă de înmormântare. Sabine şi Pascale se îndreptară către intrare, unde rămaseră aşteptându-i pe ceilalţi îndoliaţi; semănau cu nişte statui lipsite de fermitate, statui reprezentându-le pe ele însele în proces de prăbuşire. Încercară să se sprijine una pe alta, dar umerii şi genunchii li se lăsau. Se ţineau de mână, dar nu vorbeau. Cei care veneau

să îşi exprime condoleanțele le sărutau uşor pe obraz, le şopteau părerile lor de rău.

Sicriul alunecă uşor pe un cărucior. Toată lumea aştepta înăuntrul bisericii. Sabine, Pascale şi Jennifer stăteau aşezate în prima bancă. Şase bărbați cărară sicriul. Frank Farfan era unul dintre ei. Fratele mai mic al lui George, venit şi el în Trinidad, trei dintre tovarăşii obişnuiți de bridge ai lui George şi Sebastian. Sabine se lupta cu valurile de greață, şi îşi aduse aminte de Cavina şi de ziua în care sosiseră pe insulă, cu păsările alea mari dând roată deasupra capetelor lor. Acum puteau să o ia. Să ciugulească din carnea ei până când oasele rămâneau curate; să o despoaie de păcate, de amărăciune. Eric Williams, pe estradă în acea zi, în piața Woodford, cu atâta vreme în urmă. Lacrimile îi alunecară pe

Obraji.

Bărbații îşi uniră coatele sub sicriu, pentru sprijin, şi îl cărară încet în sus pe treptele bisericii, oprindu-se acolo unde începeau băncile. Organistul începu să cânte, şi enoriaşii se ridicară cu toții. Muzica răsuna în biserică, înghețând-o pe Sabine până la oase. Era, într-un fel, prea intimă, mult prea afurisit de intimă. O voce părea să conducă tot corul, mai limpede şi mai înaltă decât restul, o voce cristalină. Această voce pătrundea în Sabine, îi încetinea respirația şi o făcea să-şi simtă tot trupul moale. Nu îndrăznea să se uite înspre galeria corului; stătea cu capul plecat, cu privirea în jos. Sicriul fu aşezat pe un postament care aştepta lângă banca lor. Sabine nu ridică ochii, nici nu se uită în jur. Cântecul o copleşea, rodea din ea. Sebastian se strecură lângă ele. Ridicară cu toții privirea, către părintele Andrew, care oficia slujbă cu mult respect. Şi preotul venise acasă la ei în fiecare seară de miercuri ca să joace bridge cu George, în fiecare seară de miercuri timp de multe decenii.

Vocea băiatului o străpunse. Doar atunci îşi lăsă privirea să se îndrepte către cor. Ceas stătea cu o mână pe inimă, uitându-se în jos către sicriul lui George. Cânta ca o pasăre, cu o voce pură, pătrunzătoare şi limpede, ca o privighetoare

singură într-un copac. Îşi cânta preaplinul inimii. Ochii lui erau mari şi negri, îndureraţi, ca şi cum ar fi ştiut lucruri de care ceilalţi nu aveau habar. Oare îi cunoştea secretele ei? Probabil că da. În definitiv, era prietenul lui George. Băiatul cânta, şi inima ei se înălţă şi vibră, şi băiatul cântă pentru ea, doar pentru ea, pentru ca ea să îşi păstreze verticalitatea.

În dimineaţa următoare, Jennifer întârzie. Sebastian dormea. Katinka săpase un tunel în grădina vecină şi era plină de pământ. Sabine o luă de jos, o băgă în chiuvetă adâncă pentru vase din spatele casei, dând drumul la apă peste ea şi turnând şampon. Câine mic şi prost. Îl frecă şi îl umplu de clăbuci, şi acum Katinka arăta ca un caniş, plină de bule de spumă albă. O dăţi şi o şterse cu un prosop vechi, presărând-o apoi cu praf antipurici şi privind cum sar puricii din blană ei. Katinka era un dar de la George, oferit în urmă cu mulţi ani. George îi făcuse întotdeauna daruri. Sabine nu dormise deloc. Nu putea să doarmă sau să gândească limpede. Adrenalina încă îi mai alerga prin vene, o simţea curgând ca un râu. Adrenalină, şi cafea, şi sutele de ţigări pe care le fumase în ultimele câteva zile. Capul îi zvâcnea, şi totuşi undeva, în adâncul ei, ştia că voia să închidă ochii.

Se auzi un scârţâit la poartă. Câinele lătră.

— Slavă Domnului, a venit Jennifer, îi spuse Sabine câinelui.

Jennifer apăru, dar nu o salută în primă fază. Avea faţa umflată, ochii roşii de plâns. Sabine se gândi că Jennifer încă îl mai plângea pe George. Apoi îşi dădu seama că era ceva în neregulă. Jennifer părea speriată.

— Jennifer, ce s-a-ntâmplat?

— Nica.

— Jennifer. Nu spune asta. Ce-i?

— Oh, Doamne, nica!

— Nu mă lua pe mine cu „nimic “; n-am chef de-aşa ceva.

Ochii lui Jennifer se umplură de lacrimi.

— Haide, zi ce s-a-ntâmplat.

— L-a amenințat pă Talbot.

Sabine se holbă la ea.

— Cine… ce, cine l-a amenințat pe Talbot?

— Unu' din polițaii ăia. L-a văzut pă Talbot asar' sus pă deal. Talbot zice că polițaiu' ăsta-l căta. Talbot nu făcea nica. Doar mergea pă drum şi-şi vedea dă treabă. Polițaiu' opreşte jeepu' şi-i zice lu' Talbot că-l omoar' data următoare cân' îl mai vede. Data următoare cân' se văz în patru ochi.

— În patru ochi?

— Data viitoare când se-ntâlnesc singuri. În patru ochi.

— Jennifer, asta e ceva serios. Unul dintre bătăuşii ăia din poliție a amenințat că-l omoară pe fiul tău. Jennifer încuviință din cap.

— Lu' Talbot i-e frică să iasă afar'. Acu s-ascunde-n cas'. I-e frică, doamn'. Mie mi-i frică pen' fii-miu.

— Normal. Un polițist a amenințat că-l omoară.

— Polițaiu' zice c-un alb bătrân a venit la secție acu' două săptămâni şi l-a supărat pă şef. Bobby Comacho, şefu' ăsta, îl ştie pă alb. Domnu' Comacho le-a făcut zile fripte.

— Oh, Dumnezeule! Oh, nu. George. Ce-a făcut?

— Doamn', cine altu' ar putea să fie?

Sabine expiră cu zgomot.

— Oh, dragul meu George. Oh, Jennifer, îmi pare aşa rău.

— Domnu' Harwood mi-a zis c-o să plătească un avocat ca să-l ajute pă Talbot.

— Ce?

— Da. Mi-a zis să nu-ți zic nica. Să țiu sicret.

— George a spus asta?

— Voia să plătească un avocat, să-l apere pă Talbot.

— Cum? La tribunal?

— Aşa a zis. Că vrea s-ajute.

— Oh, Dumnezeule mare! Niciodată nu mi-a zis nici măcar jumătate dintre lucrurile pe care le făcea. Domnul Harwood avea o viață a lui. Oh, Doamne. Omul ăla prost! Adică, oh, Doamne, ce- avea în cap?

— Crez c-o făcea pen' 'mneața, doamn'… Într-un fel ciudat.

— Cum adică?

— Nu ştiu egzact, da' aşa simț eu. Voia să facă neapărat ceva bun.

— Oh, George.

— Lu' Talbot i-e teamă dă tipii ăştia răi, i-e teamă c-o să vină înapoi, da' domnu' Harwood zicea c-o să-l apere. Acu' a murit, şi tre' că s-a aflat. Tipii ăştia vine-napoi după el şi-l amenință. Ce-o să facă Talbot acu' că domnu' Harwood ie mort?

— Iisuse Hristoase!

— Domnu' Harwood ie mort. Acu' Talbot, fii-miu, o să fie şi el mort.

— Nu! Țipă Sabine. Îți dau cuvântul meu. Nimeni n-o să se atingă de fiul tău. Nimeni.

Jennifer avea lacrimi în ochi. Îşi supse dinții şi o porni către bucătărie.

— Mă duc să fac ceaiu'.

Sabine se uită lung către peretele garajului. Bicicleta cea verde, proaspăt lustruită, stătea rezemată de el ca un copil care aştepta să fie băgat în seamă. O ignorase dinadins, ca să-l facă pe George să sufere, ca să demonstreze ceva. De când o cercetase ultima dată, pe ea se adunaseră şi mai multe sacoşe cu tot felul de vechituri. Teancuri de ziare fuseseră aşezate în coşul de nuiele din față. Ciudat. Ca şi cum cineva încercase să acopere din nou bicicletă, să o ascundă. Se duse la ea şi începu s-o elibereze de toată încărcătura, de pungile cu unelte de garaj care atârnau de ghidon, ştergând praful care se adunase. Ridică ziarele din coş şi se uită înăuntru. În coş văzu o pungă maro de hârtie, mototolită. Băgă mâna şi o scoase, simțind-o grea între degetele ei. Se uită înăuntru şi văzu pachetul mai mic, înfăşurat în hârtie cerată, şi ştiu imediat ce era, ce ascunsese George în coşul bicicletei ei verzi.

— Doamna Harwood, ai înnebunit. O să strici şi mai rău lucrurile.

Jennifer o urmă pe Sabine până la poartă, pe când ea îşi împingea bicicleta.

— Te rog, te rog, nu te duce.

Katinka se ținea după ele, rânjind, cu coada sus.

— Jennifer. Da. Mă duc să le fac zile fripte ticăloşilor ălora de-acolo.

Sabine deschise poarta şi ridică un picior, ca şi cum ar fi vrut să se urce pe bicicletă, însă auzi un pocnet sonor în genunchi. Piciorul ei nu ajunse sus. Dintr-odată, era prea scurt. În cincizeci de ani, ea se împuținase.

— Jennifer, vino să mă ajuți.

— Nu.

— Jennifer, haide odată! Fă ce-ți spun.

— Oh, 'mnezeule, o să mori pă chestia aia.

— Haide, ajută-mă să mă sui.

— Nu.

— Te rog.

— Oh, 'mnezeule, frate.

Jennifer se apropie fără tragere de inimă, ridicând şi împingând, şi în clipa următoare Sabine era sus pe bicicletă, cu vârful picioarelor abia atingând pământul. Se uită la Jennifer ca şi cum ar fi vrut să întrebe „Cum arăt? ", apoi o porni, pe Saddle Road, principalul drum care ducea în oraş, în Winderflet, pedalând cât de repede putea. Vântul îi trecea prin păr, şi toți muncitorii de la condominiumurile de prost gust de peste drum se uitau cu dispreț la ea şi îi strigau tot felul de lucruri urâte, şi râdeau, iar oamenii din maşinile care treceau o priveau ca şi cum şi-ar fi pierdut mințile. O femeie albă, bătrână, mergând pe o bicicletă verde pe drum, ca şi cum ar fi în Franța, în Italia sau în altă parte. O femeie albă de şaptezeci şi cinci de ani, nebună de legat, mergând pe bicicletă către postul de poliție din Winderflet. Patru bâtlani cocoțați pe balustradă podului se holbară la ea. Bărbatul de la chioşcul de fructe de la cotul râului se holbă la ea. Femeia care vindea bocanci cu talpă groasă pe bidoanele de benzină de la marginea drumului se holbă la ea. La crâşma People's

Place, bărbații care trândăveau acolo cu picioarele ridicate pe perete se holbară şi râseră batjocoritor. Ştia că o recunoscuseră. Nevasta domnului Harwood, la fel dă țâcnită că bătrânu' ăl' alb şi nebun.

Sabine trecu pe lângă ei, cu capul sus, îndreptându-se direct către secția de poliție într-un arc de cerc larg, rapid, ştiind că, atunci când venea momentul să oprească, putea reuşi sau nu, şi se izbi direct de scările din față ale postului de poliție. Bicicleta căzu zăngănind la pământ, Sabine sări de pe ea ca o văcăriță de pe cal. Intră în postul de poliție, ducând în mână punga maro de hârtie.

Bobby Comacho pierdea vremea la recepție, tândălind cu polițistul de serviciu. Era cu spatele la Sabine: un negru înalt şi solid, în mod clar şeful, după uniformă, după caschetă.

— Tu! Zbieră Sabine.

Şeful de poliție Bobby Comacho se răsuci.

— Înțeleg după pălăria aia caraghioasă că tu eşti mocofanul-şef.

Bobby se schimbă la față, ochii i se întunecară, ucigători.

— Nu te uita aşa la mine, porc afurisit! Se răsti ea. Ridică patru degete în aer. Patru, auzi? Patru dintre scârboşii tăi de mardeiaşi l-au bătut pe fiul menajerei mele! L-au băgat în spital. Ştiai asta?

— Cucoană, ai grijă ce spui. Prostu' dă bărbatu-tău a venit deja aci. Io nu ştiu dă ce vorbeşti, o avertiză Bobby.

— Ah, nu? Ba ştii foarte bine, şi nu-ți pasă, pentru că asta ai făcut şi tu. Nu-i aşa? Nu aşa ți-ai primit cascheta de căpitan? Ți-ai croit drumul în sus în poliție cu amenințări, ticălos gras ce eşti!

Bobby o privi furios.

Polițistul de serviciu icni.

Sabine spumegă, şi dinții ei mici şi albi scânteiau.

— Cucoană, ieşi dracu' d-aci! Mârâi Bobby.

— Nu vreau.

— O să t-arunc într-o celulă.

— Unul dintre poliţiştii tăi proşti şi analfabeţi l-a ameninţat acum pe Talbot că-l omoară. Unul dintre oamenii tăi, un om din poliția ta. Cum îl cheamă? Spune-mi! Vreau să vorbesc cu el. Aseară a ameninţat că-l omoară pe Talbot, iar acum, ia ghici?

Sabine se întrerupse. Era relaxată. Era ca şi cum ar fi cântat sau ar fi înotat, sau ar fi plâns, o uşurare să se găsească aici. Din punga maro de hârtie scoase pistolul şi îl ridică în dreptul pieptului enorm al lui Bobby. Zâmbi şi strânse mai tare armă între degete.

Bobby se holba la ea.

Poliţistul de serviciu tremura.

— Nu se mişcă nimeni, ordonă Sabine.

Ţinea arma neclintită, braţul – drept. Trupul ei se înălţă într-o mişcare blândă, ca un val de ocean, când răsuflarea i se domoli. Bobby clătină uşor din cap. Sabine zâmbi şi încuviinţă la fel de uşor din cap. Apăsă, şi trăgaciul cedă, şi ea auzi un sunet ascuţit, asurzitor, când trase nu unul, ci două, apoi trei gloanţe. Cele trei gloanţe pătrunseră fără niciun sunet în trupul şefului de poliţie Bobby Comacho, cel care răspundea de siguranţa cetăţenilor din Winderflet. Trupul lui se prăbuşi fără viaţă pe podea. Poliţistul de serviciu se holba tâmp. Sabine se întoarse şi ieşi în curtea din faţa postului de poliţie, în soarele arzător, orbită pentru câteva clipe de lumină, astfel că nici nu îşi mai dădu seama unde se afla. Ridică mâna, o puse streaşină la ochi şi se uită în sus pentru a vedea că deasupra bisericii, de deasupra tuturor lucrurilor, din cerul albastru senin, balonul privea lung în jos către ea, exact în jos.

TRINIDAD, 1956

11
SOSIREA

În acea zi, cerul era neobişnuit. O întindere vastă de nori albi gofrați care atârnau jos, foarte jos, peste golful Paria. Ici şi colo, o nervură albastră-cenuşie îi străpungea, dar asta era tot. Pătura asta albă reflecta privirea furioasă a mării răsfrântă în sine, astfel încât te simțeai prins ca într-o capcană sub ea. Dar apoi, în depărtare, către răsărit, formația de nori îşi schimbase alcătuirea, răsucindu-se în nişte sculpturi semețe.

— Ca nişte galioane uriaşe, spuse cineva, arătând într-acolo.

— O armadă ancorată în cer, venită de pe mare, zise un alt pasager.

— Galioane de nori.

— Vase cu pânze.

În acea zi, o flotă ciudată ne întâmpină, o armadă spectrală care zăbovea deasupra gurii portului din Port of Spain. Era la jumătatea dimineții, când vasul care transporta banane, Cavina, alunecă prin Prima Boca, acea strâmtoare îngustă între capătul de nord-vest al Trinidadului şi Insula Monus. Trinidadul ne înconjura, plin de dealuri şi de arbuşti, de un verde nestăpânit. Verdeața asta cobora direct de pe dealurile abrupte până la mare. Nu exista plajă sau fâşie de pământ între ele. Doar verdele ăsta sălbatic şi apoi marea cea întunecată. Când vaporul trecu mai aproape de uscat, am observat sute şi sute de copaci înalți, deschişi la culoare, care creşteau din stâncă. Cârcei de liane atârnau de ramurile lor costelive. Printre ei – ştiu acum – era otrăvitoarea mancinella, care iubeşte apa sărată a mării; fructul ei acid este letal, arde gâtlejul dacă este mâncat. Să nu stați niciodată sub o mancinella când plouă – vaporii din fructe se combină cu apa şi pot topi pielea. Am văzut şi migdali indieni; dar şi cactuşi înalți şi destul de colțuroşi, mombin, manzanita, tot soiul de arbori foioşi, unii cu trunchiuri țepoase, alții cu frunze groase, ca nişte limbi; o junglă miraculoasă răsărită din stâncile alea întunecate şi aride.

Păsări negre mâncătoare de hoituri zburau sus, deasupra capetelor noastre. Corbeaux. Cincizeci sau şaizeci se roteau în spirale şi se legănau profilate pe norul alb, gros. Am trecut pe lângă un copac solitar, mort, cu o singură creangă rămasă, îndoită într-un cot şi uscată. Câteva dintre păsările alea mari şi negre stăteau pe ea, cu capul ascuns, atente. Ochii lor tiviți cu roşu mă priveau curioşi.

— Ăla trebuie să fie Gaspar Grande—, spuse George, privind cu atenție înainte.

George îşi făcuse bine temele. Înainte de călătoria noastră, cumpărase hărți terestre şi maritime de la Stanfords, din Covent Garden. Geamantanul lui era ticsit. Cărți despre păsări şi fluturi, mamifere, reptile

Şi insecte din Antile, viața marină, geologie. Arhitectură, crichet. Distilarea romului, plantațiile de cacao. George ştia unde ajungem, oh, da. La belle. Preafrumoasa insulă Trinidad, o țară deja plină de vrajă. Prețioasa Trinidad – oh, fanteziile pline de dorință ale lui George începuseră cu mult înainte chiar de întâlnirea lui cu insula.

— Pajişti şi savană, murmurase el în somn.

— Ce, iubire?

— Păduri tropicale şi mangrove.

— George. Ce tot spui tu acolo?

— Patru sute cincizeci şi trei de păsări. O sută opt mamifere.

— Da, iubire.

Mi-am ascuns amuzamentul.

— Lamantini. Şopârle tegu aurii. Păsări honeycreeper purpurii.

Soțul meu era deja bolnav de dor, cucerit deja de gândul la ceea ce îl aştepta. George ştia ce alesese, la ce venea.

Apoi am trecut pe lângă Carrera, cândva o insu-lă-închisoare la fel ca Alcatrazul, o stâncă singuratică în care adăposteau câteva barăci dărăpănate, un canal lung şi îngust

pe o parte, către mare. După aceea, pe stânga, apăru o flotilă de insulițe, cinci în total; astea erau Five Islands—, şi ele acoperite cu aceeaşi verdeață luxuriantă. Deasupra acestor stânci mici, din cerul alb se rostogoleau alți corbeaux.

— Se holbează la mine, i-am spus lui George. Zău că asta fac. Vor să ciugulească din mine. Trebuie că arăt rotofeie şi apetisantă.

— Chiar eşti foarte apetisantă, replică George amuzat, cuprinzându-mă cu brațele. Nu-ți face griji, iubita mea, o să am grijă de tine, ai să vezi. O să ai servitori şi o casă mare, şi o să mănânci pawpaw şi guave la micul dejun, căzute din copacii din grădina noastră. Aici, o să fii o regină.

George mă adusese în Trinidad, străbătând tot Atlanticul. Mă convinsese să fac asta, să fiu de acord să accepte o slujbă de funcționar oarecare într-o țară îndepărtată, despre care la început crezusem că era India. Compania de navigație Forbes-Mason îi oferise lui George o slujbă pe care el simțea că nu era în stare să o refuze. Într-o seară, venise acasă cu o hartă a lumii şi o deschisese pe masa din bucătărie, arătând către un punct.

— Vezi?

Mă uitasem la continentul numit INDIA pe hartă.

— Nu, nu acolo, prostuțo. Aici.

Arătă către un punctişor aflat la kilometri depărtare, către vest.

— Acolo?

Trinidadul se dovedi parte dintr-un lanț de insule, Antilele, un arhipelag lung, arcuit, aflat în Marea Caraibilor.

— Da. Acolo.

— Cred că glumeşti.

O baracă lungă, maronie, cu acoperişul din tablă galvanizată, roşie de rugină, stătea ghemuită pe una dintre Five Islands. Muncitori necalificați veniți de la Calcutta fuseseră ținuți cândva aici în carantină: mii de suflete asudaseră în arşiță zile întregi cu doar puțină apă şi hrană,

aşteptând permisiunea să trudească pe câmpurile cu trestie-de-zahăr, căci foştii sclavi spuseseră: „Gata, ajunge! “Mii de suflete se îngrămădiseră în barăcile alea în căldura ostilă, dar George nu-mi pomeni despre asta. Vasul alunecă mai departe. Deja toți pasagerii se îngrămădeau acum pe punte, doar vreo sută şi ceva de oameni: profesori şi bancheri, şi oameni de afaceri, şi alții, ca noi, cu contracte pe trei ani recent semnate. Chiar şi Miss Jamaica era pe vas, o fată albă cu părul creț, proaspăt căsătorită cu un creol francez din Trinidad. Cavina ducea cu ea ultima încărcătură. Ăsta eram noi: ultimii colonişti care mai ajungeau în Trinidad, înainte ca lucrurile să se schimbe pentru totdeauna. Era 3 ianuarie 1956. Nu ştiam nimic despre tânărul Eric Williams, că se pregătea să lanseze un nou partid politic în fața miilor de oameni adunați în piața Woodford. Noi am sosit chiar în momentul în care această țărişoară îşi găsise un lider nou, charismatic, în momentul în care îşi aduna voința colectivă, când Trinidadul începea să tune: „Du-te înapoi, pleacă de-aici, Massa colonialist “. Am sosit în aceeaşi lună în care Eric Williams şi-a lansat campania. Dar nici măcar George nu ştia asta încă.

Cavina întoarse şi pătrunse într-un canal lung, marcat de geamanduri. George începu să se agite, cu ochi strălucitori, adulmecând mirosurile marine. Zona portuară din Port of Spain apăru lucitoare. Dealurile din lanțul de nord înconjurau portul, imense, drapate în umbrele aruncate de nori şi în ceea ce părea o catifea verde-albăstruie – aceşti munți care odinioară făcuseră parte din lanțul Anzilor. George icni, cu răsuflarea tăiată, cu o admirație fățişă. „Ticăloasă “, „muză “, „ipocrită “, „prietenă “- nu ştiam cum să numesc această insulă a Trinidadului.

În partea dreaptă, am observat un țărm prelung, cu vegetație de un verde întunecat, joasă, care se întindea chiar până la chei.

— Mlaştina Caroni, spuse George.

O mlaştină? Eram uimită. Mlaştina Caroni se afla de-a lungul părții stângi a intrării în port, pierzându-se în depărtare. Dar voiam să ştiu cât de lată era. Şi se întindea şi în interiorul insulei? Era Trinidadul, în cea mai mare parte, o mlaştină adâncă şi noroioasă? Şi ce trăia într-un mediu atât de neprietenos? Anaconde, aligatori?

Dintre dealurile care înconjurau Port of Spain, unul se detaşa în mod clar. Un singur deal părea să fie locuit, plin de acoperişuri roşii şi scânteind cu fulgerări argintii. Dealul Laventille. Comunitatea aceea părea ciudată văzută de pe vas, singurul semn de civilizație aparent, căci oraşul în sine se întindea pe teren plat în spatele portului şi era invizibil de pe puntea vasului. Îți vine a crede? Quelle idee! Laventille: mahalaua oraşului, unde s-au adunat sclavii după eliberare. Bătea vântul acolo sus, şi, într-adevăr, numele era potrivit: La Ventilla55. Acolo pământul era buretos, aerul – infestat cu duhoarea mlaştinii.

Un far se înălța pe chei – în sfârşit, ceva familiar. Mic, asemenea unei jucării, mai degrabă un ornament decât altceva. Eram în plină zi. Şi totuşi, farul era ca un magnet pentru vas, şi ne-am îndreptat direct către el. Deja toată lumea era fermecată, şi stăteam cu toții agățați de balustrada de la tribord a vasului. Cineva arătă cu mâna.

— Cât de mare-i oraşul?

— Câți locuitori are?

— Câteva mii, câteva sute?

— Am auzit că e foarte sărac.

— Nu, e bogat.

— E murdar.

— Am auzit că tre' să ai grijă pe unde mergi.

— Nu poți umbla noaptea.

— Prostii, e guvernat şi clădit de britanici. E bine organizat.

— E ca Bombay-ul.

— E ca Jamaica.

Râsete.

Mi-am făcut cruce.

— Protegez-nous, am şoptit.

Stomacul îmi era răsucit în noduri. Îmi imaginam că asta se întâmpla cu noi toți. Nimic nu ne oferea un răspuns clar. Numai George părea netulburat. Marea deveni mai tăcută, şi o pătură de nori albi ne acoperea. Un cocotier maro, uscat, pluti pe lângă noi. Pelicani cenuşii stăteau cocoțați pe geamanduri, privindu-ne indiferenți intrarea. În nări simțeam izul mlaştinii, un miros puternic de sare amestecat cu duhoare de peşti morți, câini morți, mangrove în putrefacție. Mirosul ei specific. Ne-am dus mâinile la nas şi am râs, pentru a ne înlătura sentimentul de stânjeneală. Ochii lui George sclipeau. Dar eu mă uitam nesigură la micul port faimos, la dealurile acelea invadatoare; perii de pe ceafă mi se ridicaseră. Şaisprezece zile pe mare. Ajunseserăm aici: Port of Spain. Atât de tăcut, atât de închis în sine şi atât de verde.

În cele din urmă, pătura albă de nori se evaporă. Un al doilea cer, şi mai amenințător, se arătă privirilor, mult prea serios, un albastru arzător intens. Soarele arunca asupra noastră raze pătrunzătoare, şi am simțit că trebuia să mă ascund. Cavina se apropie şi mai mult de doc. M-am furişat jos în cabina noastră şi m-am lăsat în genunchi. M-am rugat Fecioarei:

Je vous salue, Marie, pleine de grâce,
Protegez-nous,
Nous sommes seuls ici,
Nous avons besoin de votre aide.
Gardez-nous.—

Mi-era frică, brusc nu mai eram sigură de mine. Şi dacă refuzam să mă dau jos de pe vas, refuzam fățiş să cobor în doc? Şi dacă mă răzgândeam? Puteam s-o fac, nu-i aşa? Să-i explic lui George că mă gândisem mai bine. Vasul avea să se umple cu încărcătura de banane cu destinație îndepărtată şi să se întoarcă la Southampton. Puteam rămâne pe el. Şi dacă nu treceam testul Trinidadului? Căldura mă alungase în

cabină, invadând spațiul strâmt. Îmi simțeam pielea umedă, alunecoasă. Apă la rădăcina părului, un pârâiaş de apă picurându-mi pe ceafă. Mi-am apăsat uşor degetele pe frunte, pe obraji, şi mi- am cercetat apoi buricele degetelor. Mi-am presat o palmă pe piept şi mi-am mai şters nişte sudoare. Am exersat respirația – inspiră, expiră, inspiră, expiră. M-am uitat în oglinda măsuței de toaletă şi am văzut o altă femeie, cu fața încinsă şi umflată.

Am stat nemişcată pe cuşeta îngustă, cu ochii închişi. Italia, Franța: deja asta era foarte diferit. Cunoşteam țări calde, țări europene. Dar căldura asta era indecentă, ca o răsuflare străină sau ca nişte degete. Mâini aşezate pe mine, pipăindu-mă.

— Pleacă de-aici, lasă-mă-n pace! Am scrâşnit.

M-am întors pe punte şi am descoperit că vasul nostru acosta la Cheiul Reginei. Vedeam negri

Umblând încoace şi-ncolo, şi clădirile vămii, şi macarale, şi alte vase andocate. Un halo de praf galben pal plutea în aer. Voci care strigau. Cerul striga. Fluturi roiau în stomacul meu. Am strâns cu putere mâna lui George. Fața lui George era netedă, palidă şi calmă. Nu se vedea la el niciun semn de suferință din cauza căldurii sau orice altceva.

Ajunseserăm. Călătoriserăm până aici din Harrow on the Hill, din casa noastră cea nouă, un cadou de nuntă de la părinții lui George, din miezul iernii, cu pământul încă înghețat, de la familie şi prieteni. Nu-mi venea să cred. Aduseserăm prea puține cu noi. Două geamantane cu nişte haine de vară, o ladă cu tot felul de fleacuri la care țineam, pe care scrisesem „FRAGIL “, şi, bineînțeles, bicicleta mea Raleigh verde.

Pe uscat, căldura era uluitoare. Ostentativă, acrobatică; aerul era cumva mobil, răsucindu-se de la toate cascadoriile soarelui. Mă temeam că părul meu dat cu fixativ urma să ia foc, pielea de pe umerii mei sfârâia. Mi-am spus că aş putea,

pur şi simplu, să mă prăjesc, asemenea unui cotlet de porc. Pavajul ardea mocnit prin tălpile subțiri ale sandalelor mele. Am vrut să mă întorc imediat pe vas.

— Eşti bine, iubito? Întrebă George.

— Hmm.

— Dragă, ți-ai pierdut capacitatea de a vorbi.

Avea dreptate: nu puteam respira astfel încât să articulez cuvinte. Un englez solid, cu fața roşie, veni din mulțime către noi pentru a ne întâmpina, cu sudoarea prelingându-i-se în linii drepte pe tâmple. Îşi tamponă fruntea cu o batistă.

— George şi Sabine Harwood, spuse George, zâmbind larg, şi păşi către el, conducându-mă în direcția bărbatului.

Am dat cu toții mâna, scurt. O maşină aştepta în apropiere, un Chevrolet. Transpirația mi se adunase în gene, şi vederea mi-era începtoşată. Eram pe punctul să leşin. Şi mirosurile! Căldură şi fructe, şi izul puternic, de mosc, al trupurilor negrilor. Negri peste tot. Am încercat să nu mă holbez. Nu mai văzusem niciodată atâția la un loc. Erau ciudat de tăcuți şi de distanți, ca şi cum existau numai în fundal.

O agitație se stârni lângă cală. Se țipau ordine, oamenii strigau către alții cu putere, chemându-i pe cei de pe doc să vină să-şi ia bagajele. Apăru bicicleta mea verde. Doi bărbați o împinseră în jos pe rampă, râzând şi făcând mare caz de ea, ca şi cum era o jucărie nemaivăzută până atunci. Un steward arătă în direcția mea.

— Doamn', doamn', strigară ei. Ad-o pen' ea. Doamn' albă englezoaică.

Am roşit şi le-am mulțumit exagerat de mult.

— Ştiți, sunt franțuzoaică, nu englezoaică, i-am spus unuia dintre ei, dar el doar a râs.

Ne-am recunoscut şi lada care-şi făcea apariția. Un hamal tânăr a aruncat-o din pântecul vasului pe chei. Lada a aterizat, cu o bufnitură, în praf. George a luat-o la fugă pentru a o salva. Dar eu eram şocată, deşi m-am controlat: poate că oamenii ăştia nu ştiau să citească în engleză?

Chevroletul ne duse de-a lungul țărmului, pe Wrightson Road, la un hotel aflat vizavi de un parc deschis numit Queen's Park Savannah. Era Queen's Park Hotel, cel mai somptuos din Port of Spain. Mi-a revenit bună dispoziție. O clădire ciudată; partea principală semăna cu un conac victorian, deşi unul adaptat pentru Caraibe, construit din lemn de esență tare din pădurea tropicală, cu verande largi şi obloane cu storuri. O aripă a hotelului era în stil Art Deco, înaltă, cu ferestre bordate cu ornamente. Am

Fost conduşi către partea mai veche. Înăuntru, ventilatoare de tavan se mişcau alene, tulburând aerul dens. În colțuri, se cuibăreau piese de mobilier de răchită, de culoare albă, decolorată până la o nuanță blândă, cu perne de puf învelite în creton. Carpete persane aruncate ici şi colo pe podeaua de lemn lustruit. O atmosferă pe care am recunoscut-o imediat. Doi papagali arakanga erau cocoțați pe balustradă verandei, unul turcoaz, celălalt stacojiu.

— Qui est la? Qui est la?

Unul vorbea în franceză. Eram încântată.

George mă strânse de braț. Aici îmi puteam reveni. Am urcat la etaj, în camera noastră, şi ne-am prăbuşit pe patul cu baldachin. Tavanul era înalt, şi balconul nostru dădea către imensa savană de vizavi; o briză uşoară pătrundea înăuntru. Am desfăcut plasă pentru țânțari care atârna deasupra patului.

— Alte soții, am spus.

— Cine?

— Eu nu sunt la fel ca alte soții de expatriați, nu-i aşa?

— Nu, petala mea de floare. Nu eşti.

— N-o să vreau să plec, îți promit.

George era deja pe cale să adoarmă.

— Aşa e, mormăi el. Aşa e, draga mea.

L-am privit pe George cum dormea, mi-am lipit buzele de pântecul lui cald. Desigur, fusese un interviu în Londra. Şefii lui George de la Forbes-Mason voiseră să mă cunoască. Altor

soții nu le plăcuse aici. Firma descoperise că era imposibil să-şi țină prea mult angajații în Trinidad. Trei cupluri renunțaseră înaintea noastră, toate rezistând luni, nu ani. Bărbaților le plăceau Indiile de Vest. Aveau ceva de făcut. De obicei, ocupau poziții mai înalte acolo decât în Anglia. Le plăceau mult clima şi oamenii. Soțiile însă urau totul. Ştiam asta. Dar nu mă demoralizase. George voia să se laude cu mine. Eram bilingvă. Mă simțeam în largul meu cu amestecul de limbi şi de rase, cu bucătării şi culturi diferite. Trăisem înainte într-o țară caldă. Eram veselă, plină de viață. Nu fusese greu să-şi liniştească şefii. Nu trebuiseră decât să mă vadă, să-mi vadă pielea măslinie, firea mea de mediteraneeană, ca să-şi dea seama că sunt diferită. Îi impresionasem pe oamenii ăia mohorâți. Trei ani: n-aveam nimic de pierdut. Ni se oferise şi o casă. Semnaserăm contractul. Îmi zisesem: „O să le-arăt eu lor “.

M-am lăsat şi eu cuprinsă de somn, visând – dintre toate lucrurile posibile – că mergeam pe bicicleta mea verde pe drumul către casa mea nouă din Harrow on the Hill. Drumul era înghețat; era ianuarie. Eram înfăşurată într-o haină de tweed, cu mănuşi, şi tremuram de frig, şi mergeam pe bicicletă spre casă pentru a mă întâlni cu George. Fericită, proaspăt căsătorită. Nerăbdătoare să-l văd. Pe când mergeam, punctişoare albe cădeau din cer, grațioase şi fascinante, amintindu-mi de ceva: nişte puncte negre pe care le văzusem undeva, profilate pe un strat alb. Punctele albe deveniră puncte negre. Păsări negre se roteau şi se răsuceau înaintea mea, pătând cerul.

Am stat exact o săptămână la Queen’s Park Hotel. Compania ne-a dat cu promptitudine să mâncăm şi să bem, şi am primit o invitație să luăm ceaiul cu noii patroni ai lui George şi cu soțiile lor. Bonny şi Miriam m-au uimit; purtau pălării, mănuşi şi ciorapi.

— De unde eşti, la origine? M-a cercetat Bonny.

Fața ei ovală, lăptoasă era mai degrabă aspră; o umbră de păr negru se vedea pe maxilarul ei.

— Antibes.

Zâmbete încordate, forțate.

— Şi ai avut o călătorie plăcută?

— Nu, am răspuns eu. Am avut rău de mare tot drumul.

— Ți-ai adus multe lucruri?

— Doar bicicleta.

Ochii lor s-au mărit brusc. Miriam a zâmbit afectat.

— Bănuiesc că o să-ți cumperi un vehicul, a zis ea.

— Nu ştiu să conduc.

Priviri oripilate.

— Joci bridge?

— Nu.

Răceală.

Am zâmbit larg şi le-am aruncat în ochi fumul de la țigară. Aveam atâtea întrebări, dar era limpede că nu erau femeile potrivite cărora să le cer sfatul. Credeau că n-aveam să rezist. Asta doar mi-a întărit hotărârea. Nu numai că aveam să rămânem, dar aveam să ne descurcăm foarte bine.

Acea primă săptămână de miere luă sfârşit. Abia atunci am aflat că minunata casă promisă nici măcar nu fusese construită! Noi aşteptam cheia. Dar, când am sosit, întregul subiect fusese evitat în mod tacit. Eu am insistat, delicat. Am fost duşi să vedem un apartament micuț pe Bergerac Road, într-un cartier numit Winderflet. Lângă Chen's Pick and Pay, un supermarket, şi Country Club.

— Potrivit pentru vreo şase luni.

Firma nici măcar nu ne oferi scuze.

Când am deschis uşa, eu am scâncit. Gândaci negri şi lucioşi, graşi ca nişte şoareci, alergau pe tavan şi pe podea.

— Qu'est-ce que c'est? Am țipat.

— Doar gândaci, încercă George să mă liniştească.

— Gândaci? Nu sunt gândaci. Sunt demoni!

George năvăli furtunos înăuntru şi strivi cu piciorul cât de mulți putu. Apartamentul era într-o stare scandaloasă. Saltele pline de ouă de păduchi, frigiderul pătat de mucegai. Pe pereți, vopseaua cenuşie se cojea.

Lacrimile îmi alunecau pe obraji.

— Du-mă înapoi la hotel, i-am cerut.

George încuviință din cap, roşu în obraji.

— Sabine, nu înțeleg. Sincer. Trebuie să fie o încurcătură.

Conducerea firmei nici măcar nu se simți ruşinată. La insistențele mele, apartamentul fu iute curățat şi zugrăvit, se aduse mobilă nouă. Un pat, o masă şi patru fotolii. Un frigider nou. Zâmbetele alea forțate, încordate: primul meu contact cu ceva despre care englezoaicele alea ursuze nu spuseseră nimic. Capul sus, nu pomeni despre asta. Un pahar mare de rom. După-amiaza, puțin Valium.

Eram hotărâtă să nu mă plictisesc în Trinidad. Când George era la birou, făceam ordine şi curățenie în apartamentul nostru micuț până când totul strălucea. L-am decorat cu puținele flecuştețe la care țineam şi pe care le aduseserăm cu noi. Mergeam la cumpărături în fiecare zi la Chen's, supermarketul întunecat şi dărăpănat din apropiere. Prima dată când m-am dus acolo, a fost chiar dificil. Pe lista mea simplă de cumpărături scria:

Pâine, o baghetă lapte, o pintă
Brânză, cedar, jumătate de livră
Unt
Mere
Roşii
Biscuiți
Zahăr
Ceai

Supermarketul mi-a părut pustiu la început. Afară, un şir de cărucioare ruginite ardeau topite în soare. Am reuşit să eliberez unul, împingându-l înaintea mea ca pe un scut. La

intrare, m-am oprit. Magazinul avea un aer tangibil de tristețe. Un miros umed şi rece de pământ plutea pe culoare, şi cele două becuri atârnate de tavan dădeau o lumină chioară.

Imediat am ajuns la raionul de fructe şi legume. Am văzut o movilă mare de tuberculi asemănători cu nişte rădăcini, murdari şi păroşi, ca nişte cartofi sau nuci de cocos. Am căutat o etichetă, ceva, dar n-am găsit nimic. Lângă ei, o grămadă de banane şi mormane de fasole verde, oropsită şi veştejită. Am găsit şi roşii, cultivate în zonă, mici şi galbene, cam stricate; şi nişte conopidă, ofilită de căldură şi având deja o culoare maronie. Portocale, am recunoscut portocalele, doar că erau verzi. Am luat una în mână şi am strâns-o. Era tare ca piatra. Am trecut cu căruciorul pe lângă secțiunea asta de câteva ori. Fructe de mango mult prea coapte explodau asemenea grenadelor, sfârâind de propriul suc. Muştele bâzâiau deasupra lor, deasupra a orice altceva. Nimic nu semăna cât de cât cu un măr.

Rafturile de lemn erau pline de praf, lucrurile de pe ele – puține. Cutii cu făină şi conserve de lapte condensat Carnation. Conserve de carne de vită. Alte mărci pe care le-am recunoscut: Heinz, supă Bachelors. Cutii cu suc de portocale şi mazăre de grădină. Plăcinte Fray Bentos. Pungi cu orez şi leguminoase. Mazăre vărsată. Mazăre pestriță. Mazăre pigeon. Cutii cu ghee—, sticle cu ulei de gătit. Sticle şi cutii cu produse locale: Matouk's, Bermudez. Stive de navete de lemn cu sticle de cola; sticle de rom. Gândaci mişunau pe rafturi. Am cotit.

Un frigider! Slavă Domnului! În el, patru pachețele de unt. Şase cutii de crochete de peşte Birds Eye. Lapte nu.

Am hotărât să cer ajutor şi mi-am îndreptat căruciorul către una dintre casele de marcat. O negresă tânără, cu sprâncenele desenate cu creionul şi cu părul prins în plasă, stătea acolo, pe jumătate adormită.

— Scuzați-mă. Am zâmbit cât de fermecător am putut. Aş vrea nişte lapte şi nişte brânză.

Ochii ei negri mari au clipit. S-a uitat la mine cu o privire profund goală, ceva între depresie şi dispreț.

— De-abia m-am mutat aici, am explicat eu.

Ea şi-a întors privirea şi a mormăit ceva de nedesluşit.

— Poftim?

A mormăit din nou ceva.

— Mă tem că nu v-am auzit.

— Nu-i brânz'.

— Oh. Transpirăm din abundență. Lapte?

Privea fix, prin mine.

Am aşteptat.

În cele din urmă:

— P-acoloşa!

Nu înțelegeam. M-am crispat.

Ea arătă către culoarul unde văzusem laptele condensat.

— Vreau lapte adevărat, am explicat eu.

A părut nedumerită, apoi bosumflată, ca şi cum s-ar fi simțit jignită.

M-am întors şi am găsit laptele condensat. Am aruncat o cutie în cărucior. Pe urmă, m-am grăbit. Prea ruşinată să mă întorc la casă fără nimic, am luat la întâmplare lucruri doar ca să umplu căruciorul, trăgând de pe rafturi cutii şi conserve fără să mă uit la preț, vrând să scap cât mai repede. Am ieşit pe la o altă casă. Nici măcar nu m-am uitat în coş până nu m-am întors în siguranță în apartamentul nostru. Când l-am deşertat, conținutul lui era foarte diferit de lista mea de cumpărături.

O cutie de lapte condensat Carnation O cutie de biscuiți Crix O conservă de mazăre O sticlă de rom

Un pachet de crochete de peşte Birds Eye Un borcan de gem de portocale Matouk's O sticlă de Limacol Un ciorchine de banane Un tubercul mare, maro şi păros

În acea seară, George a râs de prada mea, şi am râs şi eu, fără tragere de inimă. Am stat pe balconul nostru şi am băut rom, şi am mâncat crochete de peşte şi mazăre. Am devorat bananele.

— Sunt puțin cam acre, nu crezi? A comentat George.

Am discutat despre tubercul; George a găsit una dintre cărțile lui de botanică şi am decis că era ignamă sau manioc. Voiam să vorbesc cu el despre atitudinea negresei tinere de la casă, dar nu ştiam cum să abordez subiectul. George ar replica doar că nu înțelegea ce voiam să spun. Dar nu era numai în închipuirea mea. Fata nu fusese neapărat obraznică

sau necooperantă; era vorba despre refuzul ei total de a comunica, de parcă aş fi fost ceva supărător. Am împins subiectul într-un colţ al minţii, cât de departe am putut.

Am jucat Scrabble, şi eu am câştigat.

— Fir-ar să fie!

George a sărit de pe scaunul lui, prefăcându-se furios că pierduse, îngropându-şi capul în poala mea, apucând cu gura de rochie şi trăgând de ea aşa cum ar trage un leu de pradă sa. Am ţipat când şi-a împins şi mai mult capul între coapsele mele şi, cumva, printre protestele şi apoi gemetele mele, a reuşit să-mi sfâşie cu dinţii rochia de pe şolduri. Am făcut dragoste pe podea. George şoptea răguşit în urechea mea: „Te iubesc, te iubesc, te iubesc, Sabine “. Eu n-am reuşit niciodată să-i răspund cu aceleaşi cuvinte. De cele mai multe ori, aproape îmi pierdeam cunoştinţa în mâinile lui.

În dimineaţa următoare, aveam amândoi probleme cu stomacul. Bananele, am descoperit noi, erau necoapte şi din soiul care se mănâncă doar gătite.

53 Insulă cu o suprafaţă de 1,29 kmp, situată la 12 kilometri vest de Port of Spain. Face parte dintre aşa-numitele Insule Bocas, aflate în strâmtorile Bocas del Dragon, între Trinidad şi Venezuela. (n.tr.)

54 De fapt, şase insulițe aflate la vest de Port of Spain, în golful Paria, numite şi Las Cotorras (n.tr.)

55 În limba spaniolă, în original, „paletă, aripă de elice “(n.tr.)

56 În limba franceză, în original: „Mă rog Ţie, Marie cea plină de har, /Apără-ne, /Noi suntem singuri aici, /Avem nevoie de ajutorul Tău. /Veghează asupra noastră “(n.tr.)

57 Unt clarifiat (n.tr.)

12
CLUBUL-ASCUNZĂTOARE

În fiecare dimineață, aşteptam pe balcon să-l văd pe poştaş. Bergerac Flats, un şir de clădiri lipite, şase apartamente peste alte şase, al nostru la etaj, numărul doisprezece. Într-o dimineață, aştepta şi vecina mea. Îmi plăcea cum arăta. Ochi verzi inteligenți, cu un regret calm şi candid în ei, pe care nu-l putea ascunde. Avea pielea de un maroniu-închis, un amestec de indiancă şi altceva, şi o purtare echilibrată, o atitudine delicată şi distantă care mă făcea să doresc să-i câştig bunăvoința. Şi ea fuma, la fel ca mine. Chiar şi dimineața, în chimonoul ei albastru de mătase, părea elegantă. Îl văzusem pe soțul ei, un indian cu pielea întunecată, plin de vioiciune, întotdeauna zâmbitor, țopăind în sus şi-n jos pe scări, sărind câte două trepte odată. Schimbaserăm saluturi scurte.

— Ceva pentru noi? I-am strigat de sus poştaşului.

— Nu, doamnă.

M-am îmbufnat. Nici pentru ea nu era nimic.

Până atunci, George fusese singurul meu tovarăş.

— Noi de-abia am sosit, m-am aventurat eu.

Un zâmbet şters.

— Şi eu.

Avea accent american!

— Noi suntem din Anglia. De fapt, eu sunt franțuzoaică, dar contract pentru o firmă de navigație, Forbes-Mason. Deserveşte

— Eu sunt din Philadelphia.

Era fardată, deşi era atât de devreme. Sprâncene desenate, henna şi pieptănat pe spate într-un stil hollywoodian şic.

— Soțul meu e trinidadian.

— Înțeleg. Cu ce se ocupă?

— Suntem amândoi avocați.

Eram uluită. Ea a văzut. O expresie de resemnare îi apăru în ochi.

— Eu sunt Sabine.

— Helena Chowdry.

— Noi am semnat contractul pe trei ani.

Venim din Anglia. Soțul meu lucrează cu vase de croazieră.

Buze rujate. Avea părul roşcat, vopsit cu

Încuviință din cap.

— Totul mi se pare foarte interesant.

Helena se uită prudentă la mine, cu ochii aceia verzi, discreți. Nu-mi păsa. Simțeam o nevoie acută de tovărăşie.

— Am slăbit cinci kilograme, am spus. Căldura! Mă topesc.

Ea zâmbi, dar numai colțurile gurii i se ridicară.

— Cum de arăți atât de minunat? Am izbucnit. Eu am renunțat.

Mi-am şters transpirația de pe față.

Dar Helena, la fel ca George, avea pielea uscată.

— Oh, ştiu, e teribil, spuse ea tărăgănat.

Am continuat să sporovăiesc, şi treptat Helena deveni mai prietenoasă. Chiar şi aşa, n-am scos mare lucru de la ea: şi ei erau proaspăt căsătoriți, numele soțului ei era Gabriel. Gabriel studiase dreptul în Anglia. Veniseră să se stabilească în Trinidad: fără contract, fără dată-limită. Helena era mândră, prudentă în purtare. N-am înțeles de ce, nu atunci.

Într-unul dintre apartamentele de la parter locuia Irit, o evreică unguroaică. Accentul ei unguresc pronunțat era senzual. Îşi presăra spusele cu oh-uri, şi ah-uri, şi draaagă şi graseia. Vorbea chiar şi puțină franceză.

— Sabine draaagă, torcea ea ca o pisică. Viens ici—, vino pentru un petit cocktail, oui? Ou est bărbatul ăla al tău? Plecat pe micul lui velo—? Ce-ar vrea să faci tu? Să te sui în spatele lui? Ca un beatnic englez? Eh? Viens. Fac nişte punci cu rom.

Apartamentul lui Irit era haotic, plin de tablouri şi cărți, şi manechine fără cap drapate în satin sau în şifon prins cu ace. Mirosea a usturoi şi a parfum Guerlain amețitor. Nu aveam voie să ținem animale în apartamente, dar Irit îl strecurase pe Mao, o pisică persană violet, cu un smoc de coadă obraznic. Era măritată cu John, un englez mult mai bătrân decât ea,

care o ajutase să scape din Ungaria în timpul războiului. John era înnebunit după ea, şi ea îi era devotată. Irit era încântătoare, cu părul ei de culoarea ciocolatei, tuns scurt, cu pomeții ei ascuțiți. Ochii îi erau mereu pe jumătate închişi şi priveau printre genele lungi, negre precum cerneală.

Bicicleta mea verde Raleigh m-a salvat. Fără ea, eram blocată. Mergeam peste tot pe ea, în pantaloni scurți şi cu bluză mea prinsă pe după gât. Am mers prin satul Boissiere şi pe urmă am dat ocol savanei. Îmi plăcea să trec pe lângă marile conace de acolo, fostele domenii ale baronilor de cacao. Cele mai multe erau nelocuite, unul era o şcoală, Queen's Royal College. Casa din colț arăta ca un castel din Renania, o alta – ca o canonieră excentrică, plină de turle, de cupole, cu ferestre ovale. Una era exact ca un tort de nuntă făcut din coral. O alta semăna cu un château francez. Toate imitau o arhitectură europeană de mult dispărută; toate păreau mai degrabă groteşti decât pline de grandoare. Un castel în savană? Un château înconjurat de cocotieri? Proprietarii lor sosiseră aici, se îmbogățiseră şi apoi înălțaseră jaloane eterne, într-un efort de a se convinge pe ei înşişi că încă mai erau europeni. Casele astea îmi dădeau un sentiment de confort; la fel ca mine, erau într-un conflict fără speranță cu tot ceea ce le înconjura. De multe ori, mă duceam cu bicicleta în savană doar ca să privesc prin porțile lor înalte, să-mi închipui familiile aşezate odinioară la mesele din sufrageriile lor. Nici prin gând nu-mi trecea că fiica mea avea să se mărite într-o bună zi cu urmaşul uneia dintre aceste familii.

De la o prietenă am ajuns la două, trei, patru. Toate în aceeaşi situație, toate din alte țări, cele mai multe din Europa. Toate eşuate pe această insulă. Ne-am povestit viața şi ne-am împărtăşit ponturi pentru supraviețuire. Oona era irlandeză, Myra, scoțiană, Leila, rusoaică. Evreice, catolice, protestante, o comunitate amestecată; toate tinere, toate izolate aici, cu soți veniți pentru a profita de o oportunitate. Ultimii exploatatori? Da. Acum pot să recunosc asta. Mă comparam

cu femeile acestea, hotărâtă să nu mă plâng prea mult. Ele păreau să se plângă tot timpul. Chiar şi aşa, mă bucuram de tovărăşia lor.

Ne întâlneam la Country Club, aflat la mică distanță de apartamentul nostru. Un arbore samanea şaman îşi întindea ramurile ca un nor în fața intrării, cu orhidee prinse în barba sa mițoasă, atârnând către peluza îngrijită, tunsă frumos. Clubul trimitea cu gândul la ordinea colonială britanică, la fosta strălucire flamboaiantă şi grandoare franceză. Scări de marmură larg arcuite şi verande late de tec. Fântâni, o piscină şi un ring enorm de dans. Ne duceam în fiecare după-amiază, când soarele cobora, ca să sorbim alene cocktailuri Bentley. Sau luăm prânzul – peşte zburător şi chipsuri din fructul arborelui-de-pâine, ascunse în bar. Foloseam piscina. În fiecare sâmbătă, clubul găzduia o seară de dans, şi mergeam îmbrăcate elegant şi dansăm toată noaptea.

Servitori negri în uniformă alunecau prin spatele nostru, din nou rămaşi undeva în fundalul acestor aventuri. Tăcerea lor mă făcea să mă simt stângace. Nu vorbeau niciodată, doar atunci când le puneai o întrebare; tăcerea, evident, era o formă ingenioasă de rezistență.

Odată, când un chelner a adus un cocktail, am decis să-mi încerc norocul la conversație:

— Mulțumesc. Eu sunt Sabine – şi am zâmbit.

— Da, doamnă.

— Locuieşti departe de aici?

— Nu, doamnă.

— Înțeleg că în curând o să fie carnaval.

— Da, doamnă.

— Carnavalul de aici e faimos, aşa mi s-a spus.

— Da, doamnă.

— Îți place carnavalul?

— Da, doamnă.

Nu era posibilă o conversație adevărată. Dar oamenilor ăstora nu le lipseau cuvintele, dimpotrivă. De multe ori, îi

vedeam sporovăind între ei. La fel că fetei de la casă de la Chen's, pur şi simplu nu le plăcea să stea de vorbă cu noi. Şi, pe urmă, adeseori nici nu înțelegeam ce spun. „Eh, eh, oho. Iote la min', acu. Oh, Doaaamn', Oh, 'mnezeule. "Îşi sugeau dinții când erau supărați. Erau multe cuvinte noi de învățat, unele africane, altele într-o franceză africanizată. Bobbol însemna „scandal ". Mamaguy, „a-şi bate joc de cineva ". Un langniappe e un copil născut după o lungă pauză. Tantie cutare şi Tantie cutare. Orice femeie bătrână era o Tantie nu-ştiu-cum; cuvântul venea din cel francez pentru mătuşă. Franceza era limba mea maternă şi vorbeam engleza fluent; prindeam repede şi aveam ureche bună pentru accent. Dar oamenii de culoare cu care avusesem de-a face îşi vorbeau limba amestecată atât de iute şi atât de greu de auzit, încât era aproape o şoaptă.

La club, albii se distrau, negrii munceau. Nimeni nu punea întrebări. Nici unora, nici altora nu le păsa de ceilalți. Anormal, dar pe deplin acceptat; regulile fuseseră scrise undeva cu mult timp în urmă, cu sânge, cu sudoare. Exista în atmosfera clubului un soi de răceală, iar în comportare domina codul „Nu

Privi în ochi ". Marea comunitate indiană era absentă; membrii ei nici nu munceau, nici nu se distrau la club. Exista o barieră oficială de culoare: niciun negru nu avea voie să devină membru. Dar personalul de culoare, în felul lui tăcut, ne făcea să plătim pentru asta.

Lângă piscină, noi, femeile europene, discutam.

— De unde pot să cumpăr cârnați?

— Ha ha. Ai înnebunit? Nu poți.

— Dar şuncă?

— Încearcă la United Grocers, în Frederick Street.

— Lăptuci? Ce-am văzut eu arată ca nişte buruieni.

— Numai asta există.

— Şi haine?

— La Johnson, în oraş. Dar n-o să găseşti decât două rânduri de umeraşe.

— Pantofi?

— Bată.

— Bată?

Râsete.

— Doar pentru sandale şi ceea ce băştinaşii numesc washicongs. Pantofi din pânză.

— Cămăşi pentru soțul meu?

— La Aboud.

— Cratițe şi oale?

— La Kirpilani.

Vizavi, de cealaltă parte a bazinului, creolele franceze băştinaşe erau la fel de distante ca personalul de culoare. Trufaşe chiar. Una, mai ales, era regina: o femeie înaltă, brunetă, cu ochi verzi, un verde cactus, şi trăsături acviline. Refuză să-mi recunoască prezența atunci când am zâmbit în direcția ei. În Europa, n-ar fi fost considerată albă. Avea pielea galbenă-maronie.

— Cine e ea? Am întrebat-o pe Oona, singura dintre noi care trăise mai mult în Trinidad.

— Soția doctorului Baker. Christobel.

Eram intrigată.

— Mi-ar plăcea să o cunosc.

— Oh, nu sunt prietenoşi.

— De ce?

— Pentru că noi nu rămânem aici. Suntem păsări migratoare. Şi mai e şi un resentiment vechi de când lumea.

— De ce?

— Păi, ei au fost stăpânii pe-aici pentru scurt timp, până când au preluat britanicii conducerea. În plus, pot să fie foarte snobi, mai rău că englezii. Unii susțin că sunt descendenți ai aristocrației franceze.

— Nu-mi spune că le place aici.

— Sigur că le place. Sunt trinidadieni. Sunt aici de când lumea.

— Dar la un moment dat trebuie să fi fost la fel ca noi.

— Acum mai bine de o sută de ani. Da. Dar plantatorii creoli francezi au creat Trinidadul. Ei sunt aristocrația autohtonă. Ce crezi că e clubul?

— Ce?

— Casa Poleskăi de Boissiere, cea mai snoabă dintre ele. Locul ăsta a fost cândva centrul societății creole franceze. Negrii n-au fost niciodată primiți aici.

— Dar Christobel nu e chiar albă.

— Sigur că nu. Doar în mare parte.

— Nu vor să se întoarcă în Europa?

— Ei nu mai sunt europeni. Nici măcar cei cu sânge european curat nu mai vor. Şi, pe urmă, nu se mai integrează, din punct de vedere social, în Europa.

— De ce nu?

— Aici sunt înalta societate. Cândva, ei au deținut toate domeniile, casele alea mari din oraş. Când Christobel deschide gura în Anglia, toată lumea se holbează la ea.

— Vrei să zici că vorbeşte exact ca ei? Am întrebat, arătând către unul dintre chelneri.

— Da. Mai mult sau mai puțin.

George a cumpărat un scuter. În fiecare zi mergea pe el la biroul lui aflat lângă docuri. Arăta foarte spilcuit, cu ochelarii lui de soare americani Ray-Ban şi cu mocasini. În acele vremuri, părul lui era un ciuf roşcat, iar pielea îi era foarte albă, deşi pistruii i se înmulțiră. Chiar şi aşa, nu avu deloc nevoie să se adapteze. Lui George nu i se părea nimic ciudat în Trinidad, nu avea niciun motiv să se plângă. Se simțea în largul lui atât alături de expatriații albi, cât şi în preajma oamenilor obişnuiți. Vorbea şi cu unii, şi cu alții, cu aceeaşi politețe. De multe ori venea acasă cu tot soiul de mici bârfe din birou – sau uneori cu legume autohtone pe care să le gătesc eu: bame, dovlecei chayote. Eu mă holbam la ele, fără să ştiu cum să le folosesc… şi fără să-mi pese. Ele se zbârceau. Eu le aruncăm.

— Uite, dragă.

Odată a venit acasă cu un dar; darul era împachetat, o carte. Am tras repede de hârtie, în timp ce George mă privea, roşu la faţă.

— Oh, iubitule.

Dar vocea mea era abia auzită, trădându-mi nemulţumirea la vederea darului. Era o carte de bucate cu mâncăruri autohtone.

Cea mai mare parte dintre noile mele prietene aveau o servitoare. Chiar şi Irit, în tot acel haos al ei. Apartamentul nostru era atât de mic, încât nu considerăm că aveam nevoie de aşa ceva.

— Oh, mais oui, chiar trebuie, draaagă, mă sfătui Irit. Tu crezi că eu ridic vreun deget? Nu, am destule de făcut pentru mine ca să-mi mai bat capul cu spălatul şi gătitul, şi curăţenia. Şi, pe urmă, o servitoare e atât de ieftină. Tu vrei să fii sexy când vine George acasă, nu? Vrei să fii fericită, să ai cina gata, să porţi o rochie nouă?

— Sunt o bucătăreasă groaznică.

— Exact. Femeile astea ştiu să gătească.

— Dar numai mâncare tradiţională.

— Uff! Cum adică „numai “? Servitoarea mea Glory e o artistă.

Dispăru în bucătărie şi reveni cu un vas în care se afla un amestec cremos.

— Ia gustă asta.

— Ce e?

— Fructul arborelui-de-pâine. Se numeşte oildown. Niciun pic de grăsime în ea. Fructul de pâine şi

Coadă de purcel. Proaspătă.

Am gustat.

— Delicieux, nu?

— Oui.

Eu şi George trăiam doar cu pâine prăjită şi crochete de peşte. Uram să-i calc cămăşile.

— Cum găsesc o servitoare?

— Uşor. O s-o întreb pe Glory, şi ea o să ți-o trimită pe prietena ei. Las' pe mine.

Am fost mulțumită.

Două zile mai târziu, am auzit o bătaie la uşă.

Am deschis-o.

— Bună ziua, doamn', io-s Venus.

Femeia din pragul uşii avea cel puțin un metru optzeci. Dinți mari. Părul ei însemna o grămadă de codițe prinse cu biluțe albastre. Neagră ca universul, cu albul ochilor strălucind ca nişte lămpi.

Venus chicoti.

— Venus Gardener. Doamna Irit 'm-zice c-ai nevoie dă servitoare.

Am încuviințat din cap.

— Io gătesc bine şi curăț bine, doamn'. Po' s-am grijă dă copii. Glory ie sor-mea.

Glory şi Venus.

— Cum o cheamă pe mama ta?

— Maria. Că pă Fecioară. Stă-n St Lucia dă mult.

— Oh. Păi. Numele meu e doamna Harwood. Intră.

Venus se aplecă pentru a putea intra. În apartamentul nostru micuț, ea părea o uriaşă. Nu ştiam ce să fac sau să spun, dacă ar trebui să îi ofer o Cola. Nu mai avusesem niciodată o servitoare până atunci. Venus purta o fustă evazată şi şlapi, o cămaşă crem subțire, toate alcătuind un soi de uniformă prestabilită. Era clar că nu mai făcuse nici ea soiul ăsta de muncă până atunci. Chipul ei se străduia să-şi reprime veselia naturală; muşchii feței tresăreau, vrând să rânjească larg, cu gura până la urechi. Se chinuia din răsputeri să-şi stăpânească tendința asta.

— Am nevoie de o bucătăreasă şi de cineva care să calce cămăşile soțului meu. Poate şi să facă puțină curățenie. Dar, după cum vezi, apartamentul ăsta e foarte mic.

— Da, doamn'.

— Ce ştii să găteşti?

— Callaloo, budincă dă macaroane, crab cu curry. Banane prăj'te. Orş'ce. Am învățat dă la buni-că-

Mea.

— Cum o cheamă?

— Seraphina.

— Dumnezeule mare!

Ea a chicotit.

— Da, doamn'. Bunica i-o femeie divină. Io-s a mai mică. Numa' fete-n familie. N-am frați.

— Câți ani ai, Venus?

— Dou'zeci.

Cu cinci ani mai tânără ca mine. Dar putea să aibă orice vârstă. Optsprezece, treizeci şi cinci.

— Locuieşti departe de-aici?

— Chear sus, pă Paramin. Viu pă jos 'ncoace. Îmi place să merg pă jos. Ie bun pen' sânge. Ie bine să te ții slab.

— Eu merg pe bicicletă.

— Te-am văz't, doamn'. Toți te ştie deja.

— Cine?

— Toți. Am zis la toț' că mă duc să iau o slujbă bună cu doamn' dă pă bicicleta verde. Nimeni n-a crez't. Da' aşa e. Te-am văz't cum treci pă bicicletă-n fiecare zi. Cu coşu-n față'.

M-am înroşit.

— Eşti vestită, doamn'.

O expresie de spiriduş apăru pe chipul lui Venus. În orice clipă avea să izbucnească în chicoteli, şi asta era molipsitor. Nu ştiam ce să cred despre această informație: că eram urmărită. Aşadar, oamenii ăştia se uitau totuşi. Pe furiş. Nu observasem pe nimeni privindu-mă când eram pe bicicletă. Nu mă simțisem însă stânjenită. După câteva minute, deja îmi plăcea Venus; chiar îmi plăcea. Era prima persoană de culoare care îmi adresă mai mult de două cuvinte, prima persoană de culoare care mă făcea să mă simt bine-venită. Poate că ea avea să mă ajute să înțeleg mai bine lucrurile.

— Poți să vii trei zile pe săptămână?

— Da, doamn'.

— Atunci vino mâine, la ora opt. Îmbracă-te aşa cum eşti acum. Te plătesc la fel ca doamna Irit. O să primeşti şi prânzul.

— Mulțumesc, doamn'.

Într-o după-amiază, am mers cu bicicleta în jurul savanei, minunându-mă de copaci. Tabebuia galbenă tocmai înflorea, căci sosea sezonul uscat. Pe bicicleta mea, în pantaloni scurți şi pantofi de pânză, cu soarele arzând deasupra, m-am trezit curând în Frederick Street, apoi am luat-o pe Charlotte Street, înainte de a pedala de-a lungul unei piețe deschise.

Era lume peste tot, vânzându-şi mărfurile pe străzi: trestie-de-zahăr şi banane verzi, peşte şi un munte de igname şi cartofi dulci. Piața semăna cu o masă de albine care roiau, aerul era dens de mirosul de miere de pădure, ulei de cocos şi sudoare umană. Soarele strălucea şi făcea trupurile negre să pară lustruite. În sfârşit, viață! Fusesem atât de ruptă de lume în apartamentul ăla micuț. Ştiam că ratam ceva, că ratam asta: zumzetul populației, aici afară, în stradă. Am trecut mai departe, o stafie albă în mijlocul lor. Inima îmi bătea cu putere în piept; mulți dintre vânzători ridicară privirea şi se holbară, tăcuți şi curioşi. Instinctiv, am ştiut că n-ar fi bine să mă opresc, cu atât mai puțin să hoinăresc prin piață fără un ghid. Fața îmi ardea de stânjeneala de a nu cunoaşte regulile. Am zâmbit şi am început să transpir.

Apoi, ceva mi-a atras atenția: un bărbat alb care stătea la un colț de stradă. Un bărbat alb care ducea un coş de piață într-o mână; cu cealaltă ținea de mână o femeie neagră. Era îmbrăcată elegant, nu era una dintre precupețe. Un bărbat alb cu o femeie neagră, mergând pe drum, în mod clar împreună, cumpărând zarzavaturi. I-am privit lung. O altă persoană albă printre toți aceşti oameni negri. Ceea ce păruse imposibil era atunci, pentru scurt timp, posibil. Imaginea mă tulbură, îmi stârni imaginația. Am fost cât pe ce să intru într-un stâlp de felinar. Am pedalat mai departe, dincolo de piață,

ameţită, ameţită de gândul că aceşti doi oameni puteau fi împreună, puteau chiar să se iubească.

Foarte repede, Venus a devenit cea mai apropiată tovarăşă a mea, dascălul meu. Aveam atât de multe de învăţat de la ea, şi totuşi atât de multe rămâneau nerostite între noi. Venus era o taină. Împărtăşea uşor şi ascundea totul. Dar adeseori simţeam că întrebam ce nu trebuia. Nu ştiam nimic despre Venus, cine era ea sau unde locuia, ce îşi dorea. Vorbea cu mine, şi totuşi nu vorbea; era de la sine înţeles că discutam doar la un singur nivel: despre cumpărături, gătit, casă, viaţa femeilor. Tăcerea ei, atunci când alegea să tacă, era invincibilă. O lăsam în tăcerea ei. Dezvăluia ce voia, mă învăţa ceea ce consideră că se cuvenea să ştiu.

Venus a fost cea care m-a învăţat să gătesc. Ne-a făcut cunoştinţă, mie şi lui George, cu bucătăria creolă, pe care ea o numea mâncare de suflet: cartofi dulci, ureche de elefant60, manioc, igname.

„Haleală de modă veche şi bună “, aşa o numea George.

Venus ne pregătea şi băuturi – un tonic roşu care semăna puţin cu sucul de merişor: măcriş. O alta, din coajă unui copac: mauby, o băutură medicinală verde, cam ca lemnul-dulce, pe care cu greu am înghiţit-o. În câteva luni, dieta noastră se schimbase pentru totdeauna. Venus ne alcătuia meniul. În loc să citesc cartea de bucate, mă învârteam prin bucătărie.

— Ce faci? Întrebam, uitându-mă peste umărul ei.

Rupea cozile la nişte frunze mari.

— Urechi dă elefant.

— Ce-i asta?

— Pentru callaloo.

— Nu poţi, pur şi simplu, să le tai şi să le pui în supă?

— Nu.

— De ce nu?

— Tre’ să scoţ’ ’ntâi venele-astea.

— De ce?

— Face rău la gât. Dă mâncărimi.

Ochii ei străluceau.

Eu m-am holbat la ea. Ea a dat din cap aprobator, ascunzându-şi amuzamentul.

— Şi aia ce e? Am întrebat.

La sfârşitul procesului de pregătire a callaloo-ului, a luat un ardei roşu mic şi zbârcit şi l-a aruncat în amestec.

— Să nu laşi niciodată ăla să se spargă, m-a sfătuit ea.

— De ce nu?

— Atunci să strică tot. Nu po' să m'ânci nica dac-ardeiu' să sparge.

— Zău?

Ea îşi supse dinții, ca şi cum era un lucru atât de bine cunoscut, încât nici nu mai merita să-l pomenească.

— Nimenea nu poa' să m'ânce-ardeiu' ăla când să sparge, frate.

De la Venus am învățat despre necesitatea de a folosi condimente; ce mirodenii să pun pe bucățile proaste de carne, uneori singurele care se găseau. Venus m-a învățat ce să fac cu peştele uscat sărat, cum să marinez picioarele de porc, cum să fac clătite cu rădăcini comestibile.

Mai şi bârfeam împreună, la început nesigure una de cealaltă. Aveam o curiozitate reciprocă. Deşi ştiam că ea avea întotdeauna grijă ce şi cum spunea, eram recunoscătoare pentru ceea ce îmi împărtăşea.

Abia aşteptam să aud poveştile despre bunica Seraphina şi despre Glory, şi am fost şocată să aflu că trăia fără apă potabilă şi fără electricitate. Nu-mi puteam închipui casa ei de pe dealurile din Paramin. Acolo putea fi rece noaptea, îmi spusese Venus. Rece?

— Şi atunci cum faci baie, dacă nu este apă? Am întrebat-o.

— Dă la cişmeaua din drum. Îmi torn în cap o găleată. Fac duş în fiecare dimineață'.

— Dar eşti atât de înaltă!

— Io torn multe găleți, doamn'.

— Şi bunica Seraphina?

— Ea i-o doamn' naturală, face numa' baie-n ploaie sau în mare. Sau se scaldă-n râu.

— Unde?

— Când o ducem să-şi vază pretenii din sud.

— Dar ce face în fiecare zi?

— Bunica-i mândră. Nu-i place să facă baie-n drum.

— N-o învinuiesc. Nici mie nu mi-ar plăcea.

Venus dădu din cap în semn de aprobare.

— Bunica i-o femeie mare, are creier mare, da.

— Că domnul Harwood?

Venus pufni disprețuitor.

— Atunci, asemenea cui?

— A lui Eric Williams.

— El cine e?

— Iubitu' lu' bunica.

Râse.

— Bunica are un iubit?

— Mda, frate. Îl iubeşte pă doctor.

— Ce face doctorul ăsta Williams?

— Dăja-i un om faimos, doamn'. Bunica-l iubeşte. Ş-are ş-un creier mare. El o să salveze țara.

— Atunci poate că bunica l-ar plăcea pe domnul Harwood, nu? Şi el are un creier mare.

Venus izbucni în râs la acest gând. Dar nu-mi păsa; îmi făcea plăcere să o văd pe Venus râzând şi mă făcea şi pe mine să râd, chiar dacă uneori nu eram sigură de ce. Când Venus râdea, ochii i se luminau, pielea ei neagră strălucea fosforescentă. De ce ea nu mă ura, aşa cum mă urau ceilalți? De ce era bucuroasă să fie prietena mea? Pentru că eram apropiate ca vârstă? Pentru că împreună ne purtăm ca nişte puştoaice prostuțe, pline de secrete, peste măsură de vorbărețe – poate. Eu şi Venus nu ieşiserăm de prea multă vreme din adolescență, eram femei în devenire.

George intră într-o echipă de crichet. Echipă era formată în mare parte din bărbați cu pielea deschisă la culoare, mulți

colegi expatriați. Jucau ore în şir în savană duminica sau mergeau în sud să joace în San Fernando. Îi plăcea la nebunie să joace împotriva echipelor locale din insulă, pentru că, desigur, ei jucau mult mai bine decât cei care îi învățaseră să joace. Într-o după-amiază, m-am dus să-l văd jucând în savană, în Port of Spain.

Dealurile alea verzi, povârnite, ne înconjurau, cerul explodă într-un albastru pur, de Fecioară. În depărtare, deasupra mahalalelor dinspre est, se roteau în spirale corbeaux. Iarba era pală şi uscată.

Bărbați îmbrăcați în alb, bărbați cu pielea întunecată şi cu pielea albă. Soțul meu printre ei, cu pielea sfârâind încinsă, cu părul roşcat prea lung fâlfâind ca un steag. Cei mai mulți purtau pălării pentru a se feri de soare. Aerul atârna greu, atât de plin de umezeală, încât încetinea mişcările, simțurile. M-am aşezat alături de celelalte soții, sub copacii tabebuia. L-am privit pe George cum ținea bâta.

Cel care arunca mingea era înalt, cu spatele drept şi cu pielea neagră ca smoala. El şi George dădură din cap, abia perceptibil, unul către altul. Îşi luară locul în cele două capete ale fâşiei de pământ. Pentru o clipă, aproape că se înclinară. Apoi, aruncătorul îşi întoarse spatele şi o porni încet în direcția opusă: zece, poate douăzeci de paşi mai departe de locul stabilit.

— Un aruncător rapid, murmură cineva.

Stomacul mi se înnodă. Un murmur trecu prin-tre spectatori. Dar George rămase în aşteptare, uşor încordat.

— Bietul om, spuse o soție.

— Dumnezeule! Exclamă o alta.

Aruncătorul începu să fugă, încet şi uşor săltat la început, cu paşii zăbovind într-un fel în aer, cu tălpile abia atingând pământul. Picioarele îi deveniră invizibile pe măsură ce accelera. Brațul îi zbură în spate, şi tot trupul i se arcui odată cu îndoirea brațului drept. Mingea fu lansată pe când aruncătorul era încă în aer. Aruncarea era la fel că lansarea unei sulițe, ca un act agresiv care declanşează un război.

— Oooooh, se auzi icnetul privitorilor.

Oamenii se ridicară de pe scaunele lor.

George îşi răsuci partea dreaptă a trupului pentru a primi mingea şi izbi cu toată forța, trimițând-o departe, în centrul parcului. Poc!

— Daaa! Se auzi urletul de uşurare al spectatorilor.

Un jucător se repezi după ea. Alți doi îl urmară. Pe teren se dezlănțui nebunia.

Orbită de strălucirea fierbinte, am bătut din palme pe când George făcea patru, cinci, şase, şapte alergări. Apă îmi curgea pe față, îmi picura între sâni. Bărbații în alb îşi pierdură contururile în ochii mei.

— Bine jucat, spuse o soție.

M-am aşezat la loc pe scaunul meu şi mi-am făcut vânt la față.

— Bine jucat, am şoptit, cu răsuflarea tăiată.

Nu ştiam nimic despre crichet, nici măcar nu ştiusem înainte să sosim aici că îl interesa atât de mult pe George. Dar în acea zi am înțeles de ce iubea sportul ăsta, jucându-l acolo, dintre toate locurile din lume, în savana din Trinidad.

Trinidadul avea propriile reguli. Am petrecut acele prime luni învățându-le repede. Într-o după-amiază, am zărit-o pe Helena în balconul ei. Între noi se născuse o ciudată prietenie, doar de balcon, şi sporovăiam aproape în fiecare zi în vreme ce îl aşteptam pe poştaş. Acum, că eu şi George o aveam pe Venus, mă simțeam mai încrezătoare că gazdă. Voiam ca George să îi cunoască pe Helena şi pe soțul ei, eram sigură că aveau să se înțeleagă foarte bine.

— Vrei să vii cu Gabriel la noi la cină? Am întrebat într-o dimineață.

— Ne-ar face mare plăcere.

Asta o trezi din reveria ei. Fuma mult pe balcon. Distrasă, glacială.

— Am o servitoare. Mă învață foarte multe. O cheamă Venus. N-am mai slăbit – mâncăm ca sparții. O să-i spun să

pregătească pentru diseară ceva bun.

Helena părea îngrijorată.

— Lui Gabriel îi place slujba lui? Am luat-o eu pe ocolite.

— Destul de mult.

— Lui George îi place nespus ce face. Anglia i se părea atât de plictisitoare. S-a obişnuit imediat.

— Bărbații găsesc câte ceva de făcut.

Asta era, ghicisem.

— Cred că îți lipseşte munca.

Ea încuviință din cap.

— Ce făceai ca avocată?

— Lucram pentru o mică firmă privată. Ne ocupăm de asigurări sociale, locuințe, probleme domestice pentru femei.

— Înțeleg. O să lucrezi şi aici?

— Aici nu există o astfel de muncă.

— N-ai putea lucra cu Gabriel? Sau să-ți deschizi propriul cabinet de avocatură?

Puneam deja prea multe întrebări. Încercând să fac conversație, ajunsesem, în câteva clipe, într-o situație delicată.

— N-aş putea lucra niciodată cu soțul meu şi nu avem capitalul necesar să-mi deschid propria firmă. Mi-am dat seama că era plictisită şi că avea nevoie să fie înveselită. Un cocktail Bentley înviorător ar veni la țanc.

— Mă duc la club. Vii cu mine?

Ochii îi fulgerară, şi trupul îi deveni rigid.

— Care club?

— Country Club. E foarte drăguț. Există o piscină, un bar. Putem merge pe jos.

— Sabine, nu pot merge acolo.

— De ce?

— Nu am culoarea potrivită.

— Cum adică?

Am izbucnit în râs. Apoi, o clipă mai târziu, am înțeles ce voia să spună.

— Nu primesc oameni de culoare, spuse Helena, rece.

— Vrei să spui oameni negri.

— Sunt de culoare. Gabriel e un indian cu pielea întunecată.

— Dar nu se referă la tine.

Helena părea sceptică.

— Nu fi prostuță! Vino cu mine, o să te ajut să devii membră. Jumătate dintre creolele franceze băştinaşe care vin acolo nu sunt chiar albe. Este foarte flexibil.

— Chiar dacă m-ar primi, Sabine, n-aş putea să merg acolo.

— De ce nu?

— Politica lor de admitere e părtinitoare. Rasistă.

Nu mai auzisem niciodată acest cuvânt. Eram şocată.

— Crede-mă, nu ne-ar lăsa să devenim membri.

Obrajii îmi ardeau.

— Nu înțeleg.

— Sabine, nu e cu nimic diferit față de alte locuri din lume. În Statele Unite era la fel de rău. N-ai observat?

Helena îmi aruncă o umbră de zâmbet nerăbdător.

— D-dar nu peste tot există discriminare rasială, m-am bâlbâit eu.

— Sabine, peste tot există discriminare rasială. Există locuri pentru tine şi locuri pentru toți ceilalți.

— Asta e degradant!

— Exact.

— Nimeni nu ne poate împiedica să fim prietene. N-o să mă mai duc niciodată la club.

— Nici în altă parte?

— Nu.

— Sabine, asta e problema mea, nu a ta.

— Sunt urâtă aici, am izbucnit, rostind ceea ce avusesem tot timpul în minte. Negrii nici nu vor să se uite la noi. Şi, când se uită, o fac cu un sentiment prefăcut, cu o politețe pentru care sunt plătiți. Cu excepția lui Venus.

— Dar şi pe Venus o plăteşti.

Uitasem oarecum de asta. Dar Helena avea dreptate. Poate că nici lui Venus nu-i păsa prea mult.

— Ştii ceva?

— Ce?

— Eu mă duc la club ca să mă simt în siguranță. E un refugiu. E Clubul-Ascunzătoare.

— Ei, eu mă ascund aici. Pe balcon.

— De cine ne ascundem? Unii de alții?

— Da.

— Îmi pare rău. Sunt o ignorantă. Mai vrei să veniți la cină?

— Da, sigur. Helena zâmbi. O să ne facă plăcere.

Cu toate astea, am continuat să mă duc la Clu-bul-Ascunzătoare. Mă ascundeam acolo, la fel ca restul acelor femei. Nu eram deloc mândră de mine.

58 În limba franceză, în original, „Vino aici “(n.tr.)

59 În limba franceză, în original, „bicicletă “(n.tr.)

60 Colocasia esculenta sau țaro, plantă tropicală ornamentală a cărei rădăcină este un tubercul mare, comestibil (n.tr.)

13
UNIVERSITATEA DIN PIAȚA WOODFORD

Eu n-am fost niciodată la universitate. Am scăpat de şcoală la optsprezece ani, după ce mi-am dat le baccalaureat. În acele zile, învățam pe de rost, scriind totul pentru a fi repetat ulterior – acesta era felul în care învățam noi. Apoi, am lucrat ca secretară la o firmă de contabilitate şi am învățat limba, împreună cu dactilografierea oarbă, stenografia şi alte lucruri de genul ăsta. Educația se încheiase.

L-am cunoscut pe George în Antibes, la o petrecere pe țărm. George era un dansator strălucit, dând pe spate şi învârtind toate celelalte femei pe ringul de dans. Îl observasem mai devreme – ei, nici n-aveai cum să nu-l remarci pe George, cu ochii lui intenşi de cobalt şi coama de păr roşu, mult prea

lung, aproape ca al unui hipiot, deşi nu asta era modă pe atunci. Avea o față fascinantă, numai unghiuri, cu nasul lung şi arcuit, ca de şoim. Maxilarul era puternic, şi pe buze avea un zâmbet uşor ironic, ca şi cum era într-o permanentă admirație pentru ceea ce se afla în jurul lui. Pielea îi era stropită cu pistrui, ca a unui băiețel. George era un bărbat frumos pe atunci; un englez excentric, erudit şi extrovertit. Privirile ni s-au întâlnit deasupra unui vas cu punci de şampanie, şi George s-a apropiat cu un pahar în mână.

— Am încercat toată seara să te fac geloasă, mi-a mărturisit el.

Am încercat să înghit minciuna, zâmbind placid.

— Nu sunt genul de fată geloasă, am spus, dar cuvintele au sunat searbăd.

Am încercat să mă îndepărtez, dar George m-a apucat de cot şi m-a tras către el.

— Vrei să dansezi?

— Nu.

— Te rog.

Am dansat. Din pură răutate, l-am muşcat tare pe George, de umăr.

— Au! A exclamat el.

— Oh, te doare?

— Da.

— Bun.

M-a privit de parcă i-aş fi lansat o provocare, care dintre noi putea spune cel mai îndrăzneț lucru, cel mai direct.

— Atunci, vrei să faci copii cu mine?

M-am holbat la el.

El mi-a făcut cu ochiul.

— Da, am răspuns, şi chiar vorbeam serios.

A râs, apoi am dansat împreună tot restul serii.

Perioadă în care mi-a făcut curte a fost foarte scurtă. S-ar putea spune că ne-am cucerit unul pe altul. Fiecare era trofeul celuilalt. Lumea ne plăcea, eram genul acela de cuplu; oamenii se bucurau să ne aibă în preajmă. Petrecerile erau

mai vesele când eram şi noi acolo. Alții se hrăneau cu fericirea noastră, ne invidiau dragostea. Fiecare punea în valoare potențialul din celălalt. În acele zile, George mă făcea să mă simt în formă; clipe, ore, zile, o lungă perioadă de fericire totală.

Mai iubisem un bărbat înainte de George. Supraviețuisem celui de-al Doilea Război Mondial în plină adolescență şi văzusem destule. Aveam încredere în mine. Dar niciodată, oh, niciodată nu fusesem cucerită atât de brusc şi de complet.

Într-o zi, la scurt timp după ce sosisem, am plecat cu bicicleta mea verde în Port of Spain. Era spre seară, aşa că zâmbetul soarelui dispăruse de pe cer. Biroul lui George se afla lângă chei, şi voiam să-i fac o surpriză; poate mergeam chiar la o plimbare de-a lungul docurilor.

Am înaintat prin savană în acea zi, cu vântul fluturându-mi prin păr, şi am remarcat că Venus avea dreptate că eram privită. Căutături furişe. Zâmbete batjocoritoare de la oamenii din stradă. Ca şi cum aş fi fost o ciudățenie sau o țicnită. „Eşti vestită, doamn'. "Am intrat pe Frederick Street. Asfaltul era încă fierbinte, drumul – plin de praf şi aproape pustiu. De obicei, pe străzile din centrul oraşului era mereu hărmălaie, o cacofonie a vânzătorilor ambulanți care te îmbiau cu vată de zahăr, vânzători de cornete de înghețată mişunând pe străzi, sunând din clopoței, îndepărtați din drum de claxoanele maşinilor. Nebuni în zdrențe dirijau adeseori traficul. Şoferii de taxiuri se opreau să pălăvrăgească.

În acea după-amiază, Frederick Street era tăcută. Pentru o clipă, m-am simțit nesigură. Venisem pe strada cea bună? Am şovăit, căutând vreun reper, o prăvălie pe care o cunoşteam, şi apoi am zărit în dreapta clădirea înaltă a închisorii. Da. Asta era strada cu pricina.

Am văzut în față mulțimea de oameni. O adunătură de negri care se învârteau de colo colo. Se întâmpla ceva. Dar nu era zi de piață – şi nici stradă pe care se ținea piața. Nu m-am gândit să mă întorc. Curiozitatea m-a împins înainte.

Apoi mi s-a făcut frică. Era o gloată imensă. Mii? Mii de oameni în fața mea.

În câteva clipe, pătrunsesem în grosul unei mulțimi uriaşe. Toți negri, toți cu ochii îndreptați către piața Woodford, marele parc verde din mijlocul oraşului, care se deschidea din Frederick Street. Parcul era, de obicei, un loc monden, cu bănci, o estradă pentru fanfară şi o fântână, curat şi ordonat, exact aşa cum poți vedea în parcurile din Londra. În acea după-amiază, era ticsit. Oamenii erau cocoțați în copaci, agățați de grilajele cu țepi, atârnați de felinare, de acoperişuri. Unii dintre privitori fluturau heliconii61. Flori mari, impetuoase, asemănătoare cu nişte cleşti de crab, nişte monştri în grădinile deja monstruoase ale Trinidadului. Plantele astea adunau apa. În ele se ascundeau şerpi. Un miros puternic de mosc, de trupuri încinse. Mulțimea se revărsa pe drum, şi eu nu puteam trece prin ea, pe lângă sau dincolo de ea. Mi-am lăsat vârful picioarelor pe pământ, ca să pot împinge bicicleta.

— Tată, tată, strigă o femeie.

Alții se uitau către estradă. Era o atmosferă de extaz.

Brusc, m-am temut să întâlnesc vreo privire, să mă uit direct către cineva. Nu voiam să atrag atenția asupra mea. Era o operațiune militară? Vorbea vreun general, poate vreun demnitar britanic?

Mulțimea izbucni, aplaudând, răspunzând unei voci amplificate de un microfon.

Eram prinsă în mijlocul gloatei, conştientă de pantalonii scurți şi de tricoul meu, de părul meu blond, de pielea albă. Fețele din mulțime luceau în aerul fierbinte. Toată lumea era întoarsă către piață, la fel ca în timpul liturghiei de duminică, atunci când preotul binecuvântează cuminecătura.

— Ce se întâmplă? Am îndrăznit să întreb o bătrână.

— Vorbeşte doctoru' Williams.

— Doctorul Williams?

Uitasem ce spusese Venus despre el. Uitasem totul în căldura aceea.

— Cine e el?

— Conducătorul nostru. Eric Williams.

Am privit cu ochii mari. Fiecare om din piață era ca hipnotizat, ascultând cu urechile ciulite. Eu eram amețită de căldură. Voiam să mă aşez, să mă duc acasă. Dar era prea multă lume. Am zărit un grilaj care nu era aşa ticsit şi mi-am împins bicicleta către locul ceva mai gol. M-am uitat printre barele de fier.

Sute de oameni, locuitorii oraşului, se înghesuiau în jurul estradei înălțate în centrul parcului. Estrada devenise o platformă pentru discursurile politice, decorată cu aceleaşi heliconii amenințătoare. Un şir de oameni stăteau aşezați pe ea, în spatele unei mese; şi ei îl ascultau pe cel care vorbea, cu mâinile încrucişate în poală.

Apoi l-am văzut: un negru mărunt, în costum, cu ochelari cu rame groase. Stătea în picioare pe estradă, în mijlocul ei, în fața grupului. Cu siguranță, nu el era cel pe care îl ascultau, nu? Îşi ținea mâinile vârâte adânc în buzunare, cu o atitudine detaşată. În fața lui se aflau două microfoane, îndreptate în jos către gura lui. Da, ăsta era omul pe care îl ascultau cu toții. Ăsta era Eric Williams.

— Avem onoarea, proclamă Eric Williams, şi umerii mi se cutremurară, să punem un astfel de partid în serviciul vostru. Vom câştiga sau vom pierde cu programul nostru, un program de asistență socială cuprinzător pentru bunăstarea generală a oamenilor din Trinidad şi Tobago.

Un urlet dinspre mulțime. Mâini se întinseră către el.

— Tată, tată, scandară ei.

Unii ridicară în sus heliconii ca nişte cruci, fluturându-le. Eric Williams privi în mulțime, dând din cap aprobator, un zâmbet înțelegător prinzând viață pe chipul lui.

— Şi nici nu suntem un partid oarecare în sensul restrâns acceptat al cuvântului, continuă el. Ci, mai degrabă, suntem o adunare, o convenție – a tuturor şi pentru toți.

— Daaaa, murmură mulțimea.

— O mobilizare, proclamă Eric Williams, a tuturor forțelor din comunitate, indiferent de rasă şi de religie, de clasă şi de culoare a pielii. De aici, numele nostru, Mişcarea Națională a Poporului.

Aplauzele izbucniră asemenea unor tunete. Pământul se cutremură. Alții erau uluiți, la fel ca mine, care priveam cu ochi mari. Nimic asemănător nu se mai petrecuse până acum în centrul oraşului Port of Spain.

— De aici, şi programul nostru, Carta Poporului!

— Daaaa! Icni mulțimea.

— Respingem imperialismul, colonialismul şi rasismul sub orice formă a lor. Vrem autonomie ACUM pentru Trinidad şi Tobago, în afacerile interne, printr-o constituție bazată pe reforme.

Un alt urlet din partea mulțimii. Îmi simțeam pielea ca electrizată. Eram agitată şi aveam stomacul ghem. Era o agitație asemănătoare cu excitația, un soi de iubire. Charisma, oh, iluzia pe care ți-o oferă! Felul în care te ademeneşte! Dar, într-un fel, mă simțeam şi prost, speriată, şi nefericită, şi exaltată în acelaşi timp. Bărbatul rostea cuvintele ca pe o poezie, cu tandrețe şi precizie; mulțimea era impresionată de forța convingerii lui. Era doctor? Vreun soi de om de afaceri? Avocat? Avea o înfățişare elegantă: cămaşă albă, cravată roşie, un costum negru. În jur de patruzeci de ani. Stătea cu călcâiul unui picior atingând vârful celuilalt. Părea relaxat. Relaxat. Eric Williams era un animal politic în habitatul lui natural, aici, în fața a mii de oameni. Explicând felul în care vedea el viitorul. Acest Eric Williams îşi plecă fața zâmbitoare către poporul său, vorbind încet şi deliberat, având de partea lui tot timpul din lume.

— Oameni buni, suntem aici împreună. Haideți să ne unim, să ne folosim timpul, să ne luăm înapoi viitorul… Vreți?

Vocea lui era jovială, caldă, educată. Când şi când, făcea glume pe seama opoziției şi a guvernului colonial. Mulțimea râdea, mişcându-se încontinuu în acelaşi ritm. Williams stătea la taclale, ca şi cum ar fi împărtăşit mulțimii nişte

secrete foarte importante, ca şi cum împărțea cu ea informații clasificate.

Nu puteam pleca, nu-mi puteam desprinde privirea de la el. Eram încremenită, imobilă. Voiam mai mult, la fel ca mulțimea.

— Tată, tată, se tânguiau oamenii.

Aerul era foarte încărcat. Şi iată-l acolo, bărbatul venit de la universitate, pentru a-şi împărtăşi cunoştințele.

Eric Williams îşi prezentă planurile: o Federație Caraibă Britanică, eradicarea corupției politice coloniale, eliminarea discriminării rasiale, promovarea educației.

Mulțimea încuviința din cap, cuprinsă de un sentiment de venerație. Nu mai avuseseră un asemenea om, nu dedicat lor; nu mai auziseră niciodată rostite soiul ăsta de cuvinte, nu adresate lor.

Eric Williams vorbea cu claritate şi cu încredere. Membrii partidului său, aşezați în spatele lui, erau amestecați ca rasă. Unul dintre ei era chiar o femeie, cu un aer pedant, cu ochelarii ei cu ramă de baga, cu pielea de un cafeniu-deschis. Ce se petrecea în Trinidad? George, prietenele mele de la club nu pomeniseră niciodată despre acest doctor Williams.

Oamenii din jurul meu începură să-mi remarce prezența.

— Pleacă d-aci, fată albă, spuse cu o voce aspră un bărbat.

— Massa-i aci, strigă un altul.

Mi-am împins bicicleta printr-o parte mai rarefiată a mulțimii, către strada vecină, şi m-am urcat iute pe ea.

Am pedalat repede, către docuri. Peste tot, străzile erau pustii. Întregul oraş era în piața Woodford, ascultându-l pe acest Mesia şi ideile lui pentru viitorul Trinidadului. Cuvintele lui Eric Williams îmi răsunau în urechi. „Respingem imperialismul, colonialismul/* Mă simțeam o cu totul altă persoană, ca şi cum fusesem zguduită.

Forbes-Mason era la trei străzi depărtare. Când am ajuns acolo, George tocmai pleca. A fost surprins să mă vadă; pe

urmă, mi-a observat ochii înroşiți. A încercat să mă ia în brațe, dar eu nu voiam să fiu luată în brațe.

— Dragă, ce naiba ai făcut?

— Ştiai despre omul ăsta?

— Cine?

— Doctorul Williams.

Lui George îi căzu fața.

— Sigur. N-ai cum să nu auzi de el. N-ai citit ziarele?

— Nu, nu le-am citit. E o masă de oameni în oraş, o adunare imensă. În piața Woodford. Toți îl ascultă.

— Da, ştiu. Au fost adunări. A fost aici şi săptămâna trecută. Vine des aici. Creează destulă senzație.

— Şi nu mi-ai spus niciodată despre el.

— N-am vrut să te îngrijorez.

— Nu sunt un copil. Nu sunt proastă! Vor să scape de noi! Nu mai suntem doriți aici. Ne urăsc. Am venit prea târziu, George. Trei ani. N-o să rezistăm atât. Aici se termină toate.

— Nu fi prostuță! E OK, mă linişti el. Britanicii vor să plece. Ei plănuiesc autonomia de ani de zile. Planurile lor pentru o federație o să meargă mai departe. Totul s-a discutat. O să plecăm. Omul ăsta, Eric Williams, el o să fie primul lor lider.

— Britanicii vor să plece?

— Da.

— Dar ai spus că britanicii o să stea cel puțin trei ani.

— O să stea; asta n-o să se întâmple atât de repede.

— Britanicilor nu le mai pasă?

— Războiul i-a lăsat îndatorați. Insulele astea sunt ca nişte pietre de moară agățate de gâtul lor.

— Ce-o să se întâmple?

— Nimic. Oamenii vor moşteni ceea ce le lăsăm noi. N-au decât să facă întocmai ce vor cu asta. O să fie linişte aici.

— N-o să ne omoare?

George râse.

— George, vreau să plec.

— O să plecăm.

— Vreau să spun, acum.

— Uite ce-i, suntem în siguranță. De-abia am ajuns aici.

— Atunci de ce tremur?

— Ai suferit un şoc.

— Omul ăla era cu adevărat nemaipomenit. Toți îl iubeau. A fost sclav?

— Sigur că nu! Nu mai există sclavie.

— I-au omorât pe toți albii din Haiti. Ştiu asta.

— Acum două sute de ani.

— Au înfipt în țepuşe prunci albi. Au siluit femeile.

— Dumnezeule mare! Ai înnebunit! Aici nu este Haiti. Vorbeşti prostii.

— Dar ne urăsc la fel de mult.

— Ai putea să priveşti asta altfel.

— Cum?

— Asta trebuia să se întâmple. Ar trebui să fii mulțumită.

— Mulțumită?

— E incitant. Eric Williams e un orator grozav – de fapt, excepțional. Ar trebui să ne bucurăm că îl au pe el, şi nu un huligan semianalfabet. Sau un om care a hotărât să se autoproclame profet, cu o lumină divină în ochi. Nu e un nebun oarecare. Se foloseşte de democrație, cere o nouă ordine. Ar trebui să fim recunoscători că nu e mai rău.

Eram epuizată, praful se întărise pe fața mea.

— Urăsc locul ăsta, am scrâşnit.

Dar George nu fu impresionat.

— Hai să mergem acasă, spuse, mângâindu-mă pe păr.

Am fost agitată până când a venit Venus în dimineața următoare. M-am repezit înainte să apuce să-şi pună şorțul.

— Ai fost acolo ieri?

— Unde?

— În piața Woodford.

— Oho, Universitatea.

— Ce?

— Aşa-i zice, Universitatea din piața Woodford.

— De ce?

— Ăla-i locu' unde Doc Williams vine să vorbească pen' noi. Vorbeşte dă chestii politice. Îi place să educe lumea. I-acolo dă multă vreme, frate. Dă multe ori vorbeşte. Bunica Seraphina să duce să-l asculte.

— M-am dus şi eu acolo – ieri.

Ochii lui Venus ieşiră din orbite.

— Eram cu bicicleta. Am intrat în mulțime din greşeală.

— Doamn', eşti nebună, zău aşa. Ăla nu-i loc pentru 'mneața.

— Lasă asta! Ai fost?

— O dat' sau dă două ori. Cu bunica.

— Ce crede bunica despre el?

— Ea crede că-i un om mare. S-a dus la universitate la Oxford, în Anglia. Scrie cărți şi toate alea. Bunica, toată lumea mulțumeşte lu' Domnu' pen' Eric Williams. Țeara o să fie-n siguranță cu el.

„Țeara. "

Doctorul Williams vorbea la fel de caraghios ca toți ceilalți, chiar dacă purta costum şi cravată. Engleza locală era vorbită într-o lălăială tărăgănată molipsitoare. Nu era doar felul în care vorbeau, amestecul ăla nebunesc de Europa şi Africa, ci cum.

Eu eram decisă să fiu serioasă şi să vorbesc engleza cultă. Nu aveam nevoie de educație de la Eric Williams, un om care nu ştia să pronunțe corect.

— Țara?

Am încercat să o corectez pe Venus, dar ea inspecta frigiderul.

— Îi gol, doamn'. Io cum ar trebui să fac mâncare?

M-am înroşit.

— Atunci, hai să mergem la piață!

— În Charlotte Street?

Venus îşi ascunse rânjetul.

— Da, de ce nu?

— Vrei să mergi acoloşa, doamn'?

— Da, sigur. Am fost acolo alaltăieri. Cu bicicleta.

Venus râse zgomotos şi îşi pocni coapsele.

— Ce ți se pare aşa caraghios să merg pe-afurisita aia de bicicletă?

— Nica, doamn'. Crezi c-o să stau în spate pă bicicleta aia verde. Nee!

— Sigur că nu. Nu fi caraghioasă! Hai să chemăm un taxi.

Charlotte Street era şi mai agitată decât ultima oară când trecusem pe-acolo cu bicicleta. Piața era încă mai mare decât crezusem eu, întinzându-se pe un întreg cvartal. Am urmat-o pe Venus în mijlocul ei, unde vânzătorii îşi etalau produsele într-un labirint de tăvi lungi de lemn folosite ca mese. Pe fiecare tavă se aflau cântare, cu greutăți ruginite. Coşuri de dimensiunile unor tobe mari se vedeau pretutindeni pe jos. O mulțime de recipiente cu mirodenii: semințe şi pudră de nucşoară, ghimbir măcinat, anason stelat, prune uscate sărate, de un roşu aprins, mango uscat purpuriu. Castele din prăjituri cu nucă de cocos, presărate cu zahăr brun, în spatele unor vitrine de sticlă. Legături de crabi albaştri atârnați pe sfori. Tot soiul de peşti. Şi fructe! Oh, pe vremuri, chiar puteai să cumperi fructe în Trinidad, nu ca acum. Trinidadul era cândva o grădină. Fructele erau îngrămădite ca nişte turnuri de giuvaiere. Priveam uimită şi-mi venea să iau în mână fructele de mango ce aveau mărimea şi pielea netedă ca a unor bebeluşi. Voiam să le ciupesc, să le strâng între degete.

— Doamn', ț-e bine?

— Da, mă simt grozav.

Mă holbam, fermecată. Fructe ale arborelui-de-pâine şi nangka62, şi sapote63. Guave şi vase cu o unsoare întunecată la culoare – gemul de guave. Mere inimă-de-taur. Banane de prerie64, care se bălăbăneau, obraznice, continuând parcă să crească. Păstăi de tamarin, ca nişte valijoare aspre-netede. Dovlecei chayote şi bame, şi fasole verde, şi bostani. Limete cât grepfruturile şi grepfruturi cât

nişte ghiulele. Banane aflate încă pe ramurile lor, mâini mari de smarald.

Am urmat-o pe Venus în vreme ce îşi croia drum printre tarabe. Ştia exact ce să cumpere şi cât costă fiecare. Am încercat să par cât mai în largul meu.

Am zărit o altă femeie albă, pe care am recunoscut-o de pe Cavina. Nu trecuseră decât câteva săptămâni, dar aveam senzația că eram într-o altă eră.

— Gladys!

— Sabine, bună, ce surpriză!

Aproape că i-am sărit în brațe.

— Cum te descurci? Am întrebat-o.

Gladys era o femeie slabă, cu o înfățişare delicată şi cu pielea albă precum hârtia. Umerii ei erau arşi de soare şi se cojeau, fruntea îi era umedă de transpirație, brațele – împestrițate de ciupituri de țânțar.

— Sunt bine.

Voiam să-i spun despre Eric Williams.

— Poți să-i înțelegi pe oamenii de-aici? Am întrebat eu râzând.

— Nu!

— Eu deja mi-am luat o servitoare. Mă face să mă simt mai bine.

Gladys a ridicat din sprâncene.

— Ea găteşte. Muream de foame. Ea m-a adus aici. Tu ştii ce sunt toate chestiile astea?

— Nu.

Am îmbrățişat-o.

— Unde stai? Am întrebat-o.

— Winderflet.

— Şi eu tot acolo. Ea e Venus.

Venus se apropie.

— Venus, oamenii ăştia de-aici merg la Universitate?

— Da, doamn'.

Dintr-odată, m-am simțit ruşinată, nervoasă.

— Ce universitate? Întrebă Gladys.

— În piața Woodford.

— Oh, el. Da.

O expresie vicleană îi apăru pe față.

— Tu eşti profesoară. Ce crezi despre el?

— Face o treabă bună. Nimeni nu se poate atinge de el. Trinidad Guardian, din câte văd, îl susține pe Gomes, contracandidatul lui. Dar Eric Williams e un tip original. Un fost elev de la QRC65, unde predăm noi. Acolo toți îl venerează.

— L-am văzut vorbind, am izbucnit eu.

— Tii, ăsta a fost un act de curaj!

Mi-am dat seama că era impresionată.

— A fost pură întâmplare. M-a făcut să mă simt foarte diferit. Ai de gând să rămâi?

— Da. Deocamdată.

Gladys părea tristă, avea ochii umezi.

— Eu vreau să plec, am spus.

— Dar de-abia ai sosit.

— Nu suport căldura. Şi nici nu mă simt. Cum trebuie.

— De ce?

— Nu suntem doriți.

Gladys dădu aprobator din cap.

— Ştiu.

— O să rezist, probabil. Trei ani.

Dar Gladys nu mai asculta.

Am început să citesc cu aviditate Trinidad Guardian, un ziar de dimensiuni mari destul de asemănător cu Daily Telegraph ca machetare, susținând, desigur, guvernul colonial. Cu toate acestea, urmărea campania lui Eric Williams. Voiam să ştiu ce spunea el. Şi cine era Gomes?

— Dragă, ai început brusc să te interesezi de Eric Williams, comentă într-o zi George, când se întoarse de la birou.

Guardian era deschis pe masă. Eu citeam un articol despre Williams: „PNM-ul şi femeile “.

M-am înroşit.

— Stau, pur şi simplu, cu ochii pe el.

— Da. Tu şi Sir Edward Beetham—, eh? Biserica Romano-Catolică şi CIA.

— Ce vrei să spui?

— Toată lumea stă cu ochii pe Eric Williams. Toată lumea îi aruncă injurii.

— De ce?

George pufni batjocoritor, cu o uşoară nerăbdare.

— Se tem că e comunist sau naționalist, sau marxist – spune-i cum vrei. E deosebit, asta-i tot. De fapt, am auzit că Sir Edward Beetham îl priveşte cu destul respect.

— Guvernatorul? Serios?

— Da, dragă.

— Nu mă lua tu cu „da, dragă “.

— Iartă-mă, dragă. Ceea ce vreau să spun e că se poate foarte bine ca britanicii să-l aprecieze. E un tip care a studiat la Oxford. Dar lui Williams nu-i place guvernatorul – sau oamenii albi în general –, chiar dacă are în el ceva sânge alb.

— Nu! Serios?

— Da, sigur. Toată lumea ştie. Mama lui este o Boissiere.

Eram şocată.

— Adică. La fel ca femeia care a deținut Country Club?

— Exact la fel. Copiii nelegitimi au pierdut particula de noblețe „de “. Mama lui Williams a fost Eliza Boissiere. O rudă fără renume. O relație nedorită.

— Deci el e pe jumătate fost sclav, pe jumătate aristocrat?

— Ai putea spune şi asta. Probabil că amestecul care predomină în insula asta.

Mai târziu, când George nu mai era acolo, am decupat articolul şi l-am pus într-o cutie de pantofi. Şi astfel, în acea zi, am inițiat primul meu dosar – sub forma unei cutii de pantofi – despre Eric Williams. Am avut mare grijă să-mi ascund de George munca mea de spionaj. I s-ar fi părut ciudat – el părea să înțeleagă totul în mod implicit. Cine era acest sclav-aristocrat-negru-alb? Citeam tot ce găseam despre Williams. Mă făcea să mă simt mai puțin îngrijorată. Cu cât

ştiam mai multe, cu atât mi-era mai puțin frică de el. Cu cât aflam mai multe, cu atât mă intrigă mai tare. Eric Williams îi ura pe cei ca mine, dar mi-am dat seama că eu nu-l puteam urî.

I-am pus o mulțime de întrebări lui Venus despre Williams. Voiam să stau de vorbă şi cu bunica Seraphina, să aflu ce credea ea. Dar Venus era evazivă; de multe ori tăcea când o întrebam de bunica.

— Pot s-o cunosc în curând pe bunica? Insistăm eu.

— Lu' bunica nu-i place musafirii.

— Oh, înțeleg. Nu vreau s-o supăr. Dar aş vrea mult să o cunosc.

— Ea-i ciudat', tare ciudat' cu chestiile astea.

— Ce chestii?

— Chestii politice.

— De ce?

— Aşteapt', aşa zice mereu. Nu-i place să vorbeasc' prea mult. Da' aşteapt'.

Într-un fel, ştiam cum venea asta. Dar nu ştiam ce aşteptasem toată viața. Imagini ale lui Williams mă sâcâiau mereu: acolo sus, pe estradă, cu mulțimea în jurul lui. Heliconii fluturate. Mi se oprea răsuflarea doar când îmi aduceam aminte de ziua aceea. Ce avea de spus, cu toți oamenii ăia care îl ascultau. „Tată, tată. "Şi Williams atât de nonşalant, de calm. Toate astea mă zăpăceau. Voiam să fac mai des dragoste cu George. El era încântat de noul meu entuziasm.

Într-o noapte, după o partidă deosebit de energică în pat, când amândoi eram epuizați şi plini de sudoare, m-am uitat la soțul meu.

— Nimeni nu se poate atinge de el, am şoptit.

— Ce?

— Asta a zis Gladys.

— Să se atingă de cine, dragă?

— Ce. Ce-am zis?

— Ai zis: „Nimeni nu se poate atinge de el ".

Am făcut ochii mari.

George părea nedumerit.

— De cine, dragă?

— Oh, nimic.

M-am aplecat şi l-am sărutat pe gură, reparându-mi scăparea, arcuindu-mă şi readucându-l încet pe George într-o stare de pasiune, ținând tot timpul ochii strâns închişi, pentru a-l alunga pe Eric Williams din patul nostru.

61 Heliconia bihai, plantă ornamentală folosită ca simbol al PNM-ului din Republica Trinidad şi Tobago (n.tr.)

62 Fructul comestibil al copacului jackfruit (Artocarpus heterophyllus), asemănător cu fructul arborelui-de-pâine şi putând ajunge până la o greutate de 27 de kilograme (n.tr.)

63 Fructul sapotierului, arbore din Antile cu fructe maronii foarte dulci (n.tr.)

64 Pawpaw sau banană Ozark (n.tr.)

65 Queen's Royal College (n.tr.)

66 Sir Edward Beetham (1905-1979), guvernator în Trinidad şi Tobago între anii 1955-1960, ultimul guvernator colonial britanic (n.tr.)

14
HOȚUL DE LA MIEZUL NOPȚII

O lună mai târziu, eram invitați la o petrecere la reşedința guvernatorului, unul dintre conacele din savană, aflat chiar lângă Grădina Botanică. John şi Irit erau şi ei invitați. Ciorapi, pălării şi mănuşi reprezentau ținuta corectă pentru femei, costume şi cravate – pentru bărbați. Am mers împreună în Hillmanul lui John, toți uşor agitați, bărbații în față, femeile în spate, Irit ținându-şi pălăria în poală.

— Ciorapii ăştia îmi strâng picioarele ca nişte cârnați, se plângea Irit. De ce insistă englezii să păstreze blestematele

astea de formalități caraghioase chiar şi pe căldura asta? Sunt nebuni. Am cumpărat cea mai mare pălărie şi cea mai oribilă şi țipătoare rochie doar ca să-i enervez. Ce zici? O să fie ca o umbrelă pe capul meu, nu?

Borul pălăriei lui Irit avea aproape treizeci de centimetri lățime. Rochia ei era înzorzonată şi țipătoare, făcută din mătase roşie-purpurie.

— Am făcut-o special, spuse ea, clipind complice.

John îi tolera orice capriciu.

— Ai putea să porți şi un sac cu nuci de cocos pe cap, porumbița mea, şi tot ai arăta uluitor, comentă el.

Eu purtam o rochie de dantelă, mănuşi şi o pălărie ca un clopot, din pene negre. George spunea că arătam de parcă un corbeau mort ar fi căzut din cer şi ar fi aterizat exact pe capul meu.

Petrecerea era o întrunire britanică grandioasă, dar sobră. Ne-am făcut o intrare spectaculoasă, Irit cu pălăria şi cu rochia ei roşie nepotrivită, eu că o damă de companie de lux. Englezoaice palide stăteau pe acolo în rochii de după-amiază înflorate şi fără formă, cu pălării şi mănuşi albe. Cele mai multe păreau gata să leşine.

— Nu par să se simtă prea bine, şopti Irit. Uită-te la ele, jumătate par bolnave. N-au culoare. Arată de parcă ar fi moarte.

Chelneri negri muți alunecau printre noi, ducând în mâini tăvi cu pahare subțiri şi înalte de şampanie. Tăcerea lor era la fel că urmarea neplăcută a unei certe: justificată, plină de forță. Irit opri un chelner.

— Îh, se înecă gustând din şampanie. E caldă. Seamănă cu cidrul. Vrei, te rog, să-mi aduci în locul ei nişte lapte de cocos?

Chelnerul încuviință din cap şi dispăru, revenind cu un pahar plin cu un lichid opac.

— Aşa e mai bine, spuse Irit. Mulțumesc.

Lumea se holba la ea.

Irit era indignată.

— Jumătate dintre oamenii ăştia fac parte din clasa de jos. În Anglia, nu reprezintă nimic. Nu sunt nimic. Vin aici şi se dau persoane importante. Dar uită-te la ei! Jumătate n-au pic de educație, se vede pe fața lor. Sunt nişte țărănoi. Şi ei se consideră mai presus de negri. Se poartă îngrozitor cu ei. Din cauza lor, suntem noi prost văzuți.

Apăru o tavă cu aperitive. Era greu să iei ceva de acolo cu mănuşi în mână. Irit şi le scoase şi fură un pateu umplut cu ciuperci.

— Gura mare, spuse şi îmi băgă şi mie unul în gură.

Bărbații dispăruseră undeva. Primiseră invitațiile prin intermediul şefilor lor şi erau obligați să circule printre ceilalți; aceasta era petrecerea oficială de bun venit în Trinidad pentru noi. Nu recunoşteam pe nimeni. Aici se află vechea gardă colonială: birocrați, funcționari, comisarul poliției, amicii lui. Păsări colibri stăteau suspendate deasupra vazelor cu crini, pete neclare de un verde incandescent, bătând aerul cu aripile lor, cu violența unui uragan. Sendvişurile cu castraveți se arcuiseră, ouăle umplute transpiraseră şi luceau ca nişte bărbați graşi, spuma de somon se înmuiase şi se lăsase, alcătuind o grămadă rozalie dezgustătoare. Înghețata la pahar dispăru în câteva minute. Totul se evapora în vreme ce noi evitam să vorbim despre căldură.

— Trebuie să încerc să mă port frumos, de dragul lui John, comentă Irit zâmbind.

Am recunoscut-o pe Bonny, una dintre soțiile de patron din prima mea săptămână. Înflorea în mijlocul mulțimii de rochii pastel, cu un pahar de şampanie caldă lipit de piept. Privirea îi deveni tăioasă când mă văzu.

— Aşa deci. Mă măsură de sus până jos. Cum te descurci?

— Bine, am mințit eu.

Ea se chinui să zâmbească.

— Ea e prietena mea Irit.

Am făcut un gest către Irit, întorcându-mă pentru a o include şi pe ea în conversație.

Bonny a înclinat din cap bățoasă, abia aruncându-i o privire.

— Ai fost la club?

— Oh, da. E foarte drăguț.

— Şi în altă parte?

— La plajă, la Maracas. E frumos.

— Oh, draga mea. Nu poți să înoți acolo. O să te îneci din cauza curenților.

— Am înotat acolo cu mare bucurie.

Bonny se strâmbă.

— Şi am fost în piața din Charlotte Street.

— Îh, locul ăla îngrozitor. Eu mi-am trimis servitoarea.

— Şi la Universitatea din piața Woodford.

Ochii ei s-au mărit brusc.

— Nu cred că vorbeşti serios.

— Ba da. Eric Williams este o figură foarte interesantă. Nu crezi?

— Nu pot să-l sufăr.

Am rânjit.

— Eu cred că e foarte original. De fapt, te inspiră.

— Îh, omul ăla îngrozitor.

— De ce spui asta? Interveni Irit.

— E sfidător. E rasist. Se adresează doar maselor. N-o să facă nimic pentru albii de aici, clasa oamenilor de afaceri, cei care au înălțat şi conduc Trinidadul. O să distrugă ce au construit ei. O să fim siliți să plecăm.

— Şi să vă duceți unde? Întrebă Irit, dintr-odată tăioasă. Înapoi la vila voastră din Anglia? Înapoi la casa de la țară?

Bonnie se holbă la ea.

— Înapoi la servitorii voştri englezi de-acolo? La valeții şi şoferii voştri? La grădinarii voştri, eh, la servii voştri?

— Eric Williams o să distrugă țara asta, spuse Bonny, şi privirea ei se înăspri.

— Oh, zău? E un om educat. A fost la Oxford. E istoric. Câți oameni de aici pot să afirme asta? Crezi că există vreo persoană cu diplomă de universitate în grădina asta?

Bonny se înfioră şi vorbi cu ostilitate:

— Williams este obsedat de sclavie. E vorba doar despre trecut. Nu poate să renunțe. Ar trebui să uite de asta. E atât de plictisitor.

— Ce? Să uite de trecut, aşa pur şi simplu? Nimeni n-ar îndrăzni să spună aşa ceva unui evreu! Mârâi

Irit.

Bonny era nedumerită.

Irit deveni glacială.

— Ai uitat de Holocaust? Şase milioane gazați. Oh, uită şi de asta, pur şi simplu! Să continui?

— Asta e altceva.

Irit râse.

— Da, aşa e. Cel puțin, ei ne-au omorât pe noi, evreii împuțiți şi păduchioşi, ceva mai repede. Şase milioane în numai cinci ani. Pfff! Toți în cuptoare. Sclavia a durat sute de ani. Suuute, mârâi Irit.

Bonny deveni, dintr-odată, palidă.

— Sclavia şi Holocaustul sunt două lucruri diferite, se bâlbâi ea.

— Da, spuse tăios Irit. Dar amândouă – nişte genocide barbare.

Pumnii lui Irit erau încleştați. În acel moment, am fost mândră de ea. Bonny se îndepărtă de noi, pierzându-se repede prin mulțimea de rochii.

John ne împrumută maşina lor, şi ne-am dus la Maracas, o plajă îndepărtată, cuibărită într-un cot al coastei de nord zimțuite a Trinidadului. Plaja asta era faimoasă pentru curenții ei puternici şi pentru apele vijelioase, exact aşa cum spusese şi Bonny. Era spre sfârşitul după-amiezii, şi valurile se rostogoleau către țărm în unduiri regulate. Am ales un loc unde apele păreau mai liniştite şi am înotat către larg, m-am cufundat în adâncuri şi am țipat în mare.

Uram Trinidadul. Mă simțeam în permanență indusă în eroare, în permanență într-o stare asemănătoare cu suferința. Nu înțelegeam nimic. Şi chiar în momentul în care aveam

impresia că înțeleg, intervenea ceva. „Trei ani. George iubeşte locul ăsta. O s-o fac pentru el. “Marea îmi înghiți lacrimile. Apa mă înviora, mă făcea să mă simt uşoară. Era în comuniune cu apa din mine. În mare, mă simțeam

Împăcată. Eram o creatură a mării. Pe glezne îmi creşteau aripioare de peşte. O coadă cu care foşneam în apă. Înotam făcând tumbe şi sărituri pe spate.

George veni în larg către mine, înotând câineşte.

— Nu ştiam că eşti o înotătoare atât de bună, spuse.

— Întotdeauna mi-au plăcut marea şi plaja. Am petrecut toate verile la mare.

— Mediterană e calmă totuşi.

— Da.

— Nu ți-e frică de valurile astea?

— De curenți trebuie să te fereşti. Dar poți să-i vezi.

— Sunt mândru de tine.

— Bun.

— Eşti bine?

— Nu sunt prea sigură. În ce fel de loc m-ai adus?

— O altă lume, o lume pe care am creat-o noi, europenii.

— Nu mi se pare că seamănă deloc a Europa. Nimic n-are noimă.

— Dar nu găseşti ăsta interesant?

— Nu.

— Ce nu înțelegi?

— Nimic.

— Zău?

— Mă simt ca şi cum ar trebui să învăț totul din nou, ce să spun şi cui, cine e fiecare şi de ce. De ce sunt aşa caraghioasă pe bicicleta mea? Aş fi vrut să-mi spui că o să fie atât de.

— Atât de cum?

— Restrictiv.

George păru trist.

— Savurează totul, iubita mea, cât suntem aici. Insula asta e bogată şi foarte, foarte frumoasă. O să-ți arăt împrejurimile; poate o să-ți schimbi părerea.

— Adu-mă aici, la mare, din când în când.

— O să te aduc, draga mea.

Ne-am sărutat şi ne-am hârjonit în apă vreo oră, până când soarele începu să asfințească. Ne-am aşezat pe nisipul uscat, cald, înfăşurați în prosoape, privind spectacolul – nuanțe de mango, pawpaw şi hibiscus pluteau pe cer. Am băut un soi de cocktail cu rom dintr-o sticlă şi m-am simțit puțin mai bine. Îmi iubeam soțul. Poate că el avea dreptate: nu pune întrebări. L-am strâns de mână, şi el îmi sărută degetele.

— Paradis, murmură George, strângându-mă în brațe.

În acel prim an, am vrut să privim bandele de carnaval67. Asta însemna o zi întreagă în soare. Am decis să-mi pun pălăria mea preferată de culi chinez cu cireşe prinse într-o parte, un cadou de la George oferit într-o excursie la Pariş. Voiam să mă costumez şi eu.

— O să iau evantaiul lui grand-mere, am decis. O să fie atât de cald.

Evantaiul lui grand-mere, un obiect la care țineam foarte mult, vechi de cel puțin o sută de ani. Făcut din balene şi dantelă, semăna cu aripa unui fluture amiral roşu putrezit. Grand-mere îl folosea în lunile

Calde de vară, fluturându-l în dreptul pieptului. Când eram mică, mă lăsa să-l închid şi să-l deschid cu mişcări rapide, ca o adevărată coquette, să mă învârt prin apartamentul ei cu paşi apăsați, strigând „Ole! “, ascunzându-mi ochii în mod dramatic îndărătul lui. În țesătură încă se mai simțea parfumul de Chanel No. 5 al lui grand-mere.

Am lăsat maşina la cel mai apropiat colț al savanei şi am pornit-o pe jos către oraş. Era mijlocul dimineții, şi am pătruns în mulțimea care se aduna; peste tot grupuri de oameni se îndreptau în aceeaşi direcție, către Frederick Street, unii în costume, alții la fel ca noi. Maşini cu capotele coborâte, pline de albi, făceau turul savanei claxonând întruna. Păreau veseli şi fericiți şi aveau un aer festiv, iar negrii se uitau lung la ei, de parcă erau nepoftiți, puțin cam ciudați şi prostuți.

În acele vremuri, bandele de carnaval erau mici şi diferenţiate în funcţie de culoarea pielii. Albii şi alte persoane cu pielea deschisă la culoare stăteau împreună. Ziua cântau muzică de carnaval, şi bandele lor erau bine organizate, defilând în şiruri pe mijlocul străzii sau pe scena din savană. Unii aveau alămuri, tromboane, trompete. Costumele lor erau destul de nevinovate: fermieri, văcăriţe, marinari. Albii erau disciplinaţi, ca şi cum s-ar fi aflat la un târg rural din Anglia.

Bandele negre erau mult mai însufleţite şi păreau mai spontane în petrecerea lor zgomotoasă. Carnavalul lor lua naştere din curţile colibelor, din clasa femeilor muncitoare, un festival spontan de prosteală şi de farse, născocit cu ani în urmă, pentru a-i ridiculiza pe albii bogaţi cu travestiţi şi cearşafuri pătate de urină. Carnavalul nu însemna doar costumare – oh, nu, nu era atât de simplu totul! În primul rând, era stimulat de ostilitate, de ura omului de culoare pentru stăpânul cel alb. Pe când ne apropiam de suburbiile de lux ale oraşului, eram copleşită de emoţie amestecată cu un sentiment de ameninţare, mă simţeam spectator şi în acelaşi timp un obiect, spectacolul însuşi.

Mascaţii negri ţopăiau în stradă, bandele lor fiind însoţite de regi şi de regine, statui imense din papier mâche instalate pe roţi şi trase de un bărbat sau de o femeie care dansa. Creaturi asemănătoare cu nişte fluturi enormi, insecte fanteziste, lăcuste sau călugăriţe împodobite cu giuvaiere. Tot felul de invenţii din plasă şi paiete. În Frederick Street ne-am oprit şi am rămas pe trotuar în faţă la Sa Gomes, uitându-ne la bandele care defilau pe lângă noi. M-am bucurat că aveam evantaiul, în spatele căruia m-am ascuns pentru a privi. Bărbaţi şi femei dansau lasciv, rotindu-şi şoldurile într-un cerc complet, împingându-şi fundul înainte şi înapoi, uneori cu doar câţiva centimetri între ei. Wining—, aşa îi spuneau.

O armadă spaniolă pluti pe lângă noi, cu galioane din papier mâche săltând pe capetele cu tunsori afro. Dar şi costume clasice: plantatorul şi soţia plantatorului, Dame

Lorraine—, un personaj încă mult satirizat. Statui ale lui Donald Duck şi Mickey Mouse trecură țopăind. Marinarii americani care îşi aveau baza în Chaguaramas— nu erau prea populari. Băieței vopsiți în albastru sau roşu, cu coarne micuțe prinse pe cap şi cu cozi ascuțite şi sârmoase, alergau de colo colo, stârnind haos. Draci. Jab Jab—.

Am uitat să mă ascund în spatele evantaiului meu. Voiam să intru şi eu în paradă, dar nu îndrăzneam. M-am întors ca să dansez cu George, dar el traversase drumul încins ca să facă fotografii. I-am făcut cu mâna, şi el îmi răspunse. Am început să mă mişc în ritmul muzicii, simțindu-mă bine, stând cu ochii închişi, lăsând ritmul să-şi facă efectul, să-mi pătrundă prin tălpi, să urce, să-mi cuprindă gambele.

Aşa că nu am văzut banda de costumați făcându-şi apariția cu căruțele trase de măgari şi cu fețele bărbaților înnegrite cu cărbune; nu l-am văzut pe Hoțul de la Miezul Nopții înaintând şi nici banda din stradă împrăştiindu-se. Am auzit însă fluierul lui, un țiuit asurzitor.

Am deschis repede ochii.

Un bărbat negru, înalt, stătea în fața mea. Inima mi s-a oprit. Purta o pălărie de cavaler cu boruri largi, cu o pană neagră de struț arcuită pe o parte. Mantia lui de mătase era voluminoasă, acoperindu-i umerii şi pieptul. Avea în mână o cutiuță de forma unui sicriu.

— Eh, eh! Iote ce-avem noi acia! O Dame Lorraine în carne şi oase, spuse el, uitându-se la mine. Doamne! Chiar ia, frate! Iote la evantaiu' ei, şi pălăria ei! Ie tare şic.

Țopăia în jurul meu, mândrindu-se cu mine.

Alaiul său râdea. Copiii se adunau în jurul lui, pe jumătate încremeniți de teamă, pe jumătate privindu-l cu adorație. Eram înconjurată. La început, n-am fost foarte speriată.

— Să mă prezint, declamă el, luându-mi mâna ca şi cum ar fi vrut să mi-o sărute. Eu sunt Invadatoru' Nopții, Banditu' Dă Ne'nfrânt din Paramin, Regele Dealurilor 'Nverzite, Solomonaru' Norilor, Tâlhar La Drumu' Mare, Hoțu' dă Cadavre!

Copiii țipară. El se aplecă să-mi sărute în mod formal încheietura, dar, în schimb, mârâi şi salivă.

Am încercat să-mi trag mâna.

— Oho. Dă să scape. Îmi strânse mâna ca într-o menghină. Madame Lorraine nu vrea să să uite la mine. Dă ce? I-e frică? Nu ştie cine-s io? Păi, Madame, cu fluieru' ăsta io po' să chem uraganele din sud. Po' să rup pământu' cu cutremur. Io agit marea cu valuri mari, pă care le ridic paste lanțu' dă nord, paste dealurile din Paramin. Io trezesc p-ăia morți!

Acoliții lui scoaseră strigăte triumfătoare. Copiii se învârteau în cerc. Unul dintre ei mă lovi în pantofi. Hoțul de la Miezul Nopții îmi strângea cu putere mâna.

— Eh, față-albă. Eşti acilea singurică? Eh, eh, îi tare frumuşic'. Doux doux. Iubițică. Iete cum roşeşte şi-şi flutură evantaiu'. Îți place acilea-n Trinidad? Ai gustat din finețurile locale?

Îşi roti şoldurile, cu o privire pofticioasă. Acum se adunaseră deja în jurul nostru o mulțime de spectatori, şi alții se alăturau bandei lui, fluierând, îmboldindu-l.

El îşi îndreptă spatele, pregătindu-se să țină un discurs.

— Eh, îți place acilea-n Trinidad? Ei, doamn', ia să-ți zic io ceva. Zilele-ți sunt numărate. Du-te- napoi dă unde-ai venit. Doc o să vă pună pă toți într-o barc'. Vă trimete acas' bine-mpachetați', din cap până-n picioare, în lanțuri. Şi de nu vă place, o să v-azvârle paste bord. Crez' că glumesc? Du-te acas', fat' albă! Ascultă-mi sfatu'. Ie timpu' ca oamenii s-aibă vremuri mai bune. Noi o să conducem locu' ăsta, şi p-ormă o să vedeți voi de vă place, eh? Poate c-o să simțiț' pă pielea voastră tra-ta-mentu' vostru. Poate c-o să te-ngropăm pân' la gât lângă un cuib dă furnici roşii! O să-ți dăm cu miere pă gura aia frumuşică.

Mulțimea explodă, râzând batjocoritor.

Hoțul îşi lăsă capul în jos; acum ne priveam în ochi.

— Sau mai răăău. O să-ți umplem curişoru' ăla drăguț cu praf dă puşc'.

Copiii țipară ascuțit.

— Să te-aruncăm în aer ca un tun! Îşi apropie faţa de a mea şi zâmbi dulce. Eh, doux, doux?

Eu tremuram.

— Doc, el citeşte cărţi. Ştie câte ceva. Natură vorbeşte mai tare că filosofia. Fulgeru' anunţă tunetu'. Hoţul îşi aruncă mantia în spate. Io-ţi zic asta. Acu-i o mulţime dă fulgere. A apărut el. A venit să-şi salveze copiii supăraţi s-oprimaţi. A ven't să ne-ajute, ş-a aruncat acilea ancora. Peste tot, lumea binecuvântează numele eroului. Eric Williams. O să se ridice monomente-n numele lui.

M-am dat înapoi şi m-am lipit de faţada magazinului, cuprinsă de o spaimă rece.

— Ie timpu' să plăteşti, puicuţa mea albă şi dolofană!

Hoţul îşi deschise sicriul. Înăuntru, suluri de bancnote, monede, un pachet de ţigări, brăţări.

În mod intenţionat, îmi lăsasem acasă poşeta. George ţinea banii. Acum, nu-l vedeam nicăieri.

— N-n-am nimic de dat.

— Oh, nu?

Am clătinat din cap.

Hoţul se uită lacom la evantaiul lui grand-mere.

— Nu! Pe-ăsta nu ţi-l dau.

— Oh, nu?

Unul dintre copii se repezi la mine. Cu o mişcare fulgerătoare, mi-l smulse din mână şi-l aruncă în sicriu.

Poc. Hoţul închise repede sicriul. Zâmbi, făcu o plecăciune şi îşi scoase pălăria cea frumoasă.

— Îţi doresc o zi bună, Madame Lorraine.

Suflă din nou în fluier. Bandă se mişcă înainte, şi Hoţul de la Miezul Nopţii dispăru.

Când George reapăru cu aparatul lui de fotografiat, zâmbind, mă găsi năucită şi fără vlagă, apoi furioasă fără niciun motiv, căci fusesem fericită de una singură.

— Ce s-a întâmplat, dragă? Mă întrebă.

— Nimic, am îngăimat eu. Nimic despre care să vreau să vorbesc.

Eric Williams; carnavalul din acel an însemnă Eric Williams. Nu puteam să-l evit. Un tânăr cântăreț de calipso numit Sparrow erupse în conştiința publică. Slab şi flămând, Sparrow era un circar fascinant, cu o voce puternică de bariton. Când râdea el, râdea un canion, adânc şi plin de ecou, şi era greu să nu râzi şi tu împreună cu el. Sparrow umbla țanțoş şi-şi rotea şoldurile pe scenă în costume strâmte, cu fundul la fel de rotund şi de musculos ca al unui armăsar. Medalioane de aur îi stăteau cuibărite în părul de pe piept. Am citit în ziare că în acel an câştigase atât competiția Road March—, cât şi Calypso Monarch. Jean and Dinah răsuna la fiecare fete publică, vibra din fiecare cârciumă de la colțul străzii, din fiecare tavernă din satele de pe întinsul Trinidadului. El era celălalt erou al poporului, fotografiat peste tot alături de Eric Williams.

Eric Williams era în centrul viselor mele. Stând pe veranda de la club, îmbrăcat într-un costum de tweed, cu cravată de mătase, pantofi de piele, bine lustruiți, cu chelneri albi la dispoziția lui indiferent ce voia. Bonny, ticăloasa, servindu-l cu ceai şi biscuiți digestivi, în patru labe. Eric Williams cerceta cu privirea domeniul strămoaşei lui, Poleska de Boissiere, iar un servitor alb lua notițe în vreme ce el vorbea. Eric Williams pregătindu-şi un discurs. „O să-mi arunc ancora unde sunt, chiar aici cu voi, în Indiile de Vest Britanice. “

Dosarul meu din cutia de pantofi deveni mai gros. Decupam articolele din Trinidad Guardian care vorbeau despre el. Dacă îl băgam acolo şi îl îndosariam pe Eric Williams, avea să plece, avea să înceteze să-mi mai bântuie gândurile şi visele cu ochii deschişi. Cunoaşterea era putere, şi cu putere puteam să-mi înfrâng interesul pentru el.

— Doamn’, ai înnebunit. Dă ce-l pui pă Doc Williams într-o cutie?

— Acolo e în siguranță.

— Dă ce ț-e aşa dă fric' dă el? I-un om bun.

— Nu mi-e frică de el. Sunt de acord cu tine. O să schimbe lucrurile.

— Sigur. Bunica-l iubeşte.

— O să-i dea bunicii ce aşteptă? Apă curentă, electricitate?

— Da, doamn'. Totu' o să se schimbe. O să am baie şi bec şi o să mă duc să cumpăr o sobă. Bunica Seraphina strânge bani pen' toate astea. Ține banii bine sub saltea.

— Sunt sigură că bunica are dreptate.

— Da, doamn'.

— Crezi că poți avea încredere în el?

— Doamn', de nu te poț' încrede-n el, atuncea-n cine?

Voiam ca lucrurile să se schimbe pentru Venus. Nu-mi puteam imagina casa ei. O colibă? O cocioabă aşezată sus pe dealul ăla rece din Paramin? N-aveam curajul s-o întreb. Câte persoane locuiau în ea? Două sau zece? Dacă se spăla în stradă, ce folosea pentru perioada ciclului? Subiectul ăsta ținea de viața ei secretă, pe care nu o discutăm niciodată. Şi, pe urmă, noi eram doar musafiri pe insulă. Cine eram eu să nu am încredere sau, şi mai mult, să nu dau nici doi bani pe Eric Williams? Chiar şi aşa, mi- am păstrat decupajele din ziare. Țac, țac, țac în jurul acelui chip familiar erudit, cu ochelari cu ramă groasă. Țac, țac, țac în jurul cuvântărilor lui, al întrunirilor lui.

Odată, George a fost cât pe ce să mă prindă. Pe masă era o cutie de pantofi, plină cu articolele despre el. Cuvintele „ERIC WILLIAMS "şi anul erau scrise pe o latură a cutiei din fața mea.

— Pantofi noi, pisicuță? Întrebă el.

Am lăsat repede ziarul jos, acoperind cutia.

— Da.

— Pot să-i văd?

M-am înroşit.

— Nu. Voiam să-ți fac o surpriză.

Ochii lui se umplură de tandrețe.

Cutia cu decupaje despre Eric Williams stătea pe masă între noi. Atunci am fost cât pe ce să-i spun. Am fost cât pe ce să scot capacul şi să spun: „Vezi? Înnebunesc aici. Vreau să plec. Mi-am pierdut mințile. “

George se apropie de mine, şi eu m-am ridicat iute. Mă cuprinse în brațe şi mă sărută pe față, pe gât, pe gură. Am simțit că leşin de iubire pentru el, aceeaşi stare de leşin ca în seara în care ne-am cunoscut.

Şi George chiar a încercat să-mi arate locurile frumoase. Nişte prieteni de la birou ne-au invitat la Toco, extremitatea nord-estică a insulei. Un țărm accidentat şi stâncos. Mare agitată. Aerul mirosind intens a sare şi a coccoloba— Dar, când am ajuns la casa de pe plajă, micul golf era izolat, iar marea – o spumă dantelată leneşă. De departe, spuma părea neregulată, cu unele bule mai mari decât altele. Nu am intrat imediat în apă. Am luat cina în casa din vârful colinei, am băut rom şi am mâncat buljol— cu biscuiți Crix. Am pălăvrăgit.

Mai târziu, am coborât singură în golf. Brizanții se spărgeau clipocind pe țărm. Pe nisip, în urma valurilor rămânea ceva foarte ciudat: pungi uriaşe, lipicioase, presărau ici şi colo țărmul. Pungi umplute cu un lichid, cu o margine ca un volan de-a lungul părții superioare. Pungile aveau tentacule lungi, care se târau înapoi în mare. Tentaculele astea erau negre-albăstrui şi de vreun metru lungime. Nu erau doar câteva meduze din astea, ci multe; am mers de-a lungul micului țărm şi am numărat douăzeci. M-am uitat

În apă şi mi-am dat seama că bulele din mare erau, de fapt, meduze. Sute? Sute, ca o flotă pregătită să debarce. Era oare sezonul lor? M-am întors şi m-am grăbit să-i avertizez şi pe ceilalți, şi pe drum m-am întâlnit cu o ceată de copii costelivi pe cărarea îngustă care ducea spre casă. Printre ei era şi o fetiță indiană, cu păr negru lung, care îi atârna pe spate până în talie. Era asemenea unui spiriduş, cu ochii ca două tăuri

întunecate. Purta o rochie roz şi îmi făcea semne în vreme ce ținea celălalt braț în unghi drept față de corp.

— Vino să vezi, spuse.

Am încremenit.

— Ia de pe ține chestia aia! Am țipat.

Fetița nu avea deloc părul lung. De-a lungul brațului întins aşezase una dintre creaturile alea letale. Sacul lăptos se legăna în mod periculos pe bicepsul ei firav. Tentaculele erau întinse de-a lungul brațului şi atârnau ca nişte şuvițe lungi de păr negru. Fata zâmbea, încântată parcă de magia ei, de abilitatea ei de a se feri de înțepături. Veni către mine, de parcă voia să mă lase s-o ating.

— Stai departe! Am icnit.

Dar fetița se îndepărtă în fugă cu meduza uriaşă pe braț, ca să sperie pe altcineva. Ceilalți copii țipară şi râseră, şi alergară după ea, în sus pe potecă.

Când m-am întors acasă, le-am spus celorlalți ce-am văzut.

— Caravela portugheză75, spuse unul dintre băştinaşii din grupul nostru.

— Zău?

— Da, e sezonul lor.

— Aşa multe?

— Uneori.

Nimeni nu m-a crezut când le-am spus de fetiță, nici măcar George.

— Ți s-a părut, dragă.

Voiam să-i arunc în față paharul meu de rom. El avea întotdeauna dreptate în orice privință. El cunoştea adevărul. Eu nu. El înțelegea Trinidadul. Iar eu vedeam întotdeauna ceea ce el nu vedea.

Ne-am mutat din apartament. Forbes-Mason tot nu ne construise casa promisă, dar, când am făcut eu scandal, ni s-a îngăduit să ne căutăm un alt loc. Noul nostru cămin era de două ori cât apartamentul şi se afla ascuns pe o stradă îngustă, chiar în fața clubului. Am dansat în camerele goale.

Trei dormitoare, o sufragerie, un patio, o grădină mică. Chiar şi mobilă: paturi noi, mese, scaune, un frigider ca lumea, o maşină de gătit. O curte în spate. Ziduri înalte şi o alee în faţa casei, pentru maşină, şi brusc aveam spaţiu în care să respirăm şi să fim singuri. Venus veni cu noi, iar eu mă aflam la o aruncătură de băţ de club.

Sosiră ploile. Nu era vorba despre o burniţă uşoară. Nu câţiva stropi, o răpăială scurtă, o ploaie care bate în geam. Nu pic, pic, pic. Nu acea prelungire nesuferită a iernii britanice, când cerul e întotdeauna întunecat, posomorât.

Ploaia veni pe neaşteptate. De nicăieri. Un vuiet. Părul de pe ceafă mi se ridică, asemenea unor ace. Pe braţe, mi se făcu pielea de găină. Era un potop revărsat din cer. M-am înfiorat şi m-am simţit vinovată pentru ceva ce făcusem, scotocind în adâncul conştiinţei. M-am aşezat în living şi am întins mâna după o ţigară, pufăind neliniştită în vreme ce priveam prin fantele din obloane la perdelele de apă. Oare cu ce greşisem? Cu ce? Pe noul nostru gazon se adunau bălţile. Am privit înălţimile verzi dimprejur. Voluptuoase, dealurile vălurite ale unei femei. Am văzut-o pretutindeni pe această femeie verde.

Şoldurile ei, sânii, curbele aţâţătoare. Umeri, pântec. Ne înconjura. Râdea de noi când ploua, scuturându- şi pletele. Păsările îşi încetau sporovăiala. Vuietul era asurzitor. Când venea în felul ăsta, ploaia era biciuire, bombardament.

După aceea, canalele de scurgere adânci din spatele casei bolboroseau de apă maronie. Râul Winderflet ieşi din matcă; îşi schimbă culoarea şi se umflă, şanţurile de lângă drum scăpară de sub control, se umplură, şi în ele săltau tot soiul de lucruri furate de apă: pantofi, şerpi morţi, mobilă dezmembrată. În drum, apărură hârtoape ca nişte mici lacuri. Broaşte ieşeau încet de sub pietre, eructau şi apoi prindeau cu limba insectele aruncate din copaci. Ţânţari abia ieşiţi din ouă atacau în roiuri, nori întregi. Acela a fost momentul în care am avut prima mea discuţie cu dealurile.

Te simţi mai bine acum, am spus în şoaptă.

Da.
Te simți relaxată?
Da.
Ei bine, eu nu. Sunt nervoasă.
Relaxează-te, mă alină ea.
Eşti frumoasă, ştii asta.
Şi tu eşti.
Te urăsc. Soțul meu te iubeşte.
Toți mă iubesc.
Cât o să dureze ploaia asta?
Atâta timp cât durează.
O să fie un uragan?
Nu, nu atât de departe în sud.

67 Carnavalul din Trinidad şi Tobago se desfăşoară timp de două zile înainte de Miercurea Cenuşii (cu care începe Postul Paştelui în Biserica Anglicană). Aşa-numitele „bande “sunt grupuri organizate, alcătuite din participanți care plătesc pentru costumele create de un designer. (n.tr.)

68 Termen specific caraib, reprezentând stilul de dans pe muzică şoca, chutney şi calipso (n.tr.)

69 Dame Lorraine sau Dame Lorine, personaj carnavalesc jucat de plantatorii francezi din secolul al XVIII-lea şi începutul celui de-al XIX-lea, care se îmbrăcau în costumele elaborate ale aristocrației franceze şi defilau la carnaval (n.tr.)

70 Zonă aflată în colțul de nord-vest al Trinidadului, care include o peninsulă cu cinci insule situate în largul mării (n.tr.)

71 Cuvânt derivat din subdialectul francez pentru „Diable Diable “(n.tr.)

72 Carnival Road March este compoziția muzicală cântată la „punctele de jurizare “de-a lungul traseului paradei în timpul carnavalului şi este aleasă de un comitet al carnavalului înainte de începerea acestuia. Mighty Sparrow a câştigat de opt ori competiția Road March. (n.tr.)

73 Coccoloba uvifera, plantă din zona Caraibilor, cu flori albe, parfumate, urmate de fructe roşii ca strugurii, de unde şi numele popular de struguri-de-mare (n.tr.)

74 O combinație de cod sărat, roşii şi ardei foarte iuți. Numele vine din subdialectul francez, brule gueule, adică „gură arsă “. (n.tr.)

75 Physalia physalis, animal din ordinul celenteratelor, ale cărui tentacule pot provoca omului paralizie sau stop cardiac (n.tr.)

15
EL VREA SĂ FIE UNUL DINTRE NOI

Aprilie: vremea țestoaselor pieloase. Stăteam într-un apartament pe coasta de nord. Îl convinsesem pe George să vină să înoate cu mine la puțin timp după răsărit. Cerul era încă pal, şi valurile – verzi precum ceaiul. Ne-am aşezat sub un cocotier ca să ne uscăm. Înfăşurată într-un prosop, m-am ghemuit în brațele lui George. M-a mângâiat pe păr în vreme ce priveam brizanții. Îmi simțeam pielea sărată, strângându-mă. Valurile erau hipnotice, rotunde. Apoi, lângă țărm, o formă întunecată sparse linia valurilor.

— Uite! Am exclamat.

Forma apăru din nou la suprafață, asemănătoare cu un mic submarin. Pe urmă, într-o clipă, animalul ieşi la iveală cu tot trupul, arătându-şi carapacea lucioasă, membrele bătrâne şi elefantine. Un cap ca un bolovan, o fulgerare de gingii tăioase. Creatura se săltă din apă, înotătoarele ei făcând nisipul să scârțâie, şi înaintă cu un mers ciudat de mecanic. Nu ne observă sau, dacă o făcu, era prea epuizată ca să-i pese de prezența noastră. Îşi târşâi picioarele pe lângă noi şi începu să sape la câțiva metri depărtare, înotătoarele ei aruncând în aer bulgări de nisip.

George îşi lipi buzele de umărul meu gol, şi eu am simțit un fior pe şira spinării. Se duse mai aproape. În câteva minute,

creatura săpase un puț adânc. Se aşează astfel încât coada să stea peste groapă. M-am apropiat şi eu, urmându-l pe George. Apoi am înțeles de ce nu ne vedea. Încet, George îşi mişcă mâna în dreptul feței ei. Nicio reacție. Era în transa naşterii. Ouăle crem se revărsară din pântecul ei. Lipsite de ochi, perfecte, roditoare. Vederea lor născu un sentiment de tandrețe. George întinse mâna şi o mângâie pe capul orb. „Bravo “, şopti el. Privirea lui era şi ea goală, chipul – calm; monstrul dintre noi era mut, cumva deconectat, un monument înălțat din adâncurile mâloase imposibil de cunoscut. Voiam să întind mâna şi să prind unul dintre ouă, să fur pentru mine ceva din misterul ei.

Când termină, astupă groapa. Am privit-o de la depărtare. Când dispăru la loc în valuri, lăsă pe nisip un desen distinct, pe care George îl şterse cu grijă cu o ramură dintr-un palmier din preajmă. Am privit amândoi din nou oceanul, şi de data asta eu am avut o senzație inexplicabilă de goliciune. Experiența trăită mă făcu să mă simt separată, nu mai apropiată de George. George rămase mult timp în picioare în locul unde se spărgeau valurile, privind după ea.

George se schimbă. Treptat, de-a lungul săptămânilor şi al lunilor după sosirea noastră în Trinidad, am observat o diferență. Privea din ce în ce mai mult la dealuri. Mergea acolo sus cu maşina, pe creastă

Trinidadului, dincolo de Arima, în locul unde cascadele vibrau odată cu dealurile. Se întorcea acasă cu poveşti despre enclavele de caraibi care mai locuiau încă pe acele dealuri, despre şamani, despre şiruri lungi de mai bine de un kilometru, ordonate, de furnici atta, despre fluturi de mărimea unor păsări – fluturele morpho albastru –, despre trandafiri stacojii de munte.

George cerceta cu atenție hărțile, planifica excursii către partea centrală a Trinidadului, coasta de est, Manzanilla, Mayaro, cândva o plantație de cacao, unde cocotierii se arcuiau grațios pe kilometri întregi către mare, ca nişte

mulțimi de fete zvelte. Sau către vestitul Pitch Lake din sud, unde asfaltul negru şi gros izvora şi curgea din pământ. Voia să vadă şopârlele tegu aurii la Aşa Wright76, agutii, păsările honeycreeper, plantațiile de dovlecei chayote care acopereau dealurile. Adeseori l-am însoțit în aceste excursii. Am observat Trinidadul la fel cum o făcea şi el, acest peisaj care îşi etală fertilitatea, un banchet de delicatese excentrice. Nu mai văzusem niciodată un copăcel plăpând răsărind din coajă uscată şi zbârcită a unei nuci de cocos rătăcite pe plajă; nu mai văzusem niciodată licurici, ca nişte lumini fermecate, ca nişte mici felinare, desenând noaptea conturul copacilor din grădină. Am văzut ce a văzut şi George şi am înțeles, în cele din urmă, că aveam o rivală.

În iunie, când anotimpul ploios sosi de-a binelea, cerul se umflă şi rămase întunecat cea mai mare parte a zilei. Eu nu mai mergeam cu bicicleta. George cumpără un mic Ford sedan, şi am luat lecții de conducere. Ne-am găsit un nou club. Clubul de golf St Andrew era mai sus, în Winderflet. George mergea în general dimineața devreme în anotimpul ploios. Socializam acolo în serile de sâmbătă, mai ales dacă era vreo competiție. Un grătar, punci cu rom în jurul barului. Odată, am venit la bar să mă întâlnesc cu George şi l-am găsit împreună cu un bărbat pe care nu-l cunoşteam; părul lui negru era întins peste cap cu briantină. Avea pielea deschisă la culoare, ochi alerți, care tachinau.

— Dragă! Se întrerupse George. Vino să-l cunoşti pe Sebastian.

Ne-am strâns mâinile şi, fie pentru că el ținuse o băutură rece, fie pentru că eu aveam palma umedă, se auzi o pocnitură. Pe moment, a fost jenant.

— Ea e soția mea, Sabine.

— Tu! Sebastian îşi duse mâna electrizată la frunte. Femeia albă pe bicicleta verde! Ea e soția ta?

— Da.

Sebastian clătină din cap.

— Iisuse Hristoase! Ei… Ce surpriză! Mă bucur mult să te cunosc. Îmi zâmbi, un amestec de surprindere şi regret. Toată lumea vrea să ştie cine eşti. Ai creat o adevărată senzație. Toți muream de curiozitate să-ți cunoaştem identitatea. Treci cu bicicleta pe lângă cabinetul meu. Opreşti traficul în loc. Maşinile se ciocnesc în urma ta. N-ai observat?

— Nu.

Eram prea ocupată să mă uit după Eric Williams.

— Cred că eşti singura femeie albă care a mers vreodată pe bicicletă pe străzile din Port of Spain.

— Vin să fac cumpărături sau să mă întâlnesc cu George.

— De câtă vreme eşti aici?

— De şase luni.

— Sebastian e doctor, dr. Sebastian Baker, cel mai bun din oraş, din câte am auzit, explică George. Şi un excelent jucător de golf.

— Oh, cred că ți-am văzut soția. La Country Club, am spus eu.

— Christobel? Oh, bun. Trebuie să apară şi ea.

Mi se strânse stomacul. Mă intrigase, dar în acelaşi timp mă ținuse la distanță. Christobel nu-şi schimbase atitudinea în decursul lunilor. Între noi există o declarație fără cuvinte: „Păstrează distanța “.

Când apăru Christobel, am rămas fermă pe poziție.

— Christobel, cred că o cunoşti pe Sabine.

Christobel Baker era cu vreo palmă mai înaltă decât mine. De aproape, părea şi mai princiară, cu pielea ei de un maro ca mierea, cu nuanțe roz-gălbui, cu un decolteu atât de voluptuos, încât era greu să nu te holbezi. Părul ei negru, tuns scurt, era dat pe spate şi ținut cu o bentiță, scoțând la iveală o frunte înaltă şi netedă. Sprâncenele erau arcuite şi subțiri, ochii – conturați cu creion dermatograf. Se uită la mine cu un aer de superioritate.

— Mă bucur să te cunosc, în sfârşit.

Accentul ei era local, cântat, dar total diferit de dialectul distinct al lui Venus. Vocea era languroasă, la fel că

atitudinea.

— Asta e femeia care merge cu bicicleta prin tot Port of Spain, chicoti Sebastian. Asta e ea.

— Tu? Christobel îşi încreți ochii, amuzată. Da. Te-am văzut la club. Nu ni s-a făcut cunoştință. Dar eşti faimoasă.

Fața ei se destinse într-un zâmbet larg, făcând să-mi dispară orice reținere, fermecându-ne pe toți.

George, prostul de el, era complet fascinat.

— E ceva în neregulă cu mersul pe bicicletă? Am întrebat eu.

— Ei, nu. Sebastian era diplomat. Dar nimeni altcineva n-ar face-o aici, cel puțin nu o femeie albă locală.

Christobel mă examina. Simțeam intensitatea privirii ei şi-mi părea rău că nu mă fardasem, că nu-mi pusesem o rochie mai elegantă, tocuri mai înalte. Părul îmi era ud după duş, lipit de cap. N-o puteam privi în ochi. Am simțit că se întreba dacă eram suficient de atrăgătoare ca să-i fur soțul.

— Cât mai stați aici? Întrebă ea.

— Încă doi ani.

— Minimum, interveni George.

— Maximum, am zis răstit.

— Deja numeri zilele?

— N-am vrut să sune aşa. Doar că totul e atât de diferit aici. Ca, de pildă, bicicleta mea. Continui să nu înțeleg lucrurile aşa cum ar trebui.

— De unde eşti?

— Sunt franțuzoaică.

— Ah, şi familia mea era de origine franceză. Din Martinica.

— Parlez-vous frangais?

Ea clătină din cap.

Am fost dezamăgită.

— Christobel e a patra generație, se lăudă Sebastian.

„Şi un specimen reuşit “, mi-am spus eu. Hibridul perfect care să reziste în Indiile de Vest. Amestecul de culoare din pielea ei, trăsăturile afro-europene, ținuta ei. Mândră de toate astea.

— Ce face pe cineva să fie catalogat drept creol? Am întrebat.

— E un drept câştigat prin naştere, răspunse Christobel. Oricine s-a născut aici e creol de un anumit fel, cu excepția celor de origine indiană. Ei au sosit aici cu toată cultura lor intactă. Ceilalți am fost cu toții aclimatizați. Ne-am pierdut limba maternă. Nimeni de aici nu mai vorbeşte spaniolă, franceză sau vreo limbă africană. Ici şi colo, în locurile îndepărtate, mai există puțin patois francez. Am fost transformați din ceea ce eram.

— Cum?

— Peisajul, soarele. Temperatura. Căldura ne afectează pe toți în final, mai ales pe europeni. Am văzut atâția venind şi plecând. Țânțarilor le place pielea albă. George, ție îți place aici?

— Da. Țara e încântătoare.

Am fost cât pe ce să-i ard una.

— Iubesc soarele, temperatura. Nu par să bag în seamă țânțarii, zise George şi bombăni detaşat.

— Îți place şi romul, nu?

— Bineînțeles.

— Dar societatea?

Christobel rosti aceste cuvinte cu nasul în sus, cu bărbia împinsă înainte.

— Sunt fermecat. Îndrăgostit de fiecare creatură născută în Trinidad.

— Serios?

Şi flutură din gene.

— Trinidadul e locul unde a venit Dumnezeu să conceapă planeta Pământ.

— Eşti romantic, nu?

— Aici vreau să trăiesc. Poate chiar să mor.

Începeau să mă enerveze.

— Ce credeți despre Eric Williams? Am intervenit.

O studiam pe Christobel, dorind să-mi răspundă la această întrebare, căci era o nouă întrebare. Voiam răspunsuri.

— Oh, el. Ha! Pufni disprețuitor Christobel.

— L-am văzut vorbind, în piața Woodford.

— Piticania aia? Nici să mă plăteşti nu m-aş duce acolo.

Am simțit asta aproape ca pe-o insultă personală. George părea stânjenit, dar Christobel rămase calmă.

— Nu este deloc o piticanie, am replicat. A fost la Oxford.

— Omul ăla? Cioroiul ăla în costum?

M-am holbat la ea, fără să-mi cred urechilor. Pe fața ei se citea un dispreț maxim. Nu mai văzusem niciodată o asemenea privire plină de superioritate.

— De ce-l urăşti?

— Eu îl urăsc? El ne urăşte pe noi – vrea să fie unul dintre noi.

— Ei! Am privit-o din cap până-n picioare. Păi nu e?

Christobel şi-a stăpânit cu greu un mârâit. Ochii mei au scânteiat, am zâmbit şi am schimbat subiectul, neîndrăznind să întreb cu voce tare ceea ce gândeam: „Tu şi cu Eric Williams sunteți rude? “

Când am ajuns acasă, i-am aruncat lui George o banană în cap, drept protest la purtarea lui linguşitoare.

— Încântătoare. Oh, Doamne! Îți ieşiseră ochii din cap!

— Şi ce? Am voie să mă uit, nu?

— Te-ar înghiți la micul ei dejun de dragon.

George era încântat de gelozia mea.

— Ei, haide, nu e cazul să fii aşa.

— Sufla foc peste tine, prostule.

— Şi el?

— Cine?

— Sebastian. Chiar nu putea să-şi ia ochii de la tine. Practic, îşi ieşise din fire de bucurie când ai apărut. Pun pariu că are un binoclu în sertarul de la birou. Pun pariu că e fericit când treci tu cu bicicleta!

— Oh, mai taci! E atât de snoabă. Ea este cioroiul insolent. Ce-o face pe ea albă, şi pe Eric Williams negru? Amândoi sunt un amestec. Ce drept are să-l privească pe individ cu dispreț?

— În mare parte, e o chestie de clasă, nu de culoare, îmi explică George. Christobel face parte din clasa stăpânilor. Williams vine din clasa sclavilor. Ea e regina, şi el – servitorul, asta e structura de clasă nerostită între ei. Ei nu-i place când rolurile se inversează.

— Ei bine, cineva din familia ei s-a culcat cu servitoarele, asta e sigur. Poate că asta nu-i place. Acel străbunic al ei era un donjuan notoriu.

— Foarte posibil.

— Locul ăsta! Creoli francezi, britanici, stăpân, sclav! O mică lume interioară capricioasă, mai snoabă decât în Anglia. Ai auzit ce-a spus despre Williams? Crezi că ea are prea multă educație? Iar acum ar trebui să renunț să mai merg pe bicicletă.

— Te iubesc pe bicicleta ta. Te rog, nu renunța să mai mergi cu ea.

— Oh, George! Urăsc Trinidadul.

— Te iubesc.

— Atunci o să merg pe bicicletă pentru tine.

— O să mă facă foarte fericit, rățuşca mea.

— Oh, pleacă de-aici.

— Vino aici, rățuşcă.

Odată, Venus rămase tăcută o zi întreagă. Nu am reuşit să-i schimb starea de spirit, indiferent ce am încercat şi am spus. Am lăsat-o în pace, ceea ce era întotdeauna cel mai bun lucru pe care-l puteam face. Tăie legumele zgomotos şi oftă din rărunchi. Deveniserăm apropiate, dar încă nu o cunoscusem pe bunica şi nici nu o vizitasem în casa ei de pe Paramin. Eram tot mai curioasă, dar nu îndrăznisem niciodată să mă invit singură sau să-i propun lui Venus să o duc acasă cu maşina. Ea trăia în casa mea şi îmi cunoştea lumea, dar casa ei şi lumea din care făcea ea parte nu erau treaba mea.

— Oh, Doamne, Venus, ce s-a-ntâmplat? Am izbucnit în cele din urmă.

— Ie bunica.

— Ce-a pățit?

— S-a băgat în PNM.

— Ce?

— A-ntrat în politică, zice că ie totu' făcut. A semnat cu tipii ăia politici.

— Ăsta e un lucru bun, nu?

— O să se duc' să-l vază pă domnu' Williams cum vorbeşte-n toată țara. O să doarmă-n stradă. O să plece pen' zile-ntregi, în sud, în Arina. S-a țicnit.

— Ar trebui să fii mândră de ea. Eric Williams o să conducă Trinidadul. Poate o s-o angajeze pe bunica. Asta o s-o ferească de necazuri.

Venus chicoti.

— Vorbesc serios. Am auzit că susține mult femeile. Are idei foarte progresiste. Dar câți ani are bunica?

Venus deveni serioasă şi clătină din cap.

— Nimenea nu ştie. Nici măcar ea nu ştie. Bunica-i bătrână rău.

Am zâmbit la gândul unei asemenea perechi fantastice de colegi. Eric Williams ca prim-ministru şi bunica Seraphina că vice. Bunica rămânea un mister.

— Mi-ar plăcea să o cunosc pe bunica.

— Bunica n-o să vin-acilea.

— Atunci invită-mă la ceai.

Venus îşi dădu ochii peste cap.

— Ai încredere-n mine!

Dar Venus tăcu din nou. Nu era de acord.

Într-o vineri după-amiază, spre seară, treceam cu bicicleta pe lângă biserica mare din Street Abercrombie, când am zărit în fața mea ceva agitație. Am intrat direct în ambuteiaj, fără să mă gândesc, şi m-am trezit în spatele unei maşini americane mari şi bătătoare la ochi, un Buick. Maşina se oprise la semafor sau poate semaforul se stricase ori fusese un accident, nu-mi dădeam seama. M-am apropiat cam mult de partea stângă a maşinii şi am văzut în spatele volanului un

bărbat în uniformă de şofer. Eu purtam pantaloni scurți şi tricoul meu prins pe după gât, ca de obicei. În față am văzut cauza blocajului: din spatele unui camion căzuseră nişte lăzi cu portocale.

— Eh, eh, făcu şoferul, apoi îşi supse dinții şi apăsă pe claxon.

M-am uitat pe furiş la bancheta din spate. Într-o clipă, l-am recunoscut. Eric Williams. Costumul, ochelarii întunecați cu rame groase. Stătea rezemat de imitația crem de piele, calm – uitându-se drept la mine! Îmi măsura cu privirea fundul! M-am întors repede, cu ochii înainte, încercând să găsesc o cale de a trece mai departe. Umerii, spatele, picioarele îmi ardeau de furie. Şi totuşi, cu acelaşi sentiment de curiozitate, mi-am adus aminte de cuvintele pe care le rostise în acea zi, acolo sus, pe estradă. „Respingeți colonialismul. "I-am simțit privirea ațintită asupra mea.

— Mai repede! Am strigat către oamenii din față.

Eric Williams mă măsura cu privirea, şi ochii lui îmi trimiteau fiori fierbinți de-a lungul şirei spinării. Un alt camion o luase de-a curmezişul drumului, blocându-ne.

Şoferul apăsă pe claxon. Cel de-al doilea camion dădu înapoi, suficient cât să mă pot strecura mai departe şi să pedalez înainte frenetic, pentru a descoperi că maşina americană era în urma mea, claxonând, încercând să mă dea la o parte din drumul ei.

Ceilalți începură să observe cine era în maşină şi îi făcură loc. Eu pedalam mai tare, refuzând să cedez. Maşina lui uriaşă mă ajunse din urmă, şi apoi, pentru un minut sau poate două, maşina o luă pe ruta mea, de-a lungul străzii înguste şi fierbinți ce ducea spre docuri, către Casa Roşie. Acolo mergea, am presupus, la o întâlnire cu cei cărora urma să le ia locul.

I-am aruncat o privire.

Eric Williams dădu uşor din cap. Eu m-am clătinat pe bicicletă şi am privit înainte. M-am uitat din nou. De data asta, el era în rând cu mine. Fața lui avea o expresie

preocupată şi ținea capul plecat într-o parte, de parcă voia să întrebe ceva. Eu aveam atâtea întrebări pentru el. Voiam să i le strig prin fereastră. Dar roțile noastre se mişcară înainte, amândoi alunecând ca pe nişte covoare fermecate, în sus pe Abercrombie Street. Voiam să țip, însă cuvintele mi se opriseră în gât. „Nu suntem doriți aici. Ne urăsc. Am venit prea târziu, George. Piticania aia, cioroiul ăla, el vrea să fie unul dintre noi. “M-am simțit cuprinsă de panică, fără motiv. Şi-mi plăcea să-i simt ochii ațintiți asupra mea, eram tulburată de plăcerea pe care mi-o stârnea curiozitatea lui. Voiam să se uite, da; voiam să nu-şi mai dezlipească ochii de la mine.

Pe când mă întorceam spre casă, am ridicat privirea către dealurile femeii verzi din Trinidad. Ea ne înconjura casa. Venus şi bunica locuiau undeva acolo sus, ascunse în cutele discrete ale coapselor ei.

Nu înțeleg nimic din tine, am şoptit eu.

Într-o zi, o să-nțelegi.

N-am de gând să stau atât de mult.

Atunci pleacă.

Înainte să plec, o să mă aventurez până sus.

Aşa cum face bărbatul tău.

Ce?

Vine să se uite la mine, tot timpul.

Zău?

Sigur.

Ştiam eu. Ştiam.

În acea seară, eu şi George am băut cocktailuri cu rom şi am mâncat crab în carapace şi peşte cu curry. Buzele îmi ardeau de la ardeiul iute şi de la rom. George se tolănise pe canapea cu un roman în mână; iar eu stăteam în picioare lângă uşa deschisă, neliniştită, uitându-mă afară pe verandă. Cerul nopții prinsese viață, scânteia de stele incandescente, cu o lună ce se împlinea; aerul era îmbibat de umezeală. Mi-am întors fața către soțul meu.

— George?

— Da, iubita mea?

Îşi ridică privirea nonşalant.

Încet, am început să-mi deschei bluză, de sus în jos, desfăcând-o delicat, ca şi cum ţesătura era o cortină de operă.

— Uită-te la mine!

Am dat la iveală scena.

Ochii lui George se luminară.

Am desfăcut mai mult bluză, arătându-mi pântecul plat, sânii tari şi cuibăriţi într-un sutien din dantelă neagră fină.

George se holbă la mine.

Mi-am scuturat umerii, şi bluza alunecă pe podea, apoi mi-am desfăcut sutienul, şi cupele se deschiseră. Mi-am ţinut sutienul la piept, uitându-mă în jos la mine, privindu-mă cu plăcere, apoi mi-am întors ochii din nou către George, ridicând din sprâncene pentru a fi sigură că înţelege că eram un dar, că nu trebuia niciodată să creadă că eram mereu la dispoziţia lui. Am zâmbit şi mi-am lăsat sutienul să cadă. Lumina lunii îmi cădea pe umeri. M-am mângâiat sub rotunjimile de lună ale sânilor, trecându-mi palmele peste sfârcuri până când s-au întărit, devenind ascuţite. Îmi iubeam trupul tânăr. M-am întors încet, pentru ca George să-mi poată privi formele, ridicăturile şi adânciturile, mijlocul meu subţire, curbura în S a spatelui. Sânii mei, ca nişte fructe, ca perele, moi şi umflaţi în acea primă piele a tinereţii. Mi-am ridicat braţele şi mi-am arcuit spatele, şi braţele mele se mişcară asemenea unor dansatori goi.

George îşi lăsă deoparte cartea, oh, da. Veni către mine în genunchi.

76 Aşa Wright Nature Centre and Lodge, rezervaţie naturală şi staţiune de cercetare ştiinţifică în Valea Arima, aflat în Lanţul Muntos de Nord (n.tr.)

CASA DIN PARAMIN

Irit deschisese un butic la capăt de Frederick Street, Zandolie, care se dovedi un mare succes pe plan local. Mirosea puternic a arome amețitoare de bețişoare parfumate cu iz de mosc, pe care le cumpăra de la vânzătorii de stradă rastafarieni aşezați pe trotuare: lemn de portocal, tămâie.

— Ca un loc sfânt, nu? Comentă Irit amuzată.

Clienților obişnuiți le servea cafea tare, aromată cu cardamom, şi aranjase într-un colț un jilț de nuiele, cu spătarul ca o coadă de păun, care îi încuraja pe clienți să se aşeze şi să sporovăiască. De multe ori stăteam la taifas, în timp ce ea cosea în spatele micului ei birou. Cele mai multe dintre rochii erau creațiile ei originale. Vindea accesorii autohtone, dar şi ceasuri, bijuterii, parfumuri în sticluțe de cristal şi poşete, toate scumpe şi aduse prin contrabandă. Buticul era pe jumătate o peşteră, pe jumătate Burlington Arcade77. Puteai cumpăra ceasuri Rolex şi Cartier şi broşe fasonate din coajă de nucă de cocos.

— Ia ghici cine a fost aici ieri? Izbucni Irit într-o zi.

— Cine?

— Eric Williams.

— Nu!

— Oui.

— Singur?

— Da, bineînțeles. Târziu, după ce închisesem. Mai devreme, primisem un telefon de la secretara lui. M-a întrebat dacă putea veni atunci. Îi place să fie discret.

— Şi a venit?

— Desigur. Are gusturi foarte bune. Îi place să ofere cadouri.

Nu mi-am putut ascunde uimirea.

— A cumpărat câteva lucruri, toate dintre cele mai scumpe. Ştia exact ce era fiecare, are ochiul format pentru ce ar vrea o

femeie. Chiar m-a şi rugat să comand ceva, ceva de la New York. A ales totul de cea mai bună calitate.

— Cum e?

— Fermecător, natural. Mi-a plăcut. Am stat de vorbă. S-a aşezat şi a băut din cafeaua mea.

— Nu-mi vine să cred.

— Da. Acum sunt cetățean trinidadian. O să-l votez în septembrie, şi i-am spus-o.

Am simțit cum căldura îmi urcă în obraji, cum îmi încinge pieptul.

— Pun pariu că asta l-a şocat.

— Nu. Are în partid albi, nişte creoli francezi influenți. Nu este prost; vrea că partidul lui să aibă o acceptare largă. Şi e bărbat, îi plac femeile. I-am făcut ochi dulci.

— E căsătorit, nu?

— Da.

— A cumpărat daruri pentru ea?

— N-am întrebat! Are multe prietene, bănuiesc.

— Unde s-a aşezat?

— Unde stai tu. Chiar acolo.

— Williams a stat aici?

Aproape că am sărit din jilțul ăla mare cu spătarul în formă de coadă de păun.

— Draga mea. Te-ai înroşit ca un copil.

— Nu fi caraghioasă!

— Ei, nu-i nimic rău în asta. Şi eu am roşit. O să fie la putere. O să conducă. Putere, mă soeur. Pe urmă, a trebuit să mă duc acasă şi să fac un duş rece.

— L-am văzut vorbind, acum câteva săptămâni, în piața Woodford.

— Da, ştiu. Irit ridică din sprâncene. Bravo ție!

Voiam să-i spun despre cutiile mele cu decupaje din ziare, cum urmăream cariera lui Eric Williams. Voiam să mărturisesc, de parcă ar fi fost un păcat.

— PNM-ul o să câştige alegerile astea din septembrie, şi pe urmă toți britanicii o să plece la scurt timp. Dă-le câțiva ani.

Apoi PNM-ul o să conducă țara, oficial. Regină o să vină şi o să dea mâna, şi o să îşi ia adio. Williams o să fie prim-ministru.

— Şi noi o să plecăm.

— Ah, da?

— Da. Contractul nostru se va încheia până atunci.

— Şi tu crezi că George o să-şi lase noua slujbă şi tot ce se întâmplă aici? Ca să se întoarcă la vremea aia mizerabilă şi la toți oamenii cenuşii, care par mereu bolnavi, din Anglia? Ca să locuiască în suburbie? De ce s-ar întoarce? Irit îşi îndreptă ochii cu gene lungi către mine. Ce-l aşteaptă acolo? De ce nu-ți place aici?

Irit vorbea ca o ticăloasă, ca şi cum era în cârdăşie cu PNM-ul, făcea parte din forțele lui secrete. Şi, pentru o clipă, nici nu m-am îndoit că îl fermecase pe Eric Williams. Îi vedeam stând de vorbă, prieteni la cataramă, amândoi calmi şi încântători, şi serioşi în intențiile lor.

În septembrie 1956, ziua alegerilor a fost plină: un vas de război britanic a fost ancorat în golful Paria, un altul – în larg, lângă San Fernando, în sud. Optzeci la sută din populație a venit să voteze, în cozi lungi şi şerpuitoare peste tot în Trinidad. Şcolile şi centrele comunitare erau ticsite. În acea seară, masele s-au adunat în piața Woodford, cerând că Eric Williams să li se alăture, luându-l de la un duş rece, de la o cină caldă. Euforic, veni să le vorbească din nou, de pe estradă. În doar un an, discursurile lui publice îl transformaseră deja într-o figură legendară; stârnise o revoluție fără să verse nicio picătură de sânge. PNM-ul lui Eric Williams câştigă treisprezece din douăzeci şi patru de locuri; totul se anunță la

Televizor.

Irit era exuberantă.

— Mă bucur pentru ei, zise şi închină paharul pentru PNM. Mă bucur că o să-i alunge pe îmbuibații ăştia de-aici. Bravo pentru Trinidad şi pentru Eric Williams! I-am dat liber toată săptămâna lui Glory. E ca şi cum am avea din nou carnaval

anul ăsta, eh? Carnaval în Port of Spain, toată lumea-i beată. Cred că oamenii sunt şocați. E o chestie istorică, nu? Viens, vino pe la mine să bem nişte punci cu rom.

Helena era prudentă.

— Acum poate o să mă accepte şi clubul că membră. Zâmbi, cu zâmbetul ei senin, rezervat. O să fiu prima care îşi scrie numele. Sau poate nu. O să văd. Poate că acum pot alege.

Venus era copleşită.

— Mergem la Casa Roşie să serbăm, doamn'. Bunica dăja s-a dus. Mă văz cu ea acoloşa. A bocit toat' ziulica, ie făcută praf. Dănțuieşte. Casa-i decorată cu steaguri PNM, cu heliconii. Oh, 'mnezeule. Ăsta-i un lucru tare bun, doamn'. Carnaval de-adevăratelea.

Carnaval, Hoțul de la Miezul Nopții, blestematul de Eric Williams şi maşina lui mare şi țipătoare, vorbele lui de tâlhar, oamenii din Trinidad care îi absorb fiecare cuvânt de acolo de sus, de pe estradă. M-am gândit la ziua aia fierbinte din piața Woodford, la privirea lui ciudată prin geamul maşinii, când stătea cu ochii pe mine. Ceva nu era în regulă, şi nu puteam să-mi dau seama ce. Acum, Eric Williams avea şansa să ofere ceea ce promisese. Dragoste? Oh, Doamne! Bun, oamenii din Trinidad erau îndrăgostiți de el. Într-un fel, toți eram – atât de mare era nevoia de el atunci şi acolo, în acel moment anume în Trinidad.

Mă bucuram pentru Venus. Asta era victoria ei. Chiar şi aşa, am rămas printre ai noştri. Primeam mulți oaspeți acasă, socializam cu oamenii ca noi sau cu trinidadieni din clasa noastră, cei cu pielea deschisă la culoare care mergeau la cluburi, cu cei din lumea de afaceri a lui George. Ne abțineam să discutăm politică.

Beam mai mult rom.

Eram deprimată. Când plecasem din Southampton, cu opt luni în urmă, nu mă aşteptasem la asta. Credeam că venim într-o insulă fermecătoare, prietenoasă. Palmieri. Plaje. Nu

mă aşteptasem la negrese ursuze în supermarket, la râsetele stârnite de plimbările mele pe bicicletă, la „rasism “, la creole franceze cu nasul pe sus, la marea infestată cu caravele portugheze sau la acest Eric Williams şi la tot ceea ce a adus cu el. Voiam să fiu sigură că George gândea la fel ca mine, că şi el aştepta cu nerăbdare să se întoarcă la traiul într-o țară cu climă temperată.

— Vreau să am un copil, l-am informat pe George într-o dimineață.

— Aşa, dintr-odată?

— Nu. M-am tot gândit la asta.

Îmi spuneam că, odată ce apăreau copiii, lui George urma să-i vină mintea la cap, aveam să împachetăm şi să ne întoarcem în Anglia la sfârşitul contractului nostru.

— Vreau copii cu tine, ți-aduci aminte?

— Sigur.

— Şi vreau să plecăm peste doi ani, înainte să fim trimişi înapoi în lanțuri.

— Cum adică?

— Aşa cum a amenințat Hoțul de la Miezul Nopții. Vreau să plec în linişte.

— Asta vom face.

— O să fii trist, nu-i aşa?

— Da. Mie nu mi-e frică de hoț.

Mi-am studiat pielea bronzată. Era imposibil să stau în casă toată ziua. Şi eu mă schimbam, într-un fel nedesluşit. Căldura mă făcea să mă simt mai obosită, mai puțin eu însămi.

— Nu vreau să fie creoli copiii noştri, i-am spus lui George. E mult prea complicat. Vreau să fie englezi, europeni. Nu-mi doresc să facă parte din toate astea.

— Dar „toate astea “sunt incitante.

— Vreau să plecăm.

— Dar de-abia am sosit aici. Adu-ți aminte, acum câteva luni. Eu mă descurc bine la slujbă. Şeful deja vorbeşte despre o promovare.

— Serios?
— Da.
— Dar ai spus trei ani.
— Şi tu ai zis că eşti flexibilă.
— Eram. Înainte să ajung aici.

Două luni mai târziu, eram însărcinată. Cu fiul meu în pântec, am trecut pe bicicletă pe lângă locul unde lada noastră pe care scria „FRAGIL “fusese aruncată pe docuri, unde ne aşteptase vechiul Chevrolet. M-am uitat în larg către golful Paria, vrând să sar în apă; aş fi putut să înot înapoi fericită către Anglia. Mintea mi-era plină de idei şi de posibilități, de ceea ce mă aştepta, de ceea ce urma să fac atunci când aveam să ne întoarcem în Anglia. Peste doi ani. M-am gândit la noile haine de lână de care urma să am nevoie în Anglia, la noile magazine pe care intenționam să le cutreier. Magazine! Şi teatre, şi cafenele, şi totul o să fie familiar, şi eu o să pot spune că am locuit cândva în Trinidad, dar era un loc tare ciudat. Că oamenii de acolo aşteptau; că, într-un fel, erau en train d'attendre— Şi că niciodată nu mă simțisem în largul meu acolo. Sosiserăm într-un moment nepotrivit. În cele din urmă, aveam să mă obişnuiesc, să mă adaptez din nou la Anglia. În cele din urmă, aveam să uit cu totul de Trinidad.

Fiul meu se născu în luna august. Muntele, un film cu Spencer Tracy, rula la Starlight Drive-In la mallul din Diego Martin; n-am apucat să-l vedem până la sfârşit. Apa mi se rupse la jumătatea filmului, inundând bancheta maşinii. George mă duse în viteză la sanatoriul privat Park, aflat vizavi de terenul de crichet din St Clair. Doctorul Sebastian Baker ne aştepta acolo.

— E momentul, Sabine, zise el şi zâmbi, îmbrăcat în halat şi cu mâinile spălate.

Sebastian Baker avea un adevărat talent pentru îngrijirea pacienților, mai ales când venea vorba despre genul ăsta de

activitate practică. În halatul lui verde de operații, nu mai era cuceritorul de inimi, leneşul, băutorul, povestitorul. Era încordat ca un cărturar în abordare, delicat în atitudine şi purtare. Ochii îi scânteiau, şi mirosea a săpun antiseptic.

— Să nu te fâțâi, glumi cu blândețe doctorul Baker, aşezându-mi picioarele în suporturi.

Fiul meu se răsucise în mine, cu fundul în jos, ca şi cum sugea deja la sânul meu. Moaşa rămase în mare parte a timpului tăcută, şi totuşi eu i-am înțeles fiecare instrucțiune: respiră, împinge, pufăie, încordează-te, împinge din nou. George mă adusese acolo la zece şi jumătate, şi la două dimineața încă nu se vedea nicio schimbare. Copilul era înțepenit, nu se putea răsuci. Doctorul Baker devenea din ce în ce mai calm pe măsură ce timpul trecea, pe măsură ce eu mă panicam tot mai tare.

— E posibil să trebuiască să facem cezariană, murmură doctorul Baker.

— Nu! Am strigat, mai speriată de cuțit decât de orice altceva. Nu vreau o cicatrice mare. Vreau să port bikini!

Doctorul Baker ridică din sprâncene.

— Vorbesc serios! Am țipat ascuțit.

Şi chiar vorbeam serios. Văzusem alte femei cu urme de cezariană, o porcărie pe stomacul lor, ca şi cum tăietura fusese prinsă la loc cu nişte umeraşe de haine.

Doctorul Baker tăcu. Picături de sudoare îi apărură pe frunte, şi aerul era încețoşat, în ciuda jaluzelelor trase. Luminile din sala de naştere erau orbitoare, ca lumina strălucitoare a soarelui, deşi ceasul de pe perete arăta miezul nopții. Dar nu eram încă stoarsă de puteri.

— Te rog, fără cuțit, fără tăieturi, am implorat.

Moaşa îşi supse dinții şi se întoarse cu spatele, făcându-şi de lucru în colț.

— Te rog, am şoptit.

Doctorul Baker încuviință din cap.

M-am întins la loc pe patul de spital şi m-am rugat, deschizându-mă cât de larg am putut.

Mâna lui a alunecat înăuntrul meu, suficient cât să apuce uşor, suficient cât să-l răsucească pe fiul meu. Oh, a fost rapid ca un peşte. Înăuntru şi afară, apoi l-a prins pe fiul meu când a alunecat din mine înfăşurat în spiralele cordonului şi în fluid.

A plouat. A plouat cu fiul meu. Când se dezlănțui furtuna, mă străbătu valul de uşurare, secătuindu-mi trupul în şocul de după. Am aruncat afară, zvâcnind, restul aflat înăuntrul meu, valul dându-mi o stare de amorțeală, o uşurare imensă şi amețitoare, uşurarea tuturor naşterilor, a tuturor eliberărilor. Voiam să mă cufund imediat într-un somn greu, dar George a intrat în fugă din camera de aşteptare, mut de uimire.

— Un băiat! Strigă.

George mă sărută plângând, şi lacrimile lui fierbinți cădeau pe fața mea umedă. Doctorul Baker şi moaşa se ocupau de nou-născut.

Venus era încântată de primul nostru copil.

— Cum o să-i zici?

Deja îi propusesem lui George numele, pe drumul spre casă. Fusese de acord. Era un nume grozav.

— Sebastian. Sebastian Wilfred Harwood.

— Doamn', îi dăja frumos. Cum dă-i aşa dă frumos?

Doi ani mai târziu, tot la sanatoriul Park, am născut-o pe Pascale. A fost frumuşică şi cu ochi strălucitori încă din prima zi. Am dus-o acasă şi s-a integrat imediat. George mă convinsese să rămânem încă un an. Am acceptat.

Acum eram patru. O familie. Asta era o perioadă nouă pentru noi. Copiii mei se născuseră amândoi pe insulă. Erau creoli. La început, am fost doar vag conştientă de asta. Venus îi îngrijea la fel de mult ca mine, strângându-i la pieptul ei negru, cântându-le cântece de leagăn africane, iubindu-i ca pe copiii ei. Aveau pe pielea lor atât mirosul ei, cât şi al meu, îi cunoşteau vocea, o ascultau. O priveau tot timpul, îi urmăreau mişcările. Îi putea linişti atunci când plângeau. Astfel, copiii mei cunoscură două mame: una neagră, una

albă. Luau de la noi dragoste în mod egal, aveau nevoie de amândouă în mod egal. Nu mă deranjau lucrurile astea, cel puțin nu la început. Mă bucuram să am ajutorul lui Venus. În familia ei mare exista întotdeauna un bebeluş. Venus avea o înțelepciune moştenită când venea vorba despre îngrijirea

Copiilor, şi eu o observam. Am ajuns să țin şi la fiii ei. În general, de ei avea grijă bunica Seraphina: ajunsese deja o celebritate care îi inspira pe toți, atât de mare era venerația cu care vorbea Venus despre ea. Când şi când, îi vedeam pe Bernard şi pe Clive, copiii lui Venus, când Venus îi aducea cu ea. Chiar şi aşa, relația mea cu copiii lui Venus era diferită. Pielea lor nu-mi purta mirosul.

Eu şi George făceam dragoste des, uneori de două ori pe zi. Odată, George veni de la slujbă devreme, plin de pasiune. Copiii dormeau, Venus pregătea cina.

— M-am gândit la tine, îmi şopti cu buzele lipite de gâtul meu, luându-mă în brațe.

În dormitor, mă dezbrăcase şi i se tăie răsuflarea când îmi văzu abdomenul încă umflat, sânii încărcați de lapte. Eram răscoaptă, vulnerabilă, un fruct pocnit şi căzut de pe ramurile fostei mele vieți. George se hrăni din mine, la fel ca un prunc, chiar mai îndrăgostit de soția-mamă care devenisem decât de fată pe care o cunoscuse pe țărmul mării. Era fermecat de schimbările produse în trupul meu; era amețit de noile mele forme şi mirosuri. Dragostea noastră era plină de speranță pentru viitor.

În dimineața zilei următoare, devreme, camera era încă întunecată şi zorii nici nu se iviseră când George se urcă peste mine.

— Ştiu că vă bazați cu toții pe mine, şopti el. O ştiu prea bine. Şi poți să ai încredere în mine. O să fiu aici pentru voi, toți trei.

Dar părea pierdut – sau îi părea într-un fel rău pentru el însuşi.

Copiii învățară să înoate înainte să poată merge. Am legat o bucată de spumă poliuretanică de burticile lor maronii şi i-am

aruncat în mare. Amândoi au înotat ca nişte delfini. Adeseori mergeam toți patru în Tobago să înotăm în apele calme şi limpezi de la Pigeon Point.

— O să fie atât de diferiți de ceilalți copii când o să ne întoarcem, am remarcat eu. Ca nişte drăcuşori.

— Ca nişte draci-de-mare, glumi George.

— Putem să-l trimitem pe Sebastian la fosta ta şcoală.

— Aşa-i, se arătă el de acord.

Atunci m-am simțit fericită. Ne-am văzut mutându-ne înapoi în casa noastră, un dar de nuntă, din Harrow on the Hill. I-am văzut pe copii locuind acasă cu noi. Aveau să obțină dublă naționalitate – născuți în Caraibe, dar existând posibilitatea să primească paşapoarte britanice datorită lui George. I-am văzut integrați şi adaptați la un stil de viață mai civilizat. Pe-atunci, nu ştiam că fosta şcoală a lui George avea internat.

Dar am rămas în continuare – am semnat un alt contract. Forbes-Mason îl promovă pe George în funcție de conducere. George mă convinse; era extrem de entuziasmat de noua lui poziție în firmă.

— Şi copiii noştri sunt perfecți, la fel ca tine, şopti el. Mi-ai făcut viața mai bogată. Lasă-mă să mă revanşez. Lasă-mă să devin cineva aici.

Succesul ne cufundă într-o stare de extaz: noul post al lui George, un salariu mai mare, copiii noştri frumoşi. Eram aproape fericită în acea casă mică de vizavi de club. Copiii îmi distrăgeau atenția.

— Vreau să-ți arăt ceva, mă anunță George într-o zi.

— Acum?

— Da.

— Ce e?

— O să te duc acolo.

— Dar copiii…

— E Venus aici.

M-am dus să-mi iau poşeta şi ochelarii de soare, destul de surescitată, sperând că George îmi cumpărase un cadou.

El mă duse cu maşina pe Saddle Road, înainte, pe lângă clubul de golf St Andrew, şi apoi pe lângă Domeniul Andalusia, mai departe, acolo unde drumul devenea foarte accidentat şi plin de gropi; şi mai departe, în partea de jos a Winderfletului, urmând râul, înspre răspântia către Maracas.

— Mergem la plajă?

— Nu.

Am cotit pe drum. În fața noastră se întindea o porțiune de drum cu hârtoape, un perete de dealuri în partea dreaptă, în stânga – ceea ce fusese cândva o plantație de cacao, Domeniul Perseverance, acum în ruine. George mai merse puțin, apoi opri maşina.

— De ce ne-am oprit?

— Să admirăm privelişte a.

— Ce privelişte?

— A pământului nostru.

— Ce?

George coborî din maşină şi veni pe partea mea, deschizându-şi larg brațele, arătând către întinderea mare de teren plin de iarbă şi de hățişuri.

— Ce zici?

M-am holbat la el.

— George, despre ce vorbeşti?

— Tot ăsta e al nostru.

— Glumeşti.

— Nu. Am plătit trei dolari pe metru pătrat. Am cumpărat trei parcele, toate chiar de-a lun-gul drumului.

N-am coborât din maşină. George se urcă la loc şi porni motorul, mergând încet de-a lungul terenului pe care îl cumpărase, cercetându-l plin de mândrie. Eu tăceam, încercând să înțeleg. Trecusem de multe ori pe lângă porțiunea asta de pământ în drumul nostru spre plajă. O ignorasem; nu însemna nimic pentru mine.

— Nu-ți place?

Am râs.

— E o proprietate excelentă.

M-am uitat furioasă la întinderea de pământ. Tufăriş de nestrăbătut; buruienile îmi veneau până la gât. N-ar fi fost posibil să pătrunzi acolo.

— Ce crezi c-o să facem cu ea?

— O să construim o casă.

— Ce? Eşti nebun. Oh, nu, nu, nu. Aici?

— Da. De ce nu?

— Eu nu stau aici! În jungla asta.

— O să punem totul la pământ, o s-o curățăm. Ai să vezi.

— Nimeni nu locuieşte aici, George. Eu n-am de gând să stau aici singură, cu tine toată ziua la slujbă. Ai înnebunit?

— O să mai cumpere şi alții. Noi suntem primii.

— Avem deja o casă. În Anglia, ți-aduci aminte?

Ochii lui şi-au pierdut orice strălucire.

În acea clipă, am înțeles: acum, că aveam copiii, George se gândea că eram mulțumită pentru totdeauna în Trinidad.

— Opreşte maşina, i-am cerut.

George se conformă. Am coborât şi am trântit uşa, apoi am pornit-o furioasă înapoi pe drumul pe care venisem, pe asfaltul spart.

George alergă după mine.

— Sabine, Sabine, îmi pare rău, iubito. Te rog. Am crezut că o să fii încântată. Încearcă să vezi, încearcă să gândeşti în perspectivă. O să fie frumos aici într-o bună zi.

M-am întors şi l-am pocnit în piept cu poşeta, după care am continuat să îl lovesc iar şi iar. Apoi i- am tras cu putere o palmă peste față.

— Eşti un prost, am strigat. Eu nu vreau să stau aici. Ce crezi că sunt? Crezi că poți să mă aduci aici într-un safari? Crezi că sunt făcută pentru asta, pentru toate astea? Am țipat, arătând în sus către dealurile impenetrabile şi întunecate care înconjurau pământul cumpărat de el. Crezi că am devenit o băştinaşă, la fel ca tine. Creolă? Eh? Crezi că-mi place insula asta la fel mult cum îți place ție? Nu. N-am de

gând să locuiesc vreodată aici. Înțelegi? Eşti un prost, un englez prost şi nebun. Oricum, e timpul să plecăm, George. Nu înțelegi? E timpul să plecăm cu toții.

Mai târziu, după ce Venus plecă, m-am dus cu maşina în Port of Spain la cumpărături. Pe drumul de întoarcere, am zărit-o cărând un sac greu pe cap. Şi ea fusese în oraş, şi acum se ducea acasă. Nu m-am gândit să merg, pur şi simplu, mai departe, nu m-am gândit că nu voia să o iau eu cu maşina, că aşa stabiliserăm lucrurile între noi în toți acei ani, totul separat după orele de muncă. Am încetinit.

— Venus, am strigat-o. Vrei să te duc?

La început, mă privi strâmb.

— Haide. Hopa sus, am îndemnat-o. Dacă vrei, o să te duc până la poalele dealului.

Venus cedă, zâmbind. Mi-am dat seama că sacul era greu.

— Mulțam, doamn'.

Şi, în clipa următoare, era pe scaunul pasagerului, şi eu o duceam cu maşina, iar noi două eram împreună în afara casei mele, pentru a doua oară de când ne cunoscuserăm, cu cinci ani în urmă. Am mers în tăcere. Am ajuns repede acolo unde stabiliserăm să o las, dar, în loc să opresc, am cotit la stânga. Cum nu protestă, am accelerat, în sus pe Morne Cocoa Road, care lega cândva plantațiile dintr-o vale cu alte plantații; drumul şerpuia şi urca abrupt.

— O să te duc acasă, am spus pe un ton hotărât.

Venus zâmbi strâmb. Am luat asta drept încuviințare că puteam urca. Nu fusese tocmai o invitație. Dar mă simțeam încântată. Deşi nu eram o şoferiță prea sigură pe sine, am reuşit să mă descurc pe serpentinele alea strânse.

— Opreşte, spuse brusc Venus, când mă apropiam de o curbă deosebit de abruptă.

— Aici?

— Da.

M-am uitat.

Departe de drum, înconjurată de tufişuri, am zărit o casă. Sau, mai exact, ce mai rămăsese dintr-o casă, o fostă colibă de sclav, cu exteriorul atât de învechit, încât părea într-un fel mătăsos, ca şi cum pe el se aşezaseră mii de fluturi de noapte. Acoperişul era făcut din scânduri albite de soare, bătute alandala în cuie. De streşini atârnau rămăşiţe de traforaj stricate de căldură. Odinioară, existaseră nişte piloni solizi drept suporturi. Dar acum casa se clătina. Pe pietriş, pe cozi de mătură, pe capete de pat şi pe scânduri de lemn înfipte sub temelie. Din loc în loc se înălţau grămezi de pietre plate de râu care fuseseră aşezate cu grijă una peste alta pentru a alcătui coloane. Unul dintre colţurile casei ieşea în afară, străpungând aerul. Un şir de trepte înguste de beton urcau de pe pământ până la uşă. Dar nu exista uşă. În locul ei atârna un cearşaf cenuşiu şi zdrenţuit, înnodat în mijloc. În ciuda stării ei jalnice, a exteriorului ei dezghiocat, casa avea un vag aer de dispreţ. Mă privea de sus.

Venus văzu îngrijorarea de pe faţa mea.

— Doamn', şase generaţii s-a născut în cas-aia, spuse. Cas-aia-i zdravăn' ca o stâncă.

— Sunt convinsă că e.

— Mda, frate.

Am râs. Era spre seară, nu se întunecase încă.

— Bunică, strigă Venus în sus.

Eram agitată la gândul că aveam să o cunosc, în sfârşit, pe bunica Seraphina. În faţa casei, pe pământul bine măturat, fusese amenajat un spaţiu de odihnă, cu patru scaune de grădină din plastic, ponosite, aşezate în cerc, şi un soi de sobiţă cu cărbuni lângă treptele de ciment. Un cocoşel şi câţiva pui ciuguleau prin jur. Alte case se ghemuiau în bălăriile înalte din apropiere; unele erau din lemn şi foarte vechi, exact ca asta în care locuia Venus, gândite cândva, cu ani în urmă, astfel încât să poată fi mutate. Deveniseră dureros de permanente, făcând parte din dealul însuşi. Cartierul era tăcut, şi această tăcere părea să fie generată de versantul imens, ameninţător, al muntelui Paramin.

Cearşaful de la intrare tremură. O siluetă subțire şi întunecată apăru pe treapta de sus, cu un bebeluş sprijinit pe un şold osos. Purta o rochie simplă, fără formă, şi părul ei, ca o lână albă, era acoperit cu o basma roşie.

— Bunică, strigă Venus. Vino-ncoa' s-o cunoşti pă doamna Harwood.

Bunica se crispă vizibil la auzul numelui meu.

Venus îmi zâmbi.

— Ie bunică-mea.

Am încuviințat din cap.

Bunica începu să coboare treptele de beton, cu picioarele înțepenite; părea oarecum teatral. Picioarele ei erau atât de subțiri, încât păşea pe fiecare treaptă încet şi apăsat, una câte una, lăsându-ne să aşteptăm, de parcă ar fi fost vreun demnitar.

— Stai jos, mă invită Venus, arătând către unul dintre scaunele de plastic, ca un gest de ospitalitate. Avem sucuri Cannings în răcitor. Big Red, Mango Solo. Cola.

— O Cola ar fi grozavă, am spus, aşezându-mă.

Venus dispăru pe după colțul casei.

Stăteam aşezată cu spatele către bunica. Palmele mi se umeziseră. Când apăru în fața mea, ducând în brațe copilaşul, m-am ridicat în picioare.

— Bună ziua, dragă bunică. Am auzit atât de multe despre dumneata.

Mi-am stăpânit impulsul de a face o plecăciune. Bunica nu întinse mâna să o strângă pe a mea, nici măcar nu spuse „Bună ". Pur şi simplu, înclină din cap, acceptându-mi recunoaşterea, ca şi cum nicio altă prezentare nu mai era necesară.

Aşadar, aceasta era bunica Seraphina. Fața ei era mică şi rotundă, o combinație de curbe de culoarea mahonului. Ochii erau îngrozitori, de un galben-auriu cristalin, ochii unei feline prudente din junglă. Expresia lor era severă, batjocoritoare. Era imposibil să-ți dai seama ce vârstă avea. Nouăzeci? O sută cincizeci? Bunica nu era o sclavă – dar părinții ei da, cu

siguranță fuseseră. Clive, băiatul cel mare al lui Venus, de doi ani, stătea agățat de şoldul ei şi se uita la mine cu o privire asemănătoare cu a bunicii.

— Stai jos, îmi porunci bunica.

M-am aşezat la loc şi se aşează şi ea, greoi, cu copilul. Am zâmbit şi am năduşit, şi am încercat să o privesc în ochi. Am stat aşa câteva minute.

— Venus îmi zice c-ai fost la Universitate, spuse brusc bunica.

Chiar am fost surprinsă că Venus pomenise despre asta.

— Da.

— Hmm.

Încuviință din cap, scoțând o păcănitură din gât.

— E un vorbitor grozav, nu? Am spus.

Bunica dădu din cap în semn de aprobare.

Eu eram hotărâtă să mențin o conversație între noi.

— Venus mi-a zis că acum dumneata eşti membră a Mişcării Naționale a Poporului.

Bunica zâmbi, cu dantura ei întreagă.

— Socoți să intri şi tu?

Fața i se destinse şi rânji: o întrebare încuietoare.

— M-ar vrea PNM-ul?

Ochii bunicii sclipiră; îmi cercetară chipul.

— Intră, eh, vezi ce se-ntâmplă.

— Mă tem că nu sunt atât de devotată ca dumneata ideilor lor. Eu sunt doar o vizitatoare aici. Eric Williams o să ajungă prim-ministru, şi noi o să fim deja plecați, împreună cu mulți alții, îmi închipui.

Bunica îşi lăsă capul într-o parte. Gura i se strâmbă cu o hotărâre posacă.

— Îți place-aci, în Trinidad? Te simți bine-aci?

M-am uitat în jur. Coliba părea că avea să se rostogolească dintr-o clipă într-alta în josul dealului. Mă simțeam singură şi umilită, şi voiam să mărturisesc adevărul.

— Nu. Nu-mi place aici.

Bunica încuviință din cap.

— Trinidadul nu mă place.

Ea păru încântată de asta.

— Eric Williams nu mă place.

— Nu, frate. Ie timpu' dă schimbare.

— Da, bunică. Văd asta.

— Doctoru' i-un om dăştept. Ăl mai dăştept om din Trinidad.

— Eşti sigură de asta?

— Da.

— L-ai cunoscut?

Bunica păcăni din gât. Clătină din cap.

— Eu cred că e unic. La fel crede şi domnul Harwood. Un om ca el apare o dată într-un secol.

— Ăi mai mulț' albi nu crede-aşa. I-e frică dă el.

— Ştiu.

— Gelozie.

— Da. Sau teamă.

— Îs speriați, frate.

— Bunică, şi eu sunt la fel. Fără doar şi poate.

— Ți-e frică dă Doc?

Am încuviințat din cap.

— Dumnezeule mare! Să nu-ți fie frică. Doc Williams ie tată la noi toți. Binecuvântat fie doctoru' Williams.

Fața i se lumină de venerație. Ochii ei galbeni rămaseră ațintiți asupra mea, oneşti şi placizi, cu o expresie de superioritate asemănătoare cu a lui Christobel.

— Eric Williams vine prea târziu-n viața mea. Da' el – săltă pe genunchi copilaşul –, el o să crească- ntr-o societate diferită. Lucrurile o să fie al'fel pen' el. Nepotu'-meu. Poate chiar Clive o să fie prim-ministru-ntr-o zi.

M-am uitat la ea cu precauție.

— Ei, are un model bun de urmat.

Dar chipul bunicii se întristă, şi ea se uită în pământ, la picioarele ei, la un viitor plin de promisiuni. Era pregătită pentru el. Şi era ceva în felul în care copilul, Clive, mă privea,

inexpresiv şi cu o asemenea indiferență fățişă, încât m-am simțit tulburată.

77 Galerie londoneză acoperită, deschisă în 1819 şi construită „pentru vânzarea bijuteriilor şi a articolelor şic cerute de modă “(n.tr.)

78 În limba franceză, în original, „în aşteptare “(n.tr.)

17
S-A DUS VREMEA LU’ MASSA

Eric Williams era un prim-ministru emfatic. Uneori, mai ținea discursuri în piața Woodford.

— Şi-o caută cu lumânarea, afirmă Christobel Baker, la fel cum spusese şi Bonny.

Toți albii credeau asta. Bunica avea dreptate, le era frică de el. Cu toții îl disprețuiau.

— Totul e atât de personal pentru el, rosti batjocoritor Christobel.

— Are sindromul piticului, comentă un altul.

— Totul îl depăşeşte.

— Fiu de poştaş.

În general, eu îmi făceam decupajele din ziare seara târziu. În bucătărie. Când Venus dormea. Şi George. Scoteam ziarele vechi din teancurile din garaj şi decupam articolele zilei: Williams şi PNM-ul; Williams şi planurile lui pentru Federație. Şi despre viața lui personală: Williams şi fiica lui, Erica. Era pretutindeni, omul momentului. Cutiile de pantofi îşi măriră numărul la şase. Ştiam că era ciudat – după atâta vreme, încă mai decupam tot ce apărea despre el. Dar mi-am dat seama că nu mă puteam opri.

Când Venus spuse în treacăt că Williams ținea unul dintre discursurile sale în piața Woodford şi că bunica mergea să-l asculte, am decis să mă duc şi eu.

Am lăsat copiii în grija lui Venus, strecurându-mă în tăcere din casă, sub pretextul că mă duc la cumpărături. Am parcat în apropiere şi am mers pe jos până în centru, ocolind piața Woodford, strecurându-mă în spatele mulțimii adunate acolo, privind printre gratiile unui grilaj.

Piața era ticsită de lume, şi Eric Williams era sus pe estradă. Stomacul mi se strânse. Acesta era efectul pe care îl avea asupra mea. Inima îmi bubuia în piept. Şi totuşi, eram nerăbdătoare să aud ce avea de spus. Era martie 1961. Soarele ne lovea cu putere în piața aia. Îmi pusesem o pălărie mare de paie şi- mi țineam capul plecat. Mânecile lungi îmi ascundeau brațele albe. Albii nu asistau încă la aceste discursuri; George şi prietenii mei m-ar fi considerat nebună, iresponsabilă să mă aflu acolo. Poate chiar eram. În acea zi, era singur pe platformă, fără membri ai partidului în spatele lui. Şi am observat că îşi adăugase o recuzită: ochelari întunecați grei, un aparat auditiv.

M-am apucat de zăbrelele grilajului, privind printre ele. Williams era plin de energie, un predicator, un om al cuvintelor adresându-se poporului său. Exista o conexiune între el şi mulțime, o formă de intimitate de masă. Am cercetat cu privirea mulțimea, căutând-o pe bunica, şi, da, am zărit-o acolo în mijlocul mării de capete, la jumătatea distanței dintre mine şi estradă, cu părul ei alb acoperit de aceeaşi

Basma roşie. Privea în sus, cu o expresie senină pe față. Toată lumea era într-o stare de sinceră admirație, privind în aceeaşi direcție. Mii? Da, mii de oameni stăteau cu ochii ațintiți către estradă; mii de oameni ascultau cu atenție fiecare cuvânt rostit de Eric Williams.

— Massa, explica el, era un simbol al unei ere de mult apuse. Massa era, de obicei, un plantator european absenteist, care exploata resursele din Indiile de Vest, atât umane, cât şi economice. Massa venea pentru o scurtă perioadă. Massa pleca atunci când lucrurile mergeau prost şi zahărul se termina. De cele mai multe ori, Massa lăsa insulele

mici la fel de nedezvoltate cum le găsise. Bogăția care ar fi trebuit reinvestită în insulă se ducea în orice alt loc. Tot ceea ce Massa lăsa în urmă era numele lui dat pământului sau, uneori, unei plaje.

M-am foit de ruşinea pe care mi-au provocat-o aceste cuvinte. George şi bucata lui de pământ. Asta a lui Harwood, aia a lui Harwood. O să vrea George să dea numele lui şi unor părți din Trinidad? Degetele mele strânseră mai tare vergelele grilajului. În fața mea, bunica îşi ridică pumnul în aer şi strigă mai tare decât ceilalți:

— Da, frate. Jos cu blestematu' dă Massa colonialist!

— Massa, continuă Williams, a folosit din plin biciul pentru a-şi controla lucrătorii. Două sute de lovituri de bici... asta era ceva obişnuit. Politica economică a lui Massa era să cultive un singur fel de cultură: trestia-de-zahăr. Toate celelalte erau importate pentru bucătăria lui. Sclavul african a menținut vie tradiția agrară în Indiile de Vest, cultivând alimente pentru propria subzistență. Politica asta a culturii repetate a oprit dezvoltarea societății Indiilor de Vest. O Comisie Regală din 1897 l-a criticat pe Massa pentru că îngreuna cultivarea pământului de către țărani. Massa a ignorat Comisia Regală şi şi-a continuat politica de cultură repetată până în 1930. Dominația lui economică în regiune a redus populația la corvoadă, crcându-le oamenilor o puternică aversiune față de muncile agricole.

Urale de recunoaştere. Am început să mă simt clar nelalocul meu. Şi totuşi, nu puteam pleca din piață. Unde aş fi fugit? Soarele mă ardea, pedepsindu-mă. De ce-ar trebui să fug? Nici măcar nu voiam să o fac. N-aveau decât să mă sfâşie dacă asta îşi doreau. Williams mă fascină. Era însuflețit, se simțea bine. Williams rostea cuvinte care cântau şi ridicau moralul. Înfiera şi satiriza vechea ordine a lucrurilor, vechile idei. Îi emoționa pe toți cei din jurul meu. Pumnul bunicii era ridicat în aer, un salut adresat lui. În jurul meu, fețele luceau.

Dar Eric Williams era calm în costumul şi cravata lui. Se îmbrăca la fel ca bărbatul meu. Vorbea pe un ton sec şi sarcastic, rostind cuvintele la fel de clar şi de precis ca orice englez. Eric Williams vorbea mai departe, şi soarele ardea nemilos. Mulțimea se legăna, ca şi cum aveau să leşine toți odată.

— Massa, continuă Williams, deținea monopolul puterii politice – de-asta putea să facă toate acele lucruri. Îşi folosea puterea în mod neruşinat pentru nevoile personale. Economia lui Massa se remarca printr-o scandaloasă risipă de muncă: patruzeci de sclavi servitori erau un lucru obişnuit în casele plantatorilor jamaicani. O muncă înjositoare, un dispreț total pentru personalitatea umană. Massa a dezvoltat o filosofie, o argumentare pentru acest sistem barbar. El considera că muncitorii, atât africani, cât şi indieni, erau nişte ființe inferioare.

Murmure, gesturi de încuviințare. N-am îndrăznit să înalț capul.

— Nepricepuți să se conducă singuri, inegali față de stăpânul lor superior, destinați în permanență unui statut de perpetuă subordonare, incapabili să ajungă vreodată egali cu Massa.

Eric Williams era calm, sigur pe el. Am simțit cum se naşte în mine dorința, cum mi se aprinde

Imaginația. Totul avea să fie diferit în Trinidad atunci când devenea prim-ministru. Îşi flutură pumnii încleştați, suflând focul furiei. Foc în pântecul lui. Foc era ceea ce voiau cu toții. Focul năştea foc.

— Asta era în toate legile care au guvernat Indiile de Vest timp de multe generații. Acele legi respingeau egalitatea pe motivul culorii pielii. Acele legi interziceau noneuropenilor să aibă anumite ocupații şi profesii, fie că era vorba despre meseria de bijutier sau despre profesia de avocat. Acele legi interziceau căsătoriile mixte. Ele puneau semnul de egalitate între puterea politică şi dreptul la vot, pe de o parte, şi proprietatea asupra pământului, pe de alta. În mod conştient

sau nu, direct sau indirect, acele legi încercau să se asigure că noneuropenii nu aveau să fie niciodată altceva decât nişte lucrători în ierarhia socială…

Nu-mi venea să cred ce auzeam. Căldura fusese insuflată în tot trupul meu. Williams avea această abilitate. Căldura din cuvintele lui, din însuşi trupul lui, răspândită în ceilalți. Mulțimea era înflăcărată. Williams spunea lucruri pe care George nici măcar nu le menționase vreodată. Williams avea dreptate, şi George se înşela. George era selectiv în inteligența lui. Williams vorbi mai departe în soarele arzător. Istorie. Revoluție. Revizuirea istoriei. Proclama libertatea gândirii, insufla speranță, un nou sentiment al şansei în sufletele celor care ascultau.

— S-a dus vremea lu' Massa! Declară Eric Williams, bătând cu pumnul în tribună. S-a dus vremea lu' Sahib! Da, dom'le, s-a dus vremea Stăpânului!

Aplauze furtunoase.

Bunica ovaționa şi-şi flutura pumnii în aer.

— Massa reprezenta degradarea muncii din Indiile de Vest. Williams era de neoprit. Massa reprezenta colonialismul.

Mulțimea flutura heliconii, mâini se întindeau în față; unii erau gata să se prăbuşească, să-şi piardă cunoştința.

— Massa credea în inegalitatea dintre rase.

— Da, cântă mulțimea.

— Massa era decis să nu-şi educe societatea. Massa avea dreptate. A educa înseamnă a emancipa.

Am plecat tăcută, cu mâinile încleştate la piept. Nu voiam să mă vadă bunica; voiam să plec de-acolo, să plec departe de cei ca bunica, de masa de oameni adunați în piață. Eram acoperită de sudoare, de la căldura soarelui, de la căldura cuvintelor lui Williams. Cuvintele lui mă luminară aşa cum luminaseră întreaga mulțime. Mergeam plutind, iar picioarele-mi erau nesigure. În capul meu detonaseră bombe. Tremuram. Mi-am făcut vânt. Eram tristă, şi în acelaşi timp îmi părea rău pentru mine. Cuvintele lui Williams răsunau puternic în adâncul meu. „S-a dus vremea lu' Massa. "Totul

se terminase. Trinidadul îşi găsise Mântuitorul. Eram fericită, uşurată. Aveam să plecăm. Intenționam să vorbesc cu George.

Nu ştiu cum am reuşit să-mi găsesc din nou maşina în acea căldură albicioasă, cum am nimerit drumul spre casă.

Williams îmi elucidase instinctele şi îmi explicase propriile mele înclinații. Am jurat să fiu o prietenă mai bună pentru Venus, am jurat să am o educație mai aleasă. Vremea lui Massa luase sfârşit. George era Massa. La fel eram şi eu. În acea seară, i-am spus lui George că mă furişasem în piața Woodford. I-am repetat lui George ce spusese Williams.

— George, e timpul, l-am implorat. Chiar trebuie să dispărem.

Dar George avea o privire lipsită de expresie şi era distant.

— Da, dragă, o să plecăm. Curând. Îți promit.

Bicicleta verde nu mai era singurul meu mijloc de locomoție. În cea mai mare parte a timpului, stătea rezemată de peretele garajului, adunând pe ea rugină. Într-o zi, am împins-o în plin soare ca s-o curăț cu o perie de sârmă.

— Doamn', ie mult dă când n-ai mai mers pă chestia-aia.

— Nu prea mai am nevoie de ea.

— Ți-e frică.

Am roşit.

— Nu fi caraghioasă!

— Mergeai pă ea doar dă relaxare.

— Eram mai tânără atunci.

— Eşti încă tânără.

— Am copii.

— O să-ți dea jos grăsimea pusă.

Avea dreptate. Dar bicicleta mă făcea să mă simt stângace. Nu mă mai puteam imagina mergând din nou pe ea în oraş.

— Erai caraghioasă pă biciclet-aia.

— Cum aşa?

— O fată albă îmbrăcată obişnuit, care nu-i pas' cin' să uită la ia. Multe n-ar face-aşa.

— De ce?

— La femeile albe i-e frică să nu să uite bărbații negri la ele.

— Oamenii se holbează acum. Înainte n-o făceau.

— Doamn', lucrurile-i al'fel.

În ochii ei se vedea prudența.

— Credeam că doar mi se pare.

— Nu, doamn', poate-i mai bine să nu mergi pă bicicletă-n oraş zilele-astea. Poate-i mai bine să mergi pă ea p-aci pă lângă cas'.

Am frecat şi-am tot frecat până când bicicleta strălucea. Cuvintele lui Venus mă sâcâiau. Ce voia să spună? Ce s-ar întâmpla dacă aş merge cu bicicleta în oraş? Înainte să-mi dau seama ce fac, deschisesem poarta, urcasem pe bicicletă şi ieşisem în drum.

— Pa, Venus! Nu întârzii prea mult, am strigat peste gardul de hibiscus. Ai grijă de copii.

Venus veni la fereastra bucătăriei, cu gura deschisă, clătinând din cap.

— Doamn', eşti nebună! Ai tu grije!

Am sunat din soneria de pe ghidon, pedalând încet pe drum, pe lângă Country Club, şi în satul Boissiere, atentă, uitându-mă după cei care s-ar fi putut uita la mine. Trecuseră mulți ani de când nu mai mersesem pe bicicletă în oraş. De când mă duceam cu bicicleta să mă întâlnesc cu George la docuri, imediat după ce sosiserăm aici. Acum eram o altă femeie, o mamă, mai puțin inocentă.

Am coborât pe Frederick Street în soarele amiezii. Străzile erau aglomerate, toată lumea ieşise în pauza de prânz. Eleve, cu pielea maronie şi cu codițe, cu ciorapi albi până la genunchi şi cu uniforme, se plimbau în grupuri. Un bătrân, cu barba împletită în dreaduri, se sprijinea în baston şi mergea alene pe trotuarul încins. M-am strecurat prin trafic către piața Marine, către catedrala de acolo, drept în jos către docuri, unde am coborât de pe bicicletă. Am cumpărat un cornet de înghețată şi mi-am împins bicicleta către far, în tot acest timp obişnuindu-mă cu privirile lungi care mă

cântăreau. Simțeam cum îmi găureau spatele. Mai rău, mult mai rău decât soarele. Am continuat să merg, agitată, mâncând înghețata dulce şi roşie de vişine. Oamenii se holbau, dar eu nu puteam să mă holbez la rândul meu. Nu era periculos sau amenințător; într-un fel, era mai rău, o prejudecată foarte veche. Sau îl ascultaseră cu toții pe Eric Williams în piața Woodford? Erau elevii lui? Oare mesajul acestuia li se cuibărise în inimă? Da. Mi i- am imaginat pe toți fluturând heliconii. Nimeni nu mi-ar face rău din punct de vedere fizic, nu, nici gând. Asta se întâmpla pe ascuns, un grup acționând ca o singură persoană.

— Aiii, strigă un bărbat de peste drum. Vino-aci, carne albă. Dă-mi să gust o bucățică, să văz dac-are alt gust carnea albă. Vino-aci, ei, scroafă albă-mpuțită.

Ne întâlneam de multe ori cu familia Baker la cocktailuri şi la petreceri şi seri dansante. Christobel mă făcea să mă simt măruntă din punct de vedere fizic. Dar şi social: statutul ei era, cât de cât, de aristocrată. Ochii lui Sebastian Baker se aprindeau ori de câte ori mă vedea, şi eu îi cântam în strună. El fusese lângă mine la naşterea ambilor copii, şi mă simțeam bine în prezența lui, exista o intimitate tacită şi firească între noi.

— Vino să dansezi cu mine, Sabine, îmi spuse într-o seară, la o petrecere la Country Club.

Mă trase pe ringul de dans înțesat de lume. Purtăm o rochie decoltată, un sutien cu balene. M-am lipit de el şi a gemut de plăcere. Am râs şi l-am lăsat să se bucure de senzația pe care i-o dădea trupul meu tânăr lipit de al lui. Se mişca uşor, era un dansator excelent. Am dansat salsa în mijlocul mulțimii.

— Ce-ți fac copiii, Sabine?

— Sunt fericiți.

— Şi frumoşi?

— Foarte.

— Ca mama lor deci.

Mâna lui îmi atingea o fesă în vreme ce se uita la fața mea şi la decolteul adânc. Coapsele noastre erau strâns împletite. Să fi fost puțin mai amețită, m-aş fi întins şi l-aş fi sărutat sub privirea lui George şi a lui Christobel. El zâmbi ghicindu-mi dorința. L-am lăsat să mă tragă mai aproape, şi am simțit că era excitat. Dansam bine împreună, mişcându-ne în acelaşi ritm. Mă bucuram să pot să fiu cu bărbatul altei femei, care, de aproape, mirosea a limete, a whisky, a briantină şi a căldura serii.

— Arăți uluitor în seara asta, mi-a şoptit la ureche.

M-am lipit mai tare de el.

Când am plecat de pe ringul de dans, eram uzi până la piele de sudoare, în mare parte a altora. Christobel ne urmărise, şi fața ei, pe când ne apropiam, era întunecată. Îi aruncă lui Sebastian o privire plină de ură absolută.

— Obrăznicătură mică, mă dojeni George, trăgându-mă înapoi în mulțimea care dansa, unde m-am cuibărit în trupul lui, mi-am potrivit ritmul paşilor după ai lui, m-am îndrăgostit din nou de el.

Iubeam totul la George. Mâinile lui înguste şi prelungi, fața de băietan, ochii lui, atât de plini de o veselie firească. Îi iubeam pistruii, ciudata umbră ruginie de barbă care îi apărea când nu se rădea timp de câteva zile. Chipul lui George strălucea. Era fața unui inocent, şi totuşi George era mult prea deştept ca să fie inocent. Mă privea cu ochi plini de dragoste, şi asta mă făcea să mă topesc. Îl iubeam pe

George, nu pe altcineva.

George mă învârti şi mă trase lângă el.

— Sunt sclavul tău, îmi şopti.

— Atunci, ia-mă de-aici.

Mă trase mai aproape, lipindu-şi buzele de urechea mea.

— Da, iubirea mea. Da.

Pielea mea căpătase culoarea cafelei cu lapte. Era mai întunecată. N-aveam cum să scap de asta. În Trinidad, soarele era puternic, omnipotent. Şi transpiram încontinuu.

De câte ori făceam duş şi mă ştergeam, în câteva minute aveam din nou pielea umedă. Transpirăm fără să fac nimic, doar stând aşezată. Existau două anotimpuri: anotimpul secetos şi anotimpul ploios. Dar era întotdeauna umezeală. Eram mereu moleşită, fără vlagă. De multe ori umblam de colo colo, ameţită, zăpăcită. Căldura mă pedepsea, mă trata cu dispreţ. Mă golea de putere. Venus, am observat, aproape că nu transpira deloc şi nu se plângea niciodată. Nici ţânţarii nu o deranjau. Eu aveam tot timpul mâncărimi, în vreme ce ei mă devorau. TEP79 era parfumul meu, Limacol – apa mea de toaletă.

Am îndurat o invazie de scorpioni, mici creaturi maronii asemănătoare cu nişte creveţi, cu cârlige ţinute în sus pe cap. George a călcat pe unul şi nu s-a putut duce câteva zile la slujbă. Le-am găsit cuibul sub o bancă veche, în magazia de unelte. Furnicile atta erau o altă pacoste, furnici roşii care mergeau în şiruri perfect drepte; fălcile lor ascuţite ca briciul vibrau asemenea unui cuţit electric. Au desfrunzit unul dintre manghierii noştri într-o singură zi; au lăsat tufişuri fără frunze în câteva ore. Chiar au plecat cu alte insecte, mai mari: gândaci, păianjeni, de multe ori zbătându-se, cu picioarele în aer, ca nişte domniţe la ananghie, purtaţi pe deasupra capetelor furnicilor. Dacă încercai să le blochezi drumul, ocoleau obstacolul, mergând hotărâte mai departe, ca nişte roboţi. Singurul fel în care le puteai opri era să torni în cuibul lor o otravă albastră letală, dar care era aproape imposibil de procurat. Furnicile atta trăiau în colonii săpate adânc în pământ. Mărşăluiau zile în şir la vânătoare. Scorpioni şi armate de furnici atta şi aşa-numitele tack tack, furnicile negre mari pe care amerindienii le foloseau la cusăturile chirurgicale. Pe urmă, mai erau şi viespile de hârtie, cunoscute aici ca Jack Spaniard, al căror fund atârna în unghi drept cu torsul. Trinidadul colcăia de insecte feroce.

Nimic nu mă supăra mai mult că liliecii. Noaptea, lilieci pitici minusculi treceau în viteză prin casă. Rachete de catifea pieloasă care se loveau de elicele ventilatoarelor de tavan,

împrăştiindu-şi mațele pe pereți. Prima dată când s-a întâmplat asta, am plâns. „Mon Dieu, mon Dieu. “

Am devenit o criminală. Îmi plăcea la nebunie să omor fiarele astea. Loveam şi pocneam, şi dădeam cu Flit pe orice şi pe tot ce se târa sau se zvârcolea. Am dat cu lac de unghii pe omizi, cu fixativ de păr pe cărăbuşi. Am călcat şi am lovit cu piciorul în tot soiul de demoni negri care alergau: molii-de-casă, coropişnițe, miriapode. Le storceam şi le călcam, să le omor.

Venus sosi într-o dimineață cu o figură jalnică. Avea fața trasă, o expresie preocupată.

— Venus, ce s-a-ntâmplat?

Ea îşi supse dinții.

N-am vrut să insist.

— Bernard şi Clive sunt bine?

Cu un aer nefericit, încuviință din cap.

— Te rog, spune-mi. Nu pot să suport să nu-mi spui.

Albul ochilor ei era imens, cu vinişoare roşii. Era clar că nu dormise.

— Ce e?

— Apă, doamn’.

— Ce?

— N-avem apă dă şase zile.

— Ce? De ce nu ne-ai spus?

— Conducta din drum a secat. Io-s bine. Io fac baie acilea. Da’ copiii-i murdari. Bunica nu poa’ să se spele. Nu putem găti.

— Ce s-a-ntâmplat?

Venus ridică din umeri.

— Io nu ştiu. A oprit apa că se clădeşte ceva.

— Şi au uitat să-i dea drumul.

— Aşa pare.

— De ce nu mi-ai spus? De ce nu suni la compania de apă?

— N-avem telefon. Nici vecinii n-are.

M-am înroşit, ruşinată.

— Oh, Venus. Du-te şi fă un duş. După ce termini, o să mergem să luăm copiii şi pe bunica. Pot să vină cu toții aici să facă baie. O să luăm nişte canistre de plastic, să le umplem pentru voi.

Ochii lui Venus erau plini de lacrimi. Am trimis-o la duş şi am luat cartea de telefon, ca să caut numărul furnizorului de apă. Am sunat, dar nu îmi răspunse nimeni; am sunat din nou şi din nou, şi niciun răspuns. Am sunat şi am sunat, până când telefonul muri. I-am telefonat lui George.

— Bună, iubito.

— De ce nu s-a ocupat de lucrurile de bază? Am tunat.

— Despre ce vorbeşti?

— Cinci ani! Au trecut cinci ani. Ce face? Ce fac ei?

— Cine, dragă?

— PNM-ul.

— Dragă, ți-ai pierdut mințile. Care e problema, despre ce vorbeşti?

— Venus nu are apă de şase zile.

— Păi, sună la furnizorul de apă.

— Cretinii nu sunt acolo.

— Ei, sunt convins că există un motiv întemeiat.

— Eu sunt convinsă că nu e niciun motiv întemeiat. Pentru numele lui Dumnezeu, nu vezi? Nimic nu merge. Nimănui nu-i pasă. Nici măcar lor nu le pasă de Venus. Ei spun că da. Da' nu le pasă. E invizibilă. Eric Williams? Aparatul ăla auditiv caraghios pe care-l poartă. În cinci ani a surzit. Se duce să cumpere la Zandolie, flirtează cu femeile. Bunica Seraphina strânge bani pentru o sobă. Crezi că o să capete curent cât mai trăieşte?

— Dragă, o să vin curând acasă. Calmează-te.

Asta mă înnebuni şi mai tare.

— Prostule, am strigat şi am trântit telefonul.

Venus apăru în spatele meu, mirosind a săpun de gudron. Zâmbi prudentă, fiindcă auzise dis-cuția

Noastră.

Spumegând de furie, am urcat cu maşina, împreună cu Venus, pe Morne Cocoa Road către Paramin. Când am ajuns la curba unde se află casa cea veche, am simțit-o pe Venus crispată; am bănuit că nu voia să intru.

— Aşteapt-aci o clip', mormăi ea.

Am oprit şi am rămas în maşină.

Venus urcă sărind treptele, uitându-se în interiorul întunecat al casei.

— Bunică? Strigă.

Niciun răspuns.

— Aşteaptă nițel, zise către mine Venus.

Am dat aprobator din cap.

Ea dispăru înăuntru. Am stat câteva clipe contemplând muntele. Îşi folosea puterea în mod neruşinat pentru propriile lui nevoi personale. Muntele era tăcut. Furia se rostogolea în valuri înlăuntrul meu. Voiam să lovesc cu piciorul în munte, să-l strâng de gât pe Eric Williams. Să urlu să se facă ordine, să se pornească un uragan care să sufle casa aia veche în josul dealului. Am coborât din maşină şi am aşteptat în curte. Auzeam agitație în căsuță, pe Venus vorbind cu voce scăzută. Un copilaş plângea.

Un câine costeliv se învârtea prin jur. Părea flămând.

— Venus? Am strigat, urcând scările. Venus? Vrei să te-ajut cu ceva?

Fața lui Venus apăru din spatele cearşafului, îngrijorată.

— Te rog, lasă-mă să te ajut.

Eram la jumătatea scărilor.

— Îi Bunica, nu se poate ridica. Am 'cercat s-o salt, dă-i prea grea.

Venus tot nu se putea hotărî să mă lase să intru.

— Atunci vin înăuntru, m-am oferit.

Era întunecat în casa cea veche, tăcut şi întunecat, totul cufundat în umbre cețoase, nuanțe de maro, de ocru. O masă în bucătăria improvizată. Dulapuri de bucătărie. Cearşafuri atârnate ca draperii. Trandafiri de plastic într-o vază. O cruce uriaşă sus pe un perete, imagini ale lui Iisus şi ale Fecioarei

în rame groase, aurite. Totul atât de ordonat, atât de jerpelit. Bernard, bebeluşul, dormea într-un coş de paie, pe podea. Clive stătea pe canapea, sugându-şi degetul.

Venus mă conduse în partea din spate a casei. O siluetă, maronie şi mică stătea întinsă pe o saltea într-un pat de metal. Bunica Seraphina. Avea pe ea un cearşaf, tras cu hotărâre până la bărbie. Îşi muşca buzele, ascunzându-le vederii. Părea să se roage cu toată puterea. Părul ei alb era acoperit cu aceeaşi basma roşie.

— Bunică, doamna Harwood i-aci. A venit să te ia la o baie.

Bătrâna încuviință din cap abia perceptibil. Ochii ei galbeni strălucitori erau enormi, păreau să mă dezbrace.

Am încercat împreună să o ridicăm pe bunica. Am văzut ce voia să spună Venus: bătrâna era grea. Mică, sfrijită, dar grea. Un sac cu oase de metal. Cu mare efort, am reuşit să o ridicăm. Niciun cuvânt de mulțumire; de fapt, am avut impresia că ar fi preferat să nu fiu acolo.

Am coborât cu greu treptele înguste către maşină, sprijinind-o pe bunică. Am ajutat-o să ajungă la bancheta din spate a maşinii, silindu-i trupul înțepenit să se aşeze.

— Nu mă duc niciunde.

Încercă să iasă, dar am silit-o, cu calm, să se aşeze la loc. Ne-am întors la trepte, i-am luat pe băieți şi i-am aşezat în maşină lângă bunica. Venus stătea în față lângă mine, strângând în brațe o pungă cu haine de schimb pentru toți. Stomacul mi-era înnodat; mă gândeam la Hoțul de la Miezul Nopții. „A apărut el. A venit să-şi salveze copiii supăraț' s-oprimați. "Eric Williams: cinci ani. Ce avea de gând?

Am aruncat o privire în oglinda retrovizoare la bunica Seraphina, care se uită afară pe geam: aştepta. Nu voia să mă privească; nu-i plăcea să mă vadă.

Venus îşi duse fiii la duşul de lângă camera în care dormea în casa noastră. Am auzit o mulțime de urlete şi de țipete de încântare sub jeturile calde de apă. Le-am adunat hainele murdare şi le-am pus în maşina de spălat. Bunica era aşezată

la masa din bucătărie, într-o tăcere hotărâtă. Stătea cu spatele cocoşat şi se holbă în poală, cu degetele împletite, o persoană cu totul diferită de instigatoarea de la adunarea din piață, de femeia pe care o cunoscusem cu săptămâni în urmă. Femeia asta era distrusă, pentru moment. Am început să pregătesc nişte sendvişuri, făcându-mi de lucru cu întinsul untului pe pâine, hotărând că era mai bine să nu m-apuc să flecăresc. Bunica Seraphina. Din ce era făcută? Ulei? Ceară de seu? Din frânghie veche? Despre ce puteam noi vorbi? Am rămas la fel de tăcută ca ea. Ungând pâinea cu unt, tăind şuncă, roşii. Îndepărtând coaja feliilor de pâine. Apoi am observat că privea pe lângă mine, cercetând aragazul electric cu patru ochiuri din spatele meu.

— Venus mi-a zis că aduni bani pentru un aragaz, am îndrăznit, cu obrajii arzând.

Ea încuviință încet din cap.

— Cred că ți-e sete. Vrei o ceaşcă de ceai?

Mă privi lung. O întrebare prostească.

— Eu o să beau una.

Am răsucit butonul. Ceainicul stătea tot timpul pe un ochi.

Bunica îmi studia mişcările.

— Vino să te uiți, am spus.

Părea un cal sperios, cu capul sus, încordată, privindu-mă atentă.

— Vino să simți căldura, am îndemnat-o, ținân-du-mi mâna deasupra ochiului înroşit.

La invitația asta, nu putu să reziste: se ridică încet, cu buzele strânse. Am luat ceainicul.

Bunica se apropie, cu mâna întinsă, cu palma în jos. Ochiul pulsa, roşu cristalin.

Ținu mâna deasupra lui, dând din cap, ca şi cum ar fi ştiut.

— Se încinge foarte repede, am spus.

Ochi gălbui reci, îndârjiți.

— Da. Noi luăm unu' nițel mai mic.

În final, Regina nu a fost prezentă la ceremonie. Asta mă irită. În schimb, a trimis-o pe sora ei, Prințesa Margaret, care citi un mesaj din partea Reginei, chestiile formale obişnuite. Chiar şi aşa, mii de oameni se îngrămădiră în piața Woodford să privească întreaga ceremonie într-o după-amiază de august, înnorată, fierbinte şi umedă. Era în 1962. Marşuri şi parade în fiecare sat din Trinidad, euforie pe străzi. Eric Williams, noul conducător al Trinidadului, îşi citi jurământul solemn în fața poporului. Steagul britanic fu coborât. Nou-creatul steag pentru Trinidad şi Tobago fu înălțat pe un catarg alb în fața Casei Roşii. Am simțit cum mi se pune un nod în gât când am văzut toate astea la televizor. Eric Williams devenea cel dintâi prim-ministru al Trinidadului. Nu mai era o treabă de probă, ceva prin procură. El şi

Partidul lui, PNM, aveau să conducă netulburați de Coroană.

Am fost prost dispusă toată ziua. Am strivit gândaci. M-am jucat cu copiii. Am făcut un duş, şi pe urmă m-am aşezat şi mi-am pensat, cam exagerat, sprâncenele. Fuseserăm invitați la o petrecere să sărbătorim, dar eu nu eram într-o dispoziție de sărbătoare.

— Eşti tare nervoasă, remarcă George.

Îmi veni o idee.

O să-i scriu! Propriul meu ritual pentru a-i sărbători succesul.

Am găsit nişte hârtie de scris şi cerneală. Am umplut un stilou. În rochia mea de gală, m-am aşezat la măsuța de toaletă ca să scriu. M-am uitat lung la foile albe, dar cuvintele nu voiau să-mi vină. L-am văzut pe estradă. Stând cu călcâiul unui picior lipit de vârful celuilalt. Nonşalant şi sigur pe sine. Bărbatul care mă privise prin fereastra maşinii lui ostentative. Niciun cuvânt între noi atunci. Ceva nu era în regulă. Atât de multe pe umerii lui. M-am gândit la fiul meu, Sebastian. N-o să-mi doresc niciodată să conducă lumea atunci când va fi mare; n-o să-i doresc asta nici unui bărbat. Am început să-mi

scriu gândurile şi speranţele, şi urările de bine pentru noul guvern, dorindu-le succes. Inima îmi era plină de tulburare.

Ţi-aduci aminte de mine? Femeia albă pe bicicleta verde. Ştiu că m-ai văzut. Te cunosc. Vorbeşti, vorbeşti, vorbeşti. Azi, tot acel fast şi ceremoniile. Mult noroc! Sărută mâna care te-a ţinut jos. Ar trebui să le spui tuturor să se ducă naibii, inclusiv proastei ăleia de prinţesă. Deja îţi adaptezi cuvintele. Îi laşi pe ei să hotărască felul în care îţi îngăduie să preiei puterea. E ăsta felul corect în care să începi? Tu nu-i cunoşti aşa cum îi cunosc eu. Soţul meu, George, el e unul dintre ei. Cam nebun. Ei sunt indestructibili. S-a dus vremea lu' Massa? Ei, spune-i asta bunicii Seraphina. Spune-i asta sclavei bătrâne. Ea e cea pentru care trebuie să-ţi faci griji. Fără apă timp de şase zile. Fără curent. Când o să vină curentul? Când o să-ţi aminteşti de ea? Oh, Tată al Naţiunii.

Bunica nu poate să-ţi scrie. Nu ştie să scrie şi să citească. De ce mă simt mâhnită? De ce sunt plină de neîncredere? Eşti din nou un copil, Trinidad. Nu un adult. Un copil. Nu alerga, nu fugi de aici singur. Învaţă să păşeşti din nou, să te îndepărtezi de ei. Târăşte-te şi mergi în direcţia opusă.

79 Dezinfectant uşor pentru curăţarea unor răni uşoare, pentru gargară etc. (n.tr.)

TRINIDAD, 1963

18
CASTELUL

George îşi înălţă hacienda pe întinderea plină de tufişuri. Sora bunicii lui muri pe neaşteptate, şi moştenirea neprevăzută fu exact ceea ce îi trebuia. Un arhitect local îl ajută să-şi realizeze visul. Când curăţă pământul pe fosta

plantație de cacao părăginită, descoperi că nu era primul care construia în acea vale singuratică, uitată de lume, aflată la poalele acelui deal cu forme voluptuoase. În mod miraculos, din dosul ierburilor înalte se îți acoperişul unei alte case, chiar în spatele terenului nostru. Un creol francez nebun i-o luase înainte lui George.

— N-am de gând să locuiesc acolo! Am icnit, chiar şi după ce pământul fusese curățat.

Dar George rămase tăcut. Încuviință din cap, fără să audă, privind în depărtare, către spațiul deschis.

— Vorbesc serios, George, o să fiu singură, cu copiii. Nu este sigur. Aici e pustietate! Hățişuri de jur-împrejur! Doar eu şi o altă casă?

Însă George nu putea fi convins, nu în acest moment. Mai târziu, desfăcu pe masa din bucătărie schițele arhitectului. Casa pe care voia el să o construiască era impresionantă, cu bolți, curți interioare şi verande largi de jur-împrejur.

— O să fie o casă de familie.

Ochii lui George străluceau.

— Avem deja una – în Anglia.

— Putem să avem două.

— Oh, Doamne, tu nu vrei decât să-ți faci un nume.

— Ce vrei să spui?

— Pentru totdeauna. Comme la Tour Eiffel. Un monument.

George ignoră acest comentariu. Nu cred că pricepuse ce voiam să spun. Şi, în acel moment, eu nu înțelegeam ce se întâmpla, cât de mult era soarta mea legată de ideile lui. Soțul meu era decis să rămână, şi fix asta făcea. Visurile mele de plecare, de întoarcere în Europa, se reconfigurau acum în totalitate. A fost angajată o echipă de constructori. George mergea pe şantier în fiecare dimineață, înainte de a se duce la slujbă. În fiecare seară venea acasă cu vestea săpării fundației, a aşezării planşeelor. Dar eu rămâneam cu hotărâre indiferentă la proiectul construcției: se întâmpla fără mine, fără aprobarea mea. Nu i-am recunoscut existența până în

ziua în care a fost terminată, şi, chiar şi atunci, când George a anunțat că era gata, eu am replicat: „Ce e gata? “

Femeia aia verde întinsă pe-o parte, chiar în fața noii noastre case, dezgolindu-şi şoldurile ațâțător; drumul ăla plin de gropi care trecea pe lângă casă. Am plâns în pernă toată noaptea, căci nu voiam să plec din casa noastră micuță în care, în ciuda a tot, ajunsesem să-mi găsesc tihnă. Casa aceea mică era la o aruncătură de băț de club, unde duceam în fiecare zi copiii să se joace; era lângă toți prietenii noştri, lângă oraş, lângă savană, lângă tot. Fusesem fericită acolo – pentru scurt timp.

Exodul începuse. Mai întâi, au plecat toți ştabii, guvernatorul, familia lui şi stafful politic, servitorii şi funcționarii. Apoi a urmat un cerc mai mare, cei care lucraseră în serviciile publice, poliție, spitale. Cam pe atunci, George a fost promovat director adjunct la Forbes-Mason. Cea mai mare parte a personalului său îşi strânsese lucrurile şi se alăturase cozilor de pe chei. Dar şefii cei mari din Londra nu voiau să închidă compania şi să se retragă complet, nu încă. Am mers la nenumărate petreceri de adio.

— Rămâneți? Mult noroc!

Aşa ne spuneau atât de mulți dintre cei care ne lăsau în urmă, cu compasiune şi cu uşurare în ochi. Atât de multe cupluri britanice care deveniseră prietenii noştri urcau pe transatlantice!

— Eu nu plec, spunea Irit, de neclintit.

Helena era într-o stare şi mai jalnică decât a mea. De-a lungul anilor, am văzut-o micşorându-se, devenind mai slabă, mai fragilă. O expresie goală îi apăruse în ochi şi se agăța de țigările ei. Fiind o femeie de origine indiană, cu o profesie care-i plăcea, nu-şi găsise locul în societatea trinidadiană, nu printre comunitățile europene sau indiene mai largi. Educația era stigmatul ei social.

În vreme ce pereții noii noastre case se ridicau încet, cărămidă cu cărămidă, fanteziile mele despre plecare se

înmulțeau. Visam în fiecare noapte că scăpam din Trinidad; vedeam tot timpul pasarele. Mă vedeam păşind pe una sub amenințarea cuțitului, împinsă de pirați. Râdeam şi o luăm la fugă, sărind în mare, plonjând asemenea unei ghiulele în adâncuri. Țipam în somn. Eram atrasă ca un magnet de chei. Am devenit obsedată de orice ştire despre cei care urcau pe vas, frunzărind The Guardian în căutare de poze cu fețe pe care le recunoşteam. Visele mi-erau bântuite de corbeaux, care planau sus pe cer, aşteptând să- mi ciugulească din carne. Zăceam moartă şi argintie pe plajă; păsările negre coborau cu zecile, ciorovăindu-se.

Trinidadul devenea o țară nouă. Se întâmpla în fața ochilor mei; această națiune virgină începea să aibă sentimentul conştiinței de sine, a faptului că făcea parte din lume în condițiile impuse de ea însăşi. A fost compus un imn național. S-a creat o stemă pentru Trinidad şi Tobago! A fost înființată o mică armată. O pază de coastă. Şi o linie aeriană națională. Eric Williams a zburat în jurul lumii într-un tur de întâlniri diplomatice, făcând cunoscută diverselor națiuni ascensiunea pe scena lumii a Trinidad şi Tobago. Trinidadul era mic, dar bogat şi frumos. Asta era acum oficial. Cei din PNM aveau chiar şi cravate identice.

George deveni mai pătimaş, străduindu-se să mă mulțumească. Întotdeauna putea fi sigur de efectul calmant al atingerilor sale, al mâinilor lui pe mine. Îmi şoptea cuvinte de dragoste cu buzele pe gâtul meu, în părul meu. Noaptea, se urcă pe mine, desfăcându-mi genunchii. Buzele şi mâinile lui mângâiau pielea moale de-a lungul fiecărei coapse; putea sta aşa o oră, pierdut în mângâieri, mărturisindu-şi şoptit dragostea. Odată, m-am ridicat în coate şi m-am uitat la el. Înălță şi el privirea. Am stat aşa, privindu-ne lung în ochi. Întotdeauna vedeam undeva, pe chipul lui, o imagine a fiecărui bărbat de pe pământ, un zeu viril şi binevoitor. Cu un zâmbet superior pe buze, ca şi cum ar fi ştiut lucruri dintr-o

altă parte a vieții; un zâmbet al cunoaşterii de sine. Am clipit des.

El se încruntă.

— La ce te uiți?

Dar nu i-am spus.

George oftă. Îşi cufundă capul între coapsele mele. Compensa întreaga situație cu mâinile şi cu gura. Adeseori nu voia nimic în schimb pentru plăcerile sexuale pe care mi le oferea cu dărnicie.

— Tu eşti căminul meu, îmi şopti. Tu eşti locul în care viețuiesc.

Şi totuşi, temerile mele mă sâcâiau. I-am scris şi alte scrisori lui Eric Williams; scrisori pe care nu le-am trimis niciodată. Scriam în miez de noapte, cu transpirația picurându-mi din vârful nasului, cu genele pline de lacrimi. Îi scriam despre copilăria mea, întrebându-l despre copilăria lui, vrând să aflu dacă avusesem experiențe similare. Neliniştea îmi frământa măruntaiele. Murmuram în vreme ce scriam.

Pe cine iubeşti tu? Pe fetița ta? Pe soția ta moartă, pe a doua soție, nu pe cele în viață? Acea femeie pe jumătate chinezoaică, stinsă atât de brusc, atât de tânără? A tuşit cu sânge şi, în câteva zile s-a dus. La cine te gândeşti noaptea, ultimul lucru înainte să adormi? De cine îți pasă? Cine îți este călăuză? Cine te îmbărbătează? Eu vreau să-mi înțeleg soarta. Sunt neliniştită pentru că se întâmplă ceva cu familia mea. Soțul meu s-a schimbat şi, ştii ceva? Şi eu mă schimb, lăsându-mi propria ființă în urmă. E o metamorfoză ciudată şi nefirească. Nu pot să-mi dau seama ce soi de molie sau de fluture o să devin. O frumusețe sau o oroare? Cât o să mai supraviețuiesc?

La fel ca George, copiii mei iubeau insula. Amândoi erau gălăgioşi şi sociabili, amândoi vorbeau cântat. Părul lui

Pascale era o masă afro de bucle încâlcite, Sebastian refuza să se încalțe.

— Dar o să ți se lățească picioarele, bombăneam eu. Şi pe urmă n-o să mai poți purta niciodată pantofi.

L-am înşfăcat şi l-am pus jos, cercetându-i cu atenție degetele de la picioare, călcâiele care i se aspriseră. Tălpile lui erau deja bătucite.

— O să te transformi într-o capră! L-am avertizat.

— Sau într-un aguti! Replică el amuzat.

Îi plăcea ideea de a fi pe jumătate băiat, pe jumătate un animal sălbatic venit de pe dealuri.

Pascale nu mă lăsa niciodată să-i pieptăn părul. La ceafă i se strânsese un cocoloş, exact ca la un rastafarian. În fiecare săptămână, eu şi Venus trebuia să o prindem ca să i-l descurcăm. Odată, ne văzu venind şi fugi, țipând. Venus o luă la fugă după ea, strigând:

— Oh, 'mnezeule, don'şoară Pascale! Fir-ar să fie, frate, copilu' ăsta-i nebun, doamn', ce-i cu copilu' ăsta?

Pascale dispăruse. Am căutat peste tot, strigând-o pe nume, încercând să nu părem amenințătoare. Apoi am avut amândouă aceeaşi idee. Am intrat tiptil în camera ei. Venus îşi duse degetul la buze. Eu am dat aprobator din cap. Am îngenuncheat în acelaşi timp şi am ridicat încet cuvertură. Pascale stătea sub pat, cu spatele lipit de perete, cu ochii mari şi sfidători.

— Pascale, ieşi afară, am spus cât am putut de calmă.

Ea scutură din cap.

— Pascale, n-o să-ți facem rău.

Ea ne privi furioasă şi îmbufnată.

— Nu.

Venus îşi supse dinții.

— Pascale, mişcă-ț' fundu'-afară dă sub afurisitu' ăsta dă pat ACU'!

— Nuuuu! Se jelui Pascale.

Am întins amândouă mâinile sub pat, am apucat fiecare câte un picior sfrijit şi am smucit, trăgând-o afară, în vreme ce ea se zbătea şi țipa. Venus îi altoi una la fund şi pe urmă am cărat-o afară pe verandă. Venus se aşează pe ea – în vreme ce Pascale continua să se vaite –, şi râdea de protestele ei.

— O să te storcoşesc ca p-o clătită, don'şoară Pascale. Vrei storcoşeală?

— Nuuu!

Pascale continua să se zvârcolească.

Eu m-am dus să iau un lighean cu apă, şamponul şi un pieptene afro80 zdravăn.

În cele din urmă, Pascale, răguşită de atâta țipat, tăcu. Epuizată şi încinsă după cât plânsese, stătu liniştită în vreme ce noi tăiam şi descurcam cu greu câlții din părul ei. Venus îi dădu cu pomadă de cocos prin păr şi i-l împleti în multe codițe. În cele din urmă, Pascale se arătă încântată de noua ei coafură.

Şapte ani. Mă estompasem. Încetul cu încetul, împotriva voinței mele, deveneam parte din tot, parte din insulă. Nu mai puteam privi obiectiv Trinidadul. Eram încolțită, prinsă în capcană. Era o relație stânjenitoare, genul de iubire care mă făcea să fiu tot timpul iritată. Ca o infecție, o senzație de bubă plină de puroi care mă sâcâie, mă arde: o înțepătură de insectă. Mă certam mai des cu George. Făceam dragoste mai sălbatic.

— Omoară-mă, l-am provocat odată.

Lui i se păru excitant. Când veni către mine, l-am pălmuit cu putere peste față.

— Aaau! De ce-ai făcut asta?

— Să te trezesc.

— Dar nu dorm.

— Umbli ca un somnambul toată ziua. Nu-ți pasă de ceea ce se întâmplă, tot ce te interesează este afurisita aia de casă din sălbăticie.

— Te iubesc, Sabine.

L-am pălmuit din nou. Asta mă făcu să mă simt bine.

— Te rog, nu face asta, spuse.

Ochii lui erau trişti şi inocenți. Nu ştia cum să mă mulțumească în afara dormitorului.

Eric Williams a scris şi a publicat o carte, Istoria poporului din Trinidad şi Tobago. Se găsea în toate librăriile din Port of Spain. George aduse acasă un exemplar şi îl privi cu dispreț. Era bine cunoscut faptul că Williams scrisese cartea într-o singură lună, vrând să fie folosită de cetățenii obişnuiți, de elevi. O oferise Trinidadului ca un fel de primă carte de informații. Dar bunica Seraphina nu ştia să citească.

N-o mai văzusem pe bunica de când cu lipsa apei. Cu toate astea, de multe ori mă gândeam la ea. Înțelegeam că nu voia o relație apropiată, nu aşa cum aveam cu Venus. Într-o zi, am găsit un pretext ca s-o vizitez pe Venus, sperând să vorbesc cu bunica. Am avut noroc. Bunica măturа în curte, cu o expresie concentrată. Stătea aplecată, măturând, măturând pământul deja gol din fața colibei cu un soi de târn făcut din nervurile lemnoase ale frunzelor de cocotier. Lăsasem maşina ceva mai la vale şi am apărut pe jos. Dar era atât de cufundată în gânduri, încât a trebuit să tuşesc tare ca să îmi anunț prezența. Îşi ridică privirea de la măturа ei şi încremeni, ca şi cum ar fi dat cu ochii de o stafie.

— Bună ziua, bunică, am spus politicoasă. Venus a uitat sandalele lui Clive. M-am gândit să vin să le aduc.

Bunica părea supărată. Încă mai avea în minte lucrul la care chibzuia înainte de venirea mea.

Voiam să spun ceva, să ajung la scopul vizitei mele. Voiam să o întreb ce mai credea despre Eric Williams, despre toată această făurire a națiunii, noile avioane, cravatele partidului.

Dar nu părea să existe nicio modalitate de a sta la taifas cu bunica.

Mă privi furioasă. Poate că deja ştia de ce venisem.

— „O să-mi arunc ancora unde sunt, chiar aici cu voi, în Indiile de Vest Britanice “, spuse ea cu o voce calmă, pronunțând fiecare cuvânt cu precizie.

Un fior mă străbătu. Cunoşteam aceste cuvinte şi ştiam cine le rostise.

— Eram acolo unde-a zis asta. Eram acolo, frate.

Îşi supse dinții, privind în jos, la picioarele ei goale.

— Ştiu, bunică, ştiu. Bunică, lucrurile se vor schimba. Curând. Eu ştiu că se vor schimba.

Bunica încuviință din cap, cu colțurile gurii în jos, ca şi cum şi ea ştia asta.

— Io aştept dăja dă mult.

— Ştiu.

— Şapte ani trecură.

Îşi supse dinții.

— Da. Eu cred. Avem nevoie de un uragan.

Ea mă privi disprețuitor.

— Ca să ducă totul de-aici. Ştii dumneata. Să dărâme tot ce e depăşit.

Bunica scoase un păcănit din gât şi chibzui la această idee.

— Mda, frate. Dădu încet din cap, aprobator. Un uragan ’n toată legia.

— Dar noi nu avem aşa ceva în Trinidad, nu-i aşa?

Bunica scutură din cap.

— Nu, frate, vântu’ trece mai dăparte.

Trinidadul şi-a câştigat independența – şi încet, în mod constant, rugina cea roşie acoperi bicicleta mea verde. Stătea rezemată de perete, în garaj. Nu mă lăsa inima s-o dau. În fiecare zi o vedeam şi o ignorăm. Coşul se umplea cu ziare vechi, de ghidoane erau agățate pungi de plastic pline cu unelte pe care nimeni nu le mai folosea. Am îngrămădit peste ea teancuri de cearşafuri uzate, pungi cu haine ale copiilor

rămase mici. Ajunsese să arate ca o joncă chinezească, de parcă tocmai ar fi sosit dintr-o călătorie lungă şi obositoare de-a curmezişul mărilor, al continentelor.

Ne-am mutat în iunie 1963. Două camioane parcară în faţa casei mai mici. Patru lucrători de la firma de mutări ne împachetară viaţa şi ne mutară în pustietate, pentru a locui lângă acel creol francez nebun, lângă drumul care ducea către ţărm.

Venus veni cu noi, lăsând-o pe bunica Seraphina să aibă grijă de fiii ei în timpul săptămânii. George inclusese şi o cameră pentru servitori în măreţul lui proiect, o încăpere bine aerisită, situată lângă bucătărie. Venus avea propria intrare şi cheie – aşa că putea veni şi pleca după cum voia – şi o baie alăturată. Era încântată. Venus trăia cu noi, dormea lângă noi în spatele acelor ziduri înalte. George cumpără doi pui de Great Dane pentru pază şi dintr-odată am devenit un avanpost acolo în tufăriş: o magazie, o cămară şi rezervoare de apă sus pe acoperiş. Copiii alergau peste tot, ţipând ca pieile-roşii. Noua noastră casă avea grilaje la ferestre pentru siguranţă. Stăteam şi mă uitam prin ele, agitată ca o panteră într-o cuşcă la grădina zoologică. De multe ori le număram: una, două, trei. Dar pe urmă începeau să devină tot mai multe zăbrele. Începeam să văd mii. Toată lumea putea vedea casa noastră cea nouă de pe drumul către plajă; toată lumea o pomenea, discuta despre ea la petreceri.

— Cine a construit acolo?

— George şi Sabine.

— Dumnezeule mare! Biata femeie!

— E nebun.

— Pământul a fost aproape pe gratis.

— Singură acolo. O să-şi piardă minţile.

George îşi iubea castelul. Chiar îl boteză Casa Familia. Comandă o placă din fier forjat cu numele ei şi o puse în faţă, lângă cutia poştală. Ne vedea ca pe nişte deschizători de drumuri. Credea că aveam să ne obişnuim să trăim în hacienda din pustietate şi să o iubim. Dar eu nu puteam s-o

iubesc. Mă uitam în sus la dealurile alea masive, numărând copacii de pe ele exact la fel cum numărasem acei copaci de pe puntea Cavinei. Milioane, milioane de copaci pe dealurile de deasupra casei, nenumărate specii. În ei, umerii verzi robuşti ai femeii, capul ei uriaş, plecat într-o parte, hăurile ochilor ei, părul ei sălbatic, încâlcit. Ziua ne urmărea cu privirea, şi noaptea prindea viaţă; tot ce trăia acolo sus în femeia cea verde se hrănea, se împerechea şi strigă. Broaştele orăcăiau chemări şi răspunsuri, greierii îşi trâmbiţau ţârâitul.

Cel mai mult îi plăcea lui George piscina. Înota în ea în fiecare zi, o curăţa cu grijă şi cu afecţiune, adunând cu plasa florile purpurii de imortele de la suprafaţă în anotimpul secetos, împrăştiind în apă toate chimicalele necesare. Testa apa, folosea aspiratorul pentru fundul piscinei. Stătea ore în şir lângă piscină, pe un şezlong, citind, cu pielea lui albă prăjindu-se ca un muşchi de vacă, bând rom după rom. Jules, vecinul nostru, venise să ne ureze bun venit, dar mai ales ca să vadă dacă nu cumva casa noastră era mai frumoasă decât a lui, dacă urma să-l deranjăm în vreun fel. Jules, dragul de Jules! Avea cam cincizeci de ani. O faţă blajină, păr cărunt ţepos, o mustaţă ţepoasă. Pielea lui, la fel ca a atâtor albi de acolo, părea bolnavă, devenise un mozaic de pete maronii de melanină. În cea mai mare parte, trăia dintr- o mică moştenire de familie. Făcea cercetări pentru o biografie a familiei, ne explică. Familia lui franceză fugise din Haiti, fusese odinioară ancien regime—, foarte grande, cu un cuvânt de spus în Indiile de Vest. Jules vorbea puţină franceză şi imediat m-am ataşat de el; deveni tovarăşul şi aliatul meu acolo, în pustietate.

George tot se mai ducea la slujbă în fiecare dimineaţă pe scuterul lui. George, atât de plăcut şi de prevenitor. Când veneau marile vase de croazieră, printre celelalte îndatoriri pe care le avea ca director adjunct se număra şi aceea de a se ocupa de cei mai importanţi pasageri, cei pe care compania voia să îi impresioneze. Uneori era vorba despre oameni de

afaceri, la un moment dat, chiar despre un actor de film faimos.

— Dragă, poți să vii să ne întâlnim la Country Club? Îmi spuse într-o zi la telefon, gâfâind uşor.

— Când?

— Peste o oră.

— Nu sunt sigură că pot.

— E important. Avem un actor pe vas. Este aici cu soția.

— Oh, Doamne. Chiar trebuie?

— Te rog.

— OK, OK!

— Pune-ți o rochie drăguță.

M-am chinuit să mă strecor într-o rochie elegantă verde, foarte decoltată, şi m-am dat cu pudră pe față, cam fără tragere de inimă. M-am suit în maşină şi m-am dus la club, unde am găsit mare agitație şi parcarea ticsită. Valetul îmi luă maşina şi am fost condusă prin mulțime. L-am găsit pe George aşezat la bar. Fața i se lumină vizibil când mă zări. Se ridică, şi eu l-am sărutat pe obraz.

— Aceasta este soția mea, spuse cu mândrie către bărbatul care stătea lângă el şi pe care l-am recunoscut imediat.

Era Cary Grant.

Slujba îi ocupa lui George tot mai mult timp, devenind tot mai interesantă. Între timp, eu mă învârteam cu zgomot prin acea casă. Nu aveam suficientă mobilă ca să umplem un spațiu atât de vast. Era de trei ori mai mare decât casa din care ne mutaserăm, cu verande cu mozaic neted de jur-împrejur. Un living uriaş cu parchet, pe care George îl gândise pentru toate marile petreceri pe care aveam să le găzduim. Cele patru fotolii ale noastre păreau sfrijite în livingul imens. Televizorul nostru micuț, măsuța de cafea, bufetul, toate arătau că o mobilă pentru păpuşi într-un muzeu.

— Mergi în oraş şi cheltuieşte, îmi zicea George fluturând carnetul de cecuri către mine. Du-te şi cheltuieşte-mi banii, femeie.

Aşa că am pornit să caut tot ce aveam nevoie pentru noua noastră existență. Irit mă ajută. Carpete şi lămpi, şi tablouri, şi canapele, şi mobilă pentru patio, şi două dintre jilțurile acelea cu spătarul ca o coadă de păun pe care Irit le avea în buticul ei. Chiar şi un acvariu mare aşezat pe un suport, plin cu corali şi cu scalari. Irit nu era absolut deloc invidioasă pentru noua noastră casă. Ea şi John locuiau tot în micul apartament din Bergerac Road, cu haosul lor şi cu pisica lor persană violetă. Ea devenea tot mai bogată, dar stilul ei de viață nu se schimbă deloc.

— Cin' o să curețe toate bibilurile ale pă care le ai acu', doamn'? Remarcă Venus într-o zi. Nu io, spuse hotărât. Io nu lustrulăsc peştii!

Până atunci, Venus reuşise să rămână calmă. Dar avea dreptate; umpleam casa cu lucruri nebuneşti. Cristale, vaze, tot felul de echipamente de gătit pentru bucătărie, o supieră, un tocător de pătrunjel, o oală de fiert peşte. Şi, în tot acest timp, priveam prin zăbrelele alea, sute de zăbrele.

Într-o după-amiază, se auzi soneria. Cățeluşii lătrară şi se repeziră la poartă. Eram singură cu Venus şi la început m-am speriat. Am pus-o să-i cheme pe copii în casă înainte să arunc o privire afară din spatele unuia dintre stâlpii din curte. Soneria răsună din nou; am pornit-o prudentă pe alee către poartă.

— Cine e?

— Bună ziua, am auzit o voce de femeie strigând printre zăbrelele de fier forjat.

Cățeluşii țopăiau şi săreau pe poartă, lătrând şi dând din cioturile lor de cozi.

În spatele porții stătea o femeie îmbrăcată într-o uniformă de servitoare, maro şi foarte uzată.

M-am apropiat.

— Ce doreşti?

— Caut de muncă, doamnă.

Era o negresă solidă, cu pielea roşcată şi cu păr creț cărunt. Un ochi îi stătea nemişcat. Între noi, barele groase de fier ale porții. De unde apăruse?

— Ce fel de muncă?

— Gătesc, am grijă de casă. Am muncit mulți ani ca menajeră. Am referințe.

— Păi.

Chipul îi era senin, calm. Îmi dădeam seama că nu avea de gând să se milogească: nu folosise cuvântul servitoare şi vorbea într-un fel diferit, cu o tărăgănare uşoară în voce, versiunea unui dialect mai blând decât cel pe care îl vorbea Venus. Venus se apropiase la fel de plină de viață precum cățeluşii de la picioarele mele. Femeia asta se afla la celălalt capăt al vieții, încetinise ritmul. Avea talia groasă şi ochii trişti.

— Nu mi-ar strica un ajutor. De-abia ne-am mutat aici.

Ea dădu aprobator din cap.

— Unde stai?

— Chiar mai jos, în Santa Cruz.

O zonă rurală, plină de livezi de grepfrut şi de portocali. Ca să ajungi acolo trebuia să mergi cu maşina prin şaua tăiată pe versant.

— Cum te cheamă?

— Lucy, doamnă. Doamna Lucinda Bartholomew.

Împinse un plic printre zăbrele.

L-am luat şi am scos din el o scrisoare; era de la un patron englez care tocmai părăsise insula. Nu-l cunoşteam. Lucy îşi pierduse slujba atunci când stăpânii ei plecaseră.

— Intră, Lucy.

Din acea zi, Lucy ni se alătură. Venus era mulțumită. Asta însemna că nu avea să mai gătească şi să se ocupe de curățenie, ci doar să aibă grijă de copii. Sebastian avea şase ani, iar Pascale – patru; erau o adevărată belea. Lucy îşi luă în serios rolul de bucătăreasă şi menajeră, venind pe jos în fiecare zi din valea de dincolo de şa. Venus şi Lucy erau total

diferite, ca vârstă, înfățișare şi purtare, Venus considerându-se mai presus decât Lucy, deşi în mod clar Lucy acumulase în timp mai multă demnitate. Principala diferență era faptul că Venus se afla la noi de şapte ani; ea era A Doua Doamnă a casei, şi Lucy o lăsă la început să vadă lucrurile în acest fel.

În foarte scurt timp am aflat de talentul de doftoroaie al lui Lucy.

Un neg apăru pe degetul lui Sebastian. La început, l-am ignorat, dar negul crescu şi deveni tare, bulbos. Sebastian îl zgândărea tot timpul.

— Ce chestie oribilă, i-am spus lui Lucy. Aşa greu scăpăm de el! O să iau nişte acid de la farmacie.

Dar, a doua zi, Lucy apăru cu nişte rămurele de arbust pe care începu să le curețe şi să le desfacă, şi din ele curse o sevă lăptoasă.

— Ce-i asta? Am întrebat.

— Cactus, doamnă.

Am privit cum Lucy face un soi de atele din două bucățele zemoase de plantă şi le leagă de degetul cu neg al lui Sebastian.

Trei zile mai târziu, negul dispăruse. Sebastian era uluit, convins că ea făcuse un soi de magie.

George chicoti.

— Vraciul nostru personal.

Venus îşi schimbă în mod considerabil atitudinea față de Lucy.

— Şi bunica Seraphina ştie chestii d-astea, spuse ea gânditoare. I-o chestie dă dămult, medicina asta dă ierburi. I-o chestie dă oameni negri. Vine din Africa.

La fel ca un mare chef parizian, Lucy era deschisă şi totuşi misterioasă în privința leacurilor ei, şi niciodată nu dezvăluia întreaga rețetă. Când Pascale se tăie la genunchi, Lucy fiersese nişte flori de rodiu şi îi dădu să bea ceaiul, iar tăietura se vindecă foarte repede. Când copiii aveau diaree, le dădea să mestece coajă de rodiu. Răcelile şi tusea erau vindecate de Lucy cu o băutură rece făcută din petale de

hibiscus. Fructe de nangka dacă erau constipați. Frunze de spanac – cataplasmă pe furuncule. Ghimbir pentru gaze, felii de vânătă pentru luxațiile minore. Toate leacurile lui Lucy aveau efect. Am notat multe dintre ingrediente. Adeseori, îmi spunea exact ceea ce folosea, dar, când încercam să-mi fac propriile mele poțiuni, nu-mi ieşeau. Am început să cercetez fiecare frunză şi floare din grădina mea, încercând să- mi dau seama care era alcalină şi care acidă.

— Jumătate sunt cunoştințe moştenite, jumătate e har, îmi explică într-o după-amiază Jules. Nu toți le folosesc sau pot să le folosească. Venus ar face probabil totul varză, la fel ca tine.

— Lucy e o făptură foarte blândă, am spus eu gânditoare.

— Atunci ai noroc.

— De ce?

— Bănuiesc că se pricepe şi la otrăvuri.

— Nu!

— Bineînțeles, replică el amuzat.

Jules avea un fel de a vorbi plin de vervă, un accent cântat la fel ca al lui Christobel, numai că mai expresiv, subliniindu-şi cuvintele cu multă ştiință. Asta era ceva obişnuit în rândul trinidadienilor de orice credință, această natură categorică. Pentru ei nu exista „poate “.

— Dar, cu siguranță, nu ne-ar face rău.

Jules îşi dădu ochii peste cap.

— Nu pare genul. Am sentimentul că a dus o viață grea. Cântă mult şi uneori lăcrimează atunci când cântă.

— Ascultă-mă pe mine. Ai în casă o bătrână vrăjitoare voodoo. Fii cu ochii-n patru!

Dar Jules se înşela. Eu ştiam că, indiferent ce ticăloşii i-ar fi fost la îndemână lui Lucy, cu ierburile şi cu leacurile ei din plante, nouă nu avea să ne facă rău. Ceva era în neregulă cu doamna Lucy Bartholomew, dar pentru ea vremea răzbunării trecuse.

Lucy, Venus, copiii şi chiar şi cățeii. Eram o gospodărie. Faptul că-l aveam pe Jules la mică distanță, dincolo de

hățişuri, mă făcea să mă simt mai în siguranță. Când şi când, o maşină huruia pe lângă casă ori o cotigă trasă de un măgar oprea la poartă să ne vândă lapte dintr-un cazan mare de tablă. Femeia-deal ne privea, culcată pe o parte, o jumătate pământ, cealaltă jumătate munți. Tabebuia galbenă exploda asemenea unor artificii în părul ei. Bâtlani ieşeau plutind din baldachinul umerilor ei. O dată, o rață sălbatică sosi de pe deal şi aterizâ în piscină. Copiii o hrăniră cu bucăți de pâine, şi ea se domestici destul de mult. Altă dată, doi porci spinoşi uriaşi se rătăciră şi ajunseră pe verandă, aruncându-şi spinii la cățelandrii care țopăiau şi lătrau în jurul lor. Zile la rând după aceea am tot scos spini din boturile lor. Într-o după-amiază însorită şi fierbinte, am zărit o umbră întunecată şi prelungă mişcându-se dincolo de poartă. Când m-am apropiat, am țipat şi am luat-o la fugă.

— Un macajuel, îl identifică Venus pe când el se prelingea mai departe – numele local pentru boa constrictor.

Păsările veneau în stoluri de pe deal la casa noastră. Papagali Ara cu burțile roşii sporovăiau sus în palmieri, şi păsările colibri bâzâiau prin casă, găurind florile de hibiscus pe care le aranjasem în vaze. Muntele de deasupra casei noastre nu era static sau nemişcat. El oferea adăpost şi refugiu comunităților invizibile din locul unde stăteam eu pe verandă. Comunități de oameni fără adăpost, de fiare şi păsări, şi reptile. Femeia-munte părea placidă, dar, de fapt, era exact pe dos. Femeia-munte forfotea de viață.

Încet, nu peste noapte, cuvintele se stinseră între mine şi George. Capetele noastre erau pline de idei cu totul diferite.

— Cum a fost la slujbă, dragă?

Tăcere. George stătea cu capul vârât într-o carte.

— Cum a fost la slujbă. Iubitule?

Tăcere.

Am rămas în picioare chiar în fața lui, mimându-i răspunsul.

— Ce?

Ridică privirea şi zâmbi politicos.

— A venit vreun vas nou?

— Nu, dragă.

— Ce-ai vrea la cină?

— Orice.

M-am uitat lung la el.

— Varză fiartă? Sendvişuri cu gem?

Închise cartea cu zgomot.

— Ce te-a apucat?

„Vreau să plec “, şopti inima mea. Cuvintele astea mi se opriseră în gât, mi se învârteau în gură.

— Eric Williams a dispărut.

— Ce?

— Nu crezi? Nu prea mai stă deloc în țară. Între timp.

— Între timp, ce. Care îți sunt teoriile? Eh? Te rog, luminează-mă!

M-am uitat la el furioasă, rămânând în picioare în fața lui, privind în jos către el cu dispreț.

— Pour l ’amour du ciel—, am şoptit.

— M-am răsucit pe călcâie şi am ieşit cu paşi apăsați, şi pe urmă am ars dinadins cartofii pentru piureul lui englezesc stupid. Mă gândeam din ce în ce mai puțin la George. Nu mai aşteptam de la el îndrumare. El avea echipa lui de crichet, cărțile lui, romul şi piscină lui. Eu le aveam pe Lucy şi pe Venus. Mă gândeam din ce în ce mai mult la dealurile alea. La bunica Seraphina şi la Eric Williams. Adesea îi scriam.

Ăsta e un loc mic. Te-ai făcut accesibil. Eu şi bunica te cunoaştem, te-am întâlnit la Universitate. Te-ai dus acolo să te întâlneşti cu poporul tău, moştenitor legal. Un prinț în devenire. Ai încurajat un sentiment de familiaritate. Dar acum ai dispărut. Unde eşti? Şi ce faci? Mă interesează, pe toți ne interesează.

Fiul meu Sebastian spunea mash up83 şi bol’ face84 şi-şi sugea dinții când era agitat. Pascale o pornise pe acelaşi

drum. Nu aveam cum să împiedic asta.

— Iote la mine! Strigă odată Sebastian către sora lui.

Asta fu limita.

— Uită-te! Am urlat. Uită-te la mine!

Era vina servitoarelor. Copiii mei le preluau particularitățile şi le repetau glumele, credeau în basmele lor. Servitoarele vorbeau despre jumbies— şi soucouyants—, creaturi nepământene, pe jumătate licurici, pe jumătate vampiri. Copiii mei ştiau despre dwen-i, copii care locuiau în pădure, copii ale căror picioare erau răsucite invers. Copiii mei alergau de colo colo desculți, cu tălpile negre şi unsuroase. Sugeau picioare de porc; înghițeau cu lăcomie callaloo. Devorau banane pawpaw, guave, mango şi înghețată de graviola. Nu semănau câtuşi de puțin cu copiii la care visasem. Erau albi la piele, dar negri în mentalitate. Venus era mama lor neagră. Lucy, bunica lor neagră. Când fiii lui Venus veniră să stea cu noi, eu eram în inferioritate numerică.

— Uite, bea asta, îmi zise Lucy într-o zi şi-mi întinse un tonic roşu rece ca gheața.

— Ce e?

— O să te-ajute, doamnă.

Am fost suspicioasă.

— Te face puternică. O să te simți mai bine.

Am luat tonicul, l-am mirosit. Era dulce, ca un sirop.

— Mulțumesc, Lucy.

În acea noapte, am dormit dusă, aproape că nu m-am mişcat până dimineață, şi m-am trezit abia în zori. George sforăia uşor lângă mine, şi, când am încercat să mă dau jos din pat mă luă în brațe şi mă trase lângă el, mormăind, vrând să mă țină acolo. Instinctiv, i-am tras mâna în sus şi i-am sărutat-o. Încă îl mai iubeam: sau îl iubeam din nou, după ce un timp nu îl mai iubisem? Oricum ar fi fost, îl iubeam pe George şi simțeam dragostea mea pentru el ca pe o amintire care îmi revenea, copleşindu-mă. Lacrimile îmi înțepau ochii. Mintea mi se umplu de imagini. George când ne-am cunoscut,

venind către mine în paşi de dans, cu un pahar de şampanie. George, cu lacrimi în ochi, când s-au născut copiii noştri. George pe terenul de crichet, lovind mingea şi luând-o apoi la fugă. Felul îngrozitor în care înota, câineşte. Râsul lui tunător. Momentul în care a mângâiat cu atâta tandreţe capul ţestoasei. Prima noapte în care am făcut dragoste, atât de pătimaş şi de năvalnic, încât am înţepenit, cu mâinile şi cu picioarele stângace, strângând cu putere. Am căzut pe pat şi pe urmă pe podea. Am răsturnat ghivece cu flori, o masă mică de alamă, colecţia de scoici de pe ea împrăştiindu-se pe covor.

George veni mai aproape, încolăcindu-se în jurul meu, potrivindu-ne perfect rotunjimile, asemenea unor piese de puzzle. Cum de-am ajuns să trăiesc în Trinidad? Cavina? Ziua aceea era nebuloasă. Fusesem adusă pe furiş în insulă, întocmai ca unul dintre acei copaci Albizia şaman. Un puiet la debarcare, o mlădiţă. Prinsesem rădăcini, crescusem în pământul insulei. George oftă în somn, şi am oftat şi eu, îndrăgostită din nou de el, plină din nou de speranţă. Acum trăiam în Trinidad. Mi-am şoptit aceste cuvinte. Eram diferită. Şi încă îmi mai iubeam bărbatul. Bătrâna vrăjitoare voodoo îmi dăduse o poţiune de dragoste.

80 Pieptene cu mâner şi dinţi lungi, folosit în special pentru părul creţ (n.tr.)

81 În limba franceză, în original, „vechiul regim “(n.tr.)

82 În limba franceză, în original, „Pentru numele lui Dumnezeu “(n.tr.)

83 Corect, mess up, „a strica lucrurile, a da de necaz “(n.tr.)

84 Corect, bold face, o persoană agresivă, insistentă într-un fel nerezonabil (n.tr.)

85 Stafie neagră în limbajul populaţiei de culoare, făcând parte din folclorul statelor caraibe vorbitoare de engleză (n.tr.)

86 Soucouyant sau soucriant, o creatură din folclorul trinidadian, echivalentă cu un vampir, care î n timpul zilei este o femeie bătrână, iar în timpul nopţii îşi leapădă pielea

zbârcită şi zboară ca un licurici prin întuneric, căutându-şi victimele (n.tr.)

19
VALIUM

George voia să dăm o petrecere de casă nouă la Revelionul din 1964: o noapte spaniolă pentru o casă spaniolă. Copiii erau încântați. Irit promise să ne facă nişte costume speciale.

— Zorro şi nevasta lui.

— O să arătați splendid, draaagă, în costumaşele voastre.

Jules şi George intrară în hățişuri şi tăiară nişte cocotieri tineri, pe care îi târâră în casă; stăteau ca nişte coloane pe ringul de dans. George comandă un purcel de lapte pentru proțap. Servitoarele primiră o carte de bucate spaniolă, cu rețete pentru tortilla, paella şi sangria; amândouă erau năucite. Lucy făcu față în mod onorabil, dar Venus declară că eram nebuni, mai ales cu cocotierii.

— Voi, toți albii, stați prea mult-n soare, țicniți cu toții.

O petrecere. O fete. George îşi proiectase castelul pentru petreceri: asta-i plăcea lui cel mai mult. Petrecerile înseamnă lume. Poți să serveşti spaghetti bolognese şi vin de table ieftin atunci când combinația de invitați este cea potrivită. Nimeni nu va observa. Am făcut o listă cu cei mai plăcuți oameni pe care îi cunoşteam, cei care mai rămăseseră, uimită să văd cât de mulți nu plecaseră către civilizație şi că nu toți erau albi. Prietenii noştri, pe atunci, erau un amestec: expatriații rămaşi şi o societate creolă locală variată.

Toată lumea intră în spiritul petrecerii. Pentru o noapte, femeile erau senoritas, cu părul ridicat într-un coc înalt, cu cozi împletite prinse în piepteni de sidef sau acoperite cu mantillas de dantelă, cu ochii conturați cu dermatograf, desenați astfel încât să semene cu ochii unei păsări. Buzele erau rujate, sânii erau umflați şi se revărsau din corsajele strâmte. Talii strânse, fuste lungi cu volane. Îşi deschideau şi

îşi închideau evantaiele, le fluturau. Bărbaţi îmbrăcaţi ca nişte banditos cu sombrero şi ponchouri, şi cingători, şi cu mustăţi desenate cu plută arsă. George îşi trase o linie dreaptă deasupra buzei superioare cu tuş de ochi negru. Dansă cu toate femeile în afară de mine, şi, pentru a-mi ascunde enervarea, am dansat şi eu cu toţi bărbaţii.

La miezul nopţii, am închinat nenumărate pahare pentru Noul An. Acolo, în întinderea pustie de tufişuri, la poalele acelor dealuri magnifice, lumini feerice şi şampanie, şi dans, şi Jules sărind în piscină. Mustaţa i se întinse pe faţă, şi sombreroul îi atârna de gât. Ţinea ridicat în mână un pahar cu rom şi cânta:

— Sabine, o, frumoasă vecină, vino la mine.

— Creol francez caraghios!

Am râs şi am sărit şi eu în apă, şi împreună, amândoi destul de ameţiţi, am dansat încet în capătul piscinei unde apa era mai mică, îmbrăcaţi, un bandito şi senorita lui, Jules declarându-şi dragostea pentru mine şi făcând o serenadă către stele. Rimelul îmi curgea, şi bluza udă mi se lipise de sâni, şi mi- am apăsat obrazul de pieptul lui Jules. Era minunat să dansezi cu Jules, un bărbat înalt şi solid. Din piscină, l-am privit pe soţul meu pe ringul de dans, dansând cu vintrele lipite de Vera de Limă, pe jumătate caraibă, pe jumătate albă, cu părul ei negru strâns într-un coc înalt, cu coapsele ei seducătoare, coapsele femeii verzi. Cum putea George să reziste? Mi-am privit soţul dansând cu o altă femeie seducătoare, la fel ca toate femeile de la petrecere, la fel ca toate femeile din Trinidad. Toate femeile de pe insulă erau făcute spre a fi privite.

M-am ridicat şi l-am sărutat pe Jules pe gură, şi mă sărută şi el, cu tandreţe şi cu înţelegere, şi plin de iubire, dar nu lasciv, nu în felul în care George dansa cu Vera de Limă.

— Tu eşti prietena mea cea bună, Sabine, murmură el.

Oh, bunul şi dragul de Jules! Nu voia să se bage în treburile vecinilor lui. Am dansat în piscină şi am cântat cântece

franțuzeşti până când ni se încreți pielea de la atâta stat în apă.

Petrecerile noastre de Revelion deveniră faimoase, şi am continuat să dăm multe altele. Anii ’60 anunțau o nouă eră, şi, chiar şi în Trinidad, asta însemna nişte vremuri mult mai libere din punct de vedere sexual. Căsătoria nu mai era ce fusese. Pentru cei care se simțeau nefericiți, căsătoria nu mai era o condamnare pe viață. Pentru cei care erau fericiți, anii ’60 ofereau oportunități de a experimenta. Cuvinte precum schimb de soții răsunau la cocktailuri. Am cunoscut cupluri care – incredibil – nu erau căsătorite. Femei albe şi bărbați de culoare împreună – asta devenea tot mai obişnuit. Înainte, aşa ceva era inimaginabil, asemenea cuplului pe care îl văzusem la piață, de pe bicicleta mea verde. O dragoste care era încă tabu în Europa era inevitabilă în Trinidad. Eu îl iubeam pe George, dar căsnicia noastră era amenințată în permanență. Alți bărbați mă voiau pe mine şi alte femei îl doreau pe George. Asta era deopotrivă excitant şi îngrijorător.

Odată, la o petrecere suprapopulată, am observat o femeie tânără care părea de origine spaniolă stând lângă George, în celălalt capăt al încăperii. Prea aproape? Pielea ei era cafenie-roşcată şi lucioasă, părul ei negru îi cădea pe spate până în talie. Avea fața mică şi inteligentă. Sânii erau obraznici şi goi sub rochia de voal. Stătea lângă George într-un fel care putea fi perfect inocent, şi totuşi ceva din purtarea ei, din purtarea lui George, exprima o intimitate între ei. Da, erau prea aproape, trupurile lor se înclinau unul către celălalt. Eram gata să alung aceste gânduri, când atitudinea ei se schimbă. Repede, agitată ca o păsăruică, cercetă cu privirea încăperea. M-am tras într-o parte şi m-am ascuns aproape cu totul în spatele altui invitat. Mulțumită, ea râse şi ridică privirea către George. Culese măslina din paharul ei de Martini şi o băgă în gura lui deschisă. George roşi. Închise ochii şi savură gustul sărat al fructului. Când îi deschise din nou, zâmbi şi o mângâie pe față cu dosul mâinii. Nu părea să-i pese de gestul

ei public îndrăzneț. Totul dură doar o clipă şi nimeni nu văzu, în afară de mine.

Am ajuns să înțeleg că George se culca cu alte femei. O făcea în numele spiritului modern, al toleranței acestei noi ere şi al celebrării promiscuității, dar în cea mai mare parte datorită festinului ce i se oferea.

Bărbații de culoare mă speriau. Mi-era teamă de ei din motive pe care nu le puteam defini. Nu mi-am dat seama de asta la început. Dar mă simțeam amenințată şi de femeile de culoare: asta era gelozie. Exista un soi de atracție sexuală între bărbații albi şi femeile negre. Asta era o dragoste veche, la fel de veche ca dealurile care mă înconjurau. Timp de secole, bărbații albi îşi răspândiseră sămânța după placul inimii, se culcaseră cu câte concubine sclave putuseră: negrese, mulatre, femei cu pielea de culoarea cafelei, a scorțişoarei, a zahărului muscovado; femei de culoarea mahonului, atât de negre, că păreau purpurii. Obiceiul acesta nu încetase. Bărbatul alb încă mai umbla țanțoş, încă se mai purta ca un părinte, ca un supraveghetor de plantație: bărbatul alb, bănuiam eu, ascundea în el o profundă dorință carnală pentru femeia neagră. Am văzut această dorință, am mirosit-o, am simțit-o, ba chiar am înțeles-o. Dar nu puteam intra în competiție. Şi ce, chiar aşa, ce credeau femeile negre despre atenția pe care le-o acordau bărbații albi? Ce spuneau pe la spatele lor? Nici nu voiam să mă gândesc.

Îi scriam lui Eric Williams. Asta începea să devină un viciu.

Cred că ai avut dreptate în legătură cu mai multe lucruri. Albul ar trebui să plece, ar trebui să nu se mai amestece în mersul lucrurilor aici, în Indiile de Vest. Soțul meu se poartă la fel ca un cal de prăsilă. Şi-o trage cu cine vrea. Se poartă într-un fel în care nu ar face-o acasă în Londra, unde a crescut. Femeile din Anglia, cele din clasa lui socială, se poartă foarte diferit. Probabil că el ştie asta. Aici, el se află într-o grădină a desfătărilor. Ştie că no să plece niciodată.

Plantele, păsările, animalele, în special cele pe două picioare – pentru astea a venit el. Nu-i pasă de politică. A venit să se bucure de privelişti şi de mirosuri. La restul închide ochii. Nu-i pasă, de fapt, de tine – de ce i-ar păsa?

Împătuream scrisorile. Uneori le legăm cu panglici sau cu ață. Țineam scrisorile într-o cutie ascunsă în fundul unui dulap din birou, camuflată de teancuri de ziare. O dată, George apăru în birou chiar în momentul în care închideam uşa dulapului, aranjând ziarele pentru a ascunde cutia.

— Ascunzi ceva, dragă?

M-am întors şi m-am încruntat.

— Da.

— Ah, serios? Ce?

— O scrisoare către iubitul meu.

Am pronunțat apăsat acel cuvânt. El mă privi lung. Am simțit cum mă străbate o fulgerare de ură profundă. Pe biroul din fața mea se afla un prespapier greu.

George era în mod clar descumpănit.

— Şi ce iubit e ăsta? Replică el, pe jumătate în glumă.

— E tânăr, spaniol. Păr negru. Îi place să mă ațâțe. Ştii tu. Poate că la o petrecere mi-ar băga o măslină în gură.

George se înroşi.

Am luat prespapierul de pe birou.

— Ticălosule, am şoptit, în vreme ce ținteam.

Am aruncat obiectul cu toată puterea către capul lui George.

George se feri.

Prespapierul se izbi de peretele din spate.

Irit deveni o personalitate în cercurile artistice. Expunea obiecte de artă locală în buticul ei; era un punct de atracție în lumea pretins artistică.

— Veniți la Hilton, draaagilor, mâine-seară, lângă piscină. Pentru un păhărel. Organizez o întâlnire pentru un prieten care vrea să încerce să-şi vândă tablourile. Pune-ți o rochie şic.

Hotelul Trinidad Hilton era vestit pentru felul ciudat, pe dos, în care fusese construit: recepția la ultimul etaj, camerele dedesubt. Am ajuns pe la şase după-masă, pe când soarele apunea într-un imens cer trandafiriu. Piscina era scăldată în lumină, licărind; Albizia şaman de deasupra ei era un candelabru uriaş cu lumini feerice. Dedesubt se afla un chioşc-bar. Barmani negri îmbrăcați în cămăşi hawaiiene amestecau cocktailuri cu discreția unor spioni.

— Dragilor.

Irit ne întâmpină într-un caftan liliachiu. Fața ei avea culoarea caramelului, ochii – fardați cu albastru intens.

— Uitați-vă, uitați-vă, uitați-vă la priveliştea asta, uitați-vă la Port of Spain! Veniți să vedeți!

În spatele barului, o potecă îngustă ducea la un patio înconjurat de pereți de sticlă. Am urmat-o pe Irit către un balcon lat. Port of Spain se întindea modest şi rezervat sub noi, acri de pajişte de savană, iar mai departe – conturul oraşului pe cerul mov. Dincolo de el, docurile aglomerate, golful Paria. O briză răcoroasă ne învălui.

— Ce țară minunată, eh? Toarse Irit.

Am simțit cum mă înțeapă ochii.

— Sunt atât de mândră să trăiesc aici, zise ea şi zâmbi larg. Nu-i de mirare că inițial i-au spus Domeniul Paradis. Imaginați-vă cum trebuie să fi arătat totul atunci când au ajuns aici prima oară spaniolii, eh? Şi pe urmă britanicii. Imaginați-vă cum şi-au frecat mâinile! Acum aparține poporului.

— Albii încă mai cumpără masiv în insulă, am spus eu tăios. Sunt zone care acum îi aparțin chiar şi lui George.

— Dar George rămâne aici, mă corectă Irit, clipind aprobator către soțul meu.

George încuviință din cap, gânditor.

Eu eram într-o dispoziție oribilă, nu mai voiam să aud de Trinidad; voiam să sar de la balconul ăla nenorocit.

Când ne-am întors la bar, mai sosiseră şi alți invitați, o mulțime amestecată şi mondenă, negri şi albi, tineri şi bătrâni.

Apoi se stârni o agitație în spatele meu, un freamăt, voci ridicate, o Sosire de-un fel sau altul. Nu departe de mine, sub o umbrelă, am zărit un grup de bărbați negri în costume, bând rom, râzând zgomotos. Într-un fel, erau plini de strălucire, ca un soi de Rât Pack— trinidadian. Trecură câteva clipe înainte să recunosc personajul care se afla în centrul grupului. Ochelarii cu ramă groasă, aparatul auditiv. Un bărbat scund, glumind, aflat în centrul scenei, învăluit în vălătuci albaştri de fum. Ochii mei l-au fotografiat. Eric Williams. La câțiva metri depărtare. Relaxat şi simțindu-se bine. Toată lumea, nu doar eu, conştientă în mod acut de prezența lui, ca şi cum ar fi tras nişte sfori invizibile prinse pe capetele şi pe umerii celor adunați acolo. Toată lumea se uita pe furiş, nimeni nu se putea abține. Eric Williams strălucea de propriul succes. Era cizelat, aranjat. În timpul liber.

Un val de căldură mă copleşi, un sentiment jalnic de ruşine. Aproape un deceniu de când îl tot decupam. De când îi scriam scrisori! Scrisori – ca şi cum ar fi fost Dumnezeu. Papă. Părintele Națiunii. Fumând, bând rom şi tăifăsuind, şi îmbătându-se cu adulația grupului său de prieteni, dintre care îi recunoşteam pe unii.

— Dragă, ia uite cine e, spuse George, vârându-mi în mână un punci cu rom.

Am vrut să plec imediat.

— Acum e şansa ta. Să te duci acolo şi să spui ce gândeşti.

Eric Williams se uită în direcția noastră. Mă apucă tremuratul. Ochii noştri se întâlniră pentru o fracțiune de secundă, dar la început nu mă recunoscu, nu din ziua în care fusesem pe bicicletă pe Abercrombie Street. Eram machiată, purtam o rochie elegantă.

Apăru Irit.

— George. Vino, vino cu mine! Vino şi tu, Sabine!

George o urmă şi mă trase după el, în vreme ce eu păşeam împiedicat, vrând să mă împotrivesc. Am văzut ca prin vis cum draga de Irit, cu grația unui fluture uriaş, ajunge lângă grup, îşi face loc şi-l prezintă pe George lui Eric Williams. Williams dădu mâna cu George.

— Iar aceasta – Irit se întoarse către mine, şi ochii îi sclipeau poznaşi –, aceasta este încântătoarea lui soție, Sabine Harwood. Franțuzoaică. Eric, pe Sabine o interesează foarte mult PNM-ul, nu-i aşa, Sabine?

Williams mă cercetă.

George mă cercetă şi el.

Întregul grup, inclusiv Irit, mă cercetă, aşteptând să vadă ce spun, ce-aş putea spune.

— Aşa deci, mi se adresă Williams pe un ton calm, jovial. Stați în Trinidad?

Grupul aştepta. George părea uluit şi încântat, şi uşor amețit.

— Nu, am replicat rece. Nu mai stăm în Trinidad prea mult. Nu-mi place în mod deosebit aici. Nu mai merg cu bicicleta. Şi asta e păcat.

Williams mă privi lung. Abia atunci, mi-am dat seama, îşi aduse aminte de mine şi, oh, chiar că îşi aduse aminte! Deschise gura şi aproape că spuse cu voce tare: „Ah, eşti… “Se controlă şi digeră informația în tăcere, chiar se înroşi uşor. Am ridicat din sprâncene, pentru a-i arăta că am înțeles că mă recunoscuse. George observă că ceva se schimbase brusc între mine şi prim-ministru. Grupul se topi în fundal.

Williams tuşi.

— Mă interesează PNM-ul, am spus, regăsindu-mi vocea. Dar trebuie să mărturisesc că nu te-aş fi votat, domnule Williams, chiar dacă aş fi putut. Nu ca prietena mea de-acolo.

Irit se îndepărtase şi era cufundată într-o altă conversație.

— Păcat!

Rochia mea era foarte decoltată, cambrată pe talie, punând în evidență sânii învolți şi liniile arcuite ale mijlocului şi ale şoldurilor. Pielea mea era jilavă, umflată de umiditate. El mă

privi lung, şi privirea lui stârni un val în mine. Respirația mi se încetini şi m-am foit, stânjenită.

Cumva, am avut îndrăzneala să spun ce gândeam:

— De ce nu e încă apă sus, în Paramin?

Williams păru deconcertat, zâmbind pe jumătate. Eram încântată. I-am urmărit privirea pe sânii mei şi am lăsat-o să stăruie acolo. M-am uitat lung în ochii lui, rece.

— Servitoarea mea, bunica ei e membră PNM. Îşi fac nevoile într-o găleată, în tufărişul din spatele casei. Locuiesc într-o colibă de sclavi. Ştii cum sunt. Fără apă, fără curent. De ce?

— Dragă! Interveni George. Se uită furios la mine, de parcă mi-aş fi pierdut mințile. Lasă-l pe bietul om în pace!

— Nu, vă rog. Williams îl îndepărtă cu o fluturare a mâinii. Îşi drese glasul, dar vedeam că era puțin încurcat. Încă nu a fost adus la cunoştința publicului larg, dar, de curând, am cerut un raport detaliat privind întreaga zonă Winderflet, de sus şi de jos, inclusiv Morne Cocoa şi Paramin. Suntem conştienți de lipsa condițiilor elementare în unele părți. Vocea lui căpătase dintr-odată accente de Oxford, tăioasă şi precisă, depăşind situația. O să fie întocmit un proiect de refacere majoră. Pentru cele mai multe dintre zonele mai sărace, ca aceasta despre care vorbiți, ne vom direcționa eforturile înspre astfel de probleme. Canalizare şi altele asemenea. Fiți liniştită, doamnă Harwood. Avem problema sub control.

Acest ultim cuvânt fu rostit hotărât, ca şi cum nu mai era nimic de spus.

Mi-am simțit obrajii încinşi. Era un politician experimentat. Rânjetul lui batjocoritor mă anunță acest lucru, şi m-am simțit confuză şi caraghioasă.

— Mă bucur să aud asta, domnule Williams. O să transmit informația prietenilor mei de pe deal. O să se bucure la această veste.

— Chiar vă rog să o faceți.

— O s-o fac. La revedere, domnule Williams. Dragă.

Mi-am ridicat țâfnoasă sprâncenele către George, m-am întors şi am plecat.

L-am auzit pe George spunându-i ceva lui Williams. Acesta râse zgomotos, apreciativ. Imediat, bărbații se cufundară în conversație.

I-am lăsat să discute şi m-am îndreptat către nişte prieteni imaginari aflați în cealaltă parte a terasei de lângă piscină. Ajunsă acolo, m-am străduit să mă calmez şi am luat un alt punci cu rom de la un chelner care trecea pe lângă mine. I-am privit pe amândoi: soțul meu şi Eric Williams, prim-ministrul Trinidadului. Stând în picioare degajați, unul lângă altul, vorbind la fel de degajați, evident, nu despre politică, evitând cu entuziasm marele subiect. George, fascinant cu masa lui de păr roşcat, cu ochii de cobalt şi pielea de culoarea romului roşu, cu râsul lui tunător. Un englez din colonii, deținător de card şi de bună-credință. Eric Williams, tăcut, ca un don mafiot, îndrăzneț într-un fel mai liniştit. Oh, Doamne, îi uram pe amândoi.

George era în culmea fericirii când am ajuns acasă. Nu voiam să ştiu nimic despre conversația lor, dar el oricum îmi spuse. Crichet. Vorbiseră despre crichet. Mi-am pus palmele peste urechi.

— Nu vreau să ştiu ce-ai vorbit cu blestematul ăla de om, am strigat.

— De ce nu? A fost foarte interesant.

— Crichet! Nu-mi vine să cred.

— Ce altceva puteam să spun, eh? Să îl atac aşa cum ai făcut tu?

— Da.

— Haide, Sabine! Tu crezi că în Anglia sau în Europa politicienii nu sunt corupți?

— De-acolo a luat-o, am spus eu tăios.

— Atunci, tu ce-ai face, eh? Doamna de Moralitate Superioară. Cum ai rezolva toate problemele, cum ai fi înfrânt monştrii lăsați în urmă?

— Dacă aş fi Williams?

— Da.

— Urmaşul unui sclav?

— Da.

— Aş menține plantațiile de zahăr.

— Oh, genial!

— Aş redistribui pământul. Aş face ferme colective. I-aş pune pe africani să le conducă, să le exploateze, să le dețină. În mod egal. Aş înveşti profiturile.

— La fel cum au făcut în Haiti?

— Îh! Porc arogant.

— Ei bine, de ce nu-i scrii domnului Williams? Spune-i ideile tale. Suge-i cocoşelul, eh? E clar că tea plăcut.

— Poate o s-o fac – în fața ta.

— Bun. Suge-i cocoşelul prim-ministrului din Trinidad. Norocosul! E mai mult decât primesc eu.

I-am tras cu putere o palmă.

— Auuu!

Nu îl duru prea tare. Încă mai era beat.

— În ultimul timp, tu eşti cu totul o sulă, George. De-asta nu-ți sug cocoşelul. N-am gura atât de mare.

— Foarte nostim, Sabine. Şi tu te-ai schimbat. Erai mult mai de treabă. Acum nu-i vorba decât despre politică, şi să o ia naiba!

— Doamne, eşti plicticos.

Asta îl duru.

Am zâmbit. Eram încântată să-l fac să sufere, să-l enervez. Era atât de rupt de toate. Rupt şi beat, şi caraghios.

— Ei, dacă eşti atât de interesantă şi de interesată de politică, de ce nu faci tu un partid politic?

— Pentru că nu vreau să fiu în țara asta de doi bani, cu politica ei de doi bani. Eric Williams n-are decât să fie Rege în țara asta. N-are decât să şi-o tragă singur.

I-am scris din nou lui Eric Williams în acea noapte.

Oare încep să simt dragoste pentru tine? Sau încep să simt ură? Nu-mi dau seama. Sunt întotdeauna confuză. Într-o clipă, ai dispărut, în următoarea, la fel ca munții, eşti

pretutindeni, chiar şi la Hilton. Eşti în fiecare zi în ziare, la radio, la televizor. Toată lumea vorbeşte despre tine. Şi tu ce faci? Ceri rapoarte? O să-i spun bunicii. O s-o intereseze să afle asta. Soțul meu n-o să părăsească Trinidadul. A construit o casă, o casă mare, cu piscină. Rațele vin să înoate în ea. Începe să devină negru la piele, la fel ca tine – amândoi devenim. Toată lumea pleacă. Dar noi rămânem aici. Eşti la fel ca George? Ai uitat tot ce-ai fost până acum? S-a dus vremea lu' Massa. Minte Ascuțită, aşa ți se spune. Ei bine, o să vedem noi. Stau cu ochii pe tine. Nu mi-e teamă de tine.

M-am dus să-l vizitez pe doctorul Baker. L-am sunat în-tr-o dimineață, şi acceptă să mă strecoare în program ca ultimul pacient.

— Am probleme. Cu somnul.

Nu puteam să-l privesc în ochi. Îmi răsuceam verigheta pe deget. Oare el era credincios soției? Îmi închipuiam că-l ținea din scurt Christobel.

— Sabine, cum o mai duci? Mă întrebă el cu grijă.

M-am uitat în pământ, fără să pot răspunde. Lacrimile îmi picurară în poală. Mi le-am şters cu degetele.

Îmi întinse o cutie cu batiste de hârtie.

Am luat una, mi-am suflat nasul.

— Sunt. Prinsă aici, am spus poticnit. N-am vrut niciodată să rămân atât de mult. Acum avem casa asta mare şi copiii. George e director adjunct. Cunoaştem atâția oameni, şi e mai mult decât aveam de gând. Aşa mulți au plecat sau urmează să plece! Eu nu pot să plec înapoi.

Lacrimile îmi cădeau grele, aducându-mi suferință.

— Fata mea dragă.

Vorbi încet. Nu mă atinse şi nu mă alină. Aşteptă doar până când m-am liniştit.

— Urăsc locul ăsta. Întotdeauna l-am urât.

— Ei, haide.

— Nu aparțin locului ăstuia şi nici nu vreau să-i aparțin. Nu este vorba despre o lipsă de considerație. Întotdeauna mi-

e foarte cald. Nu suport căldura. N-o mai suport. Copiii mei vorbesc ca.

— George ştie cum te simți?

— El iubeşte Trinidadul! Vrea să moară aici şi aici să fie şi îngropat, în blestemata lui de casă, în grădină.

Sebastian se uită la mine, îngrijorat, vrând să spună mai multe. Expiră adânc, întinse mâna după rețetar şi-mi scrise o rețetă.

— Ia asta când ai nevoie, îmi spuse. O să uşureze puțin lucrurile.

M-am uitat la rețetă şi am citit pe ea cuvântul „VALIUM “. M-am simțit foarte împăcată. Pentru asta venisem.

Pilule de Valium, rom, conversațiile mele cu femeia-deal. Asta deveni cealaltă viață a mea, cea personală. Îi scriam în fiecare zi câte o scrisoare lui Eric Williams.

Ceva e în neregulă aici. E ceva cu insula asta. Cei care au venit înainte, cei care au plecat, îndepărtându-se pe furiş. Ceva nu poate fi rezolvat. Am dreptate? Ajungi şi tu la aceeaşi concluzie? Este greu să îndrepți numeroasele nedreptăți din trecut. Bunica Seraphina, femeia verde care mă priveşte. Ele ştiu. Ele au răbdare. Nu te pune cu ele!

E greu să îndrepți din nou totul. E greu să ascunzi totul sub un strat nou de vopsea. Lui George nu-i pasă, nu-i mai pasă. Nu-mi mai aduc aminte de ziua în care am sosit. Ziua aia a dispărut din memoria mea. Visez în fiecare zi la plecare. Cu vaporul înapoi spre casă. Ceva e în neregulă aici. Ştii ce vreau să spun, nu-i aşa?

Era prima săptămână din vacanța de vară când Sebastian dispăru. Mi-e greu să recunosc, dar am observat asta abia la prânz. Credeam că se juca împreună cu Pascale în grădina din fața casei; Venus credea că era în spate. Era ziua liberă a lui Lucy. Nimeni nu observă că poarta era întredeschisă, nici măcar când l-am chemat la prânz.

— Pascale, unde e fratele tău?

Pascale clătină din cap, total neinteresată. Fusese în camera ei toată dimineața, jucându-se cu păpuşa ei Bărbie. La cinci ani, deja îi plăcea să se împopoțoneze, târând peste tot după ea poşete minuscule, cu brățări pe brațe. Căpătase prostul obicei de a desena pe pereți şi pe mobilă cu cariocile ei roz. I-am confiscat cariocile, aşa că atunci a desenat cu pixuri şi cu creioane colorate, chiar şi cu vechiul meu tuş de ochi.

— Nu se juca afară cu soldățelul lui?

— Nee.

— Nu, mami, am corectat-o.

Nu eram îngrijorată. Grădina era destul de mare. Am ieşit în fața casei şi am văzut-o pe Venus lângă poartă.

— Doamn', poarta-i deschisă.

— Cum adică?

— Cânii-i afară pă drum. A trebuit să-i chem înăuntru.

Amândoi o urmau temători pe alee.

Venus încerca să nu pară îngrijorată.

— Crezi că a ieşit?

— Nu ştiu, doamn'. Poa' c-a văzut copiii dă la şcoală pă drum, cum mergea jos în sat. Trece-n fiece zi.

— Dar nu s-ar duce nicăieri cu ei.

— L-am văzut o dat' cum vorbeşte cu ei prin gard.

— Cu copiii ăia?

— Doamn', vrea şi el preteni dă vârsta lui. Cu cin' se joacă când nu vine băieții mei în vizită? Io crez că s-a dus afar' cu copiii ăia.

— Ce?

Satul Winderflet era în josul drumului şi după cot, un drum considerabil pentru un băiat de şapte ani.

— Venus, rămâi aici, sună-l pe domnul Harwood, spune-i să vină imediat acasă.

— Un' te duci?

— Să-l caut.

Am alergat la garaj şi am aruncat ziarele şi hainele vechi de pe bicicletă.

— Doamn', pă chestia aia?

— N-am de-ales. Poa' să fie oriunde. Sună-l pe domnul Harwood.

Am pedalat cât am putut de repede pe asfaltul încins şi apoi am dat cotul, strigându-i numele. Satul Winderflet era mult mai dărăpănat pe atunci. O adunătură de colibe şi de case de beton pe jumătate construite se îngrămădeau lângă râul şerpuitor. Câini costelivi zăceau în praf. Un cocoş se legăna într-o cuşcă pe un bidon vechi de ulei, croncănind indignat. Am pedalat de-a lungul trotuarului, strigându-l pe fiul meu, cu lacrimile adunându-mi-se în ochi, cu sudoarea picurându-mi pe frunte.

— Mi-am pierdut fiul! Strigăm. A văzut cineva un băiat mic şi blond?

O femeie care stătea la o fereastră, privindu-i pe trecători, se holba la mine. M-am oprit, furioasă.

— Mi-ai văzut fiul?

Ea clătină din cap, uimită.

— Un băieţel blond. A venit cu nişte copii de şcoală.

Femeia sugea o prună sărată şi scuipă sâmburele portocaliu într-un şervețel mototolit.

Ridică un deget.

— Încearcă-n sus.

Arătă în spatele ei, în desişul de colibe, unde curțile din spate dădeau una-ntr-alta, unde nu exista trotuar, doar un labirint de colibe făcute din tablă galvanizată şi din bucăți de lemn adunate de pe plajă.

— Mulțumesc.

Am sărit de pe bicicletă şi am împins-o de-a lungul potecilor şi a trecerilor înguste, pe sub frânghii de rufe şi pe lângă o frizerie în aer liber, unde o femeie cu părul pe bigudiuri rădea în cap un bărbat cu păr afro. M-am înroşit şi am strigat „Sebastian ". Cineva gătea: o explozie de chimion, curcuma, ardei verzi care sfârâiau pe foc. Undeva se auzea un radio. Lord Kitchener cântând Tick, tick, tick, un vechi calipso. Un câine lătră la mine. O femeie care fuma pe treptele verandei

sale îmi zâmbi şi scoase un păcănit din gât: peste tot, atitudinea asta. Ca şi cum eram caraghioasă ori nebună. Toată lumea se holba la bicicletă. Nimeni nu vorbea cu mine, nimeni nu venea să mă ajute. Voiam să arunc la pământ bicicleta şi să țip: „De ce, de ce nu m-ajută nimeni? “

Apoi: un spațiu liber, o curte comună. Patru colibe cu spatele într-un mic pătrat. Trei băieței negri costelivi aruncând bile într-un cerc desenat în țărână. Un băiat blond era cu ei, cu ochii mijiți de concentrare, gata să arunce.

— Sebastian!

Furia mă sugruma.

Bila lui zvâcni prin cerc, lovindu-le pe celelalte. Băieții scoaseră un strigăt. Sebastian ridică privirea. Chipul i se albi. Se întoarse şi o luă la fugă, dispărând prin labirint. Am dat drumul bicicletei şi m-am repezit după el, țipând, amenințând că-l omor. Zbura ca o săgeată prin ulicioarele înguste.

Când l-am ajuns, l-am prins de ceafă. Se zbătu cu toată forța şi mă muşcă de mână. L-am pălmuit cu putere.

— Mergi acasă în clipa asta, tinere, am şuierat, târându-l înapoi în locul unde jucase bile.

Ceilalți băieți dispăruseră şi ei, deşi l-am zărit pe unul uitându-se la noi de la o fereastră deschisă din apropiere.

— Să nu mai veniți după el! Am amenințat.

Înjurând, blestemând şi tremurând de furie, l-am tras pe Sebastian până acasă, ducându-mi bicicleta de ghidon.

— Stai să audă tatăl tău de asta!

Era bosumflat şi încins la față, dar nu dădea semne că-i părea absolut deloc rău.

George ne ieşi înainte nelinişt it. Ne pândise venirea de la fereastra biroului. Când i-am spus povestea, îl bătu zdravăn pe Sebastian şi îl trimise în camera lui.

— Asta o să-l învețe minte.

George era sigur că aşa avea să fie. Dar eu mă simțeam groaznic. Mâna muşcată îmi zvâcnea.

Sentimentul de vinovăție mă făcu să-i duc pe copii la Maracas a doua zi. Sebastian era tot îmbufnat. Pascale

uitase. Marea era aşa cum îmi plăcea mie cel mai mult: valuri mari spărgându-se pe tot țărmul. M-aş fi aruncat direct în ele dacă n-ar fi fost copiii. În schimb, ne-am întins prosoapele sub un pâlc de cocotieri, lângă râul din capătul de răsărit, aproape de satul de pescari. Am ademenit-o pe Pascale în apa calmă a râului, puțin adâncă, înconjurată de mici plase de pescuit. L-am lăsat pe Sebastian să-şi plângă de milă pe nisip, stând totuşi cu ochii pe el. Pascale căpăta deja personalitate. Nu era vorba doar despre acele graffiti de pe pereți. Îi era frică de lună plină şi urlă când o vedea. De multe ori, dormea cu fundulețul în sus, ca şi cum i se închina lui Allah; de cele mai multe ori, trebuia să o răsucim noaptea. Era pretențioasă la mâncare: nu-i plăcea laptele şi nu putea suferi ouăle, mai ales cele fierte. Se temea de ouă. Deja voia să devină balerină, şi toate costumele ei de baie aveau fustițe ca nişte tutu-uri, pliuri, volane. Avea un ochi mai slab, care-i fugea când era obosită. Era precoce şi inteligentă, exact ca tatăl ei.

Era George întreagă, în afară de masa aurie de păr. Şi felul cântat, trinidadian, în care vorbea.

Cu Pascale agățată de spatele meu, am înotat mai adânc pentru a ne cufunda ca un submarin. M-am lăsat în apă încet, ca un lamantin cu un pui în spate. Puteam să înot destul de mult cu ea atârnată de mine, dând din picioarele ei micuțe.

— Unu, doi, trei, am numărat, am tras amândouă aer în piept şi am plonjat sub apă, cu părul devenit mătăsos şi mişcându-se asemenea unor alge.

Era tăcut şi verde sub apă. Imediat m-am simțit uşurată. Apa avea un efect de anulare a problemelor. Ne-am lăsat la fund şi pe urmă am ieşit la suprafață să luăm aer şi ne-am cufundat din nou, înotând în sus pe râul îngust, cu pielea la fel de alunecoasă ca a unui delfin.

— Din nou, din nou, striga Pascale.

Ne-am cufundat şi am plonjat, şi am înotat, şi am ieşit la suprafață, şi ne-am cufundat din nou. Râul era liniştit,

parfumul florilor de coccoloba plutea în aer, greu precum un narcotic. Cocotierii foşneau când briza le atingea crengile maronii uscate.

Am urcat râzând pe mal şi am descoperit că Sebastian nu mai era în locul nostru de camping.

— Sebastian! Am strigat, uitându-mă în lungul plajei.

„Doamne, Doamne, Doamne! “am urlat în sinea mea.

Aceeaşi veche neliniște mă cuprinse din nou. M-am întors şi mi-am pus mâinile streaşină la ochi, cercetând cu privirea plaja către satul de pescari. Şi acolo, în depărtare, pe un teren plat de fotbal, pe nisip, între două pirogi trase pe uscat, aşezate pe o latură şi legate cu lanțuri de babale, un grup de băieței dădeau de la unul la altul o minge de fotbal. Unul dintre ei era blond şi alb.

Chiar şi copiii se îndrăgosteau de Trinidad. Mă puteam lupta cu George, dar nu şi cu ei. O săptămână mai târziu, când m-am trezit într-o dimineață, n-am putut să-mi salt capul de pe pernă. Nu-mi puteam mişca membrele. Tot trupul meu părea de plumb şi mă durea. Era ca şi cum fusesem lovită cu un ciocan; îmi simțeam fiecare oscior rupt.

— Dengue, mormăi Venus. Ie febra dengue, doamn’. A fost o epidemie în sat. Țânțarii ie răi acu’. Nai nica ce să faci, doar s-asuzi ca să dai afar’ febră, şi-n cinci zile trece.

— Febra care rupe oasele, îi spunea Lucy, pe celălalt nume al ei.

Exact aşa.

Ziua, când George era la slujbă, Venus şi Lucy aveau grijă de mine, aducându-mi carafe cu suc de lămâie cu gheață, ştergându-mi fruntea cu comprese umede care se încălzeau rapid. Am aiurat mai multe zile, zvârcolindu-mă şi năduşind între cearşafuri. Chipurile lor apăreau distorsionate, ca şi cum le-aş fi văzut prin apă: uneori, vocile lor se îndepărtau. Am devenit apatică. Sute de fețe mişunau în jurul meu, amenințătoare, privindu-mă furioase, amerindiene, indiene Aruac, africane, toate înşiruite pentru a mă cerceta pe bucățele.

„Ie bolnavă.

Toți îs bolnavi.

Oamenii albi îs toți bolnavi, frate. Îs bolnavi la cap. La sânge. Îs bolnavi ca oamenii bolnavi şi nu poa' să se scuture dă ce-i rău în ei. Niciodat'.

Ie bolnavi, frate. Iete, îşi dă ochii paste cap şi mormăie, ce zice? Îmi pare rău? Eh? I-o femeie albă bolnavă. "

Asta era Venus sau Lucy? Asta spuneau ele?

Cine spunea asta?

Cuvintele cădeau din aer.

Plângeam şi năduşeam.

„Îs bolnavi, ei aduce boalele cu ei. Asudă, da? Asudă. Roagă-te pen' toate păcatele tale, pen' toți sclavii, pen' toți ce i-ai omorât. "

— Lucy! Lucy! Am strigat.

Dar Lucy era acasă, dormea. Venus veni la mine. N-o auzeam.

— Şşş, şşş, mi se păru că am auzit.

Tremuram, temându-mă de Venus, de ce-ar putea face, de ce gândea. George mă lăsase singură cu ele. Mă puteau omorî, mă puteau omorî în somn, în starea febrilă în care mă aflam. Mă răsuceam şi năduşeam, conştientă de mâinile lor pe mine. Mă cutremuram de groază. Ştiam că mă urau. O simțeam. Le-am auzit făcând planuri cum să mă lege deasupra unui cuib de furnici, să-mi dea cu miere pe la gură. Hoțul de la Miezul Nopții râdea de mine. I-am văzut cutia ca un sicriu. Poc! Eric Williams în piața Woodford, la tribună. „Respingeți colonialismul/* Voiam să mă salveze el, să mă salveze de Lucy şi de Venus. Poleska de Boissiere stând într-o trăsură veche, cu o umbrelă de soare, făcându-şi plimbarea pe domeniul ei; avea nouăzeci de ani sau cincizeci? Eric Williams stătea aşezat lângă ea. Trăsura, un cărucior uriaş de copil, exact ca aceea folosită de familia regală în Anglia. Şi ei erau o familie regală, plimbându-se împreună în trăsură, făcând cu mâna la fel ca Regina.

Venus avusese dreptate. Cinci zile mai târziu, mi-am ridicat capul de pe pernă. Eram mai slabă şi mai lipsită de putere când m-am sculat în picioare.

— Uită-te la asta! Brusc, eram foarte speriată. Ce-ați făcut, ce mi-ați făcut? Am țipat.

Pe brațe şi pe picioare, pe stomac, o spuzeală, o iritație ca un pojar.

— Ie semn bun, doamnă, mă asigură Lucy. Te lasă febra.

Nicio cale de a ispăşi pentru păcatele celor de dinaintea mea, sau chiar pentru propriile mele păcate, pentru păcatele lui George: un alb prost şi caraghios care-şi răspândeşte sămânța. Dealurile încuviințară către mine. Umerii aceia mari se scuturară şi săltară, râzând.

Eram albă. Albă într-o țară unde asta însemna să fii implicată, complicată şi, oricât aş fi încercat să mă dau pe brazdă, vinovată. Genocid. Sclavie. Ştirbire. Colonialism – cuvinte mari legate de crime atât de odioase, încât nicio pedeapsă nu era pe măsură.

Sau poate că această vinovăție eternă era singura răsplată potrivită; un blestem, da, o agonie. În fiecare zi, rezistăm în fața acestei istorii îngrozitoare. Tot ce voiam era să merg mai departe, să ignor totul, să trăiesc ca şi cum toate aceste crime erau un vis, întâmplări de demult. Nicio persoană albă pe care o cunoşteam nu le menționase vreodată; niciun expatriat, niciun fost colonist, niciun creol francez, acele frumuseți cu ochi aspri precum Christobel, care veniseră din Martinica şi care administrau cândva domeniile. Oamenii albi nu vorbeau despre lucrurile astea.

Eram naivă. Nu îndrăzneam să aduc vorba despre sclavie. Albii nu voiau decât că negrii să învețe de la ei, să se ocupe de lucruri aşa cum făcuseră odinioară colonialiştii. Tot mai voiau Europa în Indiile de Vest.

— Acceptă totul, frate. Nu mai face pe victima. Sclavia a fost îngrozitoare, dar nu poți să dai vina pe ea pentru tot.

— Sclavia a fost blândă în Trinidad. Am fost nişte stăpâni buni, i-am tratat bine. Am avut grijă de oamenii noştri, i-am privit ca pe nişte membri ai familiei.

— Albii nu-s obligați să-ți ofere ție o viață.

— Negrul e leneş.

— Nu se poate conduce singur.

— S-a dus vremea lui Massa, eh? Acum niciunul nu vrea să muncească. Ce-o să facă acum?

— Vor să scape de noi, dar nu pot prelua conducerea.

Comentarii ale prietenilor în jurul mesei. Albii din Trinidad nu simțeau nicio urmă de vinovăție. Nu greşiseră cu nimic.

Eric Williams era singura persoană pe care o cunoşteam care vorbea despre sclavie. Aşa că i-am scris lui.

Papa, am auzit cum îți spun Papa, atât în cabinetul tău, cât şi pe stradă. Papa. Tată. La fel că albii. Şi ei au fost părinți, şi-au tratat sclavii ca pe copii. Acum tu eşti tatăl, un bărbat negru. Tu şi George: cât de diferiți sunteți voi? Bunica Seraphina tot mai aşteaptă electricitatea. Venus locuieşte acum cu noi, aşa că are apă curentă. Dar în satul ei nu există apă, şi şcoala din satul ei are nevoie de acoperiş, şi sătenii au încercat să-l repare, şi li s-a spus să n-o facă, pentru că o întreagă şcoală nouă are să fie construită de către guvern. Şi ştii ceva? Asta a fost acum doi ani. Nici acum nu există şcoală. S-a uitat de ea, aşa-i? Cum poți să dormi noaptea? Cu nimeni alături, nimeni care să te contrazică atunci când sunteți singuri. Mă iriți, domnule Williams.

Lui George nu-i plăcea noua Sabine. Eram mai tăcută, secretoasă. Supărată din cauza aventurilor lui. Nu ştia nimic de lumea mea personală, de scrisori şi de pastile.

— Ce-i cu tine? Mă întrebă într-o zi.

— Ți-am spus de multe ori.

— Vrei să pleci din insula asta.

— Da.

— Mai ai vreo teorie despre Eric Williams?

— Da. Foarte convenabil felul în care a surzit.
— De ce-ți pasă?
— Poate nu-mi pasă.
— Poate ar trebui să încetezi să te mai porți atât de infantil.
— Infantil?
— E infantil să ai idealuri. Omul e un animal imperfect. Williams e un om.
— Mă gândesc mult la el.
Am spus asta fără să ezit. Era adevărul. Mă gândeam la Eric Williams mai mult decât la George.

87 The Rât Pack, un grup de actori adunați inițial în jurul lui Humphrey Bogart, apoi, după moartea acestuia, numele dat de presă şi de marele public unui „clan “din care făceau parte în primul rând Frank Sinatra, Dean Martin, Sammy Davis Jr., Peter Lawford şi Joey Bishop (n.tr.)

20
QU'EST-CE QU'IL DIT?

Bunica Seraphina. Într-o zi, am zărit-o aşteptând un microbuz pe caldarâmul încins de lângă satul Boissiere, cu umbrela ținută sus deasupra capului. Ochii ca nişte faruri galbene aprinse, semnalizându-mi. Am oprit maşina.
— Nu vrei să te duc eu? I-am strigat.
Bătrâna încuviință din cap, ca şi cum m-ar fi aşteptat. Bunica îşi închise umbrela şi se aşează pe scaunul din față, strângându-şi picioarele şi brațele osoase.
— Mă duc în oraş, i-am spus. Unde să te las?
— Casa Roşă, replică, împingându-şi înainte bărbia.
— Oh, ai o întâlnire, am tachinat-o zâmbind.
Strânse tare de poşetă, uitându-se afară pe fereastră.
Am insistat.
— Te duci des la Casa Roşie?

Se uită la mine ca şi cum aş fi fost o tolomacă.

— Da. Încuviință din cap. Vinerea din urmă-n fiece lună.

Am fost şocată.

— De ce?

— Mă duc să-mi dau scrisoarea.

— Ce scrisoare?

Am simțit cum stomacul mi se strânge ghem.

— A de-o scrie Clive pen' mine.

— Clive scrie scrisori pentru dumneata?

Încuviință din cap.

— Cui îi scrii?

— Lu' doctoru' Williams.

— Prim-ministrul?

Bătrâna încuviință iarăşi din cap, privindu-mă pe furiş.

A fost cât pe ce să apăs pe frână, dar am reuşit să conduc mai departe.

— Şi dumneata. Îți duci scrisorile personal?

Dădu aprobator din cap.

— Ai primit vreodată răspuns?

Făcu un mic gest indiferent: din nou, o întrebare prostească.

— Despre ce îi scrii?

— Io cer ceva.

Vocea ei era tăioasă, furia mocnea în ea. Se săturase să aştepte.

— Bunică, o să capeți ce vrei. Ştiu că o să capeți.

Dar ochii bunicii erau reci şi îşi ținea gura încleştată. Atunci mi-a fost frică de ea. Am mers mai departe, schimbând traseul ca să o pot duce pe bătrână până în fața treptelor casei puterii. O clădire mare de piatră, vopsită în roşu sângeriu, arsă până la temelii cel puțin o dată şi reconstruită exact la fel. Bunica se dădu jos din maşină, ținându-şi strâns umbrela şi geanta. Nu spuse mulțumesc sau la revedere, sau orice altceva. Am observat că era mai slabă şi mai adusă de spate decât ultima dată când o văzusem, ca şi cum nu putea privi decât în jos.

Mi-am trimis fiul de-acasă la vârsta de nouă ani. L-am expediat în Anglia. Şi nici nu eram singura mamă care o făcea; toate îi trimiteam de-aici, cele care rămâneam. Băiețel creol blond; l-am trimis de- aici ca să primească o educație. Ca să fie pregătit pentru când aveam să fim cu el în Anglia – pe atunci încă mai speram că urma să plecăm într-o bună zi. Poate l-am trimis ca să guste puțin din ceea ce voiam eu, să aducă înapoi cu el măcar ceva? Am ales o mică şcoală pregătitoare din Kent. Sacou şi pălărie de paie, şi pantaloni scurți, şi cravată, şi ciorapi până la genunchi, şi un set de jocuri, şi tenişi, şi chiloți, şi maiouri noi, şi pantofi. Pantofi cu şireturi, două perechi; una bună. Am petrecut multe ore cosând etichete cu numele lui pe fiecare articol de îmbrăcăminte şi prosop, pe fiecare cearşaf şi pătură. „Sebastian Harwood. Made în Trinidad. “

După primul lui semestru, ne-am dus la Aeroportul Piarco să-l aşteptăm la cursa BOAC. Eu purtam ochelari mari de soare ca să-mi ascund ochii umezi.

— Uite-l, uite-l, am strigat, văzând un băiat blond care-şi făcea apariția în capul scărilor şubrede ale avionului.

Părea nesigur pe sine, coborând fiecare treaptă cu grijă, de parcă de-abia fusese trezit din somn. Păşea încruntat, ca şi cum ar fi fost preocupat de ceva.

— Dragă, e el. Slavă Domnului!

George era cufundat într-un ziar. Inima îmi bătea cu putere, eram nerăbdătoare să-mi strâng din nou în brațe băiețelul. Alte câteva mame stăteau acolo, aşteptând încordate. Însoțitoarele de bord îi conduceau pe copiii noştri. M-am repezit să-l întâmpin pe Sebastian, acoperindu-l de sărutări, strângându-l atât de tare, încât scânci. Bietul băiețel: mut, amețit, incapabil să răspundă la sutele de întrebări cu care l-am bombardat.

— Cum a fost zborul? Mâncarea din avion? Ceilalți copii din avion, cunoşteai pe vreunul? Eşti obosit, iubitule? Ți-e foame?

El dădu aprobator din cap, cu ochi somnoroşi, la toate întrebările mele. Lucy îi pregătise cina preferată: callaloo şi

banane prăjite.

— Aşteaptă doar să ajungem acasă, am spus şi l-am îmbrăţişat strâns.

Venus era în bucătărie.

— Eh, eh. Iote cin' s-a-ntors! Un flăcău în toată legea. Iote ce slăbănog ie, şi ce alb. Eh, Domnu'

Slăbănog Prăpădit?

Râse şi îl îmbrăţişă pe Sebastian, deşi el nu voia să fie luat în braţe şi se trase înapoi. Şi totuşi, ochii i se umplură imediat de lacrimi.

Venus se aplecă, apropiindu-şi faţa de a lui, şi îl cuprinse iar în braţe. El se agăţă de ea, plângând cu lacrimi fierbinţi. Şi în ochii lui Venus erau lacrimi, pe când îngenunchea pe podeaua din bucătărie, strângând în braţe durerea şi dorul de casă ale fiului meu.

— Oh, 'mnezeule, zău aşa. Oh, 'mnezeule, ce-i cu tine, eşti băiat mare.

Dar îl ţinu strâns, fără să-i dea drumul, într-un fel care o liniştea pe ea însăşi. Trupul lui micuţ se cutremura.

M-am întors şi am plecat, lăsându-i acolo.

George era în picioare la bar, turnându-şi nişte rom cu sifon. Nu-i plăcea toată agitaţia asta, lui nu-i fusese dor de fiul nostru. Întinse către mine un pahar aburit. Am scuturat din cap şi am trecut pe lângă el.

În dormitor, am dat drumul la aerul condiţionat şi m-am întins pe patul nostru. M-am întors pe o parte, cu lacrimile picurându-mi din ochi pe pernă. Ar fi trebuit să scap atunci, în acele vremuri de început, ar fi trebuit să-mi fac bagajele, să-mi iau rămas-bun de la George şi de la Trinidad, să-mi duc copiii înapoi în lumea civilizată.

Sebastian nu a mai avut niciodată nevoie de mine, nu cu adevărat. A sosit şi a plecat la internat de trei ori pe an în următorii unsprezece ani, dar nu a mai fost niciodată acelaşi. Eu îl abandonasem. Iar el îşi abandonase nevoia de mine.

Vreme de mulți ani, a vorbit două limbi. A învățat să vorbească engleză literară de la profesorii şi de la prietenii lui, ca un mod de autoapărare. Elevii de la internat aveau voie să-şi aducă un animal de companie, şi broasca lui preferată fu înlocuită de un iepuraş negru numit Bouncer, pe care îl ținea într-o cuşcă specială. Dar, de fiecare dată când cobora din acel BOAC pe tarmacul din Piarco, prima lui limbă îi urca năvalnic din gât. Vorba cântată prindea viață, tot vocabularul ăla aiurit. Făcea tot timpul eh, eh şi oho, îşi sugea dinții şi spunea mash up şi bol' face, umbla de colo colo desculț şi nu scotea o vorbă despre ce făcuse în acel trimestru la şcoală, ca şi cum nici nu existase aşa ceva. Când a devenit adult, n-a mai rămas nicio urmă din limba insulei; vorbea engleza corectă. Toate astea mi-au frânt inima atât de tare, încât n-am mai trimis-o niciodată pe Pascale de-acasă.

George cumpără o altă bucată din Trinidad. De data asta, era o fâşie de pământ cu o bucată de plajă şi un banc de nisip, şi propria ei insuliță, o stâncă destul de ascuțită, după cum am văzut din fotografii, în largul coastei Blanchisseuse. Nu mai voiam să merg la plajă, cu pielea mea de culoarea tecului. De cele mai multe ori, după-amiaza dormeam dusă, după două pastile de Valium. George dispărea de obicei, iar când se întorcea acasă, mirosea a iarbă şi a mirodenii. Mirosul acela am ajuns să-l cunosc foarte bine; venea acasă adeseori purtându-l ca pe o colonie, ca pe parfumul unei alte femei. Uneori voia să facă dragoste cu mine, chiar şi când eram amețită de medicamente.

— Cum ai putut?

— Cum am putut ce?

— Ştii tu! Dă-te jos de pe mine!

— Iubito! Ce-a-ntâmplat? Ştii că-ți place asta. Ştii că-ți place de mine.

— N-am chef.

— Zău? Eşti sigură? Îşi trecu mâinile pe picioarele mele, urcând în sus, sub fustă. Tu întotdeauna ai chef.

M-am răsucit, îndepărtându-mă de el.

— Nu după ce ai fost cu ea.

— Am fost pe plajă.

— Ai fost cu ticăloasa aia.

— Îți imaginezi tot soiul de prostii.

— Iar tu n-ai pic de imaginație. Eşti plicticos. Nu vezi nimic. Ochelari de cal! Nimic. Eşti un bărbat plicticos. Plicticos! Am țipat la el prin ceața care mă înconjura.

— Iubito!

— Dă-te jos de pe mine!

Se ridică în picioare şi mă privi lung, clătinând din cap.

Mai târziu, în grădină, fumam. Femeia-deal cea verde se uita în jos la mine din imensitatea ei. Ştiam bine asta.

S-a rostogolit în tine.

Poate că da.

E al tău. N-ai decât să-l păstrezi.

Nu-l vreau.

Scapă-mă de el!

Nu-l vreau.

E îndrăgostit de tine, şi nu-l condamn.

Sunt foarte frumoasă. Nu ştiai?

Nu până să vin aici.

Bărbatul tău ştia unde vine.

Da. Acum e distrus. Distrus.

Am auzit un râset uşor, râsul recunoaşterii amuzate şi al exaltării.

Am mai luat nişte pastile. Am dormit câteva zile la rând.

Apoi, într-o zi, George veni acasă agitat.

— Uită-te la asta!

Aruncă pe masa din patio o broşurică. Ploaia torențială tocmai se oprise. Apa picura de peste tot şi totul în jur lucea, iar păsările kiskadee erau agitate, făceau gălăgie, strigându-şi eterna întrebare: Qu'est- ce qu'il dit?

Am luat de pe masă broşurica, şi mi-am dat seama că era un paşaport. Trinidadian. L-am deschis, am citit numele lui George, datele lui. Am răsfoit paginile albe, rigide, până la o

poză recentă. Fața lui George se schimbase. Îi apăruseră încreţituri în jurul ochilor, obrajii i se mai împliniseră şi, da, pielea lui era mai întunecată. Dar încă era un bărbat foarte atrăgător, cu ochii lui azurii ieşind în evidenţă pe noua nuanţă a pielii sale. La treizeci şi şapte de ani, George era în floarea vârstei. Paşaportul era nou- nouţ.

— L-am ridicat azi-dimineaţă, îmi explică.

— Cum de l-ai primit, când tu nu eşti născut aici?

— Trebuie să-l am.

— De ce?

— Europenii nu mai pot deţine pământ. Doar trinidadienii.

— Şi?

— Şi aşa am devenit trinidadian.

— Ce?

— Sunt trinidadian.

M-am uitat la el, şocată.

— E imposibil.

— Ba nu, nu e.

— Cum?

— Am predat, în schimb, vechiul meu paşaport britanic. Ai voie să faci asta.

— Nu se poate!

— A trebuit s-o fac. Ori asta, ori vindeam totul şi plecăm.

— Dar asta-i ce vor ei. Ei controlează cine şi ce ia, ca să nu mai luăm nimic în plus.

— Ei bine, îmi pare rău pentru ei, dar eu deţin părţi din Trinidad.

— Dar tu eşti englez! Cum o să poţi să te mai întorci vreodată în Anglia?

— Nu-ţi bate capul cu asta. Sunt englez prin naştere. Prin naştere şi sânge. Ambasada britanică mi-a dat asigurări. A trebuit s-o fac.

— Fără să discuţi cu mine?

— Fără.

— Iisuse, George, când o să înţelegi că nu suntem doriţi aici? Te agăţi de slujba ta.

— Sunt trinidadian acum, şi la fel sunt şi copiii noştri. Am trăit aici zece ani. Aici e casa noastră. Şi alții construiesc lângă noi. Curând, o să fie un cartier care o să-ți placă. O să mai cumpăr pământ. E ieftin ca braga. Dacă îmi pierd slujba, pot să-l valorific. Când o să vezi şi tu imaginea de ansamblu? Ce vrei să fac? Să mă întorc la o slujbă de funcționar în City? Să fac naveta cu o servietă în mână, să plec la muncă pe întuneric, să mă-ntorc acasă pe întuneric, cu trenul şi cu metroul, ca acei bieți rataţi? Nu pot să fac asta. Aici sunt cineva. Ne cunoaştem cu toată lumea. Ce vrei de la mine? Să mă întorc în blestematul de Harrow on the Hill?

— Urăsc locul ăsta! Am țipat. Vreau să mă-ntorc acasă.

— Ei bine, pleacă.

Ochii lui ardeau.

Am început să plâng, privindu-l în față. George mă privea şi el. O teamă supărătoare îmi rodea stomacul.

I-am tras o palmă. Tresări şi îşi duse mâna la obraz. Ochii îi deveniră calmi şi serioşi, şi în acel moment îmi răspunse la ardoare cu eleganță. Nu ştiu unde a găsit eleganța asta. O hotărâre care îi aparținea, aici era vorba despre respectul lui de sine, prețul uriaş pe care şi-l punea pe propriul cap. George se aprecia într-un fel delicat, discret, tenace. Se cunoştea bine. Aşa se explica farmecul său. Încuviință din cap, prudent, încet.

— Dacă mai insist cu asta, o să te pierd, am spus încet.

El tăcu.

Dar am înțeles. Nu se lăsa intimidat.

Qu'est-ce qu'il dit? Țipau păsările afară.

— Tăceți din gură! Am strigat la ele. Tăceți din gură, tăceți!

Qu'est-ce qu'il dit?

— A zis: „Pleacă, pleacă ". Şi poate chiar ar trebui.

Mai târziu, Lucy îmi prepară una dintre poțiunile ei. Am dat-o pe gât cu alte pastile de Valium. Am dormit ca să uit. George ieşi şi se îmbătă. I-am scris lui Williams.

Acum, corupția e evidentă! Toată lumea vorbeşte despre ea. Zece ani ai avut. La fel ca mine. Zece ani. Eu încă mai aştept raportul ăla. Deschizi vreodată aparatul ăla auditiv? Ştim cu toții despre afacerea cu compania de canalizare străină, cum miniştrii tăi au cerut mai mulți bani pentru băieți, consilierii tăi apropiați. Se zice că la început ai fost şocat, când ai auzit despre escrocheria asta, dar până la urmă te-au convins. Începutul sfârşitului. Acum iei şi tu banii în plus, la fel ca ei.

Fereşte-te de bunica. Încă îşi mai face nevoile afară. Acum vine până la uşa ta. Fereşte- te de mânia ei. Până şi vechiul tău prieten Sparrow s-a întors împotriva ta. Ultimul lui calipso o spune răspicat: „Pleacă dracu' d-aci ". Îl aud tot timpul la radio. Cutiile mele s-au înmulțit. Sunt zece cutii acum. Le ascund în podul din birou. George nu ştie. George poate să se ducă dracului, la fel ca tine. Cândva ai fost strălucitor, minunat. Prieteni educați, C.L.R. James88, George Padmore—, Aime Cesaire— Îi cunoşteai pe toți. Nu-i de mirare că te-au dat afară din Comisia Caraibă. Nu-i de mirare. Erai pură dinamită. Exact ce nu voiau ei, un instigator, un demagog pe care nu-l puteau ține sub control. Şi pe urmă îl arestezi pe C.L.R. James de teama influenței lui subversive. Îl arestezi! Profesorul tău, prietenul tău.

Am luat mai multe pastile. Raportul ăla despre canalizarea din Paramin n-a fost niciodată întocmit, poate nici măcar n-a fost cerut. Nu-mi păsa. La dracu' cu toate! Eram o proastă. Şi eram măritată cu un bărbat care plănuise totul cu mare grijă. Nu-mi puteam aminti casa noastră din Harrow on the Hill, n-o puteam vedea cu ochii minții. Apoi, într-o zi, am aflat, cu totul întâmplător, că George o vânduse – fără să-mi spună.

— De ce? Am strigat.

— Pentru că aveam nevoie de bani.

— Din nou, nu m-ai întrebat. Nu te-ai sfătuit cu mine.

— De ce-ar fi trebuit s-o fac? Casa era a mea, nu a ta.

— Era un cadou pentru noi.

— Cumpărat cu banii părinților mei. Cu numele meu pe toate actele.

Niciodată nu mă gândisem la implicațiile acestui lucru. Eu nu aveam nimic. Soțul meu mă deținea însă pe mine. Eram o proprietate, o proprietate umană. Eram prinsă că într-o cursă în Trinidad. Femeia verde se uita în jos la mine, mută, dar niciodată compătimitoare.

Şi totuşi, am continuat să dăm petreceri. Petrecerile ne vindecau. Petreceri lângă piscină, dineuri, cocktailuri. Întotdeauna Jules, întotdeauna Irit, Helena şi Gabriel, familia Baker. Eram mândri de noi, de casa noastră şi de copiii noştri, şi totul lăsa impresia că eram binecuvântați: bani, înfățişare plăcută, sănătate. Viața noastră părea invulnerabilă. Şi, pentru acele vremuri, chiar aşa era. Petrecerile ne-au apropiat din nou. Flirtam şi făceam pe grozavii, conştienți de dorința simțită de fiecare pentru celălalt. Apetitul nostru sexual nu a scăzut niciodată. Petrecerile ne făceau să ne amintim de asta şi i-am iertat lui George infidelitățile, pe care uneori chiar mi le mărturisea.

— Îmi pare rău, atât de rău, a plâns odată George, căzând în genunchi. Iartă-mă. Sunt atât de lacom. Nu le iubesc pe celelalte. Sunt sclavul tău, Sabine. Mă ai în lanțuri. Inima mi-e înlănțuită de tine.

George bea din ce în ce mai mult. În weekenduri era un fleac să dea pe gât un rom cu sifon la 11 dimineața şi apoi să bea toată ziua.

„Căldura topeşte alcoolul “, asta era convingerea lui. Stătea ore în şir lângă piscină, citind, învârtind gheața în paharul lui cu rom. Încă mai curăța zilnic piscina, cu afecțiune, adunând impuritățile, turnând clor şi lăsând să cadă în apă picături albastre. Trăia în pantaloni scurți, tricouri de bumbac şi şlapi. Tranzistorul lui era mereu deschis, fixat la ştirile locale sau la meciurile de crichet. Cu toate astea, nu şi- a pierdut niciodată accentul britanic. La drept vorbind, acesta chiar a devenit mai puternic. Toată insula vorbea într-un fel cântat,

melodios, tachinând şi persiflând, pe un ton jucăuş şi sfios, şi inflexibil. Dar George tuna. Râsul lui era uluitor, o izbucnire atât de zgomotoasă, că oamenii râdeau batjocoritor, pe la spatele lui.

Încă îi mai scriam lui Williams, de cele mai multe ori noaptea, furişându-mă în birou când casa era cufundată în întuneric.

Greve pretutindeni, sute, câte una în fiecare zi la ştiri, tulburări la schelele petroliere, în fabricile de zahăr. Răspunsul PNM-ului? Să interzică prin lege grevele! Tu eşti corupt, la fel ca George. Să fie ăsta blestemul insulei? Oare amerindienii ne-au blestemat pe toți, ne-au condamnat la nebuniile noastre, la ceea ce insulă oferă cu atâta generozitate? La patimă, şi băutură, şi eşec în guvernare. O moştenire națională? Ai ratat planul. Eşti copleşit şi distrus. Eşti legat prin contract. Eşti înrobit. Eşti un colonist. Eşti prins în uşa turnantă a tuturor acestor metode de odinioară. Toți oamenii se nasc egali în prostie şi-n lăcomie.

Bunica Seraphina se îmbolnăvi. Furuncule pe picioare, răni deschise supurânde.

— Nu vrea să se duc' la spital, îmi mărturisi Venus. Nu vrea nici să se duc' la vreun doctor.

— S-a mai întâmplat asta?

— Când şi când.

Casa lor de pe deal nu era bine aerisită. Acum, că băieții crescuseră, bunica dormea pe podea. Buboaiele apăreau din sărăcia lucie. Am adus-o pe bunica acasă, cu picioarele înfăşurate în bandaje făcute din bucăți de pânză. Dormea în camera lui Venus, lângă bucătărie. Lucy îi doftorici bubele, punând pe ele cataplasme calmante din ierburi. Bunica aproba tratamentul lui Lucy. Bătrâna zăcea liniştită în patul lui Venus. Venus dormea în camera lui Sebastian, căci el era plecat la şcoală. Bernard şi Clive veneau şi ei. Timp de o săptămână, fu ca o tabără. Casa era plină. Pascale şi fiii lui

Venus țipau şi alergau nestăpâniți. George se făcu nevăzut. N-o plăcea deloc pe bunica.

— Mă trec fiorii când o văd pe femeia aia.

— Mă bucur.

— E o pacoste.

— Da.

— Nu vreau s-o încurajezi să stea aici.

— O să stea până se simte mai bine.

— Arată de parcă deja a murit.

— Ba din contră. Bunica e foarte vie.

Într-o seară, am furişat o privire la ea în cameră să văd cum se simțea, însă patul era gol. Veioza de pe noptieră scălda încăperea într-o lumină de culoarea tabacului. Dar cânta. O auzeam cântând. Bunica? Da, cânta, cu o voce puternică şi clară. M-am strecurat în cameră. Uşa care dădea în micuța baie alăturată era deschisă. Duşul curgea. Apa cădea asemenea unei ploi neîntrerupte; sunetul îmi stârni un sentiment dureros şi vinovat. Umerii mi se lăsară. Sunetul cântecului şi al ploii.

Perdeaua de la duş era trasă doar pe jumătate. Rochia veche a bunicii zăcea mototolită pe podea. Am îndrăznit să arunc o privire, rapidă, furişată – şi iat-o. O cruce umană neagră. Bunica Seraphina, cu brațele desfăcute, cu capul pe spate, cu apa scăldându-i ochii, umplându-i nările, gura deschisă. Cântând în tot acest timp, cu trupul ei negru plin de clăbuci lăptoşi de săpun. Bunica, plină de săpun şi cântând ca un înger în casa mea.

În acea seară, Lucy mă căută şi mă găsi în pat.

— Doamnă, beți asta.

Acceptăm de fiecare dată băuturile ei tonice răcoritoare. Cele mai multe erau destul de nevinovate, ca nişte aspirine solubile. Aveau un gust destul de plăcut şi mă calmau. Tonicul ăsta arăta diferit, mai întunecat la culoare, cu bucățele de coajă de copac rotindu-se în el.

— Ce-i asta?

— Beți. Vă face bine.

Am adulmecat şi am gustat.

— Ooo! M-am strâmbat. Asta e… Oh, Doamne!

Am mai luat o gură şi pe urmă m-am uitat la ea direct, ținând paharul în echilibru pe un genunchi.

Lucy avea întotdeauna un aer trist. Tristețea ei semăna cu a mea, şi asta mă făcea să mă simt alinată.

— Lucy, ce s-a-ntâmplat?

Ochii căprui ai lui Lucy ardeau, blânzi. Nu prea ştia ce să-mi spună. Linia lăsată a umerilor, sânii ei căzuți, fața deformată de suferință… Ochiul ei leneş mă privea pătrunzător.

— Fata mea a murit, doamnă.

— Oh, Lucy, îmi pare atât de rău.

Încuviință din cap, de parcă ar fi vrut să-şi confirme sieşi acest fapt.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimeni nu ştie. Nici doctorii nu ştie. S-a-mbolnăvit. Un soi dă febră la creier.

— Ce groaznic!

— Da, doamnă. A murit în maşină, în drum spre spital.

— Nu!

— Da, doamnă.

— De ce?

— A fost aşa deodat'.

— Când s-a-ntâmplat asta?

— Acu' mulți ani, doamnă. Era femeie, avea douăj'doi de ani.

O lacrimă alunecă pe obrazul lui Lucy.

— N-ai putut s-o ajuți cu leacurile tale?

— Am încercat. Da' nica n-a ajutat-o. N-am ştiut să fac nica să-i salveze viața.

M-am uitat lung la tonicul pe care tocmai îl pregătise Lucy pentru mine.

— Pe mine poți să mă salvezi?

— Nu, doamnă.

— Uneori, mă simt de parcă şi eu aş muri.
— Văz asta.
— Ştii, mi-e dor de casă. Poți să-mi dai ceva pentru asta?
— Da, doamnă. Bea ce-ți dau.
— Africanii care au venit în Caraibe pe vapoare… Şi lor le era dor de casă.
— Da.
— Nici ei nu s-au mai întors niciodată acasă, nu-i aşa?
— Unii s-a-ntors în spirit.
— Cum?
— Au băut o zeamă. O otravă.
M-am uitat la ea, plină de speranță.
— Poți să-mi faci o astfel de zeamă?
— Nu, doamnă.
— Îmi pare rău, Lucy.
Mi-am plecat uşor capul.
Se făcu nevăzută. Mi-am sorbit tonicul şi curând am adormit, visându-i pe Sebastian şi pe Pascale. Îmi făceau cu mâna de pe un banc de nisip. Sebastian ținea în palme o mică urnă de lut. A deschis-o şi a început să împrăştie ceva din ea. Cenuşă. Firele de cenuşă zburau alene în jos asemenea unor păsări, purtate de vânt. Unele cădeau şi pluteau pe mare. Între mine şi ei era un golf, şi eu stăteam tot pe un banc de nisip, în apă până la glezne. Unele fire de cenuşă alunecau pe suprafața apei, către mine. Alcătuiau un desen cu picățele. Fulgi mari şi negri. Pe cine împrăştiau ei? Nu ştiam. Cenuşa plutea către mine, dusă de un val, alunecând printre picioarele mele. M-am dat înapoi ca să mă feresc de ea, şi atunci am ştiut. Era George. Cenuşa lui George, udă şi încărcată de apă, lipindu-se de picioarele mele.

88 Cyril Lionel Robert James (1901-1989), istoric, jurnalist şi teoretician socialist afro-trinidadian (n.tr.)

89 George Padmore (numele real: Malcolm Ivan Meredith Nurse; 1903-1959), lider trinidadian al mişcării panafricane

(n.tr.)

90 Aime Fernand David Cesaire (1913-2008), scriitor, poet şi om politic afro-martinican, unul dintre fondatorii mişcării Negritude, mişcare literară şi ideologică a intelectualilor francofoni de culoare (n.tr.)

21
OMU' NU MUŞCĂ

Devenea ceva din ce în ce mai obişnuit să vezi la Country Club membri cu pielea neagră sau maronie, printre ei numărându-se Eric Williams şi diverşi paraziți. Le plăcea să se-nvârtă pe-acolo, să bea cocktailuri şi să râdă zgomotos la bar. De regulă, îi evităm.

Odată, pe la vremea prânzului, eram acolo la club singură. Sebastian era plecat în Anglia, şi Pascale mergea la şcoala primară aflată în apropiere. Începusem să îmi petrec prânzurile şi după-amiezile singură la club, stând la soare lângă fântână. Citeam, fumam şi urmăream iguanele alergând prin iarbă. Sau înotam mai multe lungimi de bazin în piscina de dimensiuni olimpice, uneori chiar patruzeci. Personalul mă cunoştea, aşa că atunci când un chelner veni la mine cu o tavă, am fost surprinsă. Nu comandasem încă nimic de băut.

— Bună, Martin, i-am spus negrului tânăr şi arătos, îmbrăcat cu o cămaşă albă imaculată.

Martin părea puțin cam agitat în vreme ce se apropia, şi, când coborî tava, am văzut un plic alb. Eu şi Martin ne-am privit cu aceeaşi curiozitate mută. Am ridicat din sprâncene, şi el îşi trase buzele în jos, mimând o expresie serioasă. Am deschis plicul şi am citit scurtul bilet.

— Unde e? Am şoptit, şocată, uitându-mă în spatele lui Martin.

— La bar, doamnă.

— Iisuse Hristoase!

Martin zâmbi, încântat să fie mesagerul.

Am citit din nou biletul, mişcând din buze.

Am ridicat privirea către barul acoperit. Da, puteam distinge o siluetă familiară aşezată acolo. Costum şi cravată, ochelari întunecați, aparat auditiv. Cu el era o adolescentă. Fiica lui, Erica?

— Fata lui i-aci dă la şcoală din Anglia, explică Martin. O-aduce aci câteodat'. Îi place să fie cu ea.

— Martin. Dumnezeule! M-a invitat să bem ceva împreună.

Fața lui Martin se încreți într-un rânjet până la urechi.

Am râs ca să-mi ascund teama.

— Eşti surprins?

— Da.

— La naiba! Ce să fac?

Martin se uită către locul în care stătea Williams, cu capul băgat într-un ziar.

— Du-te, eh. Omu' nu muşcă.

— Nu pot. Sunt prea agitată şi îl urăsc.

— Nu-i aşa dă rău, doamnă. Vine dă multe ori. Ie bun cu noi.

— Încă mai crezi în el?

Figura lui Martin luă o expresie nepăsătoare, destinsă. Ridică din umeri.

Purtam bikini, eram mânjită cu loțiune solară şi încă udă după înot. M-am uitat în sus către silueta oarbă şi surdă în costum, şi o ură criminală începu să crească în mine. Îşi amintea de mine de la Hilton? Făcea legătura între mine, Irit şi soțul meu?

— De ce crede că mă cunoaşte?

— Mă-ntreba dacă eşti doamna Harwood, doamnă.

— Zău?

— Mda, doamna care merge pă bicicleta verde prin Port of Spain.

M-am holbat la Martin, uluită.

Ochii îi jucau în cap şi îşi înăbuşi un hohot de râs.

— Mergeai cândva p-o bicicletă, aşa-i, doamnă?

— Da. Brusc, m-am întristat. Da, cu ani în urmă. Când am ajuns aici.

Martin părea impresionat. Clătină din cap.

Am observat că fiica lui Williams coborâse la piscină şi stătea pe marginea bazinului, gata să sară în apă. Williams lăsase jos ziarul şi aştepta să o vadă plonjând.

— E aici singur? Fără bodyguarzi, fără anturaj?

— Ie singur, doamnă.

Fiica lui era slabă şi cu picioare lungi, drăguță. Execută o săritură precisă în bazin.

Am oftat.

— Spune-i prim-ministrului că vin într-un minut. Doar să-mi pun nişte haine pe mine.

— Fiica dumitale e o înotătoare bună, i-am spus lui Eric Williams pe când mă apropiam de el.

În final, se dovedi că aveam la îndemână doar o rochie străvezie cu buline, aşa că am tras-o rapid pe mine, lăsând dinadins la vedere o suprafață mare din sâni. Părul meu blond scurt era încă ud şi pieptănat peste cap. Pielea îmi era într-un fel mai expusă după repriza recentă de înot şi după aplicarea cremei solare. Purtam şlapi şi eram bronzată. De dragul bunicii, nu am întins mâna şi nici nu am arătat în vreun fel deferență pentru statutul lui. M-am instalat confortabil în fotoliul de răchită din fața sa. Martin se apropie cu paşi uşori de masa noastră.

— Un Bentley, te rog.

Am zâmbit, şi Martin încuviință din cap.

— Încă un rom cu sifon pentru mine, spuse Williams, schimbându-şi accentul în cel trinidadian al claselor educate.

În jurul nostru, toată lumea privea în altă direcție, dar eram conştientă de urechile ciulite, de interesul pe care-l stârnisem.

— Ea e aici în vacanță?

— Da.

— La şcoală, în Anglia?

— Da.

— Şi fiul meu e în Kent. S-a întors acolo acum câteva zile.

Nu vedeam ochii lui Williams prin ochelarii lui de soare întunecați. Eram însă conştientă de detaşarea lui. Mă studia în vreme ce vorbeam. Purtarea lui era atentă, curtenitoare, ca şi cum adună păreri personale. Era mult mai calm decât mine.

— Are şi mintea tatălui ei?

— Oh, da.

— Şi trăsăturile mamei?

El suflă un fuior de fum violet şi încuviință din cap gânditor.

Toată lumea ştia de cea de-a doua soție a lui Williams, Soy Moyou. Soy fusese dragostea vieții lui: tânără, superbă, pe jumătate chinezoaică. Murise de tuberculoză după doi ani de căsnicie. Erica era singurul lor copil.

— Mama ei nu era doar o femeie frumoasă, la care să te uiți cu plăcere – la fel ca dumneata. Era şi o femeie foarte inteligentă.

Am roşit fără să vreau.

Eric Williams îmi aruncă un zâmbet chibzuit şi amuzat, luându-mă pe nepregătite.

— Ştii, eram… atât de retras înainte să ne cunoaştem. Unii oameni pot să aibă un asemenea efect asupra ta. Pot să te facă să simți nevoia de mai mult decât propria ta persoană.

Am dat aprobator din cap, uşor ruşinată. Voiam să flirtez, să dețin din nou controlul, dar mi se uscase gâtul. Mă simțeam amuțită de aură lui de putere şi de această abordare sinceră. Mă manipula. „Putere, mă soeur. “Mi-am amintit de cuvintele lui Irit. Dar el continua să mă cântărească dindărătul acelor lentile întunecate, apreciindu-mi reacțiile.

— Da. Am continuat să mă uit la el cu detaşare. Întotdeauna am crezut asta despre soțul meu, George.

— Atunci, e un bărbat norocos.

— Cât a trecut de când a murit soția dumitale?

— Paisprezece ani. A murit la scurt timp după naşterea fiicei noastre.

— Îmi pare rău.

— Să nu-ți pară. Erica e bucuria mea. Ea mă ține viu, mai ales în zilele proaste. Ca să am mai mult decât doar aceeaşi veche slujbă, glumi el, învârtindu-şi romul în pahar.

— Pe vremuri, dacă nu te superi, erai pasionat de slujba asta.

— Da.

— Te-am văzut vorbind. De fapt, de două ori. În piața Woodford.

El păru sincer surprins.

— Ce?

— S-a dus vremea lu' Massa. Te-am auzit zicând asta. Acum patru ani.

Williams se foi pe scaunul lui. Touche. Am fost mulțumită de mine; acum el era luat pe nepregătite. Am zâmbit.

— Acum bem la prânz în vechea casă a Poleskăi de Boissiere. O rudă a dumitale, poate?

Mi-am dat seama că nu voia să-i vorbesc în felul ăsta. Nu încă. Dar la ce se aşteptase? Să se uite din nou la formele mele frumoase, să se distreze în vreme ce stătea la bar? Voise doar o companie feminină pentru o oră?

Eric Williams îşi ridică ochelarii întunecați. Îi împinse în sus pe cap şi se holbă la mine. Ochii lui erau de un maroniu îndrăzneț, albul era lucios, ca fildeşul îndelung lustruit, ca ochii unui bărbat având doar pe jumătate vârsta lui. Limpezi, mari şi larg deschişi.

— Îmi zici că io-s Massa acu'?

Accentul lui dispăruse, acum vorbea ca bărbatul din zilele Universității din stradă.

— Cuvintele dumitale. Tocmai ai spus asta.

— Toată lumea zice asta.

— Soția dumitale. Ar fi spus şi Soy asta despre dumneata?

Williams se holbă la mine fu oarecum amuzat de impertinența mea.

— Scuze, am murmurat.

— Pe Soy n-o interesa deloc politica. Niciodată n-a vrut să intru în politică, nu ca acum. Dacă ar mai fi fost în viață, nu m-aş fi implicat niciodată atât de mult. Ea nu voia asta. Totul ar fi fost diferit.

— Atunci, cine, dacă nu dumneata?

Williams ridică din umeri.

— Mai sunt şi alții. Robinson. Alți oameni.

— Eu sunt aici de zece ani. Am ajuns în ziua în care ai lansat PNM-ul. Țara asta mi se pare. Obositoare. M-a învins şi pe mine.

— Şi? Crezi că m-a învins pe mine?

— Da.

— Nu există apă potabilă pentru servitoarea care locuieşte pe deal?

— Nu e ăsta lucrul cel mai puțin grav?

— Ai venit aici ca să mă ataci din nou?

— Am fost invitată.

El încuviință din cap.

— Cine te critică, domnule Williams?

— Tuturor le place să critice; bârfa e-n floare.

— Şi dumneata îi omorî pe toți rivalii, unul după altul, nu?

Williams se uită la sânii mei. L-am lăsat să se holbeze. Aş fi putut să-mi deschei rochia, să-i permit să-şi desfete ochii. Brusc, m-am simțit excitată… şi furioasă.

— La fel îl. Critici pe soțul dumitale?

— Îi face bine.

— De ce nu pleci? Trinidadul nu este treaba dumitale. Dumneata şi soiul dumitale, dumneata şi bărbatul dumitale. De ce mai eşti aici?

— Soțul meu a devenit trinidadian. Deține pământ acum; şi dumneata l-ai lăsat să-l cumpere. Nu-i pasă de ceea ce fac politicienii. El iubeşte Trinidadul la fel cum îl iubeşti dumneata. Îi place aici. O să moară aici.

Williams pufni disprețuitor.

— Bărbați albi! Bărbați albi ca George Harwood! Toți iau, iau, iau. Toți ratații, toți cei care nu sunt suficient de buni ca să reziste în Anglia, vin aici în Indiile de Vest şi umblă de colo colo. Cumpără pământ, construiesc. Deschid firme. Vin şi rămân, îşi distrug mințile de ratați. Asta vrei? Să fii măritată c-un asemenea om? Un om care o să te distrugă şi pe dumneata?

L-am privit furioasă.

— Nu era un asemenea om atunci când a sosit aici. George s-a schimbat.

— E totul suficient de personal pentru dumneata acum? Replică Williams şi zâmbi.

M-am ridicat rapid, tremurând.

— Gândeşte-te. Cel mai mare din doisprezece copii, tatăl dumitale lucra la poştă. Oxford, profesor la Howard, în State. Toate cărțile alea, tot timpul ăla pe care l-ai avut ca să gândeşti, tot timpul din lume pentru a gândi lucruri noi pentru Trinidad, cum să schimbi totul. Cum să le dai un şut de-acolo îmbuibaților ălora. Dar acum tot ce vrei e asta – viața asta, vechiul stil de viață. De fapt, niciodată n-ai vrut să schimbi prea mult lucrurile. Nu vrei să-ți bați prea tare capul. E prea multă muncă, deşi, de fapt, nu e bine pentru oamenii din Trinidad. Laşi lucrurile să meargă înainte. Biserica Catolică s-a luptat cu dumneata şi a învins. Prietenii dumitale sunt o mână de bătăuşi. Îți pleci urechea la bârfe şi n-ai reuşit să schimbi prea multe. Acum stai şi bei rom la Country Club, un loc unde odinioară negrii nu aveau voie nici măcar să treacă dincolo de prag. Country Club ar trebui aruncat în aer. Ticăloşii ăia, ratații despre care vorbeşti – ei te-au creat.

Fața lui Williams avea o expresie pe jumătate furioasă, pe jumătate neîncrezătoare. Am simțit cum se încrâncenează înlăuntrul lui; mi-am dat seama că depăşisem limita.

M-am uitat la ceas.

— Trebuie să plec, am spus. Trebuie să-mi iau fetița de la şcoală. La revedere, domnule Williams. Sper să te bucuri de restul vizitei fiicei dumitale.

M-am uitat în jur la bar şi am observat că se lăsase liniştea. Oamenii îşi încordau auzul, prefăcându- se că nu ascultaseră. M-am îndepărtat în grabă, aproape alergând, pe acea splendidă pardoseală din lemn de esență tare, către copacul de afară.

Zile la rând am fost supărată. Nu puteam să-l alung pe Williams din visele de noapte şi din gândurile de peste zi. „A apărut el. A venit să-şi salveze copiii supărați s-oprimați. A venit să ne-ajute, şi-a aruncat acilea ancora. Peste tot lumea o să binecuvânteze numele eroului. Eric Williams. “Mă frământam şi mă zvârcoleam. Hoțul de la Miezul Nopții, Mighty Sparrow. Eric Williams. Mă bântuiau în somn. Nu aveam unde să mă duc, nu aveam o casă la care să mă întorc în Anglia sau în Franța. Luam pastile, şi ele mă trimiteau înapoi la somn, şi-l visam şi mai mult pe Eric Williams, îl vedeam bătându-şi joc de mine, stând în tortul alb de nuntă din savană. Eric Williams purta un costum alb. Citea din propria lui Istorie a poporului din Trinidad şi Tobago pentru bunica Seraphina, şi ea încuviința din cap, aşezată la picioarele lui, cu fața strălucindu-i de venerație.

Eu şi George ne-am certat.

— Acum ce mai ai?

— Ce nu mai ai tu? Ai hotărât să nu mai vezi nimic.

— Eşti nebună. Iar politică, Sabine?

— Sunt nebună? Măcar sunt vie. Gândesc. Cel puțin nu sunt o ratată.

George se holbă la mine.

— Nu de-asta ai venit aici, nu de-asta ai acceptat slujba aia de funcționar mărunt în locul ăsta, un punctişor minuscul de pe hartă? Aici poți să fii cineva. Poți să fii stăpân, să te reinventezi, un mic rege.

George stătea foarte calm, nemişcat; furia îl sufoca, îl strângea de gât.

— Noi am inventat insula asta. Nu asta a fost toată chestia cu Insulele de Vest, eh? O schemă de îmbogățire peste noapte

pentru europeni?

— Asta crezi tu că fac ei aici? Replică George, cu o voce metalică.

— Da.

— Înțeleg.

— Asta ai plănuit de la bun început, nu? Ticălos viclean. Niciodată n-ai avut de gând să pleci. Ți-ai făcut bine temele. Ai venit să cumperi, nu-i aşa? Să cumperi, să te extinzi, să fii regele propriului tău castel. Să bei rom. Să regulezi băştinaşele. Să o ții pe nevestică binedispusă, să o duci de nas. „Te iubesc, te iubesc, Sabine. "Să-i spui orice, să o tâmpeşti cu pastile.

M-am gândit la Cavina, la acei corbeaux negri şi mari din cer, gata să mă sfâşie cu ciocurile lor. George a ştiut atunci. Visuri şi ambiții pe care niciodată nu îndrăznise să le dezvăluie, nu dintr-odată.

— Ei bine, de ce nu? Eh? Replică George. OK, de ce nu? Mai degrabă rege aici decât un funcționar mărunt într-o companie din suburbiile Londrei. Cu cine crezi că te-ai măritat? Ce voiai de la mine? De ce nu te salvezi? Pleacă! Femeile vor ca bărbații să le modeleze, să le salveze. Sunt dezamăgite dacă nu reuşim, dacă facem ce nu trebuie. Da' tu ce dracu' ai făcut în afară de a cicăli, de a te plânge şi de a arăta cu degetul la greşelile bărbaților?

— Te urăsc! Am izbucnit.

— Pe vremuri, erai atât de drăguță, de fericită, de amuzantă. Pe vremuri, mă iubeai. O simțeam.

Ochii lui George se umplură de lacrimi. Nu-l mai văzusem niciodată aşa.

Avea dreptate. În acel moment, nici măcar nu-l mai plăceam, cu atât mai puțin să-l iubesc.

Făceam dragoste. Fierbinte şi pasional, disperați să ne regăsim. Eric Williams era şi el alături de noi în pat. Făceam dragoste şi cu Williams, nu doar cu George. Eram scârbită, mă zvârcoleam, dar nu puteam să scap din strânsoarea nici

unuia dintre ei. Țara asta, casa asta de sub şoldul femeii verzi, limba asta de- a-ndoaselea, arşița asta, moştenirea asta nebună şi încurcată a stăpânirii corupte! Insula asta era blestemată. Nimic, nimic nu avea să şteargă vreodată ceea ce se întâmplase înainte. Bunica, Venus, copiii mei care erau creoli. Era mai mult decât puteam suporta. Îmi uram soțul în vreme ce-l regulam, în vreme ce mă lăsam regulată; îl uram pe Eric Williams; îi vedeam pe amândoi ca pe unul şi acelaşi bărbat.

TRINIDAD, 1970

22
PUTEREA NEAGRĂ

Se punea la cale răzvrătirea. La fel ca un uragan care se apropie la sfârşitul lui august, când păsările kiskadee amuțesc şi norii zboară în cer, luându-se la întrecere cu vântul, existau semne. Greve, greve în exploatările petroliere, greve în transport, greve şi tot mai multe greve. Martie 1970, soarele era cumplit, nemilos. Țara era încă turbulentă, din nou tensionată după carnaval. Aveau loc marşuri pe străzi, negrii mărşăluiau în căldura amiezii. Era prea mult. Întruniri la St Augustine, la universitate. Apăru o nouă mişcare: Comitetul Național de Acțiune Concomitentă. Un lider charismatic al studenților, Geddes Granger, dădu glas dezamăgirii negrilor, cerând „o schimbare totală a sistemului vieții noastre “. Trinidadienii aveau un guvern de culoare, dar nu şi puterea neagră.

Granger era educat, furios şi se exprima clar. Aleluia! Mi-era silă, silă, silă de tot. Mai întâi Williams, acum Granger. Acelaşi lucru, iar şi iar. Acelaşi om. Doar că Granger era o figură mult mai fermecătoare decât Eric Williams; mai tânără. Un bărbat de culoare arătos, cu barbă, în jeanşi şi cu o

cămaşă africană, cu pumnul ridicat. „Putere pentru negri “, strigă el. Şi totuşi, exact la fel că Eric Williams, ochii lui erau ascunşi în spatele unor ochelari întunecați, şi ceva din această ținută camuflată mi-era mult prea familiar. Voiam să-i dau pe amândoi cap în cap.

Venus era supărată.

— Bunica ascultă la tipii ăştia cu Puterea Neagră-n piața Woodford. Ie prea bătrână să şadă-n soare toată ziulica, frate. Da' şade-n picioare s-asculta la ei. Toată ziua-i acolo, şi când vine acas', păi vorbeşte aşa mult, frate. Vorbeşte mai mult ca niciodat' dă schimbare, dă cum lucrurile o ia dă la-nceput aci în Trinidad, dă vremuri noi.

— Poate ar trebui să te duci şi tu, am zis eu, punând-o la încercare.

— Nee! Io nu vreau necazuri. Bunica-i o femeie nebună şi țâcnită. Nee, nu merg io-n stradă. Bunica Seraphina-mi zice să merg şi la marş, ştii, doamn'. Zice că să plec din slujba asta a mea d-acia, să-mi las păru' afro şi să fiu mândră şi să merg s-azvârl cu cărămizi în Casa Roşă. S-a țâcnit, doamn'. Mi-e frică dă ea. Frate, îi tare supărată pă PNM. S-a dus 'napoi în piața Woodford, da' acuş cu mătura, s-asculta la noii şefi, ce zice ei. Io crez c-o să-i bată măr pă toți tipii din guvern. Îi pericu-loasă, doamn'!

PNM-ul reacționă urât la toată povestea asta cu Puterea Neagră. Stokely Carmichael, însuşi marele şef al Puterii Negre, fu oprit să intre în Trinidad. Cărțile lui fură interzise. Şi Carmichael era trinidadian! Un negru oprit de un guvern negru. PNM-ul îl detesta – şi ceea ce reprezenta el. Peste tot, tunsori afro şi mărgele hippy, ca în America, peste tot, Negritude în stradă, furia exprimându-se prin proteste, printr-o răutate abia stăpânită. A existat chiar un incident al Panterelor Negre91 în Trinidad. Dumnezeule mare! Şi mii de oameni care se adunau în piața Woodford, încă o dată, acum pornind în marş către bidonville-uri, conduşi cu toții de Geddes Granger.

Eu beam cantități uriaşe de rom. Mă plimbam încolo şi-ncoace prin casă. Lui George nu părea să-i pese.

— O să treacă totul, prevestea el. Trebuie doar să stăm liniştiți şi să aşteptăm să se stingă.

I-am aruncat un pahar cu rom în față.

— De ce-ai făcut asta?

M-am uitat furioasă la el.

— Tu eşti mai presus de tot, nu-i aşa, de toate strigătele şi marşurile astea? Sentimentele sunt vulgare pentru tine, aşa-i?

— Tu eşti vulgară acum, da.

M-am năpustit afară, trântind uşa cu zgomot.

— Țara asta n-are decât să putrezească, am strigat. N-au decât să se omoare între ei.

Lucy era nepăsătoare, calmă. Venea în fiecare zi de la Santa Cruz pe jos, peste şaua săpată în munte. Uneori lua un microbuz. Dar tovarăşii ei de călătorie o necăjeau când îi cerea şoferului să oprească în fața porții noastre. „Lasă-i pă blestemații dă albi. Încă mai serveşti pen' ei? Cioroi în casă la oamenii albi? "Ne povesti de ocările lor.

— Lucy, atunci nu mai veni, am rugat-o.

Pe ea n-o deranja asta.

— Nu poa' să m-oprească să viu la munca mea, ripostă. Io nu-s furioasă, nu ca tipii ăia.

I-am scris mânioasă lui Eric Williams.

Bunica aruncând cu cărămizi. Bunica acolo cu mătura ei, în fața Casei Roşii. Ai uitat de ea, nu-i aşa? A ieşit în stradă. Eu nu pot să merg acolo. Sunt prinsă că într-o capcană în casă. Dar ar trebui să ies şi eu; să mă alătur protestelor, să arunc cu cărămizi în tine. Atât de furioasă sunt. Urăsc toate astea. Dumnezeu s-o binecuvânteze pe bunica, s-o țină sănătoasă. Mă întreb cum te descurci. Cum ai de gând să rezolvi povestea asta?

Într-o dimineață târzie, telefonul sună. Era doamna Roberts, învățătoarea lui Pascale.

— Îmi pare rău, doamnă Harwood, dar trimitem copiii acasă. Nu sunt în siguranță. Închidem şcoala pentru restul săptămânii. Vă rog să veniți să o luați.

— Ce s-a întâmplat?

— Răzmerițe. Răzmerițe în Port of Spain. Un cocktail Molotov aruncat în casa ministrului educației. Magazine în flăcări.

George veni imediat acasă.

— E adevărat, confirmă.

Străbătuse oraşul în viteză; mâinile îi tremurau. Am plecat imediat de acasă, mergând cu toate uşile maşinii încuiate, cu ferestrele ridicate, către şcoala lui Pascale, aflată mai jos în Winderflet. Peste tot, chipuri întunecate priveau chiorâş în maşină. Pietricele loveau parbrizul, fereastra din spate.

Stăteam agățată strâns de marginea scaunului.

— Propriul lor guvern a făcut asta, am strigat. Şi-au făcut-o cu mâna lor. Omul alb a plecat, a părăsit insula cu ani în urmă. De ce dau vina pe noi? Ce-am făcut noi? Ce-am făcut noi acestui loc?

Chipul lui George era precum granitul, maxilarul îi zvâcnea.

— Proşti! Am strigat. Suntem nişte proşti fără minte!

Am intrat pe Valenton Avenue şi am dat de un ambuteiaj, un şir lung de maşini. Pe trotuare stăteau negri, cu priviri furioase. Erau mai mulți decât noi. Am început să mă rog în engleză, apoi în franceză: Marie, pleine de grâce, protegez-nous, gardez-nous, nous sommes… POC! Un păienjeniş de sticlă apăru pe parbriz.

— George!

George coborî fereastra, strigând obscenități către un grup de bărbați care stăteau la un colț, amenințând să-i ia la bătaie, unul câte unul, corp la corp. Şirul de maşini începu să se mişte. George călcă pe accelerație.

— Asta n-a fost prea inteligent, am şoptit cu răsuflarea tăiată.

— Ticăloşii!

George tremura, scăldat în sudoare.

Eram la jumătatea drumului în sus pe deal. O arşiță alburie de martie. Copaci, maşini cu contururi argintii. Părul de pe brațe îmi vibra. Înaintam ca melcul în sus pe drumul abrupt. Oameni albi în şir, cu ferestrele ridicate, cu maşinile transformân-du-se în cuptoare. Oameni albi topindu-se, cu inima bubuindu-le în piept, şi femei țipând la soții lor. Certurile se dezlănțuiau în fiecare maşină care urcă pe dealul ăla către şcoală. Femeile aruncau ocări, se rugau, plângeau. Căsniciile se legănau pe marginea prăpastiei divorțului, se rosteau ultimatumuri. A mea avea să aştepte până când ajungeam acasă.

Am dat colțul, înaintând de-a lungul unei lături a şcolii. Toate clasele erau goale, terenul de joacă – pustiu. Profesorii stăteau afară la intrarea din spate, acoperită, cu elevii aliniați pe clase, ținându-i pe cei mai mici de mână. Fețişoare speriate, cu rochițe în carouri albastre şi roz. Pantaloni scurți kaki. Doi bodyguarzi, amândoi negri, aşteptau împreună cu profesorii. Se uitară cu atenție la noi prin gaura din parbriz.

— Uite-o pe doamna Roberts.

Am recunoscut-o pe profesoara lui Pascale. Ne zări, văzu parbrizul, şi fața îi deveni sumbră. Apucă mâna lui Pascale. Într-o clipă, am fost afară, strângând-o pe fiica mea în brațe. Agitată, am îmbrățişat-o şi pe doamna Roberts.

— Mulțumesc tare mult, am şoptit cu voce tremurândă.

— O să vă sunăm când situația se schimbă, îmi promise ea.

Peste tot, mamele îşi strângeau copiii în brațe, maşinile se băgau unele în fața celorlalte, claxoanele sunau, fețele albe erau încordate şi scăldate de sudoare.

— Eşti OK acum, OK, iubire. Am strâns-o la pieptul meu. OK, iubire.

Dar Pascale nu se putea linişti. Nu ştia ce se întâmpla.

M-am uitat la George. Fața lui era neclintită – se concentra la cum să ne ducă acasă în siguranță. Om prost. Castelul lui înălțat pe nisip era scăldat în sângele a mii de suflete cu

pielea întunecată, cei aduşi în Trinidad cu sau fără voia lor, forțați să trudească fără plată, toți aceia care locuiseră aici înaintea lor, persecutați până la dispariție. Dar el nu voia să înțeleagă. Niciun alb de pe insulă nu voia să înțeleagă că tot ce se întâmpla era ceva firesc: cauză şi efect. Păcatele omului alb treceau acum mai departe, schimbate, repetate de omul negru. Era deja prea mult pentru bunica, pentru Geddes Granger. Şi eu mă săturasem. Acela fu momentul când, cu fiica mea plângându-mi în brațe, am luat hotărârea: aveam să plec.

Când am ajuns acasă, Lucy stătea în picioare în bucătărie şi îi citea cu voce tare lui Venus un articol despre Geddes Granger din Trinidad Guardian. Venus trecuse bine de treizeci de ani şi nu mai era stângace; devenise o femeie cu pielea neagră-albăstruie, înaltă şi cu spatele drept, cu un zâmbet larg. Venus îmi crescuse copiii. Era cea mai apropiată tovarăşă a mea, confidenta mea în toate problemele legate de casă. Lucy împlinise şaizeci de ani şi ajunsese să zâmbească puțin mai mult şi să plângă ceva mai rar. Ele erau familia noastră în Trinidad: Venus, prietena noastră şi cea care ne critica; Lucy, tămăduitoarea noastră.

— Au aruncat cu pietre în noi, am izbucnit eu, amărâtă.

George se duse direct la bar să pregătească două romuri zdravene. Pascale se năpusti direct spre Venus. Aceasta o trase pe fiica mea lângă ea, şi Pascale îşi îngropă fața în gâtul lung şi negru al lui Venus.

Eu am izbucnit în plâns.

Lucy scoase un păcănit din gât şi păru ruşinată. Ascunse ziarul la spate.

George se întoarse cu băuturile, şi toți patru am rămas în picioare în bucătărie.

— Doamnă, nu-ți face griji cu toate astea, încercă Lucy să ne liniştească. Asta nu-i nica, doar nişte tineri care se poartă prosteşte. Nu vorbesc pen' toți.

— Bunica Seraphina e acolo cu ei, am spus eu tăios. De ce nu sunteți şi voi două acolo? Dacă aş fi în locul vostru, eu m-aş duce. Cât mai aveți de gând să aşteptați canalizarea, electricitatea? Vouă nici măcar nu vă pasă! Sunteți atât de obişnuite să nu aveți nimic, încât nici măcar nu cereți. De ce doar tinerii sunt cei care se înfurie? Sau cei foarte bătrâni? De ce adormim la vârsta de mijloc?

George se holba la mine, clătinând din cap.

Venus şi Lucy păreau stânjenite.

— Haideți, mişcați-vă fundurile! Ieşiți în stradă şi protestați. Nu aveți nimic, şi acum este şansa voastră să strigați asta în gura mare.

Am dat peste cap romul. În acea clipă, eram absolut sigură.

— Eu plec, George.

Venus şi Lucy se priviră.

George se strâmbă în paharul lui de rom.

— Ah, zău? Făcu el. Unde-o să te duci?

— Înapoi în Anglia. O să stau în Kent. Lângă şcoala lui Sebastian. Poate o să locuim împreună, să renunțe la internat. Pascale o să meargă şi ea la o şcoală din apropiere.

— Şi bani?

— O să muncesc.

— N-o să te descurci prea grozav cu un salariu.

— Învățământul e gratuit în Anglia. Dacă este nevoie, o să meargă la o şcoală de stat. N-o să fie sfârşitul lumii.

— Aşa deci. Totul e planificat.

— Vino cu mine, George!

El închise un ochi şi se uită în paharul din mâna lui ca într-un tunel foarte lung.

— Acum este momentul, am insistat.

— Mai vedem.

— Vorbesc serios, George. Cu sau fără tine. Plec din Trinidad, cât de curând posibil.

Am început să împachetez. Am dat jos de pe dulapuri valize şi cufere vechi. Praful plutea prin toată casa.

— Oh, ’mnezeule, murmura Lucy, nevenindu-i a crede.

Stătea în spatele meu, atentă, tăcută.

— Lucy, nu te mai holba! Strigam eu.

Dar ea nu se mişca din locul ei, îndărătul meu. Oriunde mă duceam, venea după mine.

— Plec, obişnuieşte-te cu asta.

Îmi înghițeam lacrimile. Dar ea nu făcea decât să stea şi mai aproape de mine, să se aşeze pe pat şi să privească. Nu voiam să mă uit la ea, n-o puteam privi în ochi. Cântam şi lălăiam zgomotos în vreme ce cotrobăiam prin toate camerele. Ea mergea după mine. Apoi Pascale veni şi ea lângă Lucy. Amândouă se țineau după mine prin casă.

— Mami, ce faci? Întrebă Pascale.

— Bagaje.

— Pleci într-o călătorie?

— Plecăm.

— Unde?

M-am oprit şi m-am aplecat, şi acum ne priveam în ochi.

— Noi două plecăm într-o călătorie. Mergem să-l vedem pe fratele tău. Nu ți-ar plăcea asta?

Ea încuviință din cap.

— Da, aşa m-am gândit şi eu. O să-i cunoaştem pe toți prietenii lui de la şcoală. O să mănânci căpşune cu frişcă.

— Iupiii!

O luă la fugă prin casă, dansând fericită.

Lucy păcăni din gât.

— Nu te uita aşa la mine, am avertizat-o.

Venus tăcu şi începu să mă ocolească.

Umblăm de colo colo. Deschideam dulapuri, scoteam haine vechi. Am încercat să le dau lui Lucy şi lui Venus grămezi de haine să le ducă acasă. Amândouă au refuzat. George stătea lângă radio şi bea foarte mult rom. Casa bâzâia de ştiri din oră în oră. Un protest în San Juan. Bombe în weekend la Viceconsulatul Statelor Unite. Un marş din Laventille până în oraş. Mulțimi adunate în piața Woodford. Universitatea PNM devenise Parlamentul Poporului pentru Mişcarea Black

Power. Adunări se țineau acolo în fiecare zi, cu un buletin al evenimentelor prins pe grilajul din jur. Granger la tribună, iar mulțimile îndrăgostite de el, şi nici nu era de mirare: un tânăr de culoare cultivat, un instigator având legături cu ceilalți lideri de culoare, cu Stokely Carmichael în special. Totul era mult prea familiar. Acelaşi om, încă o dată. Era periculos. Periculos pentru Eric Williams.

I-am scris lui Williams.

Ce zici de toate astea, eh? Când a fost abolită sclavia, unii negri erau deja liberi. Ei au devenit clasa de mijloc neagră. Restul, ei bine, se săturaseră, şi-au construit colibe, cocioabe, au plecat pe furiş ca să ducă o viață liniştită, săraci lipiți. Cei mai mulți nu şi-au revenit niciodată în spirit, nu şi-au recâştigat niciodată respectul de sine. Urmaşii lor au rămas invizibili, înrobiți. Dar acum ce se petrece? O revoltă a sclavilor? La fel ca în vremurile de odinioară ale plantațiilor? Africanilor le place o încăierare zdravănă, şi acum te-ai căptuşit cu una. Succes. Un afro-saxon, aşa ți se spune. Tânărul ăsta Granger – nu-ți aminteşte de cineva? Este din Laventille. E-un tip grozav. Era doar un băiețel când tu umblai după voturi pe-aici, când vorbeai în piața Woodford. Îşi aduce aminte de tine, tu i-ai dat curaj, l-ai îmbărbătat. Ne-ai îmbărbătat pe toți. Tu l-ai educat, şi acum el a pus stăpânire pe piața Woodford. Unul dintre elevii tăi s-a întors ca să lupte împotriva ta!

Noi nu mai locuiam în pustietatea tufărişurilor. Aşa cum prevăzuse George, în jurul nostru crescuse o adevărată aşezare. Mai construiseră şi alții, majoritatea albi sau sirieni. Toți aveau câini mari, îşi ridicaseră porți înalte. Ne sunam la telefon şi păstram legătura. Nimeni nu îndrăznea să meargă la muncă. Ne țineam poarta legată cu lacăt, câinii liberi. Copiii aruncau cu pietre printre zăbrele. Pascale a făcut pipi în pat într-o noapte şi a venit la noi plângând. Ne-am strâns cu toții unul într-altul în patul nostru, ca şi cum am fi fost pe o plută. Eu şi George nu vorbiserăm toată ziua. Pascale

adormise între noi. Aparatul de aer condiționat se stricase. În sfârşit, zăbrelele de la fereastră se dovedeau necesare. O poartă de fier forjat se întindea de-a lungul balconului nostru, ca uşa unei cuşti. George deschise uşile glisante ca să intre puțin aer. Cerul nopții strălucea, însuflețit de stele. Broaştele orăcăiau, cicadele îşi frecau picioarele. Eram departe de oraş, câtuşi de puțin aproape de răzmerițe, şi totuşi aerul fremăta de agitație.

— N-o simți acum, George?

— Ce?

— Vinovăția.

— Nu.

— Eu mă simt vinovată pentru păcatele mele. Ca şi cum toate astea ar fi din vina noastră.

— Nu fi caraghioasă!

— N-o să treacă, George.

— Ce n-o să treacă?

— Furia asta şi resentimentele. O să revină, iar şi iar. Nu există compensație pentru ceea ce li s-a făcut. Totul a fost trecut sub tăcere. Britanicilor nu le-a păsat. PNM-ul a devenit exact ca ei.

— Oh, Sabine. M-am săturat de toate aiurelile astea.

— Dragostea noastră s-a schimbat, George. Asta este prea mult pentru noi. Pentru mine. Tu iubeşti toate astea mai mult decât mine.

— Nu, nu iubesc.

— Sunt nefericită, şi ție nu-ți pasă.

— Ba-mi pasă.

— Bei, ignori totul. Eu nu sunt fericită, George. Nu aşa.

— Îmi pare rău.

— Mă simt distrusă. Din cauza noastră. Din cauza Trinidadului.

— Oh, Doamne, femeie! Întotdeauna eşti atât de melodramatică!

— Vezi? Nu mai ții la mine. De-asta plec.

M-am răsucit, cu spatele la el. Pascale dormea dusă. Ce mult semăna cu George, cât de puternică şi

De încăpățânată devenea! Accentul ei era îndrăzneț şi ritmic. Era pe jumătate George, pe jumătate insula asta.

Apoi, un fâşâit.

Voci pe drum.

Câinii lătrară.

George trase de sub pat o bâtă de baseball.

— Stai aici, şopti.

Dar eu am ieşit după el pe veranda din față. George rămase în grădină, în mijlocul peluzei, luminat de lună, cu bâta pregătită. Vocile se auzeau de dincolo de zidul grădinii. Câți erau acolo? Trei, patru? Câinii noştri erau nişte fiare, care se învârteau de colo colo mârâind ca nişte lei.

Un şuierat. Miros de benzină. Peste zid, într-un arc larg, profilată pe cerul albastru petrol, o sticlă. Cu gâtul înfundat cu un tricou sfâşiat, ud. Grațioasă precum o stea căzătoare.

Căzu cu un zgomot înfundat pe iarbă, explodând în flăcări.

— Veniți aici, ticăloşilor, urlă George.

O altă sticlă zbură peste zid, de data asta aprinsă, explodând în aer, revărsând asupra lui George o ploaie de cioburi. Câinii lătrau ca nişte tunete, urmărind vocile de-a lungul zidului. Un petic de iarbă se aprinse; George îl stinse lovindu-l cu bâta. Apoi un alt cocktail Molotov se răsuci prin aerul nopții, cu flăcări învârtindu-se în jurul lui. George îşi luă avânt, lovi sticla, trimițând-o cu putere înapoi pentru a exploda la contactul cu zidul. Câinii înnebuniră. Dobermanul vecinului începu să latre. Luminile se aprinseră în casa de alături.

Freddie, vecinul nostru sirian, se năpusti în izmene în grădina lui din față.

— Ce se-ntâmplă? Strigă peste gardul viu.

— Azvârlă cu bombe în noi! Am strigat eu.

Apoi, un motor. O motocicletă care pornea în spatele zidului. Vocile tăcură, şi am auzit zgomotul cauciucurilor,

huruitul motorului îndepărtându-se pe drum, în sus către Winderflet. Către oraş.

George se încovoie.

M-am repezit la el.

— Iubitule, eşti bine?

Ne-am îmbrăţişat strâns.

— Da, da, sunt bine.

Ne-am apucat să adunăm cioburile de sticlă. Am aprins toate luminile de afară. Într-un loc, tencuiala albă de pe perete era arsă şi înnegrită. Un petic de iarbă era şi el ars. Sticlă în iarbă. Mirosul de benzină în aer, rămăşiţe de pânză subţire, neagră-cenuşie, peste toată pajiştea. Am chemat câinii şi i-am închis în grădina din spate. Freddie apăru la poarta noastră cu cosorul lui. I-am dat drumul înăuntru. Eram prea şocată ca să plâng, prea agitată pentru a face o criză de nervi. El mă îmbrăţişă.

— Nenorociţii ăia. Cioroi făr' de minte.

— De ce, de ce? Am gemut eu.

Pe faţa lui Freddie se citea dorinţa de a ucide.

Ne-am aşezat în bucătărie cu o sticlă de rom, toţi trei fumând. Feţele noastre erau umede, lucioase.

— Putem angaja nişte paznici înarmaţi, sugeră Freddie. Ştiu io nişte tipi.

— Negri care să ne apere de negri? Am pufnit eu neîncrezătoare.

— Tipii ăştia cu Puterea Neagră n-au sprijinu' întregii ţări. Ce-o să facem? Să stăm aci ca nişte raţe bune de-mpuşcat, s-aşteptăm ş-alte atacuri? Nee! Io-mi iau garda mea personală. Nimenea n-o să ne- ajute. Nici poliţia, nimenea.

Ochii lui George erau injectaţi. Om prost, stând acolo pe iarbă, apărându-şi castelul cu o bâtă de baseball. Ce-şi imagina el, de fapt, că ar putea să facă? Să rupă vreun picior? Să spargă vreun cap?

Venus se trezise în camera de alături. Apăru în bucătărie în cămaşă de noapte şi capot.

— Ce s-a-ntâmplat, doamn'?

Ne privea somnoroasă.

— Cioroi, asta s-a-ntâmplat, spuse Freddie.

Era beat.

— Taci din gură, Freddie, m-am răstit la el. Am avut ceva probleme, Venus. Nişte oameni au încercat să ne sperie.

— Au făcut o treabă al dracu' de bună, zise George, dând romul peste cap.

— Țara asta să duce la fund, adăugă Freddie, plângăreț.

— Au aruncat bombe incendiare peste zid, am explicat eu.

Venus icni. Începu să plângă şi să mormăie ca pentru sine, în mod clar neliniştită.

— Oh, 'mnezeule, oh, 'mnezeule.

Lacrimile începură să-i curgă, udându-i mâinile.

— Venus, ce s-a-ntâmplat? Am întrebat, dar ea stătea acolo tremurând.

Pentru prima dată în cincisprezece ani, am văzut-o cu adevărat pe Venus, am văzut cine era. O biată femeie de culoare, o femeie total dependentă de noi, dar care, în momentele de cumpănă, nu ne era deloc loială. Venus, conştientă sau nu, ne putea face rău.

— Venus, am şoptit. Îi ştiai pe oamenii ăştia?

— Crez că-i ştiu, se jeli ea. Da, doamn'.

— Iisuse Hristoase!

— Da, doamn'. Vecinii mei. Ei ştie pă unii din tipii cu Puterea Neagră. Vrea să ştie despre albi, unde stă. I-am auzit cum vorbea odat', da' nu ştiu ce zicea. Ei o ştie pă bunica.

M-am uitat la George. Fața lui era lipsită de orice expresie. Părea bătrân, istovit.

Gura lui Freddie se strâmbase într-o grimasă, ochii lui aveau cearcăne negre.

— Cioroi, spuse din nou. Vezi? Stă-n afurisita ta dă casă. Asta-i cioroii pen' tine. Conduc afuristu' ăsta dă loc, şi cân' nu pot să se-organizeze, dau vina pă omu' alb. Ei, să vină din nou băieții ăia, frate. Să vină. O să fiu gata pen' iei.

În dimineața următoare, am urcat cu maşina pe Morne Cocoa Road, chiar până sus, unde vechea colibă se înălța cu aerul ei superior şi cu rânjetul strâmb. Bunica stătea pe treapta de sus, aşteptând, ca şi cum era sigură că aveam să vin. Am parcat şi m-am apropiat de poartă. Îmi simțeam propria prezență acolo pe deal, simțeam cum toată lumea mă privea; o privire aspră, ostilă, ochi ce mă cercetau din bucătării, din colțurile străzii. Bunica stătea acolo sus.

— Pot să intru? Am strigat.

Mă simțeam groaznic după noaptea trecută. Am tras de poartă, şi un câine lătră. Bunica încuviință din cap, coborând încet scările în felul ei țeapăn, treaptă cu treaptă.

Ajunse la poarta înaltă şi se uită lung la mine printre uluci.

— Bunică, ai auzit ce s-a-ntâmplat la noi acasă azi-noapte?

Bunica stătea nemişcată. Chipul îi rămase imobil, nu făcu niciun gest.

— Doi oameni au venit cu motocicletele şi-au aruncat bombe cu benzină în grădina noastră. Ne-au speriat.

Ea scoase un păcănit din gât; ochii ei galbeni erau îndrăzneți şi limpezi, cercetându-mă, apoi privind dincolo de mine. În sfârşit, bunica avea clipa ei de satisfacție.

— Venus ne-a spus că s-ar putea să ştii cine a venit la noi.

— Venus a zis asta?

— Da. A zis că-i ştii pe unii de pe-aici – oameni implicați în răzmerițe. Care vor să pricinuiască necazuri.

Bunica trase adânc aer în piept, fermă în tăce-rea ei.

— Îi ştiai pe oamenii ăştia? Am insistat.

Colțurile gurii bunicii coborâră într-o grimasă. Nu voia să vorbească. Am ridicat privirea către casa din spatele ei. Era periculos de veche, atinsă de necroză, cocoşată.

— Bunică, de ce nu ne laşi, pe mine şi pe domnul Harwood, să te ajutăm? Te putem ajuta să repari casa. Să aduci nişte zidari, să o propteşti.

Bătrâna mă privi cu mânie.

— Ştiu de ce eşti furioasă. Dar, între timp, casa aia veche o să se rostogolească la vale. O să se năruiască într-o bună zi,

poate chiar cu voi toți înăuntru.

— N-ai nica de-a face cu casa asta. Vezi-ți dă treabă ta!

— Ba am de-a face cu ea. Nu de-asta au venit azi-noapte oamenii ăia?

— Băieții ăia care-a făcut asta, ei suferă. Le ie silă dă voi toți. Plecați cu toți acas'. Să vii acia!? Du- te-acas', eh. Ce cauți acia? Ai venit să-mi dai bani? Bunica îşi supse dinții. Ia-ți afurisiții dă bani. Nu-mi trebe. Io am stat acia toată viața, toată viața mea blestemată. Casa asta n-o să să năruie. Nu ca tine. Te sperii prea răpede, frate. Şi-ncă n-ai văzut nica. Vine-uragan mare, vine curând. Noi toți suntem pregătiți dă schimbare. La dracu' cu PNM-ul! La dracu' cu tine! Stai departe dă noi. Nu ştiu nica d-azi-noapte. Io am fost acia-n patu' meu, singură. Clive, Bernard, şi ei acia. Fata mea, ea doarme-n casa ta blestemată. Doarme-n casă cu apă şi sobă şi face mâncare şi curat pen' tine şi uneori uită dă noi, uită că noi stăm acia. Acu' vii şi-mi zici că vrei să-mi dai bani?

Zâmbi pe când mă înfrunta cu privirea, savurându-şi amărăciunea.

— Îmi pare rău, am spus.

Şi chiar îmi părea. Mă simțeam prinsă în cursă pe vecie.

Bunica se întoarse şi plecă înapoi, şchiopătând, spre casa ce se legăna pe pietre luate din râul din vale. Am pornit-o către maşină chiar în clipa în care doi tineri ieşiră dintr-o casă aflată mai jos pe drum. Unul dintre ei se uită lung la mine şi şopti ceva. Cel de-al doilea râse şi mă măsură cu privirea. Palmele mi se umeziră. Mi-am găsit cheile şi am pornit maşina, luând-o în sus, tot mai sus şi apoi peste deal, îndepărtându-mă tot mai mult, oriunde numai să nu trec pe lângă cei doi ticăloşi.

Zilele următoare au fost pline de violență. Am grăbit făcutul bagajelor. Am luat nişte argintărie de pe etajere, două candelabre, un castron de punci. Voiam să dovedesc faptul că intențiile mele erau serioase. Am scos fotografii din rame, am luat de pe pereți tablouri. Ceilalți se holbau la mine, ca la un

actor. Nu mă credeau. Cu greu reuşeam să mă cred eu însămi.

Eram blocați în casă, bazându-ne doar pe radio şi pe televizor pentru ultimele ştiri. Mii de oameni se adunau în piața Woodford. De acolo, Granger conduse un marş în sud, către Caroni, şi apoi mai departe, la Couva. Mişcarea Puterii Tinere înaintă către sediul guvernului şi Balisier House— Williams ținu un discurs public, cu vocea lui pârâind în micul nostru tranzistor, în care spuse că, deşi oamenii aveau dreptul la marş, nu aveau dreptul de a călca în picioare libertatea altora. Răzmerițele, spunea el, făceau parte dintr-o revoltă globală împotriva instituțiilor tradiționale.

Mai multă violență. O violență mai urâtă. Răzmerițe în Charlotte Street, unde poliția a folosit gaze lacrimogene pentru a împrăştia mulțimea. Liderii Puterii Negre scandau „Putere pentru popor “şi mulțimile bombardau polițiştii cu sticle şi cu pietre.

George dormea afară pe verandă cu bâta lui de baseball. Venus se duse acasă. Lucy nu mai veni. Freddie angajă paznici. Câinii lătrau la tot ce mişca dincolo de poartă. Pascale nu putea să doarmă. Mâncarea începea să se termine. Femeia de sus de pe deal se uita în jos, victorioasă, în tăcere. Natura câştigă întotdeauna în cele din urmă, întotdeauna o să dea peste cap bătăliile oamenilor. Arşița ne declară dintr-odată război. Transpirăm în cearşafuri, transpiram în haine; cel mai groaznic anotimp secetos de mulți ani încoace. Fără nicio urmă de briză sau de ceață de pe vârful munților noaptea. O invazie de furnici atta, şiruri lungi mişunând dintr-un cuib recent construit Dumnezeu ştie unde. Furnici roşii agresive mărşăluiau prin casă. George le lovea cu bâta lui de baseball.

Am dat jos din dulapuri şi mai multe valize, le-am şters de praf. Eu şi George ne certam.

— Plec. Peste zece zile, n-o să mai fiu aici. BOAC o să ia totul în cală. Am întrebat.

— Bine.

— Rămâi aici, mori aici. Sper că asta o să faci.

— Întoarce-te, aşadar, în Anglia, vezi cât de departe poți să ajungi.

— Nu mă pot lua la întrecere cu insula asta.

— De ce o urăşti atât de mult?

— Eşti un beţiv.

— Iar tu ai devenit neagră. Ca unul dintre oamenii ăia cu Puterea Neagră.

Ne-o trăgeam întruna. Era obscen. Încerca fiecare să i-o tragă celuilalt pentru a-l înfrânge, încercam să îndreptăm din nou, în felul ăsta, lucrurile între noi. Era primul nostru limbaj şi ultimul, singura conversație rămasă posibilă între noi, şi se dovedi inutilă.

I-am scris lui Eric Williams.

Aici nu este vorba despre slujbe, despre şomaj. Protestele astea sunt motivate moral. Răspunsul tău? Aruncă-le firimituri de la masa bogatului. Impune taxe pentru cei bogați, dă- le celor săraci puțin în plus. O insultă. Sunt furioşi pe tine, domnule Williams. Albii nu au loialitate pentru aceşti oameni şi, mai mult sau mai puțin, ei încă mai conduc țara. Tu i-ai lăsat. Tu l-ai lăsat pe George să-şi cumpere pământul; o să construiască pe el, o să devină bogat. O să cumpere mai mult pământ. Între timp, servitoarele noastre nici măcar nu sunt proprietarele terenului pe care locuiesc. Stau ilegal acolo. Eu m-am săturat de toate astea. Plec de aici tristă. Plec cu copiii mei creoli şi îmi las aici soțul. El face parte din acest loc acum, face parte din insulă.

Răzmerițele se extinseră în Tobago. Un insurgent din Port of Spain, Basil Davis, fu împuşcat mortal de un polițist. Funeraliile lui se dovediră grandioase, ca pentru un şef de stat: trupul lui a fost purtat pe străzile din Port of Spain, cu douăzeci de oameni pe fiecare şir din coloană, cu străzile înțesate de negri, capete cu păr afro, pumni ridicați. Mii de

oameni l-au jelit, bătând în tobe, fluturând steaguri, cântând imnuri.

Bunica Seraphina merse acolo. Îşi lăsă liber părul alb, să fluture sălbatic. Îşi ridică pumnul şi strigă: „Putere pentru negri, putere pentru popor “.

Am început să strâng lucruri din birou. Maşina mea de scris Remington. Voiam să o iau cu mine. Plus nişte cărți, nişte ziare, albume de fotografii. Şi, evident, cutiile de pantofi cu scrisori către Eric Williams. Paisprezece cu totul. Le luăm şi pe ele? Sau le dădeam foc, una câte una, în grădină, când George era plecat? Nimeni în afară de mine nu ştia de ele. Puteam să distrug dovezile nebuniei mele trecute. Le scrisesem pentru a vorbi cu cineva. Mesaje către mine însămi. Fuseseră o dare de seamă a singurătății şi a disperării mele, şi acum erau irelevante şi penibile. Aveam să le ard în clipa în care o puteam face.

Am stat în casă zile la rând. Ne furişam la magazinul lui Chen când era linişte. Cumpăram ziarul, lapte, rom, mâncare. Schimbăm bârfe şi ştiri cu vecinii. Nu era sigur pentru George să se ducă la slujbă.

Într-o dimineață, am venit în bucătărie şi am descuiat uşa din spate. Câinii nu erau acolo. Imediat, mă cuprinse teama. Câinii erau întotdeauna acolo când deschideam uşa, aşteptând să primească mâncare, să- l întâmpine pe cel care se trezise primul din casă cu boturile lor umede şi cu capetele frumoase. Amândoi se înălțaseră şi-mi ajungeau până la mijloc, cu blana de culoarea pastei de arahide, cu boturile negre precum ştiuca muskellunge.

I-am strigat pe nume. Nu apăru niciunul. Am fluierat, pornind către alee, strigându-i. M-am oprit: câinii stăteau întinşi acolo pe alee.

Le-am rostit din nou numele, de data asta încet, ca şi cum aş fi strigat un copil neastâmpărat. Nu se mişcă niciunul. M-am apropiat, ştergându-mi lacrimile ivite în ochi; apoi am ajuns lângă ei. Limbile lor ieşeau afară, vineții, umflate; ochii le erau dați peste cap. Muşte bâzâiau în jurul boturilor lor.

Erau țepeni, în rigor morțiş. Morți de ore, morți în timpul nopții. În apropiere, se vedeau bucăți din carnea care le fusese aruncată. Am lăsat câinii acolo, în soarele dimineții, pe alee. Două creaturi imense, întinse ca nişte trofee mari de vânătoare, aşteptând să fie împăiate sau transformate în covoraşe.

M-am întors în bucătărie, am pus ceainicul pe foc. Am făcut ceaiul şi m-am dus cu tava la George. Stătea în pat în capul oaselor, cu ziarele.

— Câinii sunt morți, am spus.

— Ce?

— Cred că otrăviți. Te rog, nu te duce afară, nu acum. I-am găsit morți, pe alee.

— Nu!

— Ba da, mă tem că da.

Chipul lui George era ca al unui băiețel, neîncrezător.

— Amândoi?

— Da.

— Dumnezeule mare!

Fața i se descompuse, ochii i se umeziră.

— Le-au aruncat carne, carne otrăvită. Azi-noapte. Acum zac morți.

— Oh, nu.

— Îmi pare rău, George.

Cută de încruntare alunecă în jos pe chipul lui George, buzele i se lăsară. Lacrimile îi țâşniră din ochi şi plânse că un copil. M-am aşezat lângă el pe pat şi l-am luat în brațe.

91 Partid politic al oamenilor de culoare creat în Oakland, California, în 1966, care milita pentru încheierea dominației politice a albilor. A căpătat notorietate națională şi internațională datorită implicării sale în Mişcarea Black Power şi în politica Statelor Unite, în anii 1960 şi 1970. (n. Tț.)

92 Casa Heliconia, sediul central al PNM-ului. Heliconia (Balisier, în lb. Engleză) este simbolul partidului. (n.tr.)

23
STARE DE ASEDIU

George şi Freddie săpară două gropi adânci în pământul din curtea din spate, sub un manghier. Câinii erau atât de țepeni, încât era ca şi cum înmormântam două mese. Bărbații săpară ore în şir şi stropiră cu var gropile. Muştele roiau deasupra boturilor şi a ochilor, şi a organelor genitale ale câinilor. N-am lăsat-o pe Pascale să-i vadă; i-am spus că mâncaseră ceva care le făcuse rău şi plecaseră în rai. Ea urlase şi se trântise pe patul ei, dând din picioare şi țipând, plângând în pernă, spunând că ei erau cei mai buni prieteni ai ei, categoric cei mai buni prieteni ai ei.

Pascale insistă pentru funeralii. După ce bărbații umplură la loc groapa cu pământ, după ce câinii fură complet ascunşi, ne-am adunat în jurul mormintelor. Pascale le împodobise zgărzile cu ghimbir roşu. Îngenunche lângă mormintele proaspăt săpate şi citi o poezie pe care o scrisese pe o bucată de hârtie cu o cariocă. O poezie pentru sufletele lor ajunse în rai. Eu, George şi Freddie am stat în spatele ei. Cu un aer solemn, Pascale aşeză zgărzile câinilor pe un cot al manghierului, apoi prinse poezia de trunchiul lui. Eu am împrăştiat semințe de iarbă pe pământul gol. George netezi semințele cu lopata. Freddie înjura în barbă. Pascale era curajoasă; asta era prima înmormântare la care lua parte, prima ei întâlnire cu cei morți. Mai târziu, i-am promis că aveam să plantez acolo un tufiş de hibiscus roz pentru a le marca mormintele.

Casa era mult mai tăcută fără câini. George nu vorbea, amuțise. Pascale plânse zile în şir. Eu am continuat să fac bagaje într-o stare de transă, străduindu-mă să-mi păstrez mintea limpede, încercând să hotărăsc ce lăsăm, ce luăm, pregătind chiar şi o valiză pentru George, sperând că avea să ne însoțească.

Apoi, totul se întâmplă dintr-odată. Răzmerițele izbucniră din nou în Port of Spain, cele mai furibunde de până acum. O rafală de telefoane de la prieteni, toți cu afaceri în oraş. În o sută de firme se aruncaseră bombe incendiare în timpul nopții; maşini fuseseră răsturnate şi incendiate în Piața Independenței. Multe dintre vechile companii creole franceze erau distruse de gloată. Şi cele străine erau vizate, clădiri întregi de birouri nimicite, cele conduse de clasele de mijloc cu pielea deschisă la culoare, burghezia din Trinidad.

— Nu văd de ce-ar ataca şi Forbes-Mason, jos la docuri. Noi întotdeauna ne-am purtat frumos cu personalul, întotdeauna am lucrat cu barcagiii de acolo. Ne cunosc.

Dar George primi un telefon de la directorul companiei.

— Forbes-Mason a fost lovită. Arde.

George telefonă imediat la Londra.

— Sediul nu va fi reconstruit, spuseră oficialii de acolo. Şi nici nu avem de gând să mai deschidem o filială în altă parte. E timpul să punem capăt. Ne pare rău, George. Southern Cross mai rămâne o zi sau două în port. O să-ți plătim noi drumul. În locul tău, eu m-aş urca pe vas.

— Ce vas? Am întrebat eu. CE vas? George?

Mă holbam la el, incapabilă să judec corect situația. Mă păcălise?

George oftă. Nu părea deloc vinovat.

— Te rog, spune-mi.

— Există în port un vas de croazieră; n-a reuşit să plece deoarece căpitanul s-a dus să stea câteva zile la nişte prieteni de familie. Acum nu se mai poate întoarce. O să plece imediat ce reuşeşte să vină căpitanul.

— E un vas la docuri?

— Da.

— Şi nu mi-ai spus?

— Nu.

— De ce?

— Tu de ce crezi?

Mi-a părut rău pentru el atunci, pentru cât de laş devenise. Asta era ultima noastră şansă.

— Vino cu mine, George! Te rog, te implor. N-am făcut încă rezervarea la avion. Astfel, va fi mai rapid, mai uşor. Noi toți, împreună.

George îşi plecă uşor capul.

— Nu vezi că totul s-a sfârşit? Ăsta e uraganul. A sosit. Are să mătur vechea viață.

L-am văzut cum face eforturi să se controleze. Nu avusese niciodată de gând să plece. Răzmerițele, cocktailurile Molotov, câinii care putrezeau în pământ; acum nu mai avea slujbă. Am văzut că toate astea îi depăşeau puterea de a gândi. În toți aceşti ani, îmi refuzase ideile, lucrurile invizibile, dar care existaseră acolo mereu.

— Da. În sfârşit, înțeleg ce vrei să spui.

— Atunci vino. Te rog.

— OK.

— Oh, slavă Domnului!

L-am îmbrățişat.

— Ai câştigat, Sabine. Îmi pare atât de rău pentru toate astea. Totul a mers prost. Oftă din adâncul inimii. Zilele lui scăldate în soare, scăldate în rom se terminaseră pentru totdeauna. O să mă întorc cu tine, desigur.

— George, o s-o luăm de la capăt, o să fim cu Sebastian, o să stăm cu toții împreună. N-o să fie aşa rău cum îți închipui. Când pleacă vasul?

— Peste două zile.

— Oh, mon Dieu, merci. Slavă Domnului.

Am făcut bagaje până noaptea târziu. Am sunat-o pe Irit să văd dacă ea şi John ar vrea să locuiască în casa noastră, fără să plătească nimic, rugând-o să aibă grijă de ea până ne stabileam noi în Anglia.

Irit fu încântată.

— O să fiu regina castelului vostru, toarse ea.

— Irit, voi sunteți bine acolo?

— Sigur că da, draaagă.

— Şi magazinul?

— E mai sus, răzmeriţele sunt mai jos, lângă docuri. Până acum e bine.

— Rămâi?

— Bineînţeles. Furtuna asta o să treacă. Este ruşinos ce face PNM-ul. Sunt toţi la Hilton, se ascund. Williams e acasă, cu mica lui gaşcă de consilieri. Beau rom, şi Port of Spain e-n flăcări. Îmi place tipul ăsta, Granger. Frumuşel, nu? Am auzit că o să fie probleme mâine; cheamă vase de război din Anglia şi din America.

— Nu!

— Ba da. Stai să vezi. Mâine e o zi mare.

— Dar vaporul nostru pleacă în curând.

— Ha, ha, poate va trebui să înoţi după el.

Am dormit agitaţi, cu intermitenţe. Cu bâta de baseball lângă pat. Năduşind în cearşafuri. Ciupiţi de ţânţari, cu umflături roşii spuzindu-ne picioarele. Dealurile din jurul nostru se mişcau, gemând de căldura pământului. Am ieşit din casă şi am privit lung către femeia cea verde.

Aşa deci, plecăm în sfârşit. Îl iau înapoi cu mine, i-am spus.

Da, e vremea să plecaţi.

O să-i fie dor de tine.

Nu-ţi face griji pentru asta. Uite, vezi, ai învins în cele din urmă.

Într-un fel, şi mie o să-mi fie dor de tine.

Poţi oricând să te întorci.

Niciodată.

N-ai cum să ştii.

Niciodată.

Mult noroc!

Valizele noastre stăteau înşiruite, bombate. Douăsprezece, prinse în curele. Lucy dormise noaptea pe canapea.

În zori, am deschis radioul. Liderii Puterii Negre fuseseră arestaţi. Toţi, cu excepţia lui Granger, care dispăruse.

— Trădare, am murmurat. Nenorocitul ăla ipocrit! Cum a putut Williams să-i facă asta propriului popor? Propriilor elevi?

Poliția ocupă Casa Roşie. Forțele speciale invadaseră piața Woodford, o goliseră cu gaze lacrimogene. Vasele de război se îndreptau către insulă. Se institui interdicția de a ieşi din casă de la şase seara până la şase dimineața. Fu declarată stare de asediu.

Venus reuşi să ne sune de la un telefon public.

— Nu po' să viu. Bunica i-a luat pă Bernard şi pă Clive în oraş, i-a luat la marşuri. Aruncă cu pietre-n poliție. Io nu po' să viu. Toată lumea-n jur ie supărat'. Toată lumea-i afar'. Dă foc la tot. Nu-i taxiuri pă drum. Bunica a-nnebunit.

— Ai apă?

— Da, doamn'.

— Şi mâncare?

— Deocamdat'.

— O să vin eu la tine când pot, mâine poate. O să-ți aduc nişte gheață pentru răcitor.

— Nu veni, doamn'.

— De ce?

— Ie primejdios.

Pe atunci, Bernard avea nouă ani, Clive – unsprezece. Nişte băieței cuminți. Mi i-am imaginat mărşăluind pe Frederick Street, cu bunica, ținând pumnii ridicați. Mi-am închipuit că le umplea capetele şi aprindea focul în inimile lor; că într-o bună zi băieții aveau să fie exact ca Geddes Granger.

I-am scris lui Eric Williams.

Aşadar, Port of Spain e-n flăcări. Vasele de război britanice şi americane sunt pe drum, ca să te scoată de la ananghie. Tu eşti acasă, cu mica ta gaşcă. Bunica îi duce pe nepoții ei în oraş, ca să ia parte la toate astea. Granger, alter egoul tău? Bunica, umbra ta? Totul se întoarce din nou la ideile alea ale tale, din zilele de odinioară. Piața Woodford. Aveai idei, şi erau

chiar bune. Ele au aprins protestele astea, ele i-au aprins pe bunica şi pe Granger. Acum ei caută răzbunare pentru dezamăgirea lor. Eu scap, în sfârşit. Îmi pare rău pentru tine, rău pentru George. Nu poți să ai totul, nu pentru totdeauna.

Prostia este şi ea un ingredient al revoluției. Eric Williams, cel mai nepopular om din insulă, se aştepta ca armata națiunii, cei mai mulți soldați provenind din familii sărace de negri, să înăbuşe o revoltă populară.

La baza regimentului din Teteron Bay, pe pereții barăcilor erau lipite afişe cu Stokely Carmichael şi Malcolm X. Tinerii ofițeri îi considerau pe protestatarii Puterii Negre frații lor, şi astfel se răzvrătiră. Refuzară să se supună ordinului de a-şi impune autoritatea. În schimb, îl arestară pe comandantul lor, încuindu-l împreună cu toți ceilalți ofițeri, cei care nu fugiseră. Sparseră depozitul de muniții, mobilizând regimentul de şase sute de soldați. Haosul se dezlănțui şi la Camp Ogden, bază militară din Port of Spain. Am aflat toate astea de la radio.

— George, acum sunt speriată.

— Nu-ți face griji. Plecăm.

N-aveam nimic de mâncare. Am adunat pe masa din bucătărie tot ce ne mai rămăsese. Jumătate de cutie de cereale, două banane, nişte biscuiți Crix râncezi, un borcan de murături.

— Mă duc la Chen, se oferi George.

— Vin cu tine, fie că vrei, fie că nu.

Am lăsat-o pe Pascale cu Lucy, promițând să ne întoarcem repede.

Foarte puține maşini se vedeau pe drum în Winderflet. Lumea părea neschimbată, însă tăcută, lipsită de viață. Prăvăliile unde se vindea rom, crâşmele, toate erau închise, bătute în scânduri. Şcoala se înălța mută; stația de benzină fusese părăsită. Intersecția în formă de T de la benzinărie – de obicei ticsită de oameni adunați la bordură, cu mâinile întinse, cu microbuzele care opreau să-i ia sau doar să

schimbe o vorbă – era pustie. Nu se mai vedeau vânzători de peşte pe marginea drumului, nici femei grase păşind legănat pe trotuare, ținându-şi umbrelele ridicate. Fecioară din Lourdes privea în jos către o parohie

Răpită.

— Ceva a murit, am murmurat eu.

— Termină, Sabine. O să revină totul la viață.

— Mă bucur că s-a întâmplat, în sfârşit. Vechea stare de lucruri, totul are să dispară.

— O să vedem.

M-am uitat gânditoare la soțul meu. Şi el îl cunoştea pe Williams, ştia cum merg lucrurile într-o lume a bărbaților. Ei ştiau lucruri pe care eu nu le ştiam.

Am trecut pe lângă bazin, pe lângă Andalusia, către magazinul lui Chen, şi, când am ajuns acolo, am găsit grilajele de metal trase în fața intrării, cărucioarele răsturnate în față.

— Hai să încercăm la Hi-Lo, spuse George, accelerând.

Şi Hi-Lo era închis.

— Nu cred c-ar trebui să mergem mai departe, George.

— Acum sau niciodată, insistă el. O să avem nevoie de mâncare pentru următoarele două zile. Hai să ne grăbim!

Am trecut de satul Boissiere, şi el tăcut, nemişcat. Am mers de-a lungul savanei, pe lângă intrarea în Belmont, aruncând o privire în jos pe Jernington Avenue, drumul care ducea în suburbie. Pe alocuri, se vedeau porțiuni negre, arse de foc, grămezi de moloz, sticlă spartă, bannere ridicate, graffiti desenate pe ziduri. În savană, tabebuia în floare, roz şi galbenă, ca sângele, un sânge ciudat, colorat carnavalesc, acoperind peste tot pământul. Copacii erau superbi, detaşați de tot. Poinciana, arbori de coral, lalele de Gabon, flăcări galbene: izbucnind în forță, ovaționând odată cu insur-genții. Aerul mirosea a haos, a benzină şi a cauciucuri fumegânde.

— Ştiu un loc unde s-ar putea să fie deschis, murmură George, întorcând maşina către capătul de sus al oraşului.

Eram amândoi năuciți, fascinați de oroarea din jur. Ştiam de ce se aventurase George până aici. Am rămas tăcută, captivată într-un fel morbid, vrând şi eu să văd cum era totul, mai ales birourile Forbes- Mason.

Ne-am târât în jos pe Edward Street, îndreptându-ne către docuri. Un linţoliu întunecat de fum atârna deasupra, de forma Trinidadului. Aerul devenise acru. Mi-am acoperit nasul şi gura. Voiam la fel de mult ca George să mergem mai departe. Am zărit Casa Roşie, înconjurată de forţele de intervenţie cu căşti de oţel ca acelea pe care le purtau forţele antiaeriene britanice în timpul Blitzs-ului, cu degetele pe trăgaciul puştilor. Ne priviră. Doi dintre ei porniră spre noi.

— George, fii atent. Ia-o la stânga! I-am cerut.

George întoarse repede, evitându-i, şi într-un minut eram în piaţa Woodford. Aceasta era straniu de pustie, păzită serios. Şi mai mulţi bărbaţi cu căştile alea groteşti stăteau de jur împrejur, fără să ştie prea bine ce se întâmplase sau ce să facă. Porţile erau prinse în lanţuri, cu lacăte mari. În piaţă încă mai plutea o ceaţă alburie de la gazele lacrimogene. Estrada era goală, cu scaune răsturnate în goana oamenilor de a scăpa.

— Cum a putut? Am izbucnit, cu răsuflarea tăiată.

Mă înţepau ochii. Lacrimile îmi alunecau pe obraji. Intrând în mulţime pe bicicleta mea verde. Sute de oameni adunaţi să-l asculte pe Eric Williams anunţând o nouă eră, o mulţime vrăjită. Heliconii ridicate în sus ca nişte cruci, mâini întinse către el. Însufleţindu-mă. Însufleţind întreaga naţiune.

Lacrimile pentru cei evacuaţi de Eric Williams chiar în acea dimineaţă îmi alunecau pe obraji. Protestatarii care se adunaseră aici, cu pumnii înălţaţi în aer. „Putere pentru popor. “Am murmurat o rugăciune pentru Geddes Granger.

Alte trupe de intervenţie neputincioase apăru-ră – bufoni! Mai speriaţi de noi decât eram noi de ei, îndreptându-şi puştile în direcţia noastră. Am trecut pe lângă ei. Alte lanţuri, piaţa Woodford era înfăşurată în lanţuri. Tăcută, distrusă.

Şi mai mulți polițişti înaintau, fluturându-şi puştile, cerând să părăsim zona. George se supuse, îndepărtându-se de Casa Roşie în scârțâit de cauciucuri, traversând două străzi, tăind drumul către docuri, către Forbes-Mason.

— Simt nevoia să văd cu ochii mei, spuse el.

Am dat aprobator din cap, vrând ca George să vadă ce-i mai rău. Am mers mai departe către norii cei întunecați. Străzile erau goale, magazinele cu măruntaiele fumegânde, vitrinele distruse peste tot, maşini cu geamurile sparte. Amenințarea atârna în aer. Îmi simțeam nervii sfârâind în stomac. L-am strâns cu putere pe George de mână. Am dat colțul şi am intrat în Piața Independenței. Forțele de intervenție erau peste tot, de jur împrejurul pieții. Maşini de poliție, pompieri. Fum, încă mai ardea într-un magazin în flăcări.

Mai departe, pe stânga, Forbes-Mason, distrusă, hăcuită.

— Dumnezeule mare! Murmură George.

Trotuarul era acoperit cu cioburi de sticlă. Am mers pe lângă clădire, uitându-ne înăuntru. Podeaua era neagră, plină de funingine şi de cenuşă. Scaunele şi birourile erau carbonizate, răsturnate, aruncate pe podea. Hârtie, maldăre de hârtie înnegrită. Reviste, dosare, trase de pe rafturi, aruncate prin încăpere. Vapori de benzină, ca un roi de albine, pluteau peste toate.

George se uita lung, pe lângă mine, clătinând din cap.

Trei polițişti înarmați veneau către noi.

— Haide, George, hai să plecăm.

George era înnegurat, ca şi cum fusese atacat personal. Am accelerat, am traversat piața, am luat-o pe Chacon Street şi apoi am ieşit, am ieşit din toată nebunia aia. Iar acolo, lângă Cheiul Reginei, ca o lebădă uriaşă: Southern Cross, alb ca laptele, imaculat, lucind în căldura alburie. Vasul de croazieră se înălța deasupra docului, cu punțile lui suprapuse, cu ferestrele strălucitoare ale covertei ca o tiară încununându-i fruntea. Un vas-iluzie odihnindu-se de-a lungul cheiului neted şi plat. Era amărât, cu pasarela ridicată. Chiar şi aşa, era păzit de trupe de intervenție.

— George.
— O să fim pe el.
— Slavă Domnului.
— Aranjez totul când ajungem acasă.

Am trecut în goană pe lângă el şi am ieşit din Port of Spain. În golful Paria, în depărtare, am zărit contururile neclare ale unor vase cenuşii care se apropiau, o mică flotă. Pelicanii le priveau şi ei, cu acea lipsă de interes pe care o manifestau pentru tot. Eric Williams: cu siguranță, acum se termina cu el. Am trecut prin Woodbrook şi apoi pe lângă terenul de crichet, ratând Long Circular Road, unde Camp Ogden era în flăcări, pompierii neputând să stingă focul din cauza presiunii scăzute a apei.

Trinidad. Chiar şi în revoluție insulă era o farsă. Răzvrătire. Căşti de oțel antice pentru cei care

Voiau să apere statul. Un firişor de apă pentru a stinge focul nemulțumirii şi jumătate de guvern ascunzându-se la Hilton.

În drum spre casă, am găsit un mic supermarket deschis, cu rafturile aproape goale. Am reuşit să cumpărăm pâine şi lapte condensat, nişte brânză, o duzină de ouă, patru conserve de iahnie de fasole. Am mai luat banane de prăjit, o sticlă de rom, o pungă cu fructe de eugenie. Când am ajuns acasă, am găsit-o pe Lucy făcând suc proaspăt de portocale, stropit cu bitter Angostura. Adusese o pungă cu portocale, purtată pe cap.

Lucy era tăcută, cu ochii plini de lacrimi, negri şi lucioşi.

— Lucy, spune-mi cum stau lucrurile în vale? Am întrebat-o.

— Îi linişte, doamnă. Prostia asta se-ntâmplă doar-n oraş.

— Nu e prostie, Lucy. Au dat foc la biroul domnului Harwood, l-au ars până la temelii. Acum nu se mai poate duce acolo. Plecăm poimâine. Cu un vas mare. Totul e împachetat. Doamna Irit vine să stea aici.

Lucy rămase ca o statuie lângă chiuvetă, încremenită. Ca un munte.

— Lucy, nu plânge.

Îşi şterse lacrimile cu şorțul.

— O să-mi pierz slujba, doamnă, o s-o pierz pe Pascale. O să te pierz pe 'mneața şi pe domnu' Harwood, şi pe Venus. Nu-i uşor de găsit o slujbă la anii mei, doamnă.

— Lucy! M-am dus lângă ea şi am cuprins-o în brațe. O să-ți plătesc leafa pe şase luni. O să-i spun doamnei Irit că şi tu eşti aici ca să ai grijă de casă împreună cu ea. O să fiți o echipă. O să-ți placă de ea.

— Bine, doamnă.

— O să scriu şi o să sun după ce ajungem în Anglia. O să scrie şi Pascale, şi o să-ți trimitem poze, şi o să păstrăm legătura cu tine şi cu Venus. Ai vreo veste de la ea?

— Nu, doamnă.

Ochiul ei cel bun se mişca necontenit, încercând să țină pasul cu evenimentele.

— Lucy, trebuie să plecăm. Oamenii ca noi, noi nu suntem doriți aici. Noi facem parte din problema asta. Trinidadul se schimbă. Trebuie să se schimbe.

— Oh, 'mnezeule.

Oftă din rărunchi.

— Toate tonicele alea pe care mi le-ai dat, eh? Sunt nefericită de foarte mult timp, întotdeauna din cauza felului în care stau lucrurile. Tu m-ai ajutat, dar problemele Trinidadului n-o să fie rezolvate cu unul dintre tonicele tale.

— Nu, doamnă.

— O să-mi fie dor de tine.

— Da, doamnă.

Fu o zi a despărțirilor. Telefonul sună încontinuu. Jules apăru la noi pe la prânz, deja beat. Freddie şi soția lui veniră şi ei. Alți vecini auziră că plecăm şi sunară la poartă. Aduseră scotch şi rom, buljol şi biscuiți Crix. Ne-am strâns cu toții, abătuți, fumând țigară de la țigară, în jurul barului.

Trinidadienii impresionează prin ceva: felul în care pot trândăvi în orice condiții. Flecăresc, fac glume. Curând, ne-am mutat lângă piscină, amețiți de tensiune în aceeaşi măsură ca de alcool, povestind iar despre cocktailuri Molotov şi despre birouri incendiate. Magazinul de textile al lui Freddie din Duke Street fusese şi el afectat rău de tot.

— Se zice că Williams e-ntr-un hal. Asta l-a lovit rău, spuse Jules.

— Păi sigur, replică Freddie. Ie urât dă toată lumea acu'. Dă bieții negri şi dă oamenii d-afaceri. I-un dezastru pen' țară. Ne-a dus 'napoi cu zece ani. 'Napoi dă unde-am plecat. Afurisiți d-africani ticăloşi!

George avea ochii încețoşați, era pur şi simplu copleşit.

— L-am întâlnit pe Williams o dată, ştiți, la Hilton. Mi-a plăcut. Un bărbat foarte inteligent. Sabine întotdeauna. L-a găsit interesant, nu-i aşa, dragă?

Căldura îmi urcă în obraji.

— I-a ascultat discursurile în piața Woodford, nu-i aşa, dragă?

— Iisuse Hristoase, ai fost acolo? Replică Freddie. Eşti o femeie nebună.

— Piața Woodford, frate, spuse Jules, amețit. Toată aiureala aia dă discurs. Williams poa' să mă pupe-n cur.

Am rămas tăcută. Nu-mi plăcea că George îmi dăduse în vileag secretul. Că-l ascultasem vorbind. George nu ştia, nu-l văzuse pe tip în plin avânt. Eu fusesem acolo. Şi bunica fusese. Deşi nu merita compasiune, nu puteam să nu mă simt tristă. „Williams e-ntr-un hal. "Eram tulburată de această veste. Ăsta e blestemul unei femei, să iubească bărbați răi şi proşti, chiar şi când strică totul într-un mod jalnic.

93 Bombardarea continuă a Regatului Unit de către Germania nazistă în perioada 7 septembrie 1940-10 mai 1941, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial (n.tr.)

24
BICICLETA VERDE

Am avut un somn greu în acea noapte. Am visat corbeaux, spiralând în cerul de deasupra casei noastre. Ciuguleau din trupul meu, dar nicio fărâmă de carne nu mi se desprindea de pe oase. Unul câte unul, au zburat departe, lăsându-mă întreagă. Dimineață, alte ştiri la radio: Granger fusese capturat în acea dimineață, în vreme ce mânca sângerete şi ouă prăjite într-un snack-bar din Couva. Paza de coastă îl escorta la Nelson's Island94, o altă insulă-închisoare ca o stâncă situată în golful Paria; avea să fie foarte cald acolo, stânca avea să fie aridă, lipsită de apă. Guvernul era blocat în negocieri cu armata. Port of Spain era încă patrulat de trupele de intervenție.

— Vaporul mai e aici, nu? Am întrebat, agitată.

— Da, sigur. Mâine pleacă.

Am hotărât să-i duc lui Venus nişte gheață. N-o văzusem de multe zile, dar ştiam că se ascunsese în casa ei de sus de pe deal. Eram îngrijorată. Mă gândeam la bunica: pusă pe rele. Binecuvânteaz-o, Doamne, pe bunica, binecuvântează-i sufletul şi las-o să ducă la bun sfârşit ce-a început, toată treaba cu arderea din temelii a oraşului. Mă voia dusă: moartă, îngropată şi dusă. Ce pusese bunica la cale?

Nu i-am spus lui George. Nu m-ar fi lăsat niciodată să mă duc acolo singură, nu în acel moment. Dar şi Venus era blocată acolo, poate avea nevoie de provizii. Puteam să o duc cu maşina la Chen când se deschidea sau să-i aduc pe ea şi pe copii acasă la noi. Am oprit şi am lăsat maşina la câțiva metri de vechea casă creolă.

— Venus, am spus cu voce tare, înainte să-mi dau seama că nu mă putea auzi din drum. Venus! I-am strigat numele pe când mă apropiam, cu o voce subțire şi cumva grotescă, falsă.

Venus! Am strigat din nou, observând un chip la fereastra unei case din apropiere, un altul în cadrul unei uşi deschise. Venus! Am strigat.

La naiba. Lăsasem gheața în maşină, într-un răcitor.

— Venus!

Mă apropiasem de casă. Poarta era închisă. Bunica Seraphina apăru în capul scărilor. Avea părul desfăcut, jeturi de flacără cenuşie şi albă. Dădu abia vizibil din cap.

— Bunico, am venit s-o văd pe Venus. Sunteți cu toții bine?

Bătrâna privea lung pe lângă mine, în josul străzii.

M-am întors încet, încercând să văd la ce se uita. Nimic la început. Niciun sunet, şi asta stârni teama în mine; niciun sunet. După-amiaza era încremenită, amuțită de căldură. M-am întors la loc ca s-o privesc din nou pe bunica, dar ea continua să se holbeze dincolo de mine. La fel cum se holbează o pisică în noapte, când aude nişte zgomote în umbre, doar că bunica se holbă în valurile de căldură, în jos pe drumul pustiu.

— Bunico, am şoptit.

Apoi, primele sunete de voci. Siluete cafenii apărură în mişcare; o ceată – vreo douăzeci de oameni – se ivi la poalele dealului. Veniseră cu toții de pe drumul principal, de jos de la stația de benzină; erau agitați şi vorbeau tare şi repede, cu pumnii şi cu vocile ridicate, întorcându-se cu toții din savană. Cu bâte ținute în sus. Mergeau încet în căldură, încă departe. Dar membrele mele erau grele şi inerte. Am văzut bărbați, femei şi copii înaintând de-a lungul drumului, topindu-se unul într-altul. Veneau către mine şi blocaseră drumul în spatele lor. Voiam să trec de cealaltă parte a acelei porți înalte şi şubrede, în curtea bunicii. I-am aruncat bătrânei o privire rugătoare.

Dar chipul bunicii era inexpresiv, privirea – încețoşată de concentrare. Maşina mea se încingea în soare, la jumătatea străzii, la jumătatea distanței dintre mine şi mulțime.

Vocile deveniră din ce în ce mai puternice pe măsură ce gloata se apropia.

Clive, l-am zărit pe Clive în mijlocul mulțimii. Şi pe Bernard. Erau agitați şi strigau lozinci împotriva PNM-ului. Copiii lui Venus, băieței pe care eu îi cunoşteam. N-am văzut-o pe Venus. Tremuram, ținându-mă de ulucile porții.

— Te rog, bunico. Lasă-mă să intru!

Dar ea era într-un soi de transă, fascinată. Am închis ochii şi mi-am dorit să dorm, mi-am dorit să pun capăt la tot. Puteau să mă ia, să-mi smulgă mădularele unul câte unul. Mă săturasem să-mi fie teamă.

— Eh, eh, am auzit.

Mulțimea mă zărise. Clive mă zări. Se auzi un râs batjocoritor şi gloata se năpusti înainte.

Prima piatră mă lovi în picior prin rochie. A doua era mai mare, izbind mai puternic, o lovitură ascuțită, lăsând o urmă pe abdomen. M-am agățat de poartă strigând Dumnezeu ştie ce, dar bunica nu se mişcă. Eram țintuită acolo, lipită de poarta colibei vechi, şi nu aveam scăpare. Alte pietre, oamenii din mulțime aplecându-se să culeagă pietre de pe drum, din şanț şi apoi alte pietre zburară, lovindu-mă, o grindină de pietre, şi mi-am pus brațul peste față, agățată de poartă.

— Bunică, am strigat. Pentru numele lui Dumnezeu!

Am văzut un copil aplecându-se să ia de jos o piatră. Clive. L-am văzut aplecându-se şi privindu-mă în ochi, cu un zâmbet afectat, în vreme ce țintea şi arunca piatra în mine. Clive, un băiat de unsprezece ani, țopăind de bucurie când piatra lui nimeri ținta. Mulțimea strigă batjocoritoare.

Am icnit şi am strigat, pe un ton rugător. Ochii lui Clive îi întâlniră pe ai mei.

— Clive! Am strigat. Clive, opreşte-te, sunt eu, sunt eu!

Dar lui nu-i păsa şi nici măcar nu părea să audă. Luă altă piatră, aruncând-o ca şi cum ar fi vrut să alunge un câine.

Clive striga, râdea şi alergă să ridice o altă piatră. Am închis ochii.

Păsările negre şi mari, păsările negre şi mari coborau, în sfârşit, pentru a mă ciuguli, bucată cu bucată. Acele păsări țipând nemulțumite, luptându-se între ele: cine să fie prima,

cine să fie prima, care dintre ele să scoată un ochi. Acele păsări lacome de stârvuri mă ciuguleau, pietre mă loveau, păsările alea negre se strângeau în jurul meu ca să râcâie din mine. Eu eram stârvul putrezit, carnea moartă a

Trinidadului. Nu mai eram speriată, doar uşurată. În sfârşit, veneau.

Bunica Seraphina. I-am simțit prezența la poartă, mâinile pe mine.

— Clive, treci ’năuntru.

Vocea ei ascuțită, fragilă.

— Mişcați cu toții, lăsat-o, spuse către mulți-me. Plecați cu toții. Mişcați, acu’. Termenați cu prostia

Asta.

Clive trecu în fugă pe lângă mine.

Apoi, niciun sunet.

Carnea mă ustura. Bunica îşi puse mâna noduroasă pe fruntea mea, pentru o clipă, ca şi cum ar fi vrut să vadă dacă aveam febră.

— Aşteaptă oleac’, spuse.

Şi am aşteptat: clipe, minute? Nu-mi aduc aminte. Tot ce ştiu e că m-a ajutat să ajung la maşină.

Clive nu era decât un băiețel. Entuziasmat, luat de tot valul ăsta. M-am dus acasă, tremurând. Şi am făcut imediat un duş. Mi-am îmbăiat pielea rănită cu alunul vrăjitoarelor. Nimic rupt, doar mândria şifonată. Cât de proastă am putut fi să mă duc acolo! Să încalc interdicția. Nu i-am spus lui George ce se întâmplase. M-am întins pe pat, am dat drumul la aerul condiționat şi m-am rugat Fecioarei. Marie, pleine de grâce, gardez-nous. Nimic nu mai conta. Nimic nu conta. Plecăm din Trinidad.

Mai târziu, am ieşit din nou. M-am hotărât să merg în vizită acasă la Eric Williams. Ştiam unde să-l găsesc; toată lumea ştia, la reşedința oficială din St Ann’s Street. Casa avea să fie foarte bine păzită, dar am hotărât să mă duc totuşi. N-aveam

niciun plan, nici măcar nu speram să purtăm o conversație. M-am dus să aduc un ultim omagiu – sau poate să mă holbez prosteşte, să fac un soi de pelerinaj. Eram obosită, şi pielea încă mă mai ustură de la pietre.

Faimoasa stradă era înconjurată de cordoane, aşa că am parcat la ceva depărtare şi m-am apropiat pe jos. Am vorbit cu unul dintre soldații cu cască de oțel care păzeau casa, străduindu-mă să par venită cu o problemă neoficială, şi totuşi urgentă.

— Te rog, spune-i prim-ministrului că doamna Harwood a venit să-l vadă.

Soldatul părea uşor şocat. I-am zâmbit fermecător. Reveni dând din cap aprobator şi am fost dusă repede în casa cea spațioasă a prim-ministrului. Trei soldați m-au flancat până la uşă.

O servitoare tăcută, în uniformă, mă conduse într-o cameră întunecată şi răcoroasă, cu puțină mobilă, care dădea în patio şi într-o grădină. Am ieşit în patio şi m-am aşezat pe un scaun alb de grădină. Casa dădea senzația de loc deja părăsit. Nimeni din gaşca lui nu era acolo, niciunul dintre prietenii care pufăiau țigări Benson & Hedges şi beau rom Black Label. Mă aşteptasem la o celulă în dezordine, la rămăşițele unor discuții între bărbați, despre problema revoluției şi a haosului de pe străzi. Dar casa era tăcută. Fusese curățată de asemenea lucruri. Nu exista o atmosferă ostilă, dar niciun sentiment tangibil de altceva.

Eric Williams apăru în tăcere, pe neaşteptate, printr-o uşă de sticlă glisantă. Se apropie şi dădu mâna cu mine, apoi se aşeză în fața mea şi-şi ridică ochelarii pe cap. Avea ochii puternic injectați şi costumul mototolit. Era clar că nu-l mai dezbrăcase de multe zile. Îşi aprinse o țigară, şi servitoarea veni cu cafeaua. La început, n-am spus nimic. După ce servitoarea plecă, el îşi frecă ochii şi căscă, uitându-se la mine. Turnă cafeaua, şi m-am simțit îngrozitor, cu adevărat îngrozitor privindu-l. Dar tot am rămas amândoi tăcuți. Nu-

mi venea în minte nicio idee, niciun motiv al vizitei mele. El nu ştia nimic despre

Scrisorile mele, despre gândurile şi sentimentele mele, despre nefericirea mea, despre plecarea mea iminentă. Şi totuşi, îmi permisese să-l văd. Părea călcat în picioare, ca şi cum ar fi cedat. M-am gândit la soția lui moartă, Soy, la faptul că ea nu voise ca el să intre în politică. Mai aveam un milion de lucruri de spus. O întreagă paletă de sentimente; voiam să-l bombardez cu pietre, voiam să-l lovesc la țurloaie, să-i vorbesc cu furie, dar şi să discutăm cu calm.

— Mulțumesc că ai venit să mă vezi, spuse el.

— De fapt, nu ştiu de ce-am venit. Noi plecăm. Mâine.

— Cred că eşti încântată că pleci.

— Da, sunt.

— Cu vasul ăla mare de croazieră care mai este în port?

— Da.

— Probabil că te simți răzbunată.

— Nu chiar.

— Crezi probabil că eu sunt cel prost, că ai avut dreptate în privința mea.

— Se pare că nu cred nimic.

— M-am gândit uneori la ce-ai spus.

— Eu nu sunt om politic.

— M-ai văzut în piața Woodford.

— Da.

— Nu-mi mai aduc aminte de zilele alea.

— Nici eu nu-mi mai aduc.

— Tre' să fii supărată.

Lacrimile se iviră.

— Am fost.

— Tot Trinidadu'-i supărat.

— Da.

— Să arză totu' din temelii. Nu ştiu ce să fac acu'.

— O să treacă. Aşa zice soțul meu. Ai putea s-o iei de la capăt.

M-am uitat la el, ştiind că asta nu era posibil. Naufragiase, se izbise de stânci şi eşuase. Era un om distrus şi suficient de inteligent încât să înțeleagă asta. Nu avea să învețe nimic sau să-şi adune puterile şi să-şi revină, să creeze un alt PNM. Redusese la tăcere cu succes şi aruncase în închisoare opoziția, pe fiul său politic, Geddes Granger. Ar fi atât de uşor să-l scuip, să-l scuip în față. George avea dreptate. Eram naivă. Aşa mergeau lucrurile.

— O să continui să mă gândesc la tine. Din când în când. Pe bicicleta aia verde.

— M-ai şocat serios, am spus, zâmbind.

— Tu mi-ai provocat un atac de cord zdravăn.

— Sunt convinsă că şi eu o să mă gândesc la tine. Din când în când.

— În Piața Woodford.

— Da.

Îşi supse dinții şi luă o gură de cafea.

— Am fost acolo, întâmplător, cu soțul meu, ieri.

El îşi plecă dintr-odată capul. Părea gata să adoarmă chiar acolo, să cadă de pe scaun.

— Acum trebuie să plec, am spus şi m-am ridicat.

Williams se ridică şi el să-mi strângă mâna. Un bărbat mărunt, chiar şi mai mărunt în acea zi. Am văzut suferință în ochii lui. Un om la un pas de propria moarte.

Nu i-am dat drumul la mână. L-am tras către mine, şi el veni aproape. L-am cuprins cu brațele şi l- am ținut strâns, tristă pentru el, şi pentru mine, şi pentru tot ce se întâmplase, incapabilă să găsesc vreun cuvânt care să anuleze hăul căscat între noi. Nimic nu e mai simplu ca două, trei cuvinte, bine alese, de condoleanțe. Nu aveam nimic să-i spun. L-am ținut aproape de mine câteva clipe care au părut minute. Mi-am lipit buzele de gâtul lui şi l-am simțit tremurând. Când veni servitoarea, ne-am desprins unul de celălalt. Mi-am luat rămas-bun şi el se aşează, iar eu am plecat în tăcere, la fel cum venise el.

A doua zi urma să fie ultima noastră zi în Trinidad. Grădina părea să se fălească: flori de moussianda lascive îşi aruncau spre pământ petalele lor pline, deschise. Chaconia învolănată îşi flutura lumânările lungi, stacojii. Iarba aspră de savană se înălța încurcată în propriile-i fire. Fructele din palmieri musteau, adunând în jurul lor păsări care le ciuguleau, scuipând sâmburii pe pământ.

Mormintele câinilor nu mai arătau proaspăt săpate, ci erau acoperite cu frunze; pământul ajunsese uscat şi fărâmicios. Cele două zgărzi mai erau însă prinse de manghier; cununile de flori de ghimbir roşu se uscaseră, deveniseră fragile. Pascale venea în fiecare zi la morminte şi îşi citea cu voce tare poezia.

Mai erau încă o sută de telefoane de dat: bănci, contabili, avocați. Comenzi permanente şi abonamente de anulat, facturi de plătit, nume de conturi de schimbat. Telefoane la şcoala lui Sebastian, la familia lui George din Londra, la prieteni de acolo. Un ghem de nervi în stomacul meu. George nu se mai bărbierise de câteva zile. I-am pregătit o baie, i-am dat săpunul de ras, briciul, pieptănul, paharul de rom. Eu nu puteam mânca. Fumam.

Apoi, un zgomot la poartă, sunetul metalului care se freca de pământ. Nu erau câini care să se repeadă să investigheze. M-am uitat din spatele unuia dintre stâlpii din curte. O siluetă întunecată străbătea aleea; am zărit nişte picioare negre. Inima începu să-mi bată cu putere. Dumnezeule! Apoi, o voce pe care am recunoscut-o.

— Venus! Am fugit către ea. Oh, Venus!

Eram isterică, țopăiam ca un câine în jurul ei, mai aveam puțin şi o lingeam.

Pascale se repezi şi ea afară, strigându-i numele.

Fața lui Venus era gravă.

— Oh, ’mnezeule, doamn’, oh, ’mnezeule, am auzit ce s-a-ntâmplat, am venit repede. Oh, ’mnezeule. Îmi pare rău, da, îmi pare rău. Oh, ’mnezeule, băiatu’ meu Clive. Nu ştie ce face. I-un băiat mic. Oh, ’mnezeule, hohoti ea.

— Şşş. Nu voiam să ştiu. E OK, Venus. Da, e un băiat mic. A fost prins în asta fără să vrea. E OK, e

OK.

— Oh, ’mnezeule. Îşi suflă nasul. A-ncasat-o, doamn’, a-ncasat-o pen’ ce-a făcut.

— Sunt OK, sunt bine, am liniştit-o eu.

— Nu, doamn’, nu ie OK. El e cu mine, doamn’, şi, când lucrurile se domoleşte, o să vină să-şi cear’ iertare.

— Venus, vino în casă!

Am pus-o să stea pe un scaun la masa din bucătărie şi ne-am aşezat în jurul ei. Venus venise

Nearanjată. Avea părul despletit şi adunat în smocuri creţe. Faţa ei zâmbitoare era acum mohorâtă. Ochii erau mai mari, albul lor – mai alb şi umed. Lacrimi curgeau din ei, alunecând ca argintul încins pe obrajii ei negri.

— De ce, doamn’? De ce tot necazu’ ăsta? De ce tipii ăia cu Puterea Neagră tulbură aşa lucrurile? Oh, ’mnezeule, oh, ’mnezeule. Îşi cuprinse capul în mâini. Bunica-i bagă pă băieţi în tot soiu’ dă prostii. Îi băga-n tot soiu’ dă năcazuri. Îmi pare rău, da.

Pascale o strânse în braţe.

Lucy păcăni din gât.

— Câinii au murit, o informă Pascale pe Venus, cocoţându-se în poala ei. Au mâncat banane verzi, şi i-a durut burta.

Venus se uită la mine, cu colţurile gurii căzute.

— Venus. Noi plecăm mâine. Cu un vapor. Doamna Irit vine să stea aici. Poţi să rămâi dacă vrei. Lucy rămâne.

— Plecaţi?

Am aprobat din cap.

— Când veniţi ’napoi?

— Nu mai venim înapoi, Venus.

Picături sticloase se umflară şi se sparseră, prelingându-se pe faţa ei, pe nasul lat şi cârn, picurându- i de pe bărbie.

— Nu veniţi ’napoi?

— Nu.

Faţa lui Pascale era palidă şi lipsită de orice expresie.

Lucy îşi întoarse privirea.

Nu puteam să plâng. Nu simțeam nimic.

Se lăsă noaptea. Venus adusese tutun rulat şi țaro, şi dovleac. Pregăti callaloo, şi l-am mâncat cu orez alb şi cu banane prăjite. Am stat în bucătărie. Radioul bâzâia. Guvernul cedase în fața cererilor armatei, îl reinstalase pe colonelul Joffre Serrette comandant-şef. Ostaticii fuseseră eliberați. Încă mai exista interdicția de a ieşi noaptea din casă.

Lucy şi Venus nu plecară acasă. Amândouă insistară să rămână cu noi.

Liliecii fluierau prin casă. Stăteam întinsă în pat, lângă George, dar nervii îmi erau încordați. Nu puteam gândi. Voci în rafală încercau să se acopere una pe alta, în capul meu aveau loc o mulțime de conversații: bănci, facturi, trezirea la timp, plecarea la timp. Şi George era treaz, nici el nu putea să doarmă. Nu vorbiserăm prea mult toată ziua. Mă evitase. Lucrurile se domoleau, aşa cum prevăzuse el. Uraganul trecuse. Pagubele abia acum urmau a fi evaluate. M-am dus în birou, am luat un stilou şi nişte hârtie şi m-am aşezat să-i scriu lui Eric Williams pentru ultima oară.

Mă gândesc mult la tine. Mă gândesc la acea picătură de sânge alb aristocratic din tine. Mă gândesc la mama ta îndepărtată, la uriaşa ta familie, doisprezece copii. Atât de multe au fost lăsate pe umerii tăi! Eşecul tău a fost predestinat. Ai fost prins în cursă. Iar răposata ta soție avea dreptate: politica nu e pentru oamenii puternici. Stai departe de tot. Priveşte înainte şi continuă să îndeplineşti sarcini importante în altă parte. Sunt sigură că vei continua să ai un cuvânt de spus aici. Sunt sigură de asta. De-abia aştept să urc pe vasul ăla. N-o să las nimic aici, nicio bucățică din mine. La revedere! Ai grijă de tine!

Am semnat scrisoarea asta cu numele meu şi am pus-o într-un plic timbrat, ştiind că avea să fie singura scrisoare pe

care i-o trimiteam vreodată.

Păsările kiskadee ne treziră în zori, certându-se zgomotos pe fructele din palmieri. Ne mişcaserăm împreună în acelaşi ritm în noapte şi am rămas câteva momente imobili, cu picioarele împletite, ținându- ne de mână. Pascale veni şi ea la noi şi se alătură nodului nostru. Stăteam în pat picotind, amețiți, nepregătiți pentru orele care urmau. Am mângâiat-o pe cascada de bucle afro, aşa cum stătea cu obrazul pe stomacul meu, cu ochiul rătăcind leneş. Pascale avea pielea ca mierea şi era slabă ca un crab. George se uită la mine, meditativ. Am zâmbit. Mă sărută pe umăr.

— E timpul să ne sculăm.

Venus ne făcu ouă cu şuncă, pâine prăjită, cafea. Am stat la masa rotundă de pe verandă şi am mâncat în tăcere.

Taxiul ajunse la ora şapte. Freddie insistă că bodyguarzii lui să ne escorteze până la docuri. Apărură într-o fostă maşină de poliție hârbuită. Oamenii încărcară valizele în maşini. Câteva fuseseră legate pe capotă.

Lucy şi Venus priveau, tăcute. Acceptaseră să rămână în casă până soseau Irit şi John. Freddie veni şi el. Totul se petrecea încet, cu calm. Soarele se ivi, revărsând nectar lichid peste noi. Am început să transpir, ştergându-mi întruna fața cu un şervețel. Pascale era zăpăcită. Le îmbrățişă şi le sărută pe Lucy şi pe Venus, dar nu spuse prea multe. George le îmbrățişă şi el, dar nu putu să le privească în ochi. Îl strânse scurt în brațe pe Freddie. Eu nu puteam vorbi, nici măcar nu mă puteam uita la Venus şi la Lucy.

M-am întors să verific pentru ultima oară casa, trecând prin încăperi, asigurându-mă că nu lăsasem nimic în urmă. Ce nu era în valize era îndesat în dulapuri înalte. Eram pe cale de a dispărea, luându-ne cu noi propriile vieți. Toate sentimentele nepotrivite îmi reveniră. Vinovăție față de Pascale şi față de George. O senzație de pierdere. Da, pierdere. N-aveam să mai

văd niciodată acea colină-mamă; n-aveam să mai văd rotunjimea şoldurilor ei fertile, părul ei sălbatic. I-am vorbit.

La revedere, prietena mea.

La revedere.

N-o să te mai văd niciodată.

Nu.

E timpul să plec. Ar fi trebuit să ne despărțim cu multă vreme în urmă. Acum a venit timpul.

Să-ți fie bine.

O să mă gândesc la tine.

Păsările kiskadee se ciorovăiau. Şi pe ele le părăseam. George îşi clădise un vis aici, un vis fals. Puieții pe care îi sădise deveniseră încărcați de fructe. Grepfruturi roz atât de grele, încât pocneau pe ramuri, căzând cu zgomot pe pământ. Fructele de avocado erau cu sutele, cu coaja întunecată şi în formă de clopot, neruşinate şi lascive acolo sus, în frunzişul pestriț. Săptămâni la rând cădeau ca nişte bombe în iarbă. Le dăruiam cu punga, le făceam piure şi le congelam. Arborii de limetă scuipau globuri galbene. Cocotierii erau înalți, lucioşi şi din când în când îşi făceau simțită prezența, aruncând o nucă verde în câini. Gardul viu de hibiscus, un şir de trompete roşii care vesteau prezența soarelui. Eu nu plecăm. Mă retrăgeam. Învinsă de toate.

Ceilalți stăteau în taxi, aşteptându-mă. Lucy şi Venus erau lângă maşini. Am ieşit cu ochelarii de soare pe nas, cu un cuțit răsucindu-mi-se în măruntaie. Lacrimile cădeau nestăvilite, orbindu-mă îndărătul lentilelor uriaşe.

— Îmi pare atât de rău. Am îmbrățişat-o pe Lucy. O să scriu, promit.

Dar vorbele mele nu aveau nicio noimă.

Lucy încuviință din cap şi se desprinse de mine, trăgându-se în spate. Se înclină, uitându-se la pământ, cuprinzându-şi trupul cu brațele. Lucy, salvatoarea mea. M-am apropiat din nou de ea şi-am strâns-o cu putere.

— Mulțumesc, Lucy. Pentru tot ajutorul tău, am şoptit.

Mi-am lipit nasul de pielea ei, am tras adânc în nări mirosul ei cald şi alinător de ulei de cocos şi de săpun Lux.

Venus stătea dreaptă şi înaltă, tremurând, ştergându-şi ochii cu o batistă. M-am dus să o îmbrățişez, dar ne-am topit una într-alta, strângându-ne cu putere. Am rămas aşa încleştate, tremurând.

— Venus, Venus, am spus gâtuit.

— Doamn', nu pleca.

— Ascultă-mă. Ascultă. Vreau să ai ceva de la mine.

— Da, doamn'.

— Vreau să iei tu bicicleta mea.

— Oh, doamn'.

— Ştiu că întotdeauna ți-a plăcut. Vreau s-o iei tu.

Ea încuviință din cap, înfiorându-se, tremurând în batista ei.

— Da, doamn'.

— Gândeşte-te la mine când mergi pe ea.

— Da.

Ne-am desprins, plângând cu lacrimi de du-rere. Mi-am suflat nasul. Am sărutat-o pe obraz pentru ultima oară – pielea ei era fierbinte şi udă. Fără să mai văd nimic, am urcat în maşină. Freddie deschise poarta şi ne făcu semn cu mâna. George îmi strânse degetele. Am ieşit pe poartă, şi Freddie continuă să-şi fluture mâna. Nu m-am uitat înapoi pe geam.

Am mers în convoi către docuri, cu bodyguarzii în urma noastră. Pascale stătea între noi pe bancheta din spate. Dezordinea încă mai fierbea. Prea puțini oameni se aventuraseră afară ca să arunce o privire. Se holbau la fosta maşină de poliție.

— Tre' să merg la toaletă, anunță Pascale.

— Va trebui să te ții, nu mai e mult, i-am spus eu.

— Trebuie să merg!

M-am uitat la George. El se strâmbă.

— De ce nu mi-ai spus înainte, scumpo?

Pascale începu să plângă din rărunchi.

— Oh, Doamne, gemu George. Nu poate să se țină?

Tocmai treceam pe lângă Country Club.

— Poți să intri pentru o clipă la club? L-am rugat pe şofer.

El întoarse maşina, şi bodyguarzii ne urmară. Am sărit din maşină, trăgând-o pe Pascale în sus pe scări, alergând pe podeaua lustruită către verandă.

— Bună, bună, am strigat.

Dar clubul era închis, nu era nimeni acolo. Am traversat în fugă curtea cu fântână, am ajuns la zona barului, unde mă întâlnisem cu Williams, apoi am coborât la vestiare. Acolo erau cabine de toaletă. Pascale intră într-una. Făcu pipi îndelung – mi se păru că trecură minute în şir.

— Pascale, depeches-toi—, am îndemnat-o.

După ce termină, am târât-o înapoi în sus pe scări, grăbind-o prin curte, înapoi pe podeaua aceea lustruită unde dansasem în atâtea seri de sâmbătă. Chelnerii negri muți. Sclavii negri muți nu dansaseră niciodată pe această podea, niciodată nu participaseră la marile fetes date de Poleska. Un fior. M-am oprit să privesc în spatele meu.

— Cine-i acolo? Am strigat.

Nu îmi răspunse nimeni.

Am alergat, trăgând-o după mine pe Pascale, cu Poleska de Boissiere pe urmele mele, întinzând un deget osos pentru a mă împunge între umeri. „Pleacă de-aici, pleacă din casa mea “, şoptea ea. „Ticăloasă albă costelivă, trădătoareo! Pleacă, urcă pe vasul ăla, cârpă. Ia-ți tălpăşița. Ca un gândac alb ce eşti. Ia-ți cu tine fața creolă albă. Şterge-o de-aici. “

Am sărit în maşină, cu inima bubuindu-mi în piept. Şi Pascale era speriată.

— De ce-ați stat atât?

George transpira din abundență.

— Nu puteam s-o fac să termine mai repede, nu?

Şoferul de taxi apăsă pe accelerație. Am făcut o întoarcere de 180 de grade.

M-am uitat în spate.

Am văzut acolo silueta matroanei Poleska, îmbrăcată în negru de doliu. Lângă ea stătea Eliza Williams, o versiune mai tânără, mai întunecată a ei, cu o figură la fel de severă. Îmi făcură semn să plec.

Am mers mai departe, pe lângă barăcile armatei din St James, pe jumătate arse, pe lângă şiruri de poliţişti. Soarele ardea pe capota maşinii. Am început să simt, în sfârşit, valuri de uşurare străbătându- mă. Plecăm din Trinidad. Mi-am imaginat biscuiţii cu smântână groasă şi gem de prune goldane. Harvey Nicks. Răcoarea unei primăveri britanice, culorile pastelate blânde şi trandafiriul florilor de măr şi de cireş din pomi. Autobuze roşii, cutii poştale roşii. Poliţişti care patrulează. Totul în jurul nostru lucea argintiu în căldură. Totul avea contururi neclare. Port of Spain se dezintegrase în razele soarelui. Eram în plină evadare. Am mers pe Tragarete Road, apoi am intrat în Woodbrook, trecând pe lângă feţe negre uimite, pe lângă alţi poliţişti, apoi, în cele din urmă, am ieşit în Wrightson Road, drumul care mergea paralel cu ţărmul.

— La dracu'! Izbucni George.

Un baraj rutier înaintea noastră. Vehicule militare de-a curmezişul drumului, barându-ne calea.

— Ce naiba fac?

George se scotoci după paşapoarte şi documente.

— Probabil vor să ştie cine se îndreaptă spre vapor.

— Oh, Doamne!

— Sau ar putea fi altceva. Poate caută pe cineva.

— Oh, Iisuse, George. O să-l pierdem!

— Nu, n-o să-l pierdem.

Am început să transpir. Pascale se ghemui strâns.

— Am putea s-o luăm pe scurtătură.

George încuviinţă din cap.

— Ia-o la stânga, îi spuse şoferului.

Taxiul întoarse brusc, din nou în Woodbrook, cu maşina bodyguarzilor urmându-ne. Şoferul înaintă pe un drum

paralel cu Wrightson Road şi apoi opri dintr-odată. Un ambuteiaj. George coborî din maşină şi alergă să vadă ce se întâmplase. Se întoarse panicat.

— O maşină s-a stricat, ceva mai sus.

Şoferul claxonă.

— Ia-o la dreapta! Am strigat eu.

Taxiul vină la dreapta şi se năpusti pe strada îngustă, ajungând din nou pe țărm.

— Slavă Domnului!

George se uită în urmă.

— Ne-am pierdut bodyguarzii, spuse.

— Şi jumătate dintre bagaje, am gemut eu.

— Nu contează. Nu acum, completă George, la fel de agitat ca mine.

Am crezut că în acele clipe mă aflam la câteva minute de libertate. Mi-am imaginat că îl despărțeam de insulă. George pe punte, cu brațele în jurul meu, exact ca atunci când sosiserăm. Părăseam stâncile alea acoperite de tufişuri, păsările alea din înalturi care se hrănesc cu stârvuri.

Maşina bodyguarzilor apăru în spatele nostru.

Am accelerat.

George se uită la ceas şi înjură.

Eu nu eram speriată. O briză caldă flutura dinspre marea sărată, marea cu miros greu de limbi de pământ noroios şi de mlaştină. Mâl de râu. Răsuflarea mi se încurca în piept. Apărură docurile, macaralele, clădirea vămii, haosul obişnuit întrerupt cumva în plin proces. Maşini de poliție şi vehicule prăfuite ale armatei erau parcate pe ambele părți ale drumului. Polițişti înarmați stăteau de pază. Am privit în depărtare, în golful Paria.

— Vaporul! Am țipat, dar nu se auzi niciun sunet.

George se uită către mare.

Am întins cu toți gâtul.

Acolo, pe marea cea întunecată şi calmă, la ceva depărtare, ieşind prin Prima Boca, Southern Cross se îndrepta către larg.

— A plecat! S-a dus, George! A plecat fără noi.

Punțile vasului luceau, coşul lui lăsa în urmă o dâră de fum. Am stat şi am urmărit cum îi dispare prora, apoi şi corpul, pe când lebăda uriaşă trecea plutind pe lângă pereții spuziți cu copaci verzi ai insulei Monus şi pe la extremitatea Trinidadului. Vaporul lăsa în urmă un siaj înfoiat care apoi se domolea, vălurind în fața portului, clipocind către docuri, spărgându-se apoi de digul de protecție, aruncând în sus apă până la maşina noastră, udându-ne, înmuindu-ne până la piele.

Lucy mă îndopă cu leacuri de-ale ei. George îmi ascunse Valiumul. Am pierdut vaporul. A plecat cu zece minute înainte să ajungem noi la docuri. L-am văzut, iar şi iar, strecurându-se printre acele stânci acoperite cu tufişuri. M-am văzut pe bicicleta mea verde, mergând după el. M-am cufundat într-un somn profund, inconştientă zile la rând. Nu voiam să fiu trează. Refuzăm să mănânc. În visele mele, mă spărgeam singură în bucăți şi aruncam cioburile în valuri. Cerul se întuneca, înnegrit de un milion de păsări. Departe, în largul mării, vânturile se întețeau. Totul avea să fie diferit. Totul avea să fie diferit în Trinidad acum; vânturile urmau să aibă grijă de asta. Am văzut un uragan în port. Bărci aruncate pe doc. Un linţoliu de fum, de forma Trinidadului. Oameni cu căşti de oțel. Guvernul la hotelul Hilton sus pe deal, deasupra mahalalelor; guvernul la înălțime, stând de veghe. Eric Williams în maşina lui ostentativă, dând din cap către mine, trecând mai departe. Eric Williams prăbuşit, aşezat pe un scaun alb de metal. „Respingeți colonialismul/4M-am văzut ținând un pistol, cu brațul întins. M-am văzut împuşcând mortal un om. Ținând în mână un pistol şi trimițând gloanțe în pieptul unui bărbat. Am văzut un alt om aproape omorât în bătaie sus pe acele dealuri-mamă. Un fluture de vânătăi pe fața lui tânără. Scrisorile mele, toate scrisorile mele arse şi plutind, purtate de valurile mării. George dansând de-a-ndăratelea, cu picioarele

acoperite de fulgi de cenuşă. George într-un vas, o urnă micuță. George şi scrisorile mele, toate transformate în cenuşă, plutind departe, pe o mare limpede precum ginul.

Într-o zi, am decis să mă trezesc. Am luat un stilou şi-am început să scriu: „Dragă domnule Williams “. Am descoperit că am atât de multe de spus. Am scris cel puțin o oră. Am continuat să-i scriu lui Eric Williams până când a murit, unsprezece ani mai târziu. Sute de mii de cetățeni au trecut pe lângă sicriul lui depus la Casa Roşie, pentru a-i aduce un ultim omagiu. Bunica Seraphina, de mult moartă şi ea, nu a putut să se numere printre ei. Scrisorile m-au ajutat să înțeleg ce se întâmpla în Trinidad. George nu a aflat niciodată despre ele. Şi niciodată nu s-a întors la slujba lui. A construit pe terenurile pe care le cumpărase, şi asta îi ocupa suficient timp. Cu grijă, discret, a despachetat bagajele. Am cumpărat alți câini. M-am întors la vechea mea viață – şi totuşi, ceva se schimbase pentru totdeauna între mine şi George.

Nu la mult timp după ce-am pierdut vaporul, Venus era în bucătărie şi făcea găluşte pentru supă de porumb. Pascale o ajuta. Pălăvrăgeau amândouă. Ridicară privirea când am intrat; aveau mâinile pline de făină.

— Mamiiii! Strigă Pascale.

Venus zâmbi.

— Ce zi e azi? Am întrebat şi am strâns-o în brațe pe fiica mea.

— Marți. Dormi dă ceva vreme, vreo săptămână, mă informă Venus.

Am ieşit în grădină cu Pascale.

— Stăm aci, mami? Întrebă Pascale. Stăm aci cu Venus?

Am încuviințat din cap.

Dealul de un verde plăcut se uita în jos la mine, tăcut. M-am încruntat, şi mi-a părut rău pentru păcatele mele, oricare ar fi fost ele.

Bună din nou, spuse ea.

Lasă-mă-n pace!
Mă bucur că ai rămas.
Ştiai. Îl ai din nou.
E aşa rău să fii aici?
Nu mai ştiu.
Acum faci parte din tot.
Poate chiar fac.
Ai putea să te obişnuieşti cu felul în care stau treburile în Trinidad. O să continui să încerc să înțeleg.
Ai putea chiar să te obişnuieşti cu căldura.
Nu. Asta nu. Niciodată.

94 Situată la vest de Port of Spain, în golful Paria, insulă este faimoasă ca punct de debarcare şi de carantină pentru imigranții aduşi să muncească în Trinidad şi Tobago în secolul al XIX-lea şi începutul secolului XX, fapt pentru care a fost numită Insula Ellis a Trinidadului (n.tr.)
95 În limba franceză, în original, „Grăbeşte-te! “(n.tr.)

MULȚUMIRI

Sunt mulți cei care au dat o mână de ajutor la făurirea acestei cărți. Aş vrea să-i mulțumesc lui Adrian Camps-Campins pentru că mi-a oferit acces nelimitat la biblioteca lui personală şi la arhiva sa fotografică; de asemenea, doctorului Hamid Ghany, pentru că mi-a facilitat accesul la Colecția West Indiana de la Universitatea Indiilor de Vest din St Augustine, Trinidad, şi pentru discuțiile lămuritoare cu el despre politica trinidadiană. Mulțumiri, de asemenea, şi doctorului Selwyn Ryan, pentru întâlnirea noastră de la ora unsprezece la Universitatea Indiilor de Vest. Toată recunoştința mea pentru dr. Jo Baker şi dr. Lindsey Moore de la Universitatea Lancaster, pentru îndrumarea lor meticuloasă pe parcursul scrierii acestei cărți. Vreau să le

mulțumesc şi prietenei mele Katie Sampson şi lui Gilly Stern, pentru feedbackul lor editorial critic; de asemenea, editorului meu Francesca Main de la Simon & Schuster din Marea Britanie, pentru calitățile sale editoriale. Mulțumiri pentru Steve Cook şi Royal Literary Fund pentru sprijinul lor financiar generos, ca, de altfel, şi pentru The Arts and Humanities Research Council. Linda Anderson a oferit, din nou, un sprijin esențial la începutul acestui proiect. The Black Sheep Housing Co-op, deşi acum desființată, trebuie să primească mulțumirile mele pentru că m-a adăpostit, de data acesta în urma unui uragan. Aş vrea să-i mulțumesc lui Sarah Mecloughry pentru sfaturile ei şi pentru îndrumările pline de înțelepciune într-un moment de cotitură deosebit de critic; şi lui Stephanie Anderson pentru că mi-a oferit libertatea. Îi mulțumesc, de asemenea, minunatei mele agente Isobel Dixon de la Blake Friedmann, întotdeauna plină de idei şi de inspirație. Le mulțumesc lui John şi lui Antoinette Moat şi răposatului John Fairfaix, pentru că mi-au dăruit fundația Arvon, un loc unde m-am întors iar şi iar în ultimii zece ani. În cele din urmă, aş vrea să-i mulțumesc mamei şi muzei mele, Yvette Roffey, pentru un loc în care să scriu şi pe care să-l numesc „acasă “.